

C
Witchcraft
BF
1565
B73

935 Nic. de Borre (paroch. de suburbio Leod.), apologia pro exorcistis, energumenis, maleficiatis et ab incubis daemonibus molestatis, c. append. contra Dicaeum med. Lovanii typ. G. Lipsii 660. 236 et 73 pages, les 6 prem. p. piquées de vers. ldb 4

C 7 Witchcraft

BF

1565

B73

935 Nic. de Borre (paroch. de suburbio Leod.), apologia pro exorcistis, energumenis, maleficiatis et ab incubis daemonibus molestatis, c. append. contra Dicaeum med. Lovanii typ. G. Lipsii 660. 236 et 73 pages, les 6 prem. p. piquées de vers. ldb 4

~~7440 6658~~

APOLOGIA

P R O

Exorcistis, Energumenis, Maleficiatis, & ab
incubis Dæmonibus molestatis,

IN QVATVOR PARTES DIVISA.

IN QUA

*Demonstratur fuisse omni ævo, & ubique, modòq; esse,
etiam apud nos, plurimos omnis ætatis & condi-
tionis Energumenos, Maleficiatos, & ab
incubis Dæmonibus molestatos.*

C O N T R A

Quosdam incredulos, obtrectatores, & temerarios
Exorcistarum Censores, qui assertam veritatem
pertinaciter inficiari non verentur.

C O N T I N E N S I N S V P E R

*Vera signa, & argumenta, ex quibus certò dignosci potest, an quis verè sit
Energumenus vel maleficiatus, modosq; seu remedia efficacissima
à Dæmonum potestate eos liberandi, qui tales ex dictis*

signis reperti fuerint. S. Mariae-Floris ordinis

C V M

S. M. Birgittæ Calcariorum

Plenaria & cuncta Exorcistarum, hanc in rem, instructione.

A D

1700.

SERENISSIMO PRINCIPEM MAXIMILIANUM
HENRICUM ELECTOREM COLONIENSEM, EPISCO-
PUM, ET PRINCIPEM LEODIENSEM, UTRIUS-
QUE BAVARIÆ DUCEM &c.

A V T H O R E

Reverendo D. NICOLAO DE BORRE, ad Sanctam MARIAM
De Luminibus, in Suburbio Leodiensì Parocho.

Lovanij, Typis GEORGII LIPSII Anno 1660.

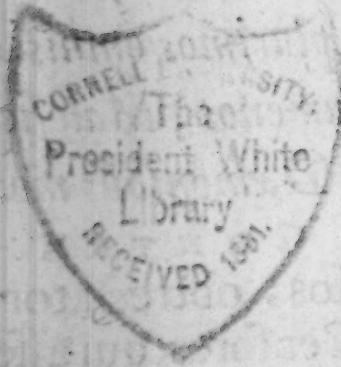
ALCOGIA

74408652

4.5387

BK

IN QVAVOR PARES DIVISA

QVAVOR PARES DIVISA

QVAVOR PARES DIVISA

QVAVOR PARES DIVISA

QVAVOR PARES DIVISA

QVAVOR PARES DIVISA

QVAVOR PARES DIVISA

SERENISSIMO PRINCIPI
MAXIMILIANO HENRICO
ARCHIEPISCOPO,

E T

ELECTORI COLONIENSI;

PRINCIP I,

E T

EPISCOPO LEODIENSI,

Vtriusque Bavariz Duci, &c.

Vêre omni ævo, suntque hoc nostro, Princeps Ser^{me}. in materiâ Daemonum, Sagarum, Energum^{en}orum, atque maleficatorum, triplicis generis homines. Primi: Catholici quidem, qui Demones & Sagas dari credebant, ac credunt, sed ab eis ullos morbos hominibus inferri posse, mordicis negabant, atque negant, ideoque, omnes infirmitates, quibus detinentur, ipsasque obseſiones, causis naturalibus ascribebant, & ascribunt. Sicque, medicinis, & pharmacis suis, non autem exorcismis, & reſidjs Ecclesiasticis tolli posse, ac debere volunt. Hanc doctrinam verè erroneam, & ab omnibus Catholicis medicis reijciendam, docuit Levinus Lemnius, lib. 2. de occultis naturæ miraculis, cap. 2. meritò ab Ecclesiâ reprobatus, quem interim plures hodie,

[S]

(v^t au-

(ut audio) absque scrupulo , legunt & sectantur : ut nil mirum sit, quod exorcismos Catholicos, inutiles reputent , & spernant , ipsisque Exorcistis usque adeo se infestos exhibeant , ut promiscuè de illis male sentiant, atque loquantur.

Secundi generis : fuerunt , & sunt alij quidam , nomine quoque Catholici (an reipsâ, dubito) qui Sagas, seu Striges dari non tantum pertinaciter negarunt , modòque negant , sed omnia , quæ de illarum translationibus, conventiculis, impietatibus , & horrendis obscenitatibus , ab illis cum Demonibus committi solitis , omnes Theologi docent, & historia approbatissima confirmant , explodunt, ac pro anilibus fabulis reputanda censuerunt , & censent, adeoque Iudices omnes, qui eas propter prædicta condemnant , & rogo iustissimè adiudicant, iniustitiæ ac iniquitatis impudentissimè insimulant. Tales habuit, sæculo præterito, Diæcesis Vra. Coloniensis, nec non Trevirensis, Moguntina, aliæque celebres Civitates: quorum errorem, Germania per quam præiudiciosum, duo excellentes Theologi, Iacobus Sprengerus, & Henricus Institoris, Ordinis Dominicanorum, prævitæ Hæreticæ in illis partibus Inquisitores , libro valde erudito (cui titulum fecerunt, *Malleus maleficarum*) ab omnibus Theologis Coloniensibus laudato, & approbato, accuratissimè reprobaverunt. Eundem per id ferè tempus, in Galliâ docuit , & magno zelo inculcavit Ecclesiastes quidam celeberrimus , & Doctor Theologus , (cui nomen, Guilielmus de Furre) à Demone ad id inductus, prout tandem ipso abiurato , ad Deum & Ecclesiam reversus ipsemet sponte aperuit. Ex quo factum est, cum maximo Provinciae detrimento , ut timidis quibusdam Iudicibus qui illi nimis deferebant, à Sagarum condemnatione , & punitione deteritis , illarum numerus supra quam dici potest , excreverit : hujus à Demone seducti Doctoris, meminit Bodinus in præf. Suae Demonomanie, & in refutat. Ioannis VVieri, Medici quidem non obscuri, sed verissimè Demonum & Sagarum istarum Patroni, atque Aduocati, prout in omnibus ferè libri ipsius paginis videre est, quem idcirco Ecclesiâ Iure meritisimo reprobavit & interdixit : Meminit ibidem,

ibidem, dictus Bodinus, alterius cujusdam Medici, natione Itali, longe quoque nequissimi, & pariter malefici, qui Spiritus vltos dari, pertinaciter negabat, & execrandam suam haresim omnibus inculcare atque persuadere satagebat: Hunc impium errorem, impius homo, ex Democrito, Alexandro, Simplicio, Hermete Trismegisto & Averroë, verisimiliter hauserat, qui epist. de resurrect. sibi persuasum habuit doctrinam de existentia Daemonum, inde invecram, quod Viri sapientes, hac tertrculamenta commenti fuerint, ad continendos, & terrendos improbos, quasi, post hanc vitam exactam, supersint scelerum, & flagitiorum vltiores, quos nos Dæmones appellamus: ita Atheus ille, & impius Philosophus forsitan igitur, ex infidelibus illis Philosophis, ac medicis absurdus, & ineptus ille error, cum neotericorum, cum priscorum medicorum processit, qui obsestiones, maleficia, aliaque opera magica, in morbos naturales referebant, modòque, vt supra dixi, referunt. In quos, magnus Origenes, verba illa Matth. 17. Domine miserere filio meo, quia lunaticus est, explanans acriter invehitur his verbis: Medici, inquit, loquantur sibi, quæ volunt, quia nec immundum spiritum, arbitrantur, sed corporis aliquam passionem, & dicunt humida moveri in capite, secundum aliquam compositionem, ad lumen lunare, quod humidam habet naturam: nos autem, qui Evangelio sumus credentes, dicimus hanc passionem immundum spiritum in hominibus operari: observat enim quædam schismata lunæ, & sic operatur, vt ab observatione quorundam schismatum lunæ, pati homines mentiatur: ita doctus ille & acutus Author. Eundem errorem, acribus quoque verbis carpit, Michael Psellus, Philosophus Christianus, anno M L. in suo libello, seu Dialogo, cum quodam Marco, ad fidem tunc converso, de naturâ Daemonum, qui, illo referente, audiens, quinam Genij in hominum corporibus sibi domicilia figant, quæque nocumenta eis inferant, Medicorum illorum erroneam opinionem, his verbis ei exponit, & explodit: Ô Marce, alia quædam his diversa, Medici nobis persuadere

dere nituntur, dum hujusmodi affectus, non à Dæmonibus procedere dicunt, sed potius ab humoribus, articulis, & spiritibus malè affectis: Itaque pharmacis & diætis, seu quibusdum vivendi legibus, non autem epodis, seu incantationibus & expiationibus, eos curare nituntur.

Hæc Psellus, qui sui ævi medicorum naturam, & indolem probe cognitam habebat; ad quæ, Marcus de illis quoque plenè informatus, hæc verba, notatu dignissima, reponit.

Nec verò mirum est, quòd hæc dicant Medici, qui præter illa, quæ sensu percipiuntur, nihil norunt, sed solis corporibus attendunt: Cæterum, hæc meritò, à malè affectis humoribus procedere censentur: gravedines, lethargi, atrabiles, phreneses, seu deliria, quæ quidem curant illi, & tollunt, vel exhauriendis, evacuandisque humoribus, vel corporis vacui repletionibus, vel vnguentis. Enthusiasmos autem, insanias, & Catochas, seu spiritus immundos, quibus, qui correptus est, & detentus, nihil quicquam agere potest omnino, neque mente, neque sermone, neque phantasiâ, seu imaginatione, neque sensu: At aliud quoddam est, quod eos movet, & agitat, eaque loquitur, quæ ab eo, qui correptus est, ignorantur, idemque, futurorum nonnihil interdum prædicat; quâ quæso ratione, hoc loco, motus materiâ vitiatos appellaverimus? *Vtinam (Princeps Serme.) hanc auream Origenis, Pselli, & Marci doctrinam, Medici illi suspenderent, & observarent, qui (ut supra dixi) obseſiones & magicia explodunt, morbosque per ea, hominibus inflictos in causas naturales referunt, & suis medicinis, non autem remedijs Ecclesiasticis, totum & curari posse, omnibus modis contendunt, quorum temeritatem, & errorem in hac mea Apologiâ fusè, & clarè redarguo, atque refuto.*

Tertij generis: sunt quidam increduli, & Critici, qui multos quidem fuisse olim energumenos credunt, sed nullos dari modò, aut rarissimos pertinaciter sustinent, tuncque dumtaxat, si idiomate Latino, Græco,

Græco, aut alio ignoto loquantur: quæ opinio sanè ridicula & inepta; si in idiotis, & ignavis quibusdam secularibus, solummodo reperiretur, toleranda & dissimulanda foret; sed indignum prorsus est. & dolendum quòd plurimi etiam Ecclesiastici, tam Regulares, quam seculares, necnon Iurisperiti, alijque qui docti haberi volunt, vsque adeo hoc crasso errore, defectu lectionis & praxis imbuti sint, ut nullum prorsus pro Energumeno haberi velint (licet interim plurima alia obsessionis signa plusquam sufficientia appareant) nisi & Latino Græco, aut alio incognito idiomate loquatur. Tales Criticos habuit paucis ab hinc annis Normandia, qui ex XVII vel XVIII. Monialibus, in Conventu celebri verissimè obsessis, de quibus in Synopsi quarti libri, nullam tamen ex tanto numero, Energumenam credere volebant, sed meras fictiones asserebant, & malignos ac calumniosos de illis earumque exorcistis rumores spargebant, contra quos, R^{mus}. Pater Provincialis Capucinorum dictæ Provinciae, vir profectò, acutus, doctus facundus, & egregius Exorcista, calamum strinxit, atque ineptum eorum errorem, R^{mo}. D^{no}. Episcopo Eboracensi (qui ipsemet officio Exorcistæ fungebatur) alijsque Exorcistis, in hanc functionem, & sublevamen ab eo assumptis, nimis iniuriosum erudito, & eleganti libro (cujus Synopsim in hac Apologia exhibeo) egregiè refutant. Quod in Galliâ circa obsessas illas Moniales & Exorcistas probos atque expertos, anno 1644. & sequentibus, contigit, nuper & hodie apud nos circa meam personam, aliosque peritos Exorcistas & duas probas, ac honestas filias, ex Civitate Vestra Leodiensi, cum maximâ multorum admiratione, & mæsticiâ, videre est: has enim à me in Ecclesiâ nostrâ & alibi diu, multumque tentatas, probatas & exorcizatas ad sacra mandem Sancti Huberti Aedes deduxi: quæ ibidem à Religiosis viris sanè doctis, expertis & summè charitativis, necnon alijs secularibus, toto vel circiter anno, & postea Treviris, per plures hebdomadas presentibus Serenissimo Electore Trevirensi eiusque precipuis Aulicis, & Trevirensibus Theologis, pariter diu multumque omnibus probis præmitti solitis probata & exorcisata, vnanimi

omnium

omnium consensu, verissimè obfessa iudicata sunt, & ad me tan-
quam earum Pastorem, cum laudabilibus testimonijs, obfessionem
earum, & virtutes continentibus remissa sunt vti ex tenore eorum
in hac mea Apologia adiunctorum fidem facio, quæ, à Celsitudine
vestra Serenissima videri peropto. Tot igitur, & tantorum virorum
testimonijs nixus, dictas pauperes & egenas Filias, necdum libera-
tas suscepi, longoque tempore diu noctuque summis cum laboribus,
& sudoribus per sex septemve quotidie horas, ex purâ charitate,
absque vlllo prorsus lucro exorcizavi, viresque propemodum ex-
hausi. Cum interim, ab alijs pluribus Energumenis, & innumeris
maleficiatis, vnde quaque advenientibus (omnes enim, etiam Reli-
giosi, hoc grave onus detrectant) ita obrueret, vt vix mihi vacare
possem, coactus sum, pro sublevamine, ad Reveren. Dominum Vi-
carum Vestrum recurrere, eumque humiliter rogare, vt me à tam
arduo onere liberare dignaretur, miserisque filiabus, & alijs affli-
ctis tantisper, dum vires resumerem, de peritis aliquot Exorcistis
providere, sed nihil efficere potui: aliqui enim ex illis, omni auxilio
& exorcismo destituti, post longum languorem miserè mortui sunt:
illi verò ad quos dictæ filiae missæ sunt (qui nullum vnquam obfessum,
vt credo viderunt, nec vllam praxim, hâc in re habent) non cre-
dentes eas esse obfessas, probandas & tentandas censuerunt, atque in
eum finem, probas aliquas, leves, seu potius ridiculas, ab Authori-
bus reprobatas (quas refero & redarguo) fecerunt, idque semel
duntaxat, ac per breve tempus. Et quia vafri atque subdoli illi spi-
ritus dictas filias obsidentes, signa ab illis quæ sita & desiderata, ma-
ximè autem Latino idiomate loqui renuerunt, non modo censuerunt,
eas obfessionem simulare sicuti Galli, de quibus supra, verum etiam
publico suo testimonio affirmarunt & affirmant ideoque ex sacris
ipsis Sancti Remigij Edibus (in quibus proba illæ factæ fuerunt)
tanquam impias & sacrilegas cum sævitiâ inauditâ expulerunt, at-
que ab inde, omni convictiorum genere, quæ referre pudet, affece-
runt, prout Celsitudini vestræ probabo, si opus fuerit. Nec his con-
tenti,

renti, meipsum aggressi sunt, & talia mihi, ipsisque (à quibus infor-
mari nescio) imposuerunt ut gravissimas persecutiones, molestias,
inhibitiones cum magno meo dedecore, perpessus fuerim modoq. pate-
rer, si Reverendi Domini, à Celsitudine V. deputati, falsitatem,
rebus maturè examinatis non detexissent, meamque & Filiarum in-
nocentiam agnovissent: prout ex illis C. V. suo tempore cum ceteris
quæ hanc rem concernunt, agnosceret: nam exorcismis vix bene inchoa-
tis, ob varia impedimenta illis occurrentia, & acre genus interesse
hactenus non potuerunt. Ecce, Princeps Sereniss: & Dñe Cle-
mentissime, quæ ego pertuli, pro arduo illo & laborioso officio, quod
ad Reverendi Domini, piæ memoriæ, Vicarij Vestri requisitionem,
ex purâ, ut dixi, charitate, absque ullo stipendio, & emolumento
suscepi, & totis duodecim annis, ita fæliciter (Deo opitulante) con-
tinuavi, ut plures Energumenos, innumerosque maleficiatos (ex qui-
bus multi fuerunt de Vestro fortalitia) à sæva Damonum tyranni-
de eripuerim.

Perpendens igitur & firmiter credens, quòd omnes illæ persecu-
tiones ac molestationes à Daemonibus eorumque nefandis mancipijs,
mihi infestissimis (quibus tot annis, tam grave bellum movi) proce-
dant, qui virgas illas, nimium ipsis duras & acerbis, Exorcismos,
inquam (quibus tanto tempore, excepti fuere) ex meis, aliorumque
Exorcistarum manibus, omnibus modis, astutijs, & technis, eripere
moliuntur, sicque, in miseras illas inopes & insontes filias aliosque
obsessos & maleficiatos, pro suâ libidine, absque ullo obstaculo, sæ-
vire, & quod peius est, Regnum suum ampliare ac dilatare, mihi,
contra illos, pro Dei gloria & animarum, Christi sanguine pretioso
redemptarum, scripto, & verbo decertandum censui, quæ certissimo
vitæ spiritualis ac corporalis discrimini exponerentur, si remedio,
pro illarum liberatione, à Christo, eiusque Ecclesia instituto & pror-
sus necessario, Exorcismo, inquam (prout increduli contendunt)
privarentur, ac liber illas vexandi & affligendi potestas Damo-
nibus, atque maleficijs concederetur. Quod ut quantum in me est, im-
pedire

pedire meamq; & dictarum filiarum innocentiam tueri ac defendere valeam, necesse fuit hanc Apologiam conscribere, & contra incredulos, ac calumniatores, aliosq; quoscumque sequentia demonstrare.

Primò quidem, & ante Christi in mundum adventum, & de post, plures fuisse in toto Orbe Energumenos.

Secundò: fuisse etiam, modòque esse, in hoc nostro sæculo, eosque non paucos & raros, prout autumant, sed plures, tam in Ciuitate, quam Diœcesi Vestra Leodiensi, qui interim, defectu Exorcismorum, sub miserâ Daemonum tyrannide gemunt, tabescunt, & tandem emoriuntur, quod sanè dolendum est.

Tertiò: dictas filias esse verissimè obsessas, quod clarissimè demonstro, & convinco.

Quartò: Et quia adversarij multa obijciunt, ad oculum, vt dicitur, ostendo omnes eorum objectiones esse futes, & ex harum rerum ignorantia procedere.

Quintò: Demonstro quoque fuisse semper, modòque esse, plurima & diversa vbique maleficia, quæ solis remedijs supernaturalibus tolli possunt.

Sextò: Ostendo per quos, & qualiter obsessiones & maleficia dignosci possint, ac debeant & qualiter obsessi atque maleficiati liberentur.

Denique, quia Exorcistarum munus arduum prorsus est, summèq; periculosum, & absque vlllo effectu, si scientiâ, & praxi ad id requisitâ destituti sint, præcepta & documenta utilissima, imò necessaria, ex selectis atque expertis quibusque Theologis desumpta, & ex longâ praxi atque experientiâ petita, eis trados, quibus instructi, contra Dæmones, eorumque ministros feliciter & cum magno fructu decertabunt. Ex quo etiam fiet, vt plures Vestri Pastores, qui defectu praxi, hoc officium obire reformidant, atque idcirco suos quotidianis Parochianos ad me remittunt, nimiumque me gravant, eos, ipsimet sublevare poterunt, sicque magno me onere liberabunt. Hanc autem Apologiam, non sine magno studio & labore, inter officia Pastoralia,

storalia, à me conscriptam, Celsitudini vestræ Serenissimæ (ipsum
benignitate & clementia fretus) inscribere non dubitavi, ut per eam
quantas hætenus in tam arduo & charitativo officio perpeßus fue-
rim persecutiones, sicque, qualem pro meis omnibus laboribus merce-
dem retulerim, aliquò vsque agnoscere possit, meque suâ autori-
tate contra æmulos & adversarios omnes tueri & protegere digne-
tur. Ignoscat interim, pro suâ benevolentia, si longius, quàm par est,
digressus fuerim: necesse enim fuit de præmissis omnibus eâ certio-
rem facere, ut cæteros omnes Exorcistas, quos hic instruo, qui laboriosum
illud periculosum, & Criticorum oblocutionibus, ac censuris expositum
munus, postmodum suscipient in suam singularem protectionem
suscipere dignetur, miserisque Energumennis, & maleficiatis, quorum
ingens est numerus, pro Paternâ suâ sollicitudine, providere dignetur,
huicque meo opusculo, contra Demones, eorumque nefaria & impia
mancia conscripto (dum aliud prolixius, & subditis vestris utilius,
iam pridem, magno labore & studio contra impios & impostores mi-
nistros, Gallico & familiari idiomate elaboratum, prælo dare, si
Deus media subministret, paro) pro suâ Clementia, benignos oculos
concedere dignetur. Hac spe nixus, finem faciam, & Celsitudini
vestræ Serenissimæ à Christo Iesu, Virgine Matre, & S. Henrico
Patrono Vestro, salutem ac felicitatem deprecabor. Ex ædibus nostris
Pastoralibus, Sextâ Martij, 1660.

Celsitudinis Vestræ Serenissimæ.

Humillimus & deditissimus In Christo Filius, ac Servus.

NICOLAUS DE BORRE, Ecclesiæ Vestræ
Parochialis Nostræ Dominæ de Luminibus in
GLANO, Pastor indignus.

C E N S U R A.

Hæc Apologia pro Exorcistis, energumenis & maleficiatis erudita est, fundata in Scripturis sacris, Ritualibus Ecclesiasticis, & Sanctorum Patrum, aliorumque Doctorum Catholicorum scriptis; instructionem continens longâ multorum artis exorcizandi peritorum praxi, & experientiâ observatam ac probatam. Ideòque prælo & publicâ luce dignam censeo. Dat. Lovanij die 24. Augusti 1659.

IACOBVS PONTANVS.

*S. Theol. Doctor & Professor
Lovanij, ac Librorum Censor.*

In hac Apologia, pro Exorcistis, & exorcismis Ecclesiasticis, quædam sunt de fide, ex sacra Scriptura, traditione & praxi Ecclesiæ; quædam moraliter certa, ex Sanctis Patribus, Ritualibus, Ecclesiasticis, & experiencijs publicis, quædam videntur nobis aliquando gesta ex instinctu speciali. Reliqua probabilia & mutabilia, ideòque mereri publicam editionem. Datum Leodij hâc 18. Augusti 1659.

Fr. MATTHIAS HAVZEV R

S. Theol. Professor.

Fr. LAMBERTVS BENOIST

S. Theol. Lector.

PRÆFAT.

P R Æ F A T I O.

AD VENERABILES DOMINOS,

*Dominos Pastores Civitatis, & Diœcesis Leodiensis,
ac alios ubicumque locorum existentes Con-
fratres meos Dilectissimos.*

NE miremini, Venerabiles Domini Confratres, me hanc Apologiam, tanto labore & studio conscrip-
sisse, tantoque molimine, Sacras Evangelistarum
paginas, monumenta Patrum, & omnium ætatum
ac Regionum historias percurrisse, ut demonstrem fuisse
omni ævo, & ubique modoque esse, etiam apud nos, plures
energumenos & maleficiatos: licet enim hæc veritas doctis
& probis Catholicis comperta sit: non defuerunt tamen
omni sæculo, neque etiam nunc defunt, increduli & teme-
rarij(ne dicam Athei) quidam homines, qui ex crassa qua-
dam ignorantia, vel temeritate, & præsumptione non fe-
rendâ, omnia quæ de Dæmonibus, Strigibus, Energumenis,
& Maleficiatis, & Incubis Scholæ tradunt, irrident, & ex-
plodunt: Horum igitur impudens, ineptus, ac Reip. perni-
ciosus error manifestari, redargui, & refutari debuit; Eccle-
siasticorum exorcismorum authoritas, ac efficacia defendi,
Exorcistarum (quos illi, cane peius & angue, oderunt atque
calumniantur) honori atque miserorum energumenorum, &
maleficatorum saluti consuli, qui sublati Exorcistis, eo-
rumque exorcismis atque remedijs, ad Dæmonum expulsio-
nem, & maleficiorum solutionem, planè necessarijs, toto vi-
tæ decursu, sub miserrima sævorum Dæmonum tyrannide
gemerent, tabescerent, & tandem emorerentur, si Levini

Lemnij, & ſectatorum eius placita (qui plus ſuo maſupio, quàm ſanitati ægrorum ſtudent) obſervanda forent. Ad hæc cùm Gallia, Italia, Germania, noſtraque Civitas & Patria Leodiensis, præſumptuosos quosdam, audaces, ſciolos, & Criticos ſemper habuerit, modòque habeat, qui veras & indubitatas Dæmonum obſeſiones, fictiones reputant, ſuoque temerario & pravo iudicio, Divini moniti immemores dant (nimium proſectò crudeliter & indiſcretè) afflictionem affli-ctis, eoſque calumniantur, ac perſequuntur, quos conſolari & tueri ex charitate Chriſtianâ deberent, illorum ſævitia, im- prudentia, temeritas, craſſaque ac ſupina, quâ in materia dæmonū energumenorū, maleficiatorū, & incuborū laborant ignorantia (qui interim rerum omnium cognitionem & ſcientiam ſibi arrogat) monſtranda, ac refutanda fuit. Hanc autem Apologiam pro majori veſtra facilitate & clari- tate, in quatuor partes diſtribuere volui.

Prima, argumentis ſolidiſſimis & irrefragabilibus contra Atheos, & incredulos omnes probat & convincit fuiſſe, tam ante Chriſti incarnationem, quàm depoſt, plurimos omni ævo, & ubique, modòque etiam apud nos, ut dixi, Energu- menos & maleficiatos, non obſtantibus Criticorum quorun- dam frivolis rationibus & objectionibus, quas omnes exa- ctè perpendo & clariſſimè diluo, de quo veſtrum requiro ju- dicio.

Secunda, agit de maleficiis, & maleficiatis, quomodo, qualiter & à quibuſdam dignoſci poſſint ac debeant: in qua videbitis quàm malè & impertinenter medici quidam, hoc ſibi ad excluſionem Theologorum aſſumant, quos meritò re- darguo.

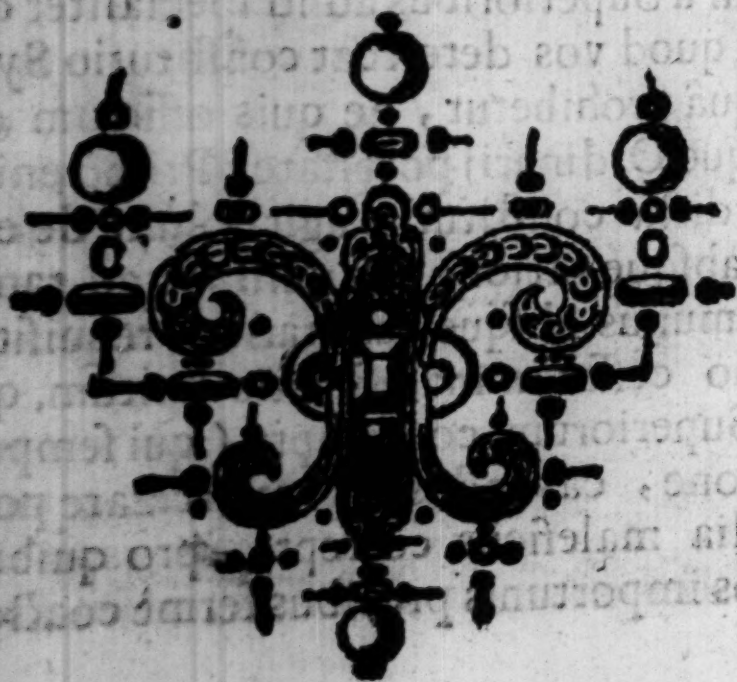
Tertia & quarta, Venerabiles Dominationes Veſtras, & omnes qui officium Exorcistarum obeunt, vel obire volunt, potiſſimùm reſpicit: cùm enim totis & ampliùs duodecim annis

annis à vestris Parochianis obsessis vel maleficiatis (quos
ad me mittitis, vel sponte veniunt) supra modum graver: idq;
ex eo potissimum quòd VV. DD. Vestræ (licet aliàs doctræ
& eruditæ) praxim atq; experientiam ad eiusmodi functio-
nem necessariam non habeant, neq; etiam facultatem exor-
cizandi. Ut hanc igitur excusationem & omnem prætextum
tollam ac præscindam, in hac tertia parte & in quarta om-
nia documenta ad id necessaria & requisita, ex pluribus do-
ctissimis atque expertis Authoribus, magno studio & labo-
re attentè à me perlectis (quorum catalogum infrà videbis)
selecta, atque etiam ex longa praxi & experientia petita,
Vobis trado: quibus memoriæ commendatis & diligenter
observatis, ausim spondere quòd in perfectos Exorcistas bre-
vi evadetis, & cum magno fructu ac merito, absque difficul-
tate & periculo hoc munus, licet arduum, obibitis. Quod ad
secundum attinet, hoc scrupulo Vos infrà libero, quando-
quidem demonstrem ex omnibus Theologis, quorum non-
nullos refero, non requiri aliam potestatem, quàm Ordinis,
quam omnes habetis: Præter illam, audietis ex doctissimo
viro Martino Delrio, hoc officium esse proprium Pastorum
adeòq; nullum à Superioribus ad id specialiter deputari de-
bere. Nec est quod vos deterreat constitutio Synodi nostræ
Leodiensis, quâ prohibetur, ne quis officium exorcizandi
exerceat absque Ordinarij potestate: Primò enim, ut suo lo-
co audietis, dicta constitutio agit solum de energumenis
(idque non absque ratione, ne quilibet ad tam arduum &
periculosum munus absque qualitatibus requisitis se se inge-
rat) quæ ratio cessat in maleficiatis tantum, quos proinde
absque ullo Superiorum contemptu (qui semper, maximè
in hac functione, cavendus est) exorcizare potestis, uti &
bruta animalia maleficiis correpta, pro quibus sanandis,
multoties nos importunis precibus fermè coactos, ad vestras
Parochias

Parochias cum summo nostro incommodo exercere oportuit: Ex quibus agnosceatis, uti & omnes malevoli, quod communi bono, non meo particulari studeam, quandoquidem meam omnem hac in functione scientiam & praxim, quam tanto studio & labore mihi comparavi, VV.DD. aliisque omnibus, qui officium illud aggredi volent, tam liberaliter tradam.

Hoc igitur donum & operam meam pro Dei gloria in favorem vestrum, nec non Parochianorum vestrorum commodum (qui remedium in suis Parochiis habebunt) non sine magno studio & labore, ut dixi, à me inter officia Pastoralia & quotidiana exorcizandi impedimenta conscriptum, æqui bonique consulite: & si quid minus politè ac exactè in tanta rerum varietate scriptum fuerit, vel fortè omissum, aut erratum, pro vestra humanitate & benevolentia exorcizate, meque sive vivum sive mortuum vestris sacrificiis & precibus commendatum habete. Valete. Ex ædibus nostris Pastoralibus, sextâ Martij 1660.

APOLOGIÆ

Pro Exorcistis, Exorcismis Ecclesiasticis, Energumenis, Maleficiatis & ab incubis Dæmonibus molestatis.

PARS PRIMÆ.

CAPVT PRIMVM.

Quòd plurimi fuerint ante Christi Incarnationem Energumeni.

Non sine magna ratione Sancta Ecclesia Mater nostra, salutis filiorum suorum consulere volens, non solum Hæreticorum libros, verum etiam nonnullorum Medicorum, & inter eos, Levinij Lemnij, & Joannis Wieri, de præstigiis Dæmonum, lectionem interdixit: ille enim Lemnius, inter alia, Hippocratis, Avicennæ, Pomponatij, & aliorum quorundam principijs inhærens, negat lib. 2. de occultis naturæ miraculis, cap. 2. ullos morbos per Dæmones hominibus inferri posse, quos omnes proinde ad causas naturales esse referendos, omnibus modis, contendit: imò, in tantam absurditatem, & ineptiam labitur, ut ne quidem eos, pro energumenis haberi velit, qui peregrino & insueto, quod nunquam calluerunt, idiomate loquuntur, quia naturaliter.

A

inquit,

2
inquit, per certos morbos id fieri potest: alter verò, Ecclesiae
ceremonias, exorcismos, & exorcistas tacite, contemnit, &
omnia ferè, quæ de sagis earumque maleficiis, Theologi &
Medici Catholici tradunt, ridet & explodit, aliaque multa
absona & magica ex suo præceptore Agrippa, omnium ma-
leficorum facile Principe, hausta & deprompta tradit. Cum
interim perniciosi illi & damnati libri, sint pluribus Medi-
cis & aliis, nescio an Catholicis familiares, quid mirum, si
plures ex illis, hodie sectatores habeant, qui idem credunt,
& asserunt? contra quos eruditi & zelosi viri Feuardentius
Doctor Sorbonicus, & Hieronym. Mengus, ex familia Sera-
phici Patris Francisci, & verbo & scripto sæpius ferventissi-
mè ac doctissimè decertarunt. Ille profectò (cuius nomini
parco) se insigniter incredulum, & exorcismorum irrisorem,
vel Levinij discipulum & sectatorem paucis ab hinc annis
exhibuit, qui quemdam miserum juvenem, nomine Paulum,
verissimè obsessum (quidquid increduli quidam contradi-
cant) quibusdam potionibus & pharmacis liberare & sanare
tentavit. Idem de illo censuerim, qui alium juvenem Ger-
manum verè quoque energumenum, & de facto, post lon-
gos labores & exorcismos, per Religiosos S. Huberti libera-
tum, suis quoque remediis sanitati restituere studuit. Quod
illi tentarunt, alij plures erroribus istis imbuti faciunt: hinc
cum dicto Wiero, exorcismos spernunt, Exorcistas calum-
niantur, de illis conqueruntur, ipsisque exorcismos inter-
dicti viis omnibus cum gravissimo Reipub. præiudicio & cer-
tissima afflictorum perditione moliuntur, (plus marsupio
suo quàm illius bono, illorumque saluti studentes.) Hunc
igitur absurdum & perniciosum errorem, hoc capite & se-
quentibus refellam, eorumque malis conatibus in quantum
mihi licebit, obsistam.

Primò

Primò igitur ; incredulis istis irrefragabile testimonium produco , Christi scilicet, contra quem nulla exceptio , nisi ab Ethnicis & Atheis allegari potest. Cùm enim Scribæ & Pharisei ipsius hostes infestissimi objicerent, quòd in nomine Belzebub Principis Dæmoniorum ejiceret Dæmonia , ut videre est Lucæ 11. quid ad tantam calumniam respondit ? an Dæmonia, an energumenos negavit, quæ duo certè pro sui defensione neganda erant ? nequaquam ; sed ad tantum crimen hoc unum reposuit, *Filij vestri in quo ejiciuntur* qui autem putas, sunt isti filij, nisi Exorcistæ Judeorum, qui Christi adventum præcesserunt , & Dæmonia ejiciebant ?

Quòd autem per filios istos, Exorcistas Judeorum Christus intellexerit, ex Josepho clarissimo antiquitatis Hebraicæ Scriptore, manifestum evadit; qui de Salomone scribens, sequentia refert lib.8. cap. 2.

[Præstitit autem ei Deus , ut etiam contra Dæmones, artem ad utilitatem hominum, & eorum curas edisceret ; & incantationes instituit, quibus ægritudines solent mitigari, modos etiam coniurationum, quibus obstricti Dæmones, ne denuò redeant, effugantur, invenit, & hæc cura hætenus apud nos multùm prævalere dignoscitur:] Et paulò post:

Vidi enim quendam Eleazarum de gente nostra, præsentem Vespasiano, & eius filijs, & Tribunis, alioque simul exercitu, curantem eos, qui à Dæmonibus vexabantur : modus autem medicinæ fuit huiusmodi: intulit naribus eius, qui à Dæmonio vexabatur , annulum habentem subtersignaculum, radicem à Salomone monstratam, & deinde Dæmonium per nares odorantis abstraxit & repente cecidit homo : postea conjuravit eum, juramentum obijciens Salomonis, ne ad eum denuò remearet , id est, Cantica, quæ ille composuit, edicens super eum : volens autem satisfacere, atque probare præsen-

4
tibus Eleazarus, hanc se habere virtutem, apponebat ante
eos, aut calicem aquâ plenum, aut pelvim, & Dæmonio im-
perabat, ut egressus ab homine, hæc everteret, & videntibus
præberet iudicium, quod hominem reliquisset: Ecce vides
ex Iosepho, teste fide dignissimo, quod longè ante Christi
incarnationē, ut dixi, fuerint energumēni, imò quod signum
exitus, prout nunc à nobis fit, Dæmon dare cogebatur: Et ne
contra Iosephum excipias, quod sit vnus testis, adeoq; quod
fidem non faciat, audi Epiphanium, qui hæresi 30. contra
Ebionitas, refert Iudæos ultra ritus à Salomone, ad pellen-
pos Dæmones traditos, etiam in eundem finem adhibuisse
nomen ineffabile, *Tetragrammaton*, cui eum illud scire, aut
proferre licuisset pellendi quoque Dæmones potestatem da-
tam fuisse testatur. Quid plura? Ethnici ipsi, hâc in parte in-
credulis meliores, hanc veritatem eo ipso agnoverunt, quo
Dæmones, per Dæmonia se expellere posse crediderunt. Cer-
rè Apollonius Tyanæus, hanc potestatem sibi vendicavit,
& de facto tot sibi discipulos conscivit, ut Eusebius octo li-
bros adversus Philostratum ipsius Præceptorem, conscribere
coactus fuerit: nec ille solus pro hac veritate deponit: Leo
enim Africanus, de cærtis famosis Magis agens refert, quod
post ductos aliquot circulos & characteres in fronte ener-
gumēni expressos, Dæmones ex corporibus Dæmonum ex-
pellebant. Eosdem ritus observaverunt quidam alij Genti-
les, quorum S. Iustinus martyr mentionem facit, in orat. ad
Gentiles, & omissis alijs exemplis (ne primum hoc caput
prolixius evadat) hâc arte etiam illi usi sunt, quorum me-
minit S. Gregor. lib. 1. dialog. cap. 9. qui adductam ad illos
nobilem quandam filiam, magicis suis in cantationibus à
Dæmonio quidem liberaverunt, sed integræ Dæmonum le-
gioni ostium ad eandem ingrediendum aperuerunt: Et quia
forte

5

fortè increduli nostri Gregorium non habent, verba ipsius fideliter transcribam.

Miro, inquit, Dei omnipotentis iudicio, dū arte perversā unus ab ea expellitur, in eam subito legio intravit: cœpitq; ex hora illa tot motibus agitari, tot vocibus clamoribusque perstrepere, quot spiritibus tenebatur. Quid ad hæc increduli? ecce mulier & quidē nobilis, non ab uno Dæmone, sed à 6666, obfessa: tot enim una legio, iuxta multorum computum, continet. Si nos hodie tale quid de energumena una assereremus, quantis nos ludibrijs & contumelijs exciperet? Sed quid Gentilium, & aliorum hominum testimonium querimus, cū sacræ paginæ id expressè testentur? nonne Scribæ & Pharisei Dæmones per Dæmonia pelli hoc ipso, se credere testantur, cum Dæmonum expulsionem à Christo fieri solitam, videntes ex vaticano in ipsum odio, & invidiā clamabant: *In Principe Dæmoniorum ejicit Dæmonia*? Lucæ 10.

Verū non mireris, cum hæc audis & legis: Theologi enim docent ex singulis Angelorum ordinibus plurimos esse lapsos, adeoque alios aliis nobiliores & potentiores, qui proinde inferiores ex sedibus suis pellere possunt: Et licet ex responsione Christi, ad impios illos Phariseos, colligi videatur, id non fieri, ob rationem per illum allegatam, tamen non ita est, nec id ex discursu ipsius sequitur, hoc enim solum ipse voluit, Dæmones ordinariè non expelli invitos à corporibus hominum per socios: quando enim ad illorum imperium exeunt, non tam ab illis expelluntur, quàm sponte egrediuntur, & hoc modo discursus Christi ad Phariseos, verus manet, quo ait Regnum Diaboli divisum non esse, & in hominum perniciem omnes conspirare. Ex præmissis igitur, liquet, fuisse ante Christi incarnationem energumenos, adeoque temerarios, imò hæreticos eos esse, qui hanc veri-

tatem in Scripturis sacris manifestè expressam, in dubium & disputationem revocare præsumunt. Et ut incredulos per discursum philosophicum convincere valeamus: quæro ab illis, ut nobis morbos illos specificent, ex quibus fieri possit, ut quis linguis peregrinis utatur, quas nunquam didicit nec audivit, futura prædicat, procul remota, tanquam præsentia referat, peccata occultissima prodant, Catholicos ab Hæreticis discernat, Sacerdotes Religiosos à conversis, cælibes à coniugatis & viduis, seniores professione in aliquo Cœnobio ab aliis, aqua lustralè à non benedicta, veras reliquias à falsis; certè hæc omnia in energumenis nostris in Ecclesia nostra & alibi sæpè vidimus. Et si increduli mihi fidē non habent, legant celebrem illā Energumenā Laodunensem, Nicolaā nomine; videbunt illā ad sex pedes in aërem modò elevari, nec per 15 homines fortissimos retineri posse, modò ad terram dejici, & ita in omnibus corporis partibus rigidam, ut non plùs quàm validum ferrum, aut columna aliqua plicari possit. Ad hæc videbunt, quòd linguā eductā & prominente loquatur, hos, & illos nominibus compellet, aliaque plurima faciat, quæ ipsi Medici Laodunenses, licet Hæretici, nonnisi à Dæmone fieri posse, liberè confitentur.

Legant pariter famosā illā obsessionē Magdalenæ & sociarum, nec non Sororis Joannæ Fery, de quibus inferiùs agam, & videbunt quòd illa omnia quæ de illis referuntur, nullā ratione à causis naturalibus procedere possint. adeòq; dictum Lemnium, eiusque sectatores graviter errare, dum scribunt omnes morbos, cruciatus, dolores, afflictiones à causis naturalibus provenire: sed de hac prima petitione nimis. Quæro secundò ab illis, quomodo in ore est quod non fuit in mente, & in mente erit, quod non aliquando fuit in sensu? scien-

scientia igitur peregrinorum idiomatum, aliarumque rerum præmissarum cognitio, latentes quosdam in hominibus spiritus convincunt, quod sanè tribus suppositis evidens erit.

Primum est, naturaliter fieri non posse, ut idiomate quod quis ignorat, nec unquam audivit, perfectè utatur, & loquatur.

Secundum, nullum prorsus idioma esse, quod Dæmones ignorent, aut certè, quod mox absque ulla difficultate scire non possint.

Tertium, omnem actionem, quæ in hominibus observatur, causam aliquam necessariò habere à qua fiat & procedat.

Primum, nemo sanæ mentis inficiari potest: communis est enim de hoc omniū sensus & consensus, quem satis confirmat ingens ille labor, quem omnes in addiscendis linguis ignotis, quotidie experiuntur.

Secundum, pariter in dubium revocari non potest, nisi ab illis qui Dæmonum capacitatem, & subtilitatem & solertiam ignorant: cum enim homines per conversationem eorum quibus cohabitant illa addiscant, quidni Dæmones absque comparatione nobis subtiliores & in omnibus naturæ dotibus, perfectiores, qui inter homines continuo versantur, observant quæ loquuntur, & norunt quæ agunt? Si increduli nobis fidem non habent, credant Divo Hieronymo in vita S. Hilarionis, referenti Candidatum quendam Constantij Imperatoris obsessum, licet Gallicam & Latinam tantum linguam calleret, tamen dicto Hilarioni, Syro idiomate, quo illum interrogabat, ita perfectè ad omnia respondisse, ut non stridor, non aspiratio, aut idioma aliquod Palæstini deesset eloquij: hæc sunt verba Divi Hieronymi.

Pro hac quoque veritate legant vitam S. Bernardi lib.

2. cap. 4. Ibi videbunt mulierem quandam Mediolanensem obsessam, ad ipsum adductam, linguis peregrinis utentem. Legant ipsum Fernel, & alios passim, apud Mainolum, & audient ab illis, quod viderint plures energumenos, Græcè, Latinè, & Hebraicè loquentes; sed de hoc satis.

Ad tertium nostrum suppositum redeamus, scilicet omnem actionem, quæ in hominibus observatur, causam aliquam necessariò habere, à qua illa fiat & procedat: cum enim actio agentis opus sit & effectus, prout docent omnes Philosophi, agens autem in numero causarum constituatur, certè nullâ ratione fieri potest, ut aliqua detur actio, cuius nulla causa assignari possit. Necesse est igitur, ut ab aliquo sermo ille peregrinus procedat, quem proferri ab energumino audimus: Dicant igitur nobis increduli, à quo procedat? profecto non ab homine: non enim homo dici potest, qui illum profert, ut iam probatum est: necesse ergo est, ut ab aliquo spiritu bono, vel malo formetur; Certè non à bono, quandoquidem ille, qui idiomate illo peregrino loquitur, plerumque horrendas contra Deum. B. Virginem & Sanctos blasphemias evomat, ipsosq; Exorcistas & assistentes iniuriis & convitijs afficiat, occulta peccata revelet, res sacras abhorreat, quæ in bonum spiritum cadere non possunt:

Hæ certè rationes quemlibet, vel minimo iudicio utentem convincunt esse spiritus malos, qui verissimè eos per quorum organa, tam horrenda evomunt, obsident, & eiusmodi blasphemiarum atque actionum, propriæ & veræ causæ sunt: veniamus ad secundum caput.

CAPVT II.

*Quòd tempore Christi fuerint plurimi Energumeni,
quos ipse varijs locis & modis, cum magna
Iudeorum admiratione liberavit.*

Clarissimè, ut arbitror, probavi ex Iosephi, Iustini, Eusebij, Leonis Africani, Gregorij, Hieronymi, Bernardi aliorumque suprà citatorum testimonijs, & rationibus solidissimis, ac convincentibus ex Philosophia petitis, fuisse ante Christi incarnationem plures Energumenos Hoc Capite probabo ipso, post incarnationem cum hominibus conversante, plures quoque exstitisse.

Pro hac igitur veritate, produco incredulis testimonia omni exceptione maiora, Sacrorum inquam Evangelistarum qui verbis disertis asserunt,

Audiant primo Math. cap. 12. v. 22. *Tunc, inquit, oblat-
us est ei demonium habens cæcus, & mutus, & curavit eum ita ut
loqueretur & videret, & stupebant omnes turba, & dicebant: nun-
quid hic est filius David.* Rursus cap. 9. v. 32. *Egressis autem illis,
ecce obtulerunt ei hominem mutum demonium habentem, & ejecto
demonio locutus est mutus, & mirata sunt turba dicentes, nunquam
apparuit sic in Israël.*

Quid ad hæc Pharisei; hoc quidem agnoscunt, sed ex im-
menso in illum odio & invidia, utroque loco ejectionem il-
lam magiæ adscribunt: audi blasphemiam: *Pharisei autem
audientes dixerunt: hic non ejicit demonia nisi in Belzebub Princi-
pe demoniorum.* cap. 12. sup. cit. Et iterum c. 9. *Pharisei autem
dicebant. In principe demoniorum ejicit demonia:* nota hic, eie-
ctionem illam turba mirantur, Christum adorant, illi autem
quibus incumbere turbas docere, & in fide Christi confir-
mare, in errorem inducere satagunt, hoc ipsum & hodie vi-
videre

dere est, Exorcistę enim in pellendis demonibus vix habent majores & infestiores inimicos ac obtrectatores, quàm eos qui ipsos tueri ac protegere deberent. Dicit autem Evangelista, miratas fuisse turbas, illam Dæmonum à Christo ejectionem & dixisse: *Nunquam apparuit sic in Israël, id sanè meritò, quia nunquam viderant, nec audierant Dæmones ita facile, unico scilicet verbo expelli.*

Sed ad Math. revertamur: Rursus cap. 15. v. 22. hæc habet. *Et ecce mulier Chananæa à finibus illis egressa clamavit, dicens ei: miserere mei Domine fili David: filia mea malè à Dæmonio vexatur.*

Cuius fidem & perseverantiam commendans Christus, ait illi: *ò mulier magna est fides tua, fiat tibi sicut vis, & sanata est filia eius ex illa hora.*

Ecce filiam energumenam, & liberatam, audiant increduli filium etiam energumenum miserum pariter & filiâ miseriorem; hæc sunt verba Patris ad Christum. Math. 17. v. 15. *Accessit ad eum homo genibus provolutus ante eum dicens Dñe miserere filio meo, quia lunaticus est, & male patitur, nam sæpè cadit in ignem, & crebrò in aquam, & obtuli eum Discipulis tuis, & non poterunt curare eam: Ecce istius filij miseriam, judicent an illa possit à causa naturali procedere? audiant curationē: Christus pius & misericors, ad hanc afflicti Patris humilem petitionem, ita respondit.*

Afferre huc illum ad me, & increpavit illum Iesus, & exijt ab eo Dæmonium, & curatus est puer ex illa hora. Et ne tres illi energumeni credantur solum fuisse à Christo liberati, adjicit Math. cap 8. v. 16. *Vespere autem facto, obtulerunt ei multos Dæmonia habentes, & ejiciebat spiritus verbo, ut adimpleretur quod dictum est per Isaiam Prophetam dicentem: ipse infirmitates nostras accepit, & egrotationes nostras portavit, eodem cap. v. 28. habes*

28. habes alios duos energumenos : audi Math. Et cum venisset Iesus trans fretum , in Regionem Gerasenorum , occurrerunt ei duo habentes Dæmonia, de monumentis exeuntes sævi nimis , ita ut nemo posset transire per viam illam, & ecce clamaverunt dicentes, Quid nobis & tibi Iesu fili Dei? venisti huc , ante tempus torquere nos &c. Denique cap. 4. in fine Obtulerunt ei omnes malè habentes, varijs languoribus, & tormentis comprehensos, & qui Dæmonia habebant & lunaticos & paralyticos & curavit eos. Vides quàm multos energumenos sanaverit? hinc est, quòd verba illa perpendens S. Chrysostomus. hom. 28. in Matth. non longè à principio, Lectorem ita interpellet: Tu autem mihi perpendas, quantam multitudinem hominum curatam fuisse asserant Evangelistæ, non per singulos minutim errantes, sed unico verbo, miraculorum pelagus exponentes: Ecce igitur habes incredule ex Matthæo plures ex diversis locis & nationibus tempore Christi energumenos, quos ipse sibi restituit: audi quid Marcus pro eadem veritate testificetur.

Erat, inquit cap. 1. v. 23. in Synagoga eorum homo in spiritu immundo, & exclamavit dicens: Quid nobis, & tibi Iesu Nazarene? venisti perdere nos, scio quis sis, Sanctus Dei: & comminatus est ei Iesus, dicens obmutesce, & exi de homine, & discerpens eum spiritus, immundus & exclamans voce magnâ exijt ab eo: Et eod. c. v. 32. ne putemus unum tantum energumenum ab eo liberatum addit quòd suprà ex Matth. cum S. Chrysost. notavimus.

Vespere autem facto, cum occidisset sol, adferebant ad eum omnes malè habentes & Dæmonia habentes, & erat omnis Civitas congregata ad januam, & curavit multos qui vexabantur varijs languoribus, & Dæmonia multa ejiciebat, & non sinebant ea loqui, quoniam sciebant eum. Item cap. 3. v. 11. Et spiritus immundi cum illum videbant, procidebant ei, & clamabant dicentes, Tu es Filius Dei, &

vehementer comminabatur eis ne manifestarent illum &c. Rursus cap. 5. v. 2. Exeunti ei de navi, statim occurrit de monumentis homo in spiritu immundo, qui domicilium habebat in monumentis, & neque ea cuius jam quisquam poterat eum ligare, quoniam sæpè compedibus & catenis vinctus dirupisset catenas & compedes comminasset, & nemo poterat eum domare, & semper die ac nocte in monumentis & in montibus erat clamans & concidens se lapidibus: videns autem Iesum à longè, cucurrit & adoravit eum, & clamans voce magnâ dixit: quid mihi & tibi, Iesu fili Dei altissimi? adiuro te per Deum, ne me torqueas: dicebat enim illi: exi spiritus immunde ab homine isto: & interrogabat eum: quod tibi nomen est? & dicit ei, Legio mihi nomen est, quia multi sumus: & deprecabatur eum multum ne se expelleret extra Regionem &c.

Quæro iterum ab incredulis? an hæc omnia per morbos naturales fieri possint? Et interim reitero quod suprà monui: Ecce in isto misero homine, legio Dæmonum, id est, 6666, ut discant & credant omnes increduli quod plura millia Dæmonum unam personam obsidere possint, & non mirentur neq; nos irrideant, quando idem asserimus. Quod autem Matth. suprà, nonnihil obscuriùs de Syrophenissa enarrat, clariùs Marcus exponit cap. 7. v. 26. his verbis: Mulier statim ut audivit de eo, cuius filia habebat spiritum immundum, intravit & procidit ad pedes eius &c. & rogabat, eum, ut Dæmonium ejiceret de filia eius &c. cui Christus: Propter hunc sermonem, vade, exijt Dæmonium à filia tua: & cum abiisset domum suam, invenit puellam jacentem supra lectum, & Dæmonium exiisse &c.

Denique cap. 9. v. 25. liberationem suprà à Matth. relatam, ita enarrat.

Comminatus est spiritui immundo dicens illi: surde & mute spiritus, ego præcipio tibi, exi ab eo, & ampliùs ne introeas in eum & exclam-

exclamans & multum discerpens, exiit ab eo, & factus est velut mortuus, ita ut multi dicerent, quia mortuus est: Iesus autem tenens manum eius, elevavit eum, & surrexit &c.

Ex quibus verbis annoto duo documenta, quæ infra, & in Instructionibus meis, tanquam maximi momenti, sæpè repetam ab exorcistis benè observanda, si cum fructu, munus exorcizandi obire velint: primùm, ut in suis exorcismis, non suaviter & molliter Dæmones tractent, sed quàm possunt, durissimè & asperrimè eos verbis acribus & contemp- tibilibus arguendo atque increpando, & cum maxima fidu- cia eis imperando.

Secundum ut cùm Dæmonē egressurū colligit, vel ex pro- missi

illa a In Folge mehrfacher Anfragen und Aufforderungen
tia: habe ich mich entschlossen, in die in meinem Verlage
incr. erscheinenden Kalender Inserate aufzunehmen.

Ich berechne folgendermaßen:

1) Neuer verbesserter bayerischer Volks-
ager. kalender

Et in Synagoga erat *novus et mirabilis* *et novus*
mauit voce magna dicens: Sine, quid nobis & tibi *et tibi*
venisti perdere nos? scio te quia sis Sanctus Dei: & increpavit illum
Iesus, dicens: obmutesce, & exi ab eo. Et cùm proiecisset illū Dæmoniū
in medium, exiit ab illo, nihilq̃ illum nocuit: Et factus est pavor in
omnibus, & colloquebantur ad invicem, dicentes: Quod est hoc verbum,
quia in potestate & virtute imperat Dæmonibus, & exeunt &c.

Vides iterum, quod supra dixi, maximam Iudæorum de hac Dæmonum expulsionē admirationem, quæ fiebat cum tanto imperio & virtute, ut ad unum Christi verbum Dæ- mones exire cogerentur, quod numquam fieri nec viderant, nec audierant.

Sed ad Evangelistam nostrum revertamur: is igitur rur- sus agens de energumēnis à Christo expulsis, hæc addit, cap. 8. v. 29.

Asscher
Dede, Dr.
Baumg
Berzogin
da
Bellman
Reglar, Ne
Friedrich,
Gebr. Be
Santo, Jan
Girich, Rita

debementer comminabatur eis ne manifestarent illum &c. Rursus
 cap. 5. v. 2. Exeunti ei de navi, statim occurrit de monumentis
 homo in spiritu immundo, qui domicilium habebat in monumentis, &
 neque ea. cui jam quisquam poterat eum ligare, quoniam sæpe com-
 pedibus & catenis vinctus dirupisset catenas & compedes commi-
 nuisset, & nemo poterat eum domare, & semper die ac nocte in mo-
 numentis & in montibus erat clamans & concidens se lapidibus: vi-
 dens autem Iesum à longè, cucurrit & adoravit eum, & clamans
 voce magnâ dixit: quid mihi & tibi, Iesu fili Dei altissimi? adiuro
 te per Deum, ne me torqueas: dicebat enim illi: exi a me, spiritus immun-
 de ab homine isto: & interrogabat eum. Respondit ei, Legio mibi nomen est, &
 cum malicium ne so-

recabatur
 norbos

Quod supra mo-
 Damonum, id est,
 incres increduli quod plura
 personam obsidere possint, & non
 nos irrideant, quando idem asserimus. Quod
 Matth. supra, nonnihil obscurius de Syrophenissa
 enarrat, clariùs Marcus exponit cap. 7. v. 26. his verbis:
 Mulier statim ut audivit de eo, cuius filia habebat spiritum immun-
 dum, intravit & procidit ad pedes eius &c. & rogabat eum, ut Da-
 monium ejiceret de filia eius &c. cui Christus: Propter hunc ser-
 monem, vade, exijt Daemonium à filia tua: & cum abiisset domum
 suam, invenit puellam jacentem supra lectum, & Daemonium exiisse
 &c.

Denique cap. 9. v. 25. liberationem supra à Matth. rela-
 tam, ita enarrat.

Comminatus est spiritui immundo dicens illi: surde & mute spi-
 ritus, ego precipio tibi, exi ab eo, & ampliùs ne introeas in eum &
 excla-

exclamans & multum discerpens, exiit ab eo, & factus est velut mortuus, ita ut multi dicerent, quia mortuus est: Iesus autem tenens manum eius, elevavit eum, & surrexit &c.

Ex quibus verbis annoto duo documenta, quæ infra, & in Instructionibus meis, tanquam maximi momenti, sæpè repetam ab exorcistis benè observanda, si cum fructu, munus exorcizandi obire velint: primùm, ut in suis exorcismis, non suaviter & molliter Dæmones tractent, sed quàm possunt, durissimè & asperrimè eos verbis acribus & contemp- tibilibus arguendo atque increpando, & cum maxima fiducia eis imperando.

Secundum, ut cùm Dæmonē egressurū colligit, vel ex promissione ipsius, vel ex alijs circumstantijs meminerint verba illa adungere: *Amplius ne introeas in eum*, vel alia æquivalen- tia: His duobus documentis ex occasione annotatis, audiant increduli, tertium pro asserta veritate testem S. Luc. Is igitur agens de energumenis à Christo liberatis, sic scribit c. 4. v. 33 *Et in Synagoga erat homo habens Daemonium immundum, & exclamavit voce magna dicens: Sine, quid nobis & tibi Iesu Nazarene? venisti perdere nos? scio te quia sis Sanctus Dei: & increpavit illum Iesus, dicens: obmutesce, & exi ab eo. Et cùm proiecisset illū Daemoniū in medium, exiit ab illo, nihilq, illum nocuit: Et factus est pavor in omnibus, & colloquebantur ad invicem, dicentes: Quod est hoc verbum, quia in potestate & virtute imperat Daemonibus, & exeunt &c.*

Vides iterum, quod supra dixi, maximam Iudæorum de hac Dæmonum expulsionē admirationem, quæ fiebat cum tanto imperio & virtute, ut ad unum Christi verbum Dæmones exire cogerentur, quod numquam fieri nec viderant, nec audierant.

Sed ad Evangelistam nostrum revertamur: is igitur rursus agens de energumenis à Christo expulsis, hæc addit, cap. 8. v. 29.

Et cum de navi egressus esset ad terram, occurrit illi vir quidam, qui habebat demonium, iam temporibus multis & vestimento non induebatur, neque in domo manebat, sed in monumentis: is ut vidit Iesum, prociat ante illum, & exclamans voce magna dixit: quid mihi & tibi est, Iesu fili Dei altissimi? obsecro ne me torqueas: precipiebat enim spiritui immundo, ut exiret ab homine: multis enim temporibus arripiebat illum & vincebatur catenis, & compedibus custoditus, & ruptis vinculis agebatur à Demonio in desertis, interrogavit autem illum Iesus dicens: Quod tibi nomen est? at ille dixit, Legio, quia intraverunt Dæmonia multa in eum & rogaverunt illum ne imperaret illis ut in abyssum irent: Erat autem ibi grex porcorum multorum pascentium in monte, & rogabant eum ut permitteret eis in illos ingredi: Et permisit illis. Exierunt ergo Dæmonia ab homine et intraverunt in porcos & imperu abiit grex per præceptum in stagnum, & suffocatus est. Vide primò, quàm inviti & difficulter Dæmones sedes quas semel occuparunt relinquunt: secundò, quantum remitti timeant ad carcerem Inferni, non quòd extra illum non crucientur, sed quia ibi reclusi, hominibus pro votis suis non ita nocere possunt, nec per orbem vagari, ad illos tentandos, licet & aliæ rationes quas brevitatis causâ prætereo, assignari possint.

Tertiò, quòd nullam Dei creaturam, nequidem ipsos porcos absque illius permisso ingredi possint, ex quo patet quàm parva & exigua sit Dæmonum potestas, quantaque Dei providentia, qui ita omnia regit & gubernat, ut nequidem passer unus in terram cadat absque illius voluntate.

Sed sat de istis documentis, revertamur ad Lucam, & illum iterum audiamus cap. 9. v. 38. Factum est, inquit, in sequenti die descendentibus illis de monte, occurrit turba multa: & ecce vir de turba exclamavit dicens: Magister obsecro te, respice in filium meum, quia unicus est mihi, & ecce spiritus apprehendit eum, &

& subito clamat, & elidit & dissipat eum cum spuma, & vix discedit dilanians eum, & rogavi Discipulos tuos ut ejicerent illud, & non potuerunt: respondens autem Iesus dixit: ô generatio infidelis & perversa, usquequo ero apud vos & patior vos? adduc filium tuum, & cum accederet, elisit illum Daemonium & dissipavit: & increpavit Iesus spiritum immundum, & sanavit puerum, & reddidit illum Patri eius.

Vides iterum quod supra monui, quàm inviti & difficile Dæmones eos quos obsident, deserant? Rursus quòd inter eos sint aliqui magis rebelles, quos nequidem ipsi Apostoli & viri Sancti remediis ordinariis expellere potuerant, ut nunquam abjicias animum, nec exorcismum deseras, si interdum exorcismis ordinariis nihil efficere possis, de quibus latius infra in meis documentis tertiâ parte huius Apologi, quæ ab omnibus Exorcistis attentè legi & memoriæ mandari velim.

Ad hæc notent nostri obtrectatores & alij in hac materia minùs versati, prout & infra moneo, quòd vitio & defectui Exorcistarum malè vertant, quando vident aliquando eos post multos exorcismos Dæmones expellere non posse: hoc enim plerumque provenit ex occulto Dei iudicio, sicut infra ex Augustino, prolixè demonstro: quem attentè ab omnibus legi, & perpendi postulo: ex ipso alijsq; pluribus à me relatis agnoscent, quòd licet Exorcista habeat omnes virtutes, & dotes requisitas, omniaq; à Doctoribus & Ritualibus præscripta exactissimè observet, & ex parte energumeni, nullus obex ponatur, agnoscet inquam, quòd omnibus observandis observatis, Dæmon exire jussus, non exeat, imò nec exire possit, quantumvis summè illud cupiat & petat, quia in corpore quod possidet, ligatur, & tanquam captivus retinetur, vel ad maiorem Dei gloriam, Hæreticorum confu-

fusionem, malorum terrorem, Exorcistæ & obsessi meritum, vel alias ob causas soli Deo notas, ut suo loco dicemus. His igitur omissis adjiciam pro conclusione huius capitis, aliud Lucæ testimonium, quod videbis cap. 11. v. 14. his verbis *Et erat ejiciens Demonium, & illud erat mutum: & cum eiecisset Demonium, locutus est mutus, & admirata sunt turba: quidam autem ex eis dixerunt, in Belzebub Principe Demoniorum ejicit Demonia.*

Habent igitur omnes increduli tres testes omni exceptione maiores, contra quos nulla exceptio nisi ab Atheo dari potest, qui tam manifestè deponunt pro asserta veritate, ut plura testimonia nemo desiderare possit: Et certè illorum testimonia superflua & tædiosa in re præsertim tam certa & manifesta videri possent, nisi quibusdam incredulis & aliis ignaris consulere voluissem, qui nihil viderunt nec legerunt, & interim omnia quæ ignorant, carpunt & vituperant: quo hominum genere nihil inter vivos, petulantius, audacius, insolentius, nihilque stupidius & ineptius existit: verum, ipsis omissis veniamus ad 3. Caput, & assertionem nostram magis magisque probemus & demonstramus.

C A P V T I I I.

Quòd Apostoli & Discipuli Christi tam ante ipsius ad cælos ascensionem quàm post, plures quoque Energumenos à Demonum tyrannide liberaverint.

PROBavi manifestissimè cap. præcedenti quòd tempore Christi plurimi fuerint vbique energumeni quos ipse mirabiliter liberavit & pristinae sanitati cum stupore Judæorum

deorum restituit: hoc cap. idem de Apostolis probabo, idq;
ita clarè & apertè, ut nullus id inficiari possit, nisi scripturæ
sacræ auctoritatem in dubium revocare velit.

Primò igitur pro assertæ veritatis confirmatione profero
ipsorum Apostolorum testimonium, suam in Dæmones po-
testatem magno cum gaudio his verbis prædicantium: *Do-
mine etiam Dæmonia subiiciuntur nobis in nomine tuo.* Luc. 10. v.
17. Et paulò post: *Ecce dedi vobis potestatem super serpentes &
scorpiones, & super omnem virtutem inimici &c.* Qui sunt autem
illi serpentes, & scorpiones, nisi Dæmones prout communi-
ter Interpretes exponunt. Vide si habes S. Athanasium in
illud psalmi: *Super aspidem & basiliscum ambulabis & conculcabis
leonem & draconem.* Item inter Neotericos Jansenium Ipre-
sem in dictum locum, qui per illa verba (*virtutem inimici*) ex-
ponit universum exercitum Diaboli: Eadem veritas proba-
tur ex cap. 5. Actorum v. 16. *Concurrebat autem, inquit Lucas,
& multitudo vicinarum Civitatum Ierusalem, afferentes egros, &
vexatos à spiritibus immundis, qui curabantur omnes.* Vides non
unum sed plures Energumenos à Petro liberatos: & quod
de Petro pro hac veritate enarrat Lucas, idem de Paulo
asserit Actor. 19. v. 11. his verbis:

*Virtutesque non quaslibet faciebat Deus per manum Pauli, ita
ut etiam super languidos, deferrentur à corpore eius sudaria & semi-
cinctia, & recedebant ab eis languores, & spiritus nequam egredie-
bantur.* Cernis iterùm, non unum sed plura Dæmonia à Pau-
lo expulsa? quid quòd & ipsi Judæorum Exorcistæ idem at-
tentare voluerint, prout ex verbis sequentibus declaratur:
*Tenta verunt autem quidam & de circummeuntibus Iudæis Exorcistis
invocare super eos, qui habebant spiritus malos, nomen Domini
Iesu, dicentes: adiuro vos per Iesum, quem Paulus prædicat &c.*
Lege quæ sequuntur, & videbis Dæmones hominem de quo
C
sit

fit ibi mentio obsidentes, in istos Exorcistas furibundè insurgentes, eosque pessimè excipientes: quod ab Exorcistis notatum velim, ut hoc munus sanctè & religiosè obeant, si sibi consultum velint, Denique ne in re manifesta, sim prolixior, legant increduli cap. 16. eiusdem lib. v. 16. & agnoscant iterùm hanc veritatem in liberatione filiae Dæmoniacæ, *qua habebat*, inquit Lucas, *spiritum pythonem clamantem: isti homines servi Dei excelsi sunt, qui annuntiant vobis viam salutis.* Vides, quòd licet Dæmones sint Patres mendacij, & quando ex se loquuntur, mendacia ordinariè proferant; quando tamen veritatem dicere, & ad interrogata à Christo & ab Ecclesia præscripta, respondere jubentur, pareant & obediant quantumvis inviti: Hoc quoque ab illis notari velim, qui non credunt Dæmones cogi posse vi exorcismorum, ad dicendum veritatem: quid autem de filia illa obsessa factum fuerit, habes verbis sequentibus: *Dolens autem Paulus (inquit Lucas) & conversus spiritui dixit: præcipio tibi, in nomine Iesu Christi, exire ab ea, & exiit eadem hora:* Qui plura pro hac veritate testimonia desiderat, legat Abdiam Babylonium in historia certaminis Apostolici: item Joachimum Perionium lib. de gestis & vitis Apostolorum: nos interim Caput quartum aggrediemur, quod ab incredulis attentè legi & ponderari rogo & postulo.

C A P V T I V.

Quòd à tempore Apostolorum fuerint ubique & semper plurimi utriusque sexus Energumeni.

Hæc veritas non solum Patrum & Historicorum testimonijs, sed & ipsius Christi demonstrari potest: Primo

mò igitur ipsum, & postea alios audiemus: certè promissio ipsius, Marci 16.v.17. *Signa eos qui crediderint, hæc sequentur, in nomine meo Dæmonia ejicient, linguis loquentur novis, assertionem nostram evidenter probat: probat, inquam, semper futuros Energumenos, qui in vim illius promissionis, à Ministris Ecclesiæ Catholicæ ad hoc deputatis, & non alijs, omni tempore, ut hoc capite & sequentibus videbis, expulsi fuere, & ad finem usq; mundi expellentur: nullus enim extra Ecclesiam Catholicam, Dæmonem in fidem suæ Religionis hætenus ejicere valuit: hoc enim privilegium soli Ecclesiæ Catholicæ concessum est, ut ex verbis Marci supra citatis videre est: quid impuro improboque illi Apostatæ & Hæresiarchæ Martino Luthero, qui hanc expellendi à quadam filia dæmonem potestatem usurpare præsumpsit, contigerit: usqueadeò ministris omnibus notum & comperitum est, ut eos ad hanc functionem induci nullatenus possint. Sed hæc prætereamus, & secundum pro hac veritate Christi testimonium audiamus: *Multi, inquit, dicent in illa die: Domine, Domine, nonne in nomine tuo dæmonia ejecimus? & tunc confitebor illis, quia nunquam novi vos*: hoc certè cùm Apostolis non quadret, de alijs intelligendum venit, qui fidem quidem habuere, sed, quia vel laudem & gloriam, vel turpe lucrum per suos exorcismos venati sunt, & oleum seu charitatem & intentionem puram habere neglexerunt, nullum meritum per istud opus, licet arduum referent. Sed de Christi testimonio satis: audiamus Patres, qui post Apostolos immediatè floruerunt, & postea ad alios veniemus: Prodeat primus pro hoc testimonio S. Ignatius Apostolorum Discipulus: is certè Energumenos suo ævo exstitisse, eo ipso testatur, quo inter Ecclesiasticos Ordines recenset Exorcistas in Epistola ad Antiochenes his verbis.*

Saluto sanctum Presbyterum vestrum saluto Diaconos, saluto Subdiaconos, Lectores, Cantores, Ostiarios, Laborantes, Exorcistas &c.

Quid ad hæc Hæretice? vides isto ævo fuisse Presbyteros, Diaconos, Subdiaconos, & alios relatos? dic mihi cur illos difformata tua Religio repudiavit? agnosce ex hoc solo cap. quod nullum antiquæ & Apostolicæ Ecclesiæ vestigium habeat; sed mittamus Hæreticos, & secundū proasserta veritate testem Clementem, inquam, Petri Discipulum audiamus lib. 8. Constit. Apostol. cap. 7. & 8. his verbis testimonium suum ferentem.

Post hæc Diaconus dicat: ite Cathecumeni in pace, qui postquam iij exiverint, dicat orate Energumeni, hoc est vexati ab immundis spiritibus, & admonens fideles, ut illorum misereantur, ita ad illos: intentè pro illis orate, ut benedictus Deus per Christum increpet immundos & nequam spiritus, & eripiat servos suos ab imperio inimici, qui increpavit legionem Dæmonum, & Principem malorum Diabolum, ipse nunc increpet pietatis rebelles, & liberet figmenta sua à vexatione ipsius, & purget ea quæ ingenti sapientiâ condidit, etiam intentè oremus.

Salva & excita illos Deus in virtute tua, inclinate vos Energumeni ut benedictionem accipiatis, & Episcopus oret dicens.

Oratio S. Clementis, Lib. 8.

Pro Energumenis.

Qui fortem armatum ligasti, & omnia vasa eius diripuisti qui dedisti nobis potestatem ambulandi super serpentes & scorpiones, & super virtutem inimici, qui homicidam

micidam serpentem ligatum tradidisti nobis tamquam passerem puerulis, quem cuncta pavent, & horrent à facie virtutis tuæ, qui eum deiecisti, sicut fulgur à cælo in terram, non lapsu locali, sed ab honore in ignominiam, ob voluntariam nequitiam, cuius aspectus siccat abyssos, & minę liquefaciunt montes, & veritas Domini manet in æternum, quem laudant infantes, & lactantes benedicunt, quem celebrant & adorant Angeli, qui aspicit super terram, & facit eam tremere, qui tangit montes, & fumigant, qui minatur mari, & siccat illud, & omnia flumina deserta facit, cuius nubes pulvis pedum eius, qui ambulat super mare, sicut super pavimentum, unigenite Deus, magni Patris Fili, increpa spiritus nequam, & libera opera manuum tuarum ab alieni spiritus vexatione, quoniam tibi gloria, honor, & adoratio, & per te, tuo Patri, in Sancto Spiritu, in Sæcula, Amen

Quid ad hæc incredule, qui non credis esse Energumenos? ecce habes plures in primo sæculo Energumenos; veniamus ad secundum, & videamus an isto fuerint Energumeni? Quandoquidem Justinus Martyr primus post Apostolica tempora videatur esse, quorum scripta ad nos pervenerunt, illa perlustremus, & ubique reperiemus Energumenos. Audi quid scribat pro Christianis in sua prima Apologia ad Senatum Romanum: Multos qui à Dæmonibus occupabantur, & in universo orbe, & in vestra Urbe multi nostrorum hominum, qui Christiani dicuntur, adjurantes Jesu Christi, qui Pontio Pilato Prætor, Cruci affixus est nomine, cum ab alijs omnibus, ut ita dicā Exorcistis, Magisq̃ue curati non essent, curarunt, atque etiam hoc tempore curant, eiectionis expulsiq̃ue ex corporibus hominum Dæmonibus: Audis in toto orbe fuisse Energumenos & Exorcistas? audi quid dicat in insigni illo Dialogo cum Triphone

pag. 22. Adiutorem eum vocamus & Redemptorem, cuius etiam vim nominis Dæmonia quoque exhorrescunt, eademque hodie cum Jesu Christi, qui in Crucem, Pontio Pilato Judææ Præfecto, actus est, nomine adiuramus, subjiciuntur & obediunt, ut ex hoc etiam perspicuum sit omnibus, Patrem tantam illi dedisse vim & potestatem, ut etiam Dæmonia eius nomini obediant &c.

Rursus in resp. ad q. 41. Dæmon non corpori vim tribuit, quâ possit vincula & catenas rumpere, sed eas Dæmon ipse comminuit atque dirupit, etiamsi Divina scriptura, ei, quem Dæmon vexat & exagitat, Dæmonis operâ attribuat. Ecce habes pro assertionis nostræ veritate magnum illum Martyrem natum sub annum Christi 118: Neapoli Urbe Samariæ, quæ Syris primitus Sichem dicta fuit, postremò Latinis Flavia Cæsarea; audi post hunc inter alios Tertulianum, qui floruit anno 203. Is igitur Scapulam Chartaginæ Præfectum Christianis extrema minantem, de veritate & virtute fidei Christianæ instruere volens, hæc ad illum verba habet: Dæmones autem non tantum respuimus, verum & revincimus, & quotidie traducimus, & de hominibus expellimus, sicut plurimis notum est.

Et specificans dicto Præfecto personas à Dæmonibus liberatas, addit sequentia, Hæc omnia tibi, & de officio suggeri possunt, & ab eisdem Advocatis, qui & ipsi beneficia habent Christianorum: nam & cuiusdam notarius cum à Dæmone præcipitaretur, liberatus est, & quorundam propinquus & puerulus: & quanti honesti viri (de vulgaribus enim non dicimus) aut à Dæmoniis, aut valetudinibus mediati sunt &c.

Vides quot Energumeni isto tempore in Africa fuerint? audi quid & ipse scribat, in suo Apologetico adversus Gentes

tes cap. 32. Dæmones adjurare consuevimus, ut illos de hominibus exigamus, non dejerare ut illi honorem divinitatis conferamus.

Eadem invenies in Minutio Felice, Causidico Romano insigni, anno 206.

Veniamus ad S. Gregorium Episcopum Neocæsariensem anno 233. à magnitudine miraculorum patratorum Thaumaturgum appellatum: is quoque teste S. Gregorio Nysseno, inter mirabilia quæ in vita ipsius refert, plures Dæmones ex corporibus hominum, in sua Diœcesi expulit: accipe ex multis, duo vel tria exempla: mulier quædam meretrix pecuniam à Gregorio adhuc adolescente, tanquam sibi pro usu sui corporis promissam, impudentissimè & importunè petebat: sanctus & castus adolescens, ab illa labe prorsus immunis, ut ab istius meretricis clamoribus liberaretur, pecuniam petitam ei dari jussit: audi justam Dei in illam vindictam.

Simul atq; manu pecuniam accepit (inquit Gregorius Nyssænus spiritu infœlici atque maligno correpta, fremituque immani atque ferali, diverso à voce humana sono, ingemiscens, collabatur prona in medio cœtu congregatorum; spectaculum horrendum atque terribile, præsentibus repente facta, quum & capillus, quem suis manibus vellebat, dilaceratus atque disiectus, & oculi inversi essent, & os spumam emitteret, ac non priùs à Dæmonio suffocari desiit, quàm ille Deum pro illa invocasset atque placasset &c. Hæc notent atque timeant omnes detractores, & illi potissimum qui nostras miseras filias energumenas, fictionis & insimulationis insimulant, ne illis idem eveniat, quod mulierculæ illi, quæ crimen fornicationis Sancto adolescenti impudenter imponebat: sed videamus alia, apud eundem Nyssenū. Exponens ipse admirandam per dictum Thaumaturgum, adolescentem,

adolescentis liberationem, cui linteolum quod habebat ipsi
admoventis, hæc notat.

Quo facto (linteo admoto) turbari cœpit, & exclamare
adolescentulus & humi prosterni & huc illuc jactari, & om-
nibus affici incommodis, quæ à Dæmonibus provenire so-
lent, deinde cum Sanctus ille manum iniecisset & turbatio-
nem sedasset, Dæmonium quidem ab eo avolasse, ipse verò
rursus ad priorem statum atque tranquillitatem redactus
non amplius dixisse fertur quod videret, Sancto assistente,
qui unà loqueretur.

Et paulò post, in laudem illius Sancti addit. Quod ad
Dæmones fugandos & ad corporis morbos profligandos,
sufficeret oris eius anhelitus, qui per linteum laboranti cuiq;
admovebatur. Quid ad hæc incredule? quid ad hæc hære-
tice? vides quantæ sint virtutis filij Ecclesiæ Romanæ? dic
ut tui Ministri idem faciant: sed audiamus alios.

Sanctus Cyprianus, anno 250. scribens adversus Deme-
trianum fidei Christianæ hostem acerrimum, hæc ipsi obji-
cit & proponit: o si audire velles & videre, quomodo à no-
bis adiurantur & torquentur spiritualibus flagris, & verbo-
rum tormentis, de obsessis corporibus ejiciuntur, quando
ejulantes & gementes voce humanâ & potestate Divinâ fla-
gella & verbera sentientes, venturum judicium confitentur
veni & cognosce vera esse, quæ dicimus: & paulo post. Vi-
debis nos rogari ab eis, quos tu rogas, timeri ab eis, quos tu
times, quos tu adoras: videbis sub manu nostra stare victos,
& tremere captivos, quos tu suspicis & veneraris ut domi-
nos Certè vel sic confundi in tuis erroribus poteris, cum con-
spexeris & audieris Deos tuos, quid sint, ad interrogatio-
nes nostras statim prodere, & præsentibus licet vobis, præ-
stigias illas & fallacias suas non posse celare.

Item

Item tract. 4. de Idolorum vanitate circa medium, nequitiam & sævitiam dæmonum, & eorum expulsionem exprimens, hæc monet. Falluntur, & fallunt, vitam turbant, somnos inquietant, irrepentes etiam spiritus corporibus, occulta mentis terrent, membra distorquent, valetudinem frangunt, morbos laceffunt, ut ad cultum sui cogant &c. Et paulò post:

Nec aliud his studium est, quàm à Deo homines avocare, & cum sint ipsi pœnales quærere sibi ad pœnam comites, quos ad crimen suum fecerunt errore participes: Hi tamen adjurati per Deum verum, nobis statim cedunt & fatentur, & de obsessis corporibus exire coguntur, videas illos nostrâ voce & oratione occultè cædi, igni torqueri, incremento pœnæ propagantis extendi, ejulare, gemere, deprecari, unde veniant, & quo discedant, ipsis etiam, qui se colunt, audientibus, confiteri; & vel exiliunt statim vel evanescunt gradatim, prout fides patientis adjuvat aut gratia curantis aspirat: hinc vulgus in odium nostri nominis cogunt, ut nos odisse incipiant homines, antequàm nosse, ne cognitos aut imitari possint, aut damnare non possint.

Item lib. 4. cap. 7. Quod hodie etiam geritur, ut per Exorcistas, voce humanâ & potestate divinâ flagelletur, & uratur, ut torqueatur Diabolus: & cum exire se, & homines Dei dimittere sæpè dicat, & in eo tamen, quod dixerit fallat, & id quod per Pharaonem priùs gestum est, eodem mendacio obstinationis & fraudis exerceat, cum tamen ad aquam salutarem, atque ad baptismi sanctificationem venit, scire debemus, & fidere, quia illic Diabolus opprimitur, & homo dicatus divinâ indulgentiâ liberatur.

Et paulò post: Sæpè nonnulli de illis qui sani baptizantur, si postmodum peccare cœperint, spiritu immundo redeunte

deunte quatiuntur, ut manifestum sit Diabolum, in baptismo, fide credentis excludi, si fides postmodum defecerit regredi.

Ecce vides incredule, quot Energumenos tempore Cypriani, & Tertull. de quo suprà, Africa habuerit: Et tu Hæretice, cernis quàm antiquus sit ritus exorcisandi, & quanta sit Ecclesiæ Catholicæ in dæmones potestas: transeamus ab Africa in Italiam, & videamus, an eodem sæculo in illa Energumeni reperiantur: Certè Sanctus Cornelius Papa, qui Sedem Romanam tenuit eodem sæculo & tempore, quo S. Cyprian. Carthaginensem, anno utpotè 254, pro hac veritate disertè deponit in Epist. ad Fabianum Antiochenum, in qua asserit in Romana Ecclesia esse institutos Exorcistas & Lectores unâ cum Ostiariis quinquaginta: hæc sunt verba ipsius scribens de Novato: Is ergo qui Evangelium vendicabat, nesciebat in Ecclesia Catholica unum Episcopum esse debere, ubi videbat esse Presbyteros quadraginta & sex, Diaconos septem, Subdiaconos septem, Acolythos quadraginta, & duos Exorcistas, & Lectores cum Ostiariis quinquaginta & duos: Et ibidem additur; Quòd ipse Novatus spiritu immundo in juventute vexatus sit, & cum tempus aliquantulum consumpsisset apud Exorcistas, ægritudinem incurreret gravem, ita ut desperaretur. Quid ad hæc Hæretice? Vides quàm diversa sit Ecclesiæ antiquæ facies à tua inepta & difformata? Ubi sunt tui Episcopi, ubi Presbyteri, ubi Diaconi, Subdiaconi, & alij Ordines? omnia sunt prophanata, immutata, & ut dixi, difformata: aperi igitur oculos, vide errorem tuum considera ministrorum tuorum fallaciam & deceptionem, & redi ad gremium Ecclesiæ Catholicæ? Et nos materiam nostram prosequemur: Audiamus Lactant. Firmianum Arnobij auditorem, qui floruit

ruit sub Diocletiano, anno 290. & ad Principatum Constantini Magni, in senectute pervenit, teste S. Hieronymo, in lib. de Script, Eccl.

Is igitur lib. 2. cap. 16. de origine erroris, agens de Dæmonibus, ita scribit: Nocent illi quidem, sed his à quibus timentur, quos manus Dei potens & excelsa non protegit, qui prophani sunt à Sacramento veritatis; justos autem, id est cultores Dei metuunt, cuius nomine adiurati, de corporibus excedunt, quorum verbis, tanquam flagris verberati, non modò dæmones se esse confitentur, sed etiam nomina sua edunt, quia nec Deo, per quem adiurantur, nec justis, quorum voce torquentur, mentiri possunt.

Vides iterum quòd dæmones quantumvis mendaces, possint cogi ad dicendam veritatem? sed audi reliqua.

Itaque maximis, inquit, sæpè ululatibus editis, verberari se, ardere, & jam jamque exire proclamant.

Item lib. 4. de vera sapientia, cap. 27. agens de signo Crucis, scribit in hunc modum: Quanto terrori sit dæmonibus hoc signum, sciet qui viderit, quatenus adiurati per Christum, de corporibus quæ obsederint fugiant: nam sicut ipse, cum inter homines ageret, universos dæmones verbo fugabat, hominumq; mentes emotas, & malis incurfibus furiatas, in sensus pristinos reponebat, ita nunc sectatores eius, eosdem spiritus inquinatos, de hominibus, & nomine magistri sui, & signo Crucis, excludunt. Et infra: Ecce aliquis instinctu dæmonis percitus, dementiâ effertur, insanit, ducamus istum in Jovis Opt. Max. templum, vel (quia sanare homines Juppiter nescit) in Esculapy vel Apollinis Fanum, jubeat utriuslibet Sacerdos Dei sui nomine, ut nocens ille spiritus recedat ex homine, nullo id pacto fieri potest. Quæ igitur Deorum vis est, si subiectos sibi dæmones non va-

beat? at verò iidem dæmones adiurati per nomen veri Dei protinùs fugiunt: quæ ratio est, ut Christum timeant, Iovem autem non timeant, nisi, quia iidem sunt dæmones, quos vulgus Deos esse opinatur? Et infrà: Illi nequissimi spiritus, ubi adiurantur, ibi se dæmones confitentur, ubi coluntur, ibi se Deos mentiuntur, ut errores hominibus immittant, & avocent à veri Dei notione.

Vides iterum, miser reformate, vim & potestatem Ecclesiæ Catholicæ? sed audi alia, quæ idem demonstrant. Idem lib. 5. de justitia cap. 22.

Cum corpora hominum occupant, animasq; diù vexant, adiurantur, & nomine veri Dei fugantur, quo audito, & tremunt & exclamant, & uri verberariq; se testantur, & interrogati qui sint, quando venerint, quomodo in hominem irreperint? confitentur: sic extorti & excruciatii virtute Divini nominis exulant.

Vides iterum Ecclesiæ Catholicæ in dæmones potestatem? roga tuos Ministros, ut suam demonstrent? Et tu incredule, cernis quòd isto tempore fuerint Energumèni, quòdque tales interrogationes tunc fierent, quales nunc fiunt? sed quanto odio dæmones Exorcistas semper fuerint persecuti, audi ex sequentibus eiusdem authoris verbis:

Propter hæc verbera & minas, Sanctos & justos viros semper oderunt, & quia per se nocere his nihil possunt, publicis odijs eos persequuntur, quos sibi graves sentiunt, exercentq; sævitiam, quam violentissime possunt, ut aut eorum fidem minuant per dolorem, aut si id efficere nequiverint, auferant omninò de terra, ne sint qui possint eorum nequitiam coercere: Hæc notent Exorcistæ pro sua consolatione, & non mirentur, si pro arduo & charitativo suo officio persecutiones patiantur, quandoquidem ipsemet Christus

stus, propter id ipsum particulariter gravissimas à Judæis
perpeffus fuerit. Interim notent omnes qui Exorcistis se in-
festos reddunt, quòd se dæmonum patronos & advocatos
exhibeant, qui, ut notat idem Lactant. omnes Exorcistas à
quibus torquentur & expelluntur, de terra sublato per-
optarent: nos interim materiam nostram prosequemur.

C A P V T V.

*Quòd quatuor Ecclesie Latine Doctores suo ævo
Energumenos habuerint, & agnoverint.*

H Actenus monstravi in toto orbe, ut ex testimoniis su-
prà relatis vidisti, Energumenos tribus primis sæculis,
idem faciam hoc cap. & sequentibus, de 4. & posterioribus:
& quia tres primi Doctores floruerunt dicto 4. sæculo, quid
quisque senferit producam: certè D. Ambrosius variis locis
hanc veritatem ita agnoscit, ut nihil clarius allegari possit:
audi ipsum serm. 91. differentem de inventione corporum
Gervasy & Prothasy contra incredulos & Arianos anno
374. Nunc audistis clamantes dæmones & confitentes
Martyribus, quòd pœnas ferre non possint, & dicentes:
Quid venistis, ut ante tempus nos tam graviter torqueatis?
Et, quòd dæmones interdum veritatem fidei contra se, &
veritatem prout sæpè monui, confiteri cogantur; audi quid
subjungat S. Ambrosius: Audivimus hodie dicentes eos
(dæmones) quibus manus imponebatur, neminem posse esse
salvum, qui Patrem, & Filium, & Spiritum Sanctum nega-
ret, qui veritatis Omnipotentem virtutem non crederet:
confitetur hoc Diabolus, sed Ariani nolunt fateri: dicit
diabolus

diabolus : sic torqueatur, quemadmodum ipse à Martyribus torquebatur, qui Spiritus Sancti Deitatem negant &c. invictus dixit diabolus, sed exactus & tortus, quod nequitia superimit, extorquet iniuria, cedit diabolus plagis, & adhuc cedere nolunt Ariani, quanta perpeffi sunt, & quemadmodum Pharaonis malis suis indurantur &c. Et paulò post: Dicebant hodie, & superiore die, vel nocte, dæmones : scimus quia Martyres estis, & Ariani dicunt, nescimus, nolumus intelligere: dicunt dæmones Martyribus, venistis perdere nos, Ariani dicunt; non sunt dæmonum vera tormenta, sed ficta & composita ludibria. Quid ad hæc miser Hæretice? audis in ore Arianorum, tuorum ministrorum vesaniam & impudentiam, qui idem prorsus quotidie in ore habent? Sed & tu incredula, ac temerarie censor, qui opinaris, imò, cum securitate asserere non vereris eiusmodi possessiones à nostris Energumenis fingi & simulari: audi qualiter magnus ille Doctor tuam temeritatem arguat & confutet: Audivi, inquit, multa componi, hoc nemo unquam fingere potuit, ut dæmoniacum se esse simularet: quid illud est, quòd ita exagitari eos videmus, quibus manus imponitur? ubi hic locus fraudi est, ubi suspicio simulandi?

Ecce Mediolani plures Energumeni. Audiamus secundum Doctorem, Hieronymum, & inquiramus, an in Syria & Palæstina Energumeni ævo ipsius reperiantur? Is in epist. ad Eustochium, agens de vita & morte Paulæ, pro hac veritate ita deponit.

Paula inde divertens vidit 12. Patriarcharum sepulchra, & Sebasten, id est Samariam, quæ in honorem Augusti, ab Hærode, Græco sermone, Augusta est nominata, ibi siti sunt Hælisus. & Abdias Prophetæ, & quo maior inter natos non fuit, Ioannes Baptista, ubi multis intremuit conster-

nata

nata mirabilibus, namque cernebat varijs Dæmones rugire cruciatibus, & ante sepulchra sanctorum, ululare homines more luporum, vocibus latrare canum, fremere leonum, sibilare serpentum, mugire taurorum, alios rotare caput, & post tergum terram vertice tangere, suspensisque pede feminis vestes diffluere in faciem; miserebatur omnium, & per singulos, effusis lachrimis Christi clementiam deprecabatur: hæc quicumque leges imitare Paulam, & pro Energumenis, Christum ac Beatam Virginem deprecare & cave ne de illis unquam temerariè judices: sed audi eum iterum contra Vigilant. Ergò sacrilegi sumus, quando Apostolorum basilicas ingredimur sacrilegus fuit Constantinus Imperator, qui sanctas Reliquias Andreæ, Lucæ, & Timothei transstulit Constantinopolim, apud quas Dæmones rugiunt & inhabitatores Vigilantij, illorum se sentire præsentiam sentiunt. Et infernus Spiritus iste immundus, qui hæc te cogit scribere, sæpè hoc tortus est pulvere, imò hodieque torquetur, Et præveniens Hæreticorum nostrorum, Vigilantij sectatorum, vesaniam & blasphemiam, sequentia addit bene notanda.

Nisi fortè in morem Gentilium, impiorumque Porphyrij & Eunomij, has præstigias Dæmonum esse contendas, & non verè clamare Dæmones, sed tum sua simulare tormenta.

Quid ad hæc Hæretice, qui idem habes in ore? vides à quo tuam illam blasphemiam hauseris?

Sed redeamus iterum in Africam, & videamus quid tertius noster & eximius Doctor Augustinus hac de re sentiat: Is igitur lib. 22. de Civit. Dei c. 8. trium Energumenorum meminit, Quidam, inquit, adolescens, cùm de medio tempore æstatis, equum ablueret, in fluminis gurgite, Dæmonem incurrit,

incurrit, & paulò post, hymnos cantare cœperunt, quâ voce ille percussus & excussus est, & cum terribili fremitu altare apprehensum, movere non audens sive non valens, tanquam eo fuerit alligatus aut fixus tenebat, & cum grandi ejulatu parci sibi rogans, confitebatur vbi adolescentem & quando & quomodo invaserit, postremò se exiturum esse denuntians membra singula eius nominabat, quæ se amputaturum exiens minabatur, atque inter hæc verba discessit ab homine. De altero adolescente paulò post addit: Scio etiam Episcopum, semel pro adolescente quem non vidit orasse, illumque illicò Dæmone caruisse: de puella autem, ita scribit ibidem: Hipponensem quandam virginem scio, cum se oleo perunxisset, cui pro illa orans Presbyter instillauerat lachrymas suas, mox à Dæmonio fuisse sanatam. Similia habet eodē libro, & alibi passim, ex quibus apparet quod & tempore ipsius plures fuerint in Africa Energumēni: Et licet loco citato referat dictos Energumēnos brevi tempore, & absque ulla difficultate fuisse liberatos, alibi tamen & præcipuè lib. 83. qq. q. 79. docet Dæmones difficillimè pelli, & quod mirum est beneque notandum ab Exorcistis & Exorcistarū obtrektoribus, ipsosmet Dæmones interdum secreto Dei iudicio, in corporibus ab eis obsessis, ita ligari, ut licet exire velint, & rogent, id tamen nec possint nec eis concedatur: Audi & pondera verba ipsius, cum agit de medijs quibus pellitur Dæmon à corpore hominis tom 4. fol. 602. Cum autem non cedunt his signis huiusmodi Potestates, Deus ipse prohibet occultis modis, cum id iustum atque utile iudicat; nam nullo modo ulli spiritus audent hæc signa contemnere: contremiscunt enim hæc ubicumque illa prospexerunt, sed nescientibus hominibus, aliud jubetur divinitus vel ad confundendos malos, cum

cùm eos oportet confundi &c. vel ad admonendos bonos, ut proficiant in fide, atque ista non jactanter sed utiliter possint, vel ad discernenda dona membrorum Ecclesiæ: Et paulò post. Propter has igitur causas, plerumque ut dictum est, nescientibus hominibus jubetur divinitus, ut his signis adhibitis huiusmodi Potestates voluntati hominū nō obtrēperent: Ex quo discursu Augustini, benè & maturè ab omnibus ponderando, evidenter patet, quòd non ob solam Dæmoniacy, aut Exorcistæ culpam, quandoque Dæmones non expellantur, sed etiam ex occulto Dei judicio, ob maiorem animæ utilitatem, vel in aliorum exemplum, aut propter alias causas Deo notas: Et hoc ipsum, expressè notant & docent plurimi graves auctores, Victoria de magia q. 6 n. 24. Suarez de hac materia, Valentia, Sotus, Tyræus de Dæmoniacy cap. 47. n. 6. Delrio lib. 6. disquisit. cap. 2. q. 3. sect. 1. remedio 4, & novissimè R. Pater Matthias Hauzeur in sua Anatomia annot. in hanc quæst. his verbis. Quæ signa quatenus sunt lege publica, & stabili à Deo, ad hunc effectum ordinata, habent hunc suum effectum, nisi Deus quasi quadam sua dispensatione in hac sua lege, vi quadam singulari, cogat Dæmones pati vim illam, & non cedere, sicque torqueri ac retorqueri: Hoc ipsum fatentur duo Dæmones quos longo tempore exorcisavi, qui sæpissimè maledicunt diei, quo corpora duarum filiarum ingressi fuerunt & tam à Deo quàm à B. Virgine potestatem exeundi etiam atque etiam petunt & postulant: Sed de hoc nimis: veniamus ad S. Gregorium, 4 Doctorem, & inquiramus an sæculo 6. quo floruit, Romæ fuerint Dæmoniacy? Ita sanè nam inter plura exempla, hanc veritatem demonstrantia, unum scitu dignum refert lib. 3 Dialog. cap. 21. his verbis. Dum ante eos assisteret (agit de Rustico) maligno spiritu correptus

E

cecidit

cecidit, fatigarique nimis stridoribus, atque balatibus, cepit, tunc sanctimonialis femina surrexit, atque irato vultu magnis clamoribus imperavit dicens: exi ab eo miser, exi ab eo miser: ad cuius vocem, mox per os vexati, Diabolus respondit, dicens: & si de isto exeo, in quem intrabo: casu autem, iuxta porcus parvulus pascebatur, tunc sanctimonialis femina, precepit dicens, exi ab eo, & in hunc porcum ingredi, qui statim de homine exivit, porcum quem iussus fuerat, invasit, occidit & recessit. Vides quomodo Dæmon etiam à filia expellatur, quæ etiam egregium Exorcistis documentum tradit, nempe ut Dæmones durè & severè tractent atque increpent, prout sæpè monui. Videbis aliud postea terribile exemplum in eodem Gregorio, ex quo colliges, quod isto ævo, plures quoque fuerint Energumeni. Productis igitur quatuor Doctoribus Latinis producam & aliquot Græcos, qui assertionem meam confirmant.

C A P V T VI.

Quòd præcipui Ecclesiæ Græcæ Doctores & Scriptores plures quoque Energumenos, suo ævo, agnoverint.

A Udisti cap. 4. ex Gregorio Nyssæno, quàm multos Dæmones Gregorius Thaumaturgus ex corporibus hominum expulerit, idem de S. Cypriano repèries apud Gregorium Nazianzenum anno 370. orat. 19. in qua enarrat qualiter ad S. Cypriani sepulchrum, sapiùs Dæmonia eiecta fuerint: Et quia non omnes Gregorium habent, ecce verba ipsius. Dæmonum profligationem, morborum depulsionem, futurorum præscientiam, vel cineres ipsi Cypriani (modò fides adsit) efficiunt, quemadmodum norunt, qui

qui huius rei periculum fecerunt, ac miraculum ad nos usque transmiserunt &c.

Quid ad hæc Hæretice? qui Reliquias Sanctorum irrides, & eos idololatriæ insimulas, qui eas colunt & venerantur? agnosce quæso, qualiter ministri vestri vos decipiant: Audi & magnum alium Patrem Græcum, Epiphanium dico Salamini Cypri Episcopum, eodem anno 370. crucis & aquæ benediçtæ virtutem referentem, quæ duo Ministri quoque vestri abhorrent & detestantur.

Erat, inquit, quidam insanus in Civitate, qui nudus per Urbem circuibat, in Tiberiade videlicet; & cum sæpè vestis indueretur ipsi, eam dilaniabat, velut tales facere solent: Iosephus igitur volens experiri visionem, dubitans autem adhuc verecundiâ detinebatur: assumit itaque hunc intro, & præclusis foribus, acceptâque aquâ in manum, eâque crucis signaculo signatâ insanum hominem respexit, ac dixit: in nomine Jesu Nazareni crucifixi, egredere Dæmonium ab ipso, & saluus fiat: homo verò magno clamore edito, humi prolapsus, & multâ spumâ ab ore emissâ, lancinatus ad multum tempus immotus permansit.

Addamus 4. Doctorem, & magnum Ecclesiæ Græcæ lumen, Joannem Chrysostomum Presbyterum primò Antiochenum, & postea Episcopum Constantinop. anno 378, qui homil. contra Armenos hanc veritatem affirmat, eo ipso, quo refert in more quondam fuisse ut tempore sacrosancti sacrificij, Dæmoniaci ad templum adducerentur, ut populus visâ eorum miseriâ pro eis Deum deprecaretur: & si non habes Chrysostomum: ecce tibi profero verba ipsius.

Causam, inquit, dabo, cur homines à Dæmone agitados, & furore accitos teterrimo, adduci tempore illo, & capita inclinare jubet Diaconus &c. sic Patres statuerunt, ut cum

vi Christum, veluti pro tribunali sedere, ipsisque Sacramentis apparere futurum esset, homines Dæmone agitati illi tanquam vinculis quibusdam retenti adducerentur, non ut rerum, quas commisissent examen subirent, modo eorum, qui in vinculis sunt, nec ut luerent pœnas, & supplicijs afficerentur, sed ut populo vniversâque Civitate præsentem, communes pro his fierent supplicationes, ut omnes iugi concordia, Dominum communem orarent pro his, & quod misereretur, magno clamore contenderent. Quid ad hæc Ministri impostores, & deceptores, qui cum Lutero & Calvino Patriarchis Ecclesiæ vestræ difformatæ, creditis & docetis Ecclesiâ primævâ, fuisse puram & ab omni errore liberam; ecce Patres illi omnes, uno excepto, quos retuli, fuerunt in illa Ecclesia primæva, & tamen omnia quæ condemnatis, sacrificium missæ, realitatem corporis Christi in Eucharistia, usum signi crucis, aquæ benedictæ, exorcismorum, & alia omnia quæ nos credimus & observamus, ipsi crediderunt & observarunt, prout in alio opere fusiùs demonstro; quâ igitur ratione illa irridetis, reprobatis & condemnatis, & vobis tam miserè contradicitis? sed mittamus cæcos illos ac instabiles ministros, & ad Sanctum nostrum Doctorem redeamus: si habes Lector benevole opera ipsius, ea percurrere, & videbis in singulis tomis energumenos: Et ut faciliùs reperiatis, ecce tibi ob oculos pono:

Dæmonis furorem in Exorcistas, invenies tom. 3. p. 716.
editionis Basiliensis anno MXLVII.

Dæmones Sanctorum vel cineres pertimescere, tom. 5.
p. 1057.

Item dæmones fugari offibus Sanctorum, tom. 4. p. 856.

Comparisonem Dæmoniaci & Luxuriosi, tomo 2. p.

Et dæmoniaci & avari collationem, ibid. p. 660.

Item collationem iracundorum & dæmoniacorū lege, & videbis qualiter confoletur dæmoniacos, & inter eos, quendam Monachum dictum Stargirium in mundo magnum & nobilem, quem dæmon factum Monachum obsederat, & graviter affligebat; tres ad eum libros lectu dignissimos, verè aureos misit, in quibus multa ad consolationem, & cum divina voluntate conformitatem stylo admirabili proponit: lege hos tres libros, & te legisse non pœnitebit: si non habes, vel legere piget, ecce tibi aliqua excerpo:

Omni actione diabolicâ potentior est ad nocendum mœroris magnitudo: namque & dæmon quoscumque superat, per mœrorem superat: eum si auferas, nihil à dæmone quiscquam lædi poterit: Et quomodo, inquires, fieri potest, ut mœrore vacem? ego contra, te interrogabo, quâ tu ratione mœrore affici debes: nempè enim, si adulterium, si homicidium, si scelus aliquod huiusmodi perpetrasses, quod te Regnis cœlestibus excluderet, rectè mœroris ac iusta tibi causa lugendi esset, nullusque te à lachrymis & fletibus prohiberet: quod si per Dei gratiam, ab his longissimè remotus es, quid frustra te ipsum concidis ac perimis? Et infra:

Gaudere potiùs, & meliore animo esse debes, quòd hîc peccata tua tibi remittantur, ne cum sæculo isto damneris: qui enim dolet, non quia cruciatur, sed quia offendit Deum, dolere debet: peccata enim separant à nobis Deum, constituuntque nobis illum inimicum, cruciatus verò nobis illum reconciliat, præparatque propitium ac propinquum fieri: quòd autem non sit peccatorum retributio, sed coronarum potiùs, præmiorumque materia, sudor iste tuus, ac dolor, hinc sanè manifestum est: si enim priùs turpiter ac luxuriosè vixisses, atque ita te ad Monachorum conversationem

contulisses, nequidem hæc suspicio locum habuisset: nam si ob hoc pœnas infert, ut in malis perseverantes ad pœnitentiam provocet, ostensâ pœnitentiâ, superflua jam erit pœna &c. Hactenus Stargirio energumeno, amico suo fideli. Similia habet tomo 3. in acta Apost. cap. 19. Non est ita magnum, inquit, à dæmone liberari, ut eripi à peccato: dæmon non prohibet Regnum cœlorum assequi, imò cooperatur, invitus quidem, cooperatur tamen, faciens habentem se continentiore: peccatum autem Regno ejicit. Igitur ab hoc curemus liberare proximum, & ante proximum, nos ipsos: videamus ne dæmonem habeamus, scrutemur nos exactè: peccatum gravius est dæmone: nam ille quidem humiles facit: an non videmus dæmoniacos, quàm sint submissi, quàm tristi vultu, quantâ erubescentiâ vultus illorum pleni sunt &c. & infra.

Vides quod peccatum Dæmone gravius sit: & illi quidē ex his quæ graviter ferunt, duplex lucrum reportant: unum quidem, quod humiliores & modestiores fiunt: alterum quod pœnas hic suorum peccatorum dantes, & puri ad Dominum migrant: tandem ita concludit, Ergo nonne peccantes deterius affecti sumus, quàm Dæmonio vexati? sed quòd non spumamus, neque pupillas distorquemus, neque manus, utinam hoc in corpore pateremur, & non in anima: vis tibi monstremus animam, spumabundam, immundam, & distortos oculos mentis? cogita irascentes, ac ebrios à furore, quâ salivâ non immundiora verba ejiciunt? profectò fœtidum sputum eructant, & sicuti illi nullum ex præsensibus norunt, ita neque hi non vides hos tremere, sicut illos? hæc ex Chrysostomo, quæ exscribere volui, ut exorcistæ illa sæpe relegant, sibi que ac Energumenis & maleficiatis proponant, qui in suis illis afflictionibus, consolatione summo-

39

summopere indigent, atque ita alios Patres accedemus, & inquiremus, an suo quoque ævo, Energumenos habuerint, & quibus modis eos liberaverint.

C A P V T V I I.

*Quòd alij Patres & historici Energumenos suo quoq;
ævo agnoverint, & varijs modis à Daemonum
tyrannide eripuerint.*

QUamvis Patrum, tam Latinorum, quàm Græcorum testimonia: qui quinque primis sæculis floruerunt, incredulos omnes convincant, Hæreticos autem aperte confundant, & pro veritate fidei Catholicæ, in punctis præmissis, & assertionis meæ, abunde sufficere debeant, tamen ut ostendam omnes reliquos ad nostrum usque sæculum, idem credidisse, & docuisse, adjiciam hoc caput 7. quod rogo ab hæreticis, & incredulis patienter & attentè legi atque ponderari. Primò igitur ab Africa, Syria, Palæstina, Asia, Italia, aliisque Provinciis in quibus Energumenos reperimus, eos in Galliam, Germaniam, Saxoniam, & Angliam, atque in totum Belgium deducam, & in omnibus istis Provincijs, Energumenos quoq; ostendam.

Et ut incipiam à Gallia, produco Sanctum illum Episcopum Martinum, qui plures, teste S. Gregorio Turonensi, miris modis expulit. Vide libros eius de gloria Confessorum, & mira hanc in rem videbis: Si non habes, ecce tibi, pauca ex multis profero: lib. 1. cap. 38. mira narrat de miserrimo homine, Paulo nomine, Energumeno, quem ipse miro modo liberavit.

Item

contulisses, nequidem hæc suspicio locum habuisset: nam si ob hoc pœnas infert, ut in malis perseverantes ad pœnitentiam provocet, ostensâ pœnitentiâ, superflua jam erit pœna &c. Hactenus Stargirio energumeno, amico suo fideli. Similia habet tomo 3. in acta Apost. cap. 19. Non est ita magnum, inquit, à dæmone liberari, ut eripi à peccato: dæmon non prohibet Regnum cœlorum assequi, imò cooperatur, invitus quidem, cooperatur tamen, faciens habentem se continentiore: peccatum autem Regno ejicit. Igitur ab hoc curemus liberare proximum, & ante proximum, nos ipsos: videamus ne dæmonem habeamus, scrutemur nos exactè: peccatum gravius est dæmone: nam ille quidem humiles facit: an non videmus dæmoniacos, quàm sint submissi, quàm tristi vultu, quantâ erubescentiâ vultus illorum pleni sunt &c. & infra.

Vides quod peccatum Dæmone gravius sit: & illi quidē ex his quæ graviter ferunt, duplex lucrum reportant: unum quidem, quod humiliores & modestiores fiunt: alterum quod pœnas hic suorum peccatorum dantes, & puri ad Dominum migrant: tandem ita concludit, Ergo nonne peccantes deterius affecti sumus, quàm Dæmonio vexati: sed quòd non spumamus, neque pupillas distorquemus, neque manus, utinam hoc in corpore pateremur, & non in anima: vis tibi monstremus animam, spumabundam, immundam, & distortos oculos mentis? cogita irascentes, ac ebrios à furore, quâ salivâ non immundiora verba ejiciunt? profectò fœtidum sputum eructant, & sicuti illi nullum ex præsensibus norunt, ita neque hi non vides hos tremere, sicut illos? hæc ex Chrysostomo, quæ exscribere volui, ut exorcistæ illa sæpe relegant, sibi que ac Energumenis & maleficis proponent, qui in suis illis afflictionibus, consolatione summo-

39

summpere indigent, atque ita alios Patres accedemus, & inquiremus, an suo quoque ævo, Energumenos habuerint, & quibus modis eos liberaverint.

C A P V T V I I.

*Quòd alij Patres & historici Energumenos suo quoq;
ævo agnoverint, & varijs modis à Daemonum
tyrannide eripuerint.*

QUamvis Patrum, tam Latinorum, quàm Græcorum testimonia: qui quinque primis sæculis floruerunt, incredulos omnes convincant, Hæreticos autem apertè confundant, & pro veritate fidei Catholicæ, in punctis præmissis, & assertionis meæ, abunde sufficere debeant, tamen ut ostendam omnes reliquos ad nostrum usque sæculum, idem credidisse, & docuisse, adjiciam hoc caput 7. quod rogo ab hæreticis, & incredulis patienter & attentè legi atque ponderari. Primò igitur ab Africa, Syria, Palæstina, Asia, Italia, aliisque Provinciis in quibus Energumenos reperimus, eos in Galliam, Germaniam, Saxoniam, & Angliam, atque in totum Belgium deducam, & in omnibus istis Provincijs, Energumenos quoq; ostendam.

Et ut incipiam à Gallia, produco Sanctum illum Episcopum Martinum, qui plures, teste S. Gregorio Turonensi, miris modis expulit. Vide libros eius de gloria Confessorum, & mira hanc in rem videbis: Si non habes, ecce tibi, pauca ex multis profero: lib. 1. cap. 38. mira narrat de miserrimo homine, Paulo nomine, Energumeno, quem ipse miro modo liberavit.

Item

Item lib. 2. cap. 18. videbis lunaticum quendam, cui nomen Laudolphus, obsessum & Dæmonem eum obsidentem in basilica S. eiusdem Martini, horrendis modis agitari & cruciari.

Et cap. 20. eiusdem libri, leges qualiter Desiderius in cellula, in qua vir Dei transijt orans totâ nocte, Dæmone debacchante, mane factus, cœpit declarare, quod eum B. Martinus incenderet: in his inquit, Greg. Turon. vocibus evomens virulentum nescio quid, cum sanguine, Dæmone ejecto, purgatus est.

Item cap. 37. alium Energumenum in basilica eiusdem liberatum agnosces.

Lib. 4. cap. 24. leges, quod non unus sed plurimi in eius festivitate fuerint liberati.

Eodem lib cap. 37. alios duos videbis quos idem S. Martinus mirabiliter liberavit. Item Greg. Turon. lib 1. cap. 2. refert ex S Paulino, historiam inauditam quorundam Energumenorum, qui à Dæmonibus per cancellos basilicæ S. Martini volatu aëreo vehebantur, & sæpè in puteum, impulsu Dæmonis illæsi jactabantur, quos pariter magnus ille Episcopus liberavit. Item de aliis, qui in amnem à Dæmonibus præcipitati, absque periculo, meritis B. Martini egressi & liberati fuere.

Quid plura? ibidem invenies alium miserum Energumenum, Ægidium nomine, meritis eiusdem Sancti pariter liberatum. Quid ad hæc Hæretice? qui loca sacra reliquias, & invocationem Sanctorum nequiter irrides, & superstitionis accusas, vides quot Energumeni in Ecclesia sancti illius Episcopi (cuius reliquias impij & sacrilegi tui fratres incendunt) liberati fuerint? Et tu incredule, qui non credis Energumenos, vel si frigidè & dubitanter credis, vis esse paucif-

paucissimos, ecce in unica Gallia Ecclesia tot tibi profero: si omnes alios eiusdem Provinciae Sanctos vellem proferre, qui Energumenos quoque liberaverunt, nullus esset finis. Si hæc non sufficiant, ecce tibi ex eodem Greg. Turon. alia exempla profero: Ille tibi refert in vita Gregorij Lingonensis Episcopi, quod ipsius ævo multi quoque tuere Dæmoniaci, quos ad se adductos solo signo crucis & verbo liberabat: Et quod mirum est, quod multi Dæmonia ab obsessis pellebant unâ virgâ, quam sanctus ille Episcopus gestare solebat.

Idem lib. 2. miracul. cap. 44. refert quemdam miserum Dæmoniacum, ad pignora sancti Juliani recurrisse, ibique cum vomitu, sanguinem & Dæmonem eiecisse: vides denudò miser Heretice, usum signi crucis, & reliquiarum, earumque vim & efficaciam.

Vis alia? vide vitam S. Monegundis anno 560 apud eundem Gregor. Turo: & hæc leges: rogabatur illa, ut quia mortua, infirmo, quod viva fecerat, mederi non posset, oleum, salemque benediceret, quæ ægrotantibus benedictionem flagitantibus ministrarentur: par & votis. & quidem cum plurimorum emolumento, quoniam ut idem Gregor. habet de memorata benedictione multi post eius transitum ægroti, incolumitatis beneficia sunt experti.

Et ne solum Gregor. hæc notasse & referre putes, vide Fortunatum Pictavorum Episcopum in vita S. Germani Episcopi Parisiensis, & leges quod post impressam puellæ cuidam Dæmoniacæ crucem spiritus per nares eius in specie muscæ egressus fuerit.

De Arnolpho Sweffionensi Episcopo, viro in expellendis Dæmonibus miræ potestatis, scribit Liscardus eiusdem Ecclesiæ Episcopus, cap. 24. Quod ad ipsum perductus fue-
F rit

rit adolescens ab integra Dæmonum legione obsessus & miserandis modis vexatus & cruciatus, qui licet vix ullis posset constringi vinculis, mox tamen visâ cruce, velut agnus quievit, sanctumque virum adoravit.

Notent hæc Exorcistæ, & nunquam sine cruce exorcismos aggrediantur, hæc enim Dæmones mirabiliter terret, & ideo tanquam gladio efficacissimo, Exorcistis contra eos tempore exorcismorum decertandum est.

His armis munitus Patroclus, Eremitæ cultor, plurimos Dæmones expulit teste Greg. Turo. in eius vita cap. 9.

Eodem signo Mauritius Episcopus Andegavenfis usus est, in dæmoniaca liberanda, quam propter ferociam spiritus illam agitantis, oportuit vinculis constringi, prout dictus suprâ Fortunatus in eius vita refert.

Quid plura? eodem signo usus est ad pellendum dæmonem à muliere quadam energumena Albinus Andegavenfis Episcopus, ut videbis apud Vincent. l. 23. cap. 243.

Vis exempla recentiora? eadem cruce usa est S. Catharina Senensis in pellendo nequissimo quodam dæmone à misero obfesso, ut colliges ex Raymundo.

Eadem usa est S. Brigitta vidua, in fæminæ cuiusdam etiam energumene liberatione, teste Surio tom. 4. fol. 350. Sed satis est de cruce, & de Gallia; veniamus ad Germaniâ, & Energumenos in illa inquiramus, modosque videamus, quibus fuerunt liberati: Tantus fuit omni tempore in illa energumenorum numerus, ut vix exprimi possit: ecce profero ex innumeris tria vel quatuor exempla. Gregorius Turo. sæpiùs citatus refert terribilem historiam in vita Nicety Episcopi Trevirensis, qui cum Theobertum Francorû Regem Theodorici Filium argueret, quod multa iniquè exerceret, ipseque hoc ægrè ferret, & Sancti Episcopi iussa non

non impleteret, subito exclamans unus ex populo arreptus à dæmone, juvenis adhuc puer, cœpit Sancti virtutes, & Regis crimina proclamare, quem signo quoq; crucis liberavit.

Si habes Vincent. suprà citatum, lege illum, lib. 24. cap. 88. vel si non habes, Chronicon Saxoniz: ibi leges qualiter anno salutis 969, quidam Comes Othonis Imperatoris familiaris, à crudeli & sævo spiritu obsessus, miserandisque modis afflictus, agitatus, & cruciatus, ita ut seipsum dentibus morderet, & dilaceraret, jussu eiusdem Othonis ad Joannem Pontificem ductus fuerit, qui ut sacram, quâ quondam Petrus victus fuerat, catenam attigit, statim à nefario illo spiritu liberatus fuit. Quòd si nec Chronicon, nec Vincent. habes, lege Breviarium Romanum, in festo S. Petri ad vincula, primâ Augusti, & historiam paucis intelleges.

Idem videbis in gestis Pipini Caroli Magni Parentis, à Lupo relatis, apud Surium, tomo 3. qui magno animi sui mœrore cernens Clericum suum, cui Brunco nomen erat, obsessum & miserè agitatum, post varia in cassum tentata media, tandem ad limina Ecclesiæ S. Maximini Trevirensis Episcopi, eum destinavit, qui illicò per S. istius merita, à dæmonis tyrannide ereptus fuit. Quanti autem sit meriti apud Deum magnus ille Episcopus, & gloria Civitatis Trevirensis, idem Lupus demonstrat, narrans, uno, eodemque die, S. Maximini sacro, 37. energumenos, eiusdem Sancti meritis, seu Reliquiarum eius beneficio, à dæmonibus fuisse liberatos, qui addit (quod mirum est) inter illos, quandam fæminam exstitisse, spatio 47. annorum obsessam, quam dæmon cum multis clamoribus & eiulatibus reliquit, & Templum sulphureo nidore implevit: nec hoc satis: Eodem Lupo teste, anno sequenti, eodem die Sancto Maxi-

mino sacro, etiam 22. energumeni liberati fuerunt: & tandem, anno tertio, tredecim.

Quid ad hæc bone Minister, qui cultum Sanctorum & reliquiarum superstitionis, imò idololatriæ accusas, an non hæc legens confunderis? vis plura? lege Surium tom. 4. fol. 338. ibi videbis, quod cum corpus S. Liborij Episcopi Cenomatensis, Badelbornam transferretur, quidam Diaconus quem pluribus annis sævus Dæmon crudelissimè cruciaverat ad tactum illius imò conspectum, fugatus & ejectus fuerit, quodq; in ipso itinere, cùm miserrima mulier etiam obsessa ad sacra pignora adducta fuisset, Dæmon horrendum in modum mugire, sibilare, atque alias ferarum bestiarum voces edere cœperit, mox autem ut feretrum attigit, eam relinquere coactus fuit: Si alios omnes præteritorum sæculorum Energumenos, quos Germania vidit, proferre vellem, te amice Lector, præ multitudine obruerem, his igitur relictis, ad Angliam propero, & plures quoque ibi demonstro apud Venerab. Bedam qui lib. 3. historiæ Anglicanæ cap. 11. refert, Quòd de ipso pulvere, in quem effusa fuit aqua, quâ B. Osualdi ossa fuerant abluta, Dæmoniacum, cui Exorcismi nihil profuerant, sanaverit.

Si Beda non sufficit, ecce tibi profero Sigebertum, qui describens gesta Maltonij Episcopi inter alia refert: Quòd instanter rogatus, ut nobilis cuiusdam filiam Energumenam, quam sævissimè ferox quidam Dæmon torquebat, curare dignaretur, ipsius misertus, in filiæ collum strophium suum projecit, statimq; nefarius spiritus multa convitia & maledicta evomens, post sumptam aquam benedictam, exierit. Et quia Hæretici omnes aquam benedictam super omnia irrident, in eorum confusionem, alios energumenos illis profero, qui per aquam pariter benedictam liberati

berati fuerunt. Lege Surium tom. 4. 17. Septemb. in vita S. Hildeg. lib. 8. cap. 22. & ibi invenies mulierem dæmoniacam mirè à dæmone agitatam & cruciatam, quæ virtute aquæ lustralis à dæmonis tyrannide coram universo populo, Deum benedicente, liberatur.

Item Petrum Damian. in vita S. Odilonis Abbatis Cluniacensis anno 1048. in Jurenfi Monasterio : ibi quoque videbis puerum, Gerardum nomine, lunaticum, ita miserè afflictum, ut in eo neque vox, neque memoria, nec prorsus aliqua membrorum officia remanerent, per haustum aquæ benedictæ plenè liberatum fuisse.

Inspice vitam Eligij Noviomensis Episcopi, & videbis 50. energumenos aquæ benedictæ aspersione, ab immundis spiritibus liberatos.

Item S. Willibrordi Episcopi Trajectensis, & leges miseram familiam à dæmonibus varijs horrendisque modis vexatam, post multos exorcismos, tandem aspersione aquæ lustralis fuisse liberatam.

Quanti verò hanc aquam faceret Magnus noster Patronus S. Hubertus, audi ex Surio tomo 6. 3. Novemb. anno 700, hæc de illo referente : Jam nunc vado, inquit S. Hubertus, aquam quæ sacerdotali consecratione, sale admixto benedicta, & ad effugandam inimici nequitiam, orationis virtute, impregnata est, liquorque olim itidem Apostolicæ authoritate benedictus huc deferatur, quorum aspergine, atque liturâ mox ita effugabuntur hinc inimici virulenta phantasmata, ut impius non sua audeat inferre machinamenta. Ecce arma S. Huberti, aqua, & oleum benedictum quibus dæmones pellebat, cuius tanta virtus & potestas in dæmones exstitit, ut eos alapis expelleret, teste eodem Surio. His accedit S. Macharius, quem aquâ benedictâ puerum

rum dzmoniacum sanasse refert Pallad. in libro qui inscribitur, Paradisus Heraclidis, cap. 6.

Pro hac veritate, vide Surium in Historia inventionis S. Celsi tomo 7. cap. 11. & leges puerum quendam à Parentibus S. Eucharior oblatum : hic cum à dæmone (in forma hominis) oblatam aquam , antequam eandem cruce signasset, bibisset, ab eodem possidetur : mox ad S. Eucharior altare adductus, fiunt pro ipso orationes , sacratur aqua , offertur bibenda , haustâ subito abactus dæmon. Simile quid invenies in vita Sancti Arnolphi Episcopi Sweffionensis: Dum huic pacem componere volenti quidam resistit, & ne oratione viri sancti ad pacem compellatur, fugit, à dæmone in ipsa fuga obsidetur : pro obsessi sanitate rogant alij, & illam fide pacis admittendæ datâ obtinent ; sed beneficio aquæ benedictæ , quâ dæmoniacum vir Sanctus absterfit.

Pro asserta veritate, & aquæ benedictæ potestate, faciunt gesta S. Laurentij Dublinensis Archiepiscopi , & Maltonij Episcopi apud Sigebertum, qui refert utrumque energumenis aquam bibendam obtulisse , moxque eâ haustâ, ipsos fuisse à potestate eorum plenè liberatos.

Vide vitam utriusque apud Surium tomo 6. Quid amplius ? in vita S. Elisabethæ Hungariæ Reginae , reperies quòd ad Sarcophagum eius adducta fuerit puella quædam per malam Parentum imprecationem obsessa , & miserè vexata, quæ sacrâ aquâ haustâ, cum pane benedicto, mox fuit à tyrannide dæmonis fœliciter erepta.

Denique idem videbis in vita S. Bernardi lib. 2. cap. 3. Inter plurimos enim, quos ipse liberavit energumenos, ad eum adductus fuit miserrimus puer, qui fuerat toto triennio ab obsidente dæmone gravissimè tortus & vexatus : videns ipse miseriam pueri, jubet in os eius aquam consecratam

tam infundi, sed contra niti dæmon cœpit, labia comprimere, & frendere dentibus: tandem sordidissimo post se vomitu relicto, egressus est: sed de ipso plura inferius.

Quid ad hæc omnia reformatæ? videsne vim & efficaciam aquæ benedictæ, eiusq; ab Apostolis in toto orbe usum, contra quam tamen impiè, sacrilegè & scurriliter debaccharis? Ex his, Exorcistas omnes advertere velim, quanti aquam lustralem æstimare debeant, eamque semper ad manum, tempore exorcismorum habere, ut energumenos & maleficiatos, seque ipsum & astantes, locaque vicina frequenter aspergant, & frequenter eam ipsis bibendam offerant. Cæterum, quia nondum energumenorum finis, qui ante nostrum sæculum, sese ubique offerunt, & monent quomodo & qualiter obsessi fuerint, & quibus modis liberati, Caput 8. adjungemus.

C A P V T V I I I.

Quòd præter energumenos, quos ubique in quatuor primis, & sequentibus sæculis vidimus, innumeri supersint, qui varijs de causis obsessi fuerunt, multisque modis liberati.

HActenus totum fermè mundum percurrimus, & plures ubique energumenos reperimus, qui varias ob causas in hanc miseriam inciderunt, & per media supra relata, pristinae sanitati restituti fuerunt, ex quibus non solum Hæretici & increduli confusi sunt, sed alij omnes in fide Catholica confirmari possunt, & liquidò agnoscere quanta sit energumenorum miseria, dæmonum sævitia, & Ecclesiæ Catholicæ in eis expellendis & coërcendis potentia: in eundem

dem finem, antequam ad sæculum nostrum accedam, in hoc capite inter innumeros, quos, ultra cap. superiori relatos, ubique monstrare possem, aliquot notabiliores proferam, qui magnos & divites juxta ac parvos & inopes cautos reddent, si benè inspiciantur. Omissis igitur innumeris energumenis quos sancti Eremitæ Antonius, Paulus, Hilarion, Daniel Stylita, alijsque plures sanitati restituerunt, proferam aliquos ad instructionem legentium & morum correctionem.

Vitalio Monacho de prostibulo aliquando egredienti, quidam qui temerè judicarat eum explendæ libidinis gratiâ, in illo fuisse, colaphum impegit, dicens, usquequo pessimè illufor Christi non emendas te ab his nequitiis tuis? mox quidam dæmon tanquam æthiops deformis, dat ei quoque alapam, & cadens cœpit fumare à dæmone obsessus, sed post aliquot horas ad se rediens, currit cum astantibus ad cellulam Vitalij: culpam, inquit, feci serve Dei, misere-re mei: qui ignoscens & orans, percussorem à dæmone liberavit, & in cellula inventa fuit ab astantibus scriptura, hæc continens: Viri Alexandrini, nolite ante tempus judicare, quoadusque veniat Dominus: adibat autem Vitalius prostibulum, ut meretrices à turpi corporis quæstu avocaret, pecuniâque paciscebatur, vel unius continentiam. Perpendant hoc exemplum Exorcistarum obtrectatores, & qui de ijs, miserisque energumenis malè judicant, & fictionis eas insimulant, ne idem illis contingat.

Sed ecce aliud exemplum pro detractoribus: Impudens scortum incredibilia quædam de S. Daniele Stylite confinxit mendacia: dicebat enim cum Mænade, quæ probari non poterant: verum enim verò, hîc Deus mox adfuit, & justitia quæ vitari non poterat: malus spiritus statim mittitur

tur ad malam & mendacem fœminam & invitam cogit su-
um effari mendacium, & hæreticorum machinationem: il-
le verò postea rogatus, ut illam curaret, memor verborum
Christi diligite inimicos vestros, ipsam liberavit.

Simile exemplum habes superiùs in vita S. Gregorij
Thaumaturgi, qui meretricem se quoque calumniantem, &
ideò obsessam, liberavit iniuriæ immemor: Vide quoque in
vita S. Vincentij ferrar. eandem prorsus historiam: ibi le-
ges miseram filiam idem crimen ipsi nequissimè imponen-
tem, quæ mox à sævo Dæmone correpta fuit, nec ab vlllo
Exorcista liberari potuit, nisi à solo Vincentio: Cùm hæc
legunt Exorcistarum obtrectatores, sibi caveant, & alieno
periculo, cauti fiant: Sed alia videamus: Audiant detrecta-
tores & qui de Exorcistis & Energumenis malè judicant,
quid tribus detractoribus evenerit. Cùm S. Maurus Ab-
bas oratione & signo crucis Clericum, qui cæmentariæ ar-
ti præerat, collisum sanum reddidisset, quidam eius artis
operarij beato viro detrahare cœperunt, dicentes inter alia
præstigijs quibusdam eum uti, & hominum oculis sceleratè
illudere: cum hæc inter se fermocinarentur, & alter alte-
rum in odium S. viri concitaret, tres ex illis maligno Dæ-
mone è vestigio correpti, tantâ crudelitate discerpti sunt
ut unus animam inter acerba tormenta, cum lugubri valde
ejulatu, exhalaret: quod ut ad aures B. Mauri pervenit
statim lachrymis totus infusus, ad S. Martini oratorium
contendit vbi tribus horis continuis in oratione exactis, ad
homines extremâ calamitate miseros accessit, & edito con-
tra illos crucis signo, filius Dei, inquit, qui Discipulis suis
calcandi super serpentes & scorpiones, potestatem dedit
ab hac Dæmoniaca vos vexatione absolvat, cumque illini-
hilominus dentibus & oculis furorem spirarent, vir Dei
G pro-

propiùs accedens, digitos utriusque manus in ora illorum misit, & statim Dæmones ingenti fœtore relicto, ventris egestionem fugati sunt; tertium verò iam vitâ functum, sacrificio Missæ pro illo oblato, alijsque orationibus, etiam vitæ restituit. Perpende detractor hæc omnia, qui absque scrupulo omnia condemnas & calumniaris, ipsosque Exorcistas magos & præstigiatores in animo tuo iudicas & censeres: sed nec adhuc finis, audi alia & contremisce Hujus rei vindictam horribilem valde & mirabilem vidi, ait Thomas Cantip. lib. 2. apud capite 37. Novì Sacerdotem, qui in tantum vitio linguæ deditus erat, ut potiùs de se pessima mentiretur quàm non socios vel cohabitantes sibi, criminibus infamaret, hic ante mortem raptus in furiam tantâ in se debacchatus est cæde, ut proprijs dentibus linguam maliloquam laniaret &c. Sat de detractoribus eorumque punitione; veniamus ad alia. Joannes Nider lib. formicarij, aliam terribilem filiaë punitionem refert, quæ à consanguinea propter fractionem vasculi correpta, gravissimè excanduit, & comedere coacta, hoc execrandum & iracundum verbum protulit: Si me oportet edere, in nomine Diaboli fiat, quo dicto, mensam accessit, benedictionem mensæ neglexit, & in primo morcello, muscam ori illatam sensit, quam cum nullâ arte ejicere valeret, deglutivit, & immediatè obsessa fuit, quæ tamen voto castitatis, casu quo liberaretur, de consilio Patris unius ex ordine Prædicatorum, emissio, ipsius sacrificijs, precibus & exorcismis liberata fuit.

Aliud terribile exemplum leges in vita S. Parthenij Episcopi, apud Metaphrastem & Surium 7. Febr. ad hunc enim cum Parentes filium suum obsessum adduxissent vir sanctus dixit eis: non est dignus qui curetur, est enim parricida, vos namque sæpè ab eo habiti contemptui, in animæ vestræ ama-

51

amarore, à Deo petijstis ut ipse castigaretur, finite eum sic esse, expedit enim: illi verò, ut qui essent Parentes & vincerentur visceribus misericordiæ, exclamaverunt rogantes eum cum lachrymis: Beatus autem Parthenius misertus lachrymarum parentum, Deum precatus est pro ipso, & protinus egressus fuit ab ipso Dæmon.

Vide eundem Surium 25. Maij in vita S. Zenonis, & ibi idem videbis: videbis, inquam, duos adolescentes matri rebelles, à Dæmonibus obsessos & sævissimè cruciatos, qui ad virum sanctum, ab eadem matre adducti, per signum crucis ab eo liberati fuerunt.

Idem Surius in vita S. Joannis Chrysostomi 17. Januarij, aliud in hanc rem exemplum tibi exhibet, de quodam Anthemio viro nobili, sed Religione gentili, qui cum eodem Chrysostomo disputans & plurima contra fidem Catholicam & Christum præcipuè ore sacrilego evomens statim à maligno spiritu correptus & terræ allisus, miserè jaccuit rugiens, stridens dentibus, & spumam ex ore turpissimè expuit.

Lege Baron. ad annum 1073. ibi cernes qualiter Alexander 11. Pontifex Dæmoniacum quemdam his verbis liberaverit: præcipio tibi immunde spiritus ut exeas ab hoc homine, & vadas in illum locum, vbi nec avis volat, nec vox hominum resonat. sisque ibi, vsque ad diem judicij.

Gregorius Turonensis lib. 1. de gloria Martyrum cap. 105. terribile quoque refert exemplum de quibusdam militibus qui ob vim templo Dei illatam, à Dæmonibus correpti fuerunt. Similia videbis inferiùs cap. 15, in quo ago de causis obsessionis; & si Thyraüm habes, lege illum parte 2. cap. 30. in quo non solum plura eiusmodi exempla reperies, sed agnosces assertionem meam verissimam esse, quæ ha-

bet semper & ubique fuisse dæmoniacos quandoquidem legamus in pluribus Patribus & historijs plurimos fuisse propter enormia quædam peccata, à Dæmonibus obsessos: ut tibi hanc veritatem clarius ob oculos ponam tempore Apostolorum, quidam Corinthius ab Apostolo fuit traditus Satanæ ut habes 1. Corinth. 5. idque propter nefandum incestum.

Propter luxuriam, ipsa Magdalena ex multorum opinione, à 7. Dæmonibus obsessa fuit.

Propter infidelitatem, & agnitæ veritatis impugnacionem plurimos fuisse Romæ Energumenos, ostendit Tertul. Apol. cap. 37.

Tempore quoque Cypriani, & ante ipsum, multos à Dæmonibus fuisse obsessos quòd à fide recessissent, ex scriptis ipsius videre est multis locis, unum exemplum, ab eo relatum, proferam.

Alia, inquit, mulier, in balneis constituta, ab immundo spiritu immunda correpta, laniavit dentibus linguam, quæ fuerat vel pasta impiè, vel locuta &c.

Vide sermone de lapsis, & videbis alios viros, & mulieres à spiritibus malis pariter obsessos fuisse, quod indignè ad sacram synaxim accessissent.

Vide insuper Metaphrasten in vita S. Triphonis 1. Febr. & audies à Dæmone, qui Gordiani Imperatoris filiam torquebat quod Dæmones in illos habeant potestatem, qui opera ipsorum grata exercent, qualia sunt, inquit, cultus simulachrorum, blasphemix, adulteria, veneficia, invidiæ, cædes &c.

Idem leges in Cassiano. Collat. 7, cap. 24. his verbis, Constat immundos spiritus, non aliter posse in illos quorum corpora obtenturi sunt, penetrare, nisi prius eorum mentes cogi-

cogitationesque possederint: quos cum timore ac memoria Dei, vel spiritualis meditatione nudaverint, velut exarmatos omni praesidio, ac munitione Divina nudatos, facile vincendos audacter invadunt, domicilium in ijs veluti in possessione sibi tradita, praesumentes.

Vide quoque Surium tom. 3. fol. 298. & leges, quod quidam Nicomachus nomine fuerit ab immundo spiritu obsessus propter defectum à fide & idololatriam, Huc etiam facit, quod refert Gregor. Turo. de gloria Confessorum cap. 67. de quodam viro impio, qui propter blasphemiam in S. Lupum, mox à Dæmone quoque correptus fuit, & tertio die post horrendos cruciatus, miseram vitam finivit.

Idem reperies apud Baronium tom. 7. ad annum Christi 630. his verbis, Quidam in domo cuiusdam prandentes, eò prolapsi sunt, ut in virginem Deiparam, convitia & execrationes jacerent: horum reliqui duo à malis spiritibus correpti poenas dederunt.

Eodem ferè tempore, videbis apud S. Gregor. lib. 1. Dialogor. cap. 9. nobilem quandam Matronam de qua supra in publica processione à Dæmone obsessam, eò quod carnis voluptate victa, ut ipse loquitur, à viro suo non abstinuerit, quando sequenti die, Oratorium S. Sebastiani processionem cum reliquis peractura intravit:

Leontius Neapoleos Cypri Episcopus eandem punitionem de viro quodam luxurioso refert, qui propter suam turpitudinem à Dæmone pariter correptus fuit, & miserrime cruciatus: Innumera alia exempla prorsus similia, apud Patres & historicos reperiuntur: videbis aliqua inferius ubi refero causas ob quas Dæmones miseros mortales obsidere solent hæc ex multis selegi, tum ob morum instructionem tum ut magis magisque probem & demonstrem assertionem

meam, nempè omni ævo & vbiq; fuisse Energumenos; adeoque nihil mirum si dicamus adhuc hodie tales esse: Interim relictis ijs qui ob peccata sua fuere obsessi materiam nostram prosequamur.

C A P V T IX.

Quòd sequentibus sæculis, ad nostrum vsque, fuerint plures Energumeni.

Tanta se offert vbiq; Energumenorum aliorum copia, ut nesciam à qua parte inchoare velim; quia tamen cap. superiori mentionem S: Bernardi feci, ad illum redeamus, & videamus, an suo ævo Energumenos habuerit: certè numerus eorum, quos ipse à Dæmonum tyrannide liberavit tantus est, ut vix exprimi possit: Ecce aliquos ex innumeris tibi profero.

Ipsi in Ecclesia S. Ambrosij Mediolani, ad altare pro sacrificio Missæ celebrando ire parato, adducunt filiam quandā Energumenā rogantq; ut ipsius misereatur: vir sanctus & misericors, manibus suis iubet aquam superinfundi, quam cum puellæ bibendam dedisset, mox Dæmon abscessit: ita Bernardus Bonevallensis Abbas: Ecce vides Mediolani Energumenam ab eo liberatam: Papiæ vel ut alij Cremonie idem fecit: res sic se habet: cum ibi degeret, Dæmoniaca ipsi adducta fuit; at Dæmon illicò cæpit viro Dei superbè insultare his verbis: non me de anicula mea pelles, porculos edens & brassicos devorans: ad quæ humilis Bernardus, obsessam ad S. Syri reliquias iussit deduci: at ille factus insolentior: non me Syrulus, non me Bernardulus ejiciet: reducta igitur
ad

ad eum filia sic ille superbum illum Dæmonem aggreditur: Nec te Syrus, nec Bernardus ejiciet: sed Dominus noster Jesus Christus, & oratione se muniens, nequam illum spiritum cum magna omnium adstantium admiratione, expulit: reversam tamen ad suas ædes mulierem, Dæmon iterum obsidet, & iterum ab eodem expellitur, & ne tertio redeat ipsius collo hunc exorcismum appendit.

In nomine Domini nostri Jesu Christi, præcipio tibi Dæmon, ne hanc mulierem ingrediaris. Hæc omnia leges in Surio tom. 4. fol. 802.

Quid ad hæc incredule & obtrectator, qui in his materijs totus es peregrinus, & defectu praxis, ac lectionis, cum audis Dæmones exire, & redire, vel non credis, vel vitio Exorcistarum adscribis? sed audi aliam mulierem Energumenam ab eo liberatam: Plurimis annis spiritus nequam mulierem quandam obsederat, nec hoc contentus, visu auditu & loquelâ eam privaverat, faciem ipsius ita vitiaverat, ut non hominem sed monstrum referret: quid amplius? contra ipsum sanctum virum, pedes, elevabat & percutiebat: ipse igitur preces populi præsentis postulabat, & missæ sacrificium, ex sua parte offerebat, & ipsam hostiâ signabat Dæmone interim magis magisque in obsessam sæviente, donec tandem adhibito exorcismo, eundem exire coegit nec solum dæmones obsidentes expulit, sed incubos repressit & mirabiliter fugavit: accipe, inter alia unum sed stupendum exemplum ex scriptore ipsius vitæ: Apud Aquitaniam mulier quædam ab incubo quodam per sex annos, petulante lasciviâ vexata fuerat, quæ ad virum Dei accessit, & quæ passa fuerat, cum lachrimis enarravit, cui Bernardus baculum suum tradidit, & ut in lectulo suo ipsum poneret mandavit: Dæmon autem ex tunc ad cubile non audebat accedere.

dere &c. Ex hoc exemplo addiscant illi qui incubos dari negant quantâ ignorantia laborent hac in re dum defectu lectionis, & studij id non credunt, quod S. Aug. l. 15. de Civit. Dei cap. 23. Isodor. lib. 8. origin: Alex. Halensis 1. p. q. q. 78. D. Thomas Bonavent. Scotus Durand. Gabr. in 2 d. 8 Guiliel. Parisien. & moderni omnes Theologi indubitanter credunt, & tradunt, Quam doctrinam confirmant innumera vbique exempla, quæ incredulis omnia quæ ignorant reficientibus & reprobantibus ob oculos ponere possem, si ex professo hanc materiam tractarem, sed quia, per transennam illam dumtaxat attingo, ecce unum aut alterum exemplum ex auctore irrefragabili Thoma scilicet Cantipratano Suffraganeo dum viveret Camera. & Doctore Theologo.

Js igitur lib. apum cap. 57. n. 13. agens de Dæmonibus incubis ita scribit: incubos Dæmones oppressisse fœminas quasdam: alias venereis confabulationibus ad concubitum illexisse, in confessione pluries audivimus: notent ista verba increduli: & exemplum unum referens hæc subiungit n. 14.

Harum autem unam virginē in religioso habitu vidi, quæ cum primò diceret nunquam se in concubitum consensisse, plurimum admiratus sum, quo iudicio hoc potuisset in anima non consentiente Omnipotens permisisse: credere ergo illi nullo modo volens, horrificis iuramentis virginē contestatus sum, & tandem ab ea violenter extorsi, ut cum maximis lachrymis & erubescencia fateretur se prius mente quàm carne corruptam & vide quàm occultū & mirabile iudicium æquitatis: illa utiq; cum postea, quasi dolens ad mortem, & confiteretur cum lachrymis omni die nullâ tamen arte, vel studio, ab incubo potuit Dæmone liberari; ita ut nec ulla ei valeret crucis signatio, non aqua benedicta, non ipsa sacri Chri-

Christi corporis, ipsis Angelis terrifica Sacramenta, donec per annos multos oratione & jeunio piz Lutgardis, Dæmon incubus totaliter fugaretur: Hoc bene notent Confessarij si talis casus occurrat.

Notent hoc quoque increduli omnes & maximè Judices, qui sibi persuadere non possunt, Deum res tam fœdas permittere circa personas pias & religiosas: Lege eundem Authorem eod. lib. & plura eiusmodi exempla videbis: lege quoque Cæsarium lib. 3. à cap. 6. usque ad 13. & agnosces, quàm incubi isti fuerint frequentes, si non habes, ecce tibi exscribo unum, ex multis exemplum: is igitur eod. lib. cap. 8. hæc refert.

Bonnæ in Parochia S. Remigij ante paucos annos, Sacerdos quidam fuit Arnoldus nomine, filiam habens speciosam, quam nimis diligens, quia pulchra erat, propter juvenes, &c. ei custodiam tantam adhibuit, ut quoties ex domo exiret, in solario domus illam clauderet: die quadam apparuit ei Diabolus, in specie viri &c. persuasa misera & corrupta sæpius postea Dæmone ad suam perniciem consensit; confessa est Patri, quod delusa esset à Dæmone & oppressa: tristis effectus Pater misit illam trans flumen Rhenum, sperans eam ex mutatione aëris aliquid posse meliorari, & ob fluminis interpositionem, ab incubo Dæmone liberari: transmissâ puellâ, apparuit Dæmon Sacerdori, apertis vocibus ei Dicens: male Sacerdos quare abstulisti mihi vxorem meam? malo tuo hoc fecisti: & mox trussit eum in pectore tam validè, ut sanguinem vomens, tertiâ die moreretur. Huius rei testis est Abbas noster, testis etiam Gerardus Monachus noster &c. Quid ad hæc incredule, qui omnia quæ de Dæmonibus incubis audis, rides & tanquam fabulas rejicis? Si interim alios pro hac

H

veri-

veritate testes requiris, lege Delrio lib. 2. q. 15. Malleum
maleficarum p. 2. q. 4. cap. 4. & sequentibus. Item Simonem
Maiolum in diversis locis. Vide apud Mengum in fuste cap.
17. Monialem quandam piam & castam quæ ab incubo ne-
quissimo nullo modo potuit liberari.

Verum sat de incubis hoc loco, aliàs latius, ad materiam
nostram revertamur. Non solum igitur tempore S. Bernar-
di plures fuerunt varijs locis Energumeni, quos ipse sani-
tati restituit; sed post eius obitum, ipsius Religiosi meri-
tis S. patris sui idem præstiterunt: Cum enim pontius Ab-
bas Bellevallensis vidisset multa à suis Religiosis frustra ad-
hiberi, ad obsessum quemdam à Dæmonis tyrannide li-
berandum, stolam quâ S. Bernardus in oblatione sacro-
sanctæ hostiæ uti solebat, obsesso admovit, & in virtute
Christi, per sancti viri meritum, cuius stolam tenebat, Dæ-
monem expulit, prout videbis apud Wilhelmum Abbatem
S. Theodorici in vita Bernardi lib. 4. Simile quid legitur
in vita S. Bennonis Episcopi Misnensis apud Surium 16.
Julij: & Bredemb. lib. 5. cap. 54. ecce verba ipsius ex alio
desumpta. Matrōna quædam Misnensis Dioceseos prope
Fribergam, nostrâ hâc tempestate, dæmonio arrepta ad
sepulchrum Divi Bennonis adducta, cum nullis Dæmon
exercitijs ab ea fugari posset, induta est tandem Divi Ben-
nonis casulâ, & datus in manu Baculus Pastoralis, quo fa-
cto exclamavit Dæmon nunc tempus est ut egrediar, re-
linquam tamen hospiti meæ signum, quo mei perpetuò me-
minerit, moxq; aperto altero mulieris crure, terribiliter eli-
sus est. Quid ad hoc obtrectator qui ignoranter nos carpis
quod albam obsessis nostris imposuerimus? vides quod &
ipsam Episcopi casulam isti Energumene apposuerint &
induerint, ipseque baculus Pastoralis in manu ipsius datus,
idque

idq; cum magno fructu, quandoquidem dæmon ad contrarium illius obsessam reliquerit: sed de S. Bernardo satis superque. Videamus, an alij Sancti post ipsum energumenos habuerint, & eos liberaverint.

C A P V T X.

Quòd post obitum S. Bernardi, multi quoque ubique Energumeni exstiterint.

Floruit S. Bernardus anno 1130, & obiit anno 1153. Superest igitur nobis probandum, quòd sæculo sequenti & de post fuerint quoque Energumeni. Primo igitur hanc in rem profero S. Dominicum, qui floruit anno Domini ducentesimo & vigesimo supra millesimum: lege vitam eius, & illicò plures energumenos, quos à dæmonum tyrannide potenter liberavit, reperies. Ecce pauca ex multis: Existente eo Bononiæ, quidam conversus Frater à diabolo arripitur, & à Fratre Rainero, Dominico presentatur, adiuratusque spiritus, dixit in eum se introisse, cum precedenti die, sine licentia, & absque signo crucis in Civitate bibisset: sed cum signum ad Matutinum pulsaretur, dæmon se amplius stare ibidem non posse, dixit, quia Caputiati surgebant, & sic orate Sancto, exire compulsus est. Hoc de Religioso. Accipe unum secularem: Hominem quendam pluribus vexatum dæmoniis, stolam collo ipsius imponens, fugatis immundis spiritibus, liberavit. Hæc Petrus de Natalibus. Audi tertium? Cum sub concione eius, Dæmoniaca quadam exclamaret, & presentes omnes perturbaret, in nomine Jesu Christi, facto Crucis signo, spiritui præcepit, ut miseram reliqueret.

quemadmodum & confestim reliquit. Vide cap. 9. lib. 2. vitz ipsius.

Eodem seculo vixit & floruit, anno scilicet 1265. Thomas Cantipratenfis, de quo supra, natione Brabantinus, professione Religiosus eiusdem S. Dominici, Condiscipulus S. Thomæ Aquinatis, auditor Alberti Magni, & ob eximias virtutes, postea Suffraganeus Cameracensis: Lege igitur Opera eius, & inter alia libros de proprietatibus apum: ibi quoque plures energumeni sese offerent: si illum forte non habes, ecce tibi aliqua exempla exscribo: Vidi, inquit, in Brabantiz partibus, in Monasterio Cisterciensi, Monialem quandam religiosam valde, & vitam puram, quam cum visitarem, & eam, ut poteram, consolarer, subito dæmon pessimus qui in ea latebat, per horam verba salutis ferre non valens, cæpit latrare ut canis, & hianti ore, & collo contorto, everfisq; luminibus blasphemare; cui dixi: O miserrime, qui Dei laudibus cum bonis Angelis insistere noluisti, nunc canum latratus & bestias imitaris!

Hæc ille lib. 2. c. 57. n. 66. Ecce vides isto ævo Monialem piam & timoratam obsessam, noli ergo mirari, noli incredulus esse, si & hodie asseramus Moniales obsideri: sed accipe aliud exemplum, eodem cap. n. 67.

Vidi, inquit, & aliam in eadem terra mulierem possessam à dæmone, quam, cum rogante Religioso Presbytero, visitarem, inveni eam à dæmonis vexatione quiescentem, & sensatè loquentem ut sanam: tunc occultè, nullo advertente, versum Cantici Moysis in Deuteronomio, secundum quod à Sancto quodam viro audieram, tertio repetivi, ad provocandum dæmonium in obsessa: Deum qui te genuit dereliquisti, & oblitus es Domini Creatoris tui: nec mora, mulier pallere cæpit labijs atque vultu, & duz venæ in collo eius

lo eius, ad grossitudinem pollicis intumescere : tunc ego :
 quare (inquit) pessime vexare faminam presumpisti ? Et
 demon, mortuo, inquit, viro suo compassa, in subsidium
 animæ illius, contulit quicquid boni fecerat in hac vita, &
 ex hoc, nascâ occasione, vas vacuum mox intravi : cui ego :
 Mentiris miserrime, ex hoc enim, quod dedit, mediante
 charitate, cumulatam est bonum eius : Et ille cum cachin-
 no : mendax, inquit, sum, nec mirum si mentior : Et ego :
 Estne illa tam pulchra, ut dicitur, cœlestis patria, quam
 perdidisti ? Et respondit : In infinitum pulchrior, quam di-
 catur : Et ego : Velle ne redire ad illam, si posses ? Et ille :
 vellem, inquit, ut possem, & me usque in diem iudicij om-
 nia excogitata supplicia pati oporteret : cui dixi : Et ego
 promitto tibi in periculum salutis meæ, si mendax inveniar,
 illam perditam gloriam recuperare te posse, si tantum hoc
 dixeris : Domine Deus meus, peccavi, ignosce mihi : Et
 mox ille, contorto collo, exclamat horrificè : Domine Do-
 mine, cumq; sæpius hoc cum clamore valido personaret, nec
 ultra in verbis procederet (impossibile enim sciebam illi ut
 Deum suum Dominum recognosceret, & se peccasse fatere-
 tur, atque sibi precaretur ignosci) tandem subiunxit : Do-
 mine Deus Margaretæ (sic enim obsessa mulier vocabatur)
 Deum recognoscere suum Dominum indignatus : tunc ego :
 O infœlicissimè omnium creaturarum, superbia elisit te, &
 cœlo depulit : te redire in expiabilis superbia non permittit :
 hec mora, confusus obmutuit, & post paucos dies, non tamen
 tunc, faminam dereliquit. Hæc omnia velim à lectore bene
 notari : Et interim unus ex adversariis meis, cum nuper
 demonem miseram filiam obsidentem, in crypta S. Petri,
 iisdem verbis aggressus essem, & eundem Moylis versiculum
 ei exprobrarem, non dubitavit me carpere, & ignorantia
 H 3 infimu-

insimulare. Ex quo patet quantum mali ignorantia pariat, quæ passim & ubique homines audaces & temerarios red-
dit. Sed his omis, audi tertium & terribile exemplum
eod. cap. n. 68.

Erat, inquit, circa Cameracum Civitatem, quidam Hæ-
reticus astutus valde, qui metuens inquiri & comburi, & co-
fixit se arreptum à dæmone &c. Et audivit quidam Cleri-
cus obsessus à dæmone, & ligatus, quod Agidius Boogris
(sic enim vocabatur) ligatus poneretur in loco, subsequenti
nocte idem obsessus Clericus divino nutu solutus est: Et ag-
gregans mactas & stramina, atque Ecclesie scamna super
ligatum Hæreticum cumulat, & ludum autem & furiam
credens ille, dissimulat, quoadusque Clericus ignem de lam-
pade ferens, comburere cumulum cœpit, & tunc Hæreticus
exclamavit; ad cuius vocem expergefati custodes, cum
ignem extinguere niterentur, Clericus arrepto gladio &c.
omnes violenter abegit & Hæreticum in igne combussit:
nec mora, divino exacto iudicio, Clericus à dæmone libe-
ratus & plenè sospes apparuit. Hoc velim ab incredulis &
detractoribus notari & perpendi: an credibile sit, quod
Deus impunitas toletaret filias illas, quas simulationis insi-
mulant, si per tot annos obsessionem simulassent, cum vi-
deant in hoc exemplo, quàm severe Deus puniverit illum
qui se obsessum simulabat: interim advertant quod avo isto
energumeni non defuerint: sed ne forte allegent Thomam
Cantipratanum pro asserta veritate solum esse, ecce cum eo
produco Casarium toto orbe celeberrimum, Ordinis Ci-
sterciensis, qui eodem seculo floruit, & res memorabiles
sui temporis libris XII. conscripsit: aperi & lege illos libros
& passim, sed potissimum lib. 5. plures Energumenos inve-
nies: si nec illum habes, ecce duo vel tria quoque exempla
ex eo

63
ex eo profero. Dæmon quidam, inquit, cum homi-
nem à se obsessum horribiliter torqueret, & diversis per
os eius garriendo diversa responderet, dictum est ei à quo-
dam ex circumstantibus: dic Diabole, si posses ad gratiam
in qua fuisti redire, quid velles propter hoc laboris subire?
respondit ille: si hoc esset in meo arbitrio, mallem cum
una anima decepta descendere in infernum, quàm redire
in cælum: mirantibus omnibus, cur ita diceret, iterum hoc
verbum respondit: quid de hoc miramini? tanta est mali-
tia mea, ut non possim aliquid boni velle. Hæc ille, dicto
lib. 5. cap. 9. qui sequenti cap. historiam alterius obsessi be-
nè ab hac diversam enarrat: ibi enim leges dæmonem, ho-
minem alium obsidentem, prout sequitur differentem: Si
esset, inquit, columna ferrea & ignea, rasorijs & calamis acu-
tissimis armata, à terra usque ad cælum erecta, usque ad
diem iudicij, etiamsi carnem haberem in qua pati possem,
me per istam trahere vellem, nunc ascendendo, nunc de-
scendendo, dummodo redire possem ad gloriam in qua fui.
Nec mirum quòd dæmones isti tam contraria sentiant, &
dicant: Dæmon enim superior sciens propositionem sibi fa-
ctam prorsus impossibilem, malitiam suam ostendit, alter
verò, verbis quibus valuit, quantum perdiderit declaravit.
Hactenus Cæsarius. Audi tertium exemplum.

De Dom. Abbas noster, inquit, anno præterito, in Monte S.
Salvatoris, juxta Aquilgranum, missam celebraret, finita
missa, oblata est mulier obsessa, super cuius caput cum legis-
set lectionem Evangelicam de Ascensione, & ad illa verba:
Super agros manus imponent, & benè habebunt, manus ca-
piti eius imposuisset, dæmon voce emissa tam horribilem ut
omnes terrerentur, ad juratus ut exiret, respondit: nondum
vult Altissimus: interrogatus quomodo intrasset, nec ipse respon-

respondit, nec mulierem respondere permisit: postea confessa est ad vocē mariti sui commotione animi sui dicentis vade Diabole, quod intrare illum senserit per auriculam &c. Vides verum, quod supra monui ex D. Augustino, & alijs authoribus, Dæmones interdum occulto Dei iudicio, ita in corporibus, quæ obsident retineri & ligari ut egredi non possint, etiamsi velint

Vides insuper ex hoc exemplo, Dæmones non semper parere: adeoque signum certum obsessionis non esse petendum ex obedientia, sed ex alijs motivis, de quibus infra; sufficit enim ad iudicandum aliquem idiotam, esse verè obsessum si mandata idiomate ipsi ignoto facta intelligat, quamvis illa non semper adimpleat: Vide alia exempla cap. 12. 13. & 14. eodem lib.

Item lib. 3. cap. 2. in quo leges fuisse quemdam obsessum, in quo demonium tam nequam erat, ut coram adstantibus impropere, quæ per confessionem veram non fuissent acta.

Quid ad hæc omnia incredule? vides quod fuerint isto ævo Energumeni? quid ergo miraris? cur obgannis, cum tibi dicimus multos quoque esse hodie Energumenos? sed pergamus in hac materia, & videamus; an S. Franciscus Energumenos quoque dignoverit & liberaverit? S. certè Bonaventura in vita ipsius, hoc varijs locis manifestè confirmat laudando quid hac de re sentiat lib. 1. cap. 12. Ipse verò (Franciscus inquit) per diversas Regiones progrediens, evangelizabat ardentè, Domino cooperante, & sermonem eius confirmante sequentibus signis.

In virtute namque nominis eius, veritatis præco Franciscus ejiciebat Dæmonia, sanabat infirmos &c. Et enarrans quædam eod. cap. hæc addit: In Civitate de Castello, quidam

quidam furibundus & nequam spiritus quandam obsidens mulierem, à viro sancto, obedientiæ accepto mandato, indignabundus discessit, mente simul & corpore liberam, obsessam prius fœminam derelinquens. Quòd autem post obitum eximiorum istorum Dei famulorum Dominici, & Francisci, plures quoque Energumeni vbique fuerint, quos filij eorum spirituales liberaverunt, lege Chronicon utriusque Ordinis, & mira pro hac veritate videbis: Si non habes ecce tibi pauca ob oculos propono. Magnus ille miraculorum patrator & mortuorum fuscitator Vincentius Ferrarius ex illustri Dominicanorum familia cuius suprà mentionem feci, inter varios Energumenos, quos liberavit, quædam filia præteriri hîc non debet: Hæc igitur ab immundo fornicationis spiritu victa & inducta, omnibus modis magnum illum veritatis præconem ad fœdos suos amores pellicere frustra conata, tandem se ægram nequiter simulans, dictum sanctum accersiri, tanquam de statu animæ suæ dispositura, curat: ad quam ille bonâ fide accedens, & de qualitate morbi eam interrogans: tu, inquit Pater, mei morbi causa es; tu solus me sanare pores; & è lecto exiliens, eum ad peccatum per vim attrahere tentans, nihil assequi potuit: videns igitur misera illa filia se repulsam passam, tanto furore in bonum Patrem excanduit, ut domesticos inclamans, se ab eo vim passam nequissimè finxerit: ad quæ verba, mox à dæmone correpta fuit, & horrendis modis ac cruciatibus tam diu afflicta fuit, donec ad eundem Sanctum, alijs Exorcistis nihil efficere valentibus, adducta fuit, à quo, tandem, tum prius liberata fuit, cum dæmon causam ingressus, & filia nequitiam detexisset. Notent hoc omnes Iudices, & videant quàm periculosum sit dictis & accusationibus unius filia fidem adhibere: meminerint istius lectionis, quam nobis

Deus in Scriptura reliquit : *Brevis omnis malitia super malitiam mulieris*, Eccl. 25. Sed de Ordine Sancti Dominici satis, audi quid de Sancto Didaco, S. Francisci filio, Ecclesia in festo ipsius canat.

Ad B. Didaci corpus surdi audiunt, muti loquuntur, paralitici sanantur, & ab obsessis dæmonibus dæmones expelluntur &c.

Ecce vides ubique isto sæculo energumenos : vis & videre eodem ferè tempore in Civitate Leodiensi ? lege nostrum Chapeauvillum tomo 3. cap. 9, ad annum Domini 1374 & leges non duo vel tres, sed tria millia istorum energumenorum, ex omnibus Germaniæ partibus Leodium affluentium, qui omnes, uno excepto, per Sacerdotes sæculares liberati fuerunt, de quo plura suo loco.

Quid ad hæc incredule ? Ecce tria millia energumenorum uno eodemque tempore, in Civitate nostra, & tu in animum tuum inducere non potes, modò esse aliquos, quarum istius tuæ incredulitatis causa ? aperi quæsumus, & te lubenter audiemus. Nos interim intentum nostrum prosequemur, & paucis absoluemus.

Innumeris igitur alijs omissis, quos & filij S. Dominici, & Francisci, eadem tempestate, & depòst liberarunt, ipsæ sacræ Virgines & Famulæ Dei, plures quoque eiusmodi energumenos à dæmonum tyrannide eripuerunt. Ex plurimis tres tibi profero Sanctam Genovefam, Catharinam Senensem, & Brigittam.

Prima Turoni precibus suis plures dæmones ab obsessis expulit, prout invenies apud Surium tomo 1. in eius vita.

Secunda, non paucos quoque exire coegit, ut videre tibi licet, in eius vita apud Raynaudum, & ex illo apud Surium to. 4. ubi leges, quòd Seraphica illa Virgo, oratione,

& signo crucis, sæuum & crudelem suprà modum Dæmonem expulerit qui horrendos in miseri cuiusdam Energumeni gutture excitaverat timores.

Tertia authore eodem Surioto. 4. fol. 350, plures quoque expulit. & inter eos, proteruum quemdam & rebellem Dæmonem, facto signo crucis, à quadam misera fœmina eiecit. Relictis igitur omnibus præteritis sæculis, transeamus tandem ad præteritum, & hoc nostrum, & probemus quod assertio nostra vera in illis reperiatur.

C A P V T X I.

*Quòd præterito, & hoc currente nostro sæculo
plures varijs in locis fuerint, modòque
sint Energumeni.*

HActenus clarissimè probavi, tempore Christi, & Apostolorum, atque etiam à morte eorum plures semper fuisse in omnibus terræ partibus usque ad sæculum præteritum, & hocce nostrum, utriusque sexûs energumenos, restat probandum, quòd in illis plures quoque fuerint, & sint: quod sanè eò accuratius discutiendum venit, quò nonnulli increduli id pertinaciter negare non verentur. Licet igitur, pro hac veritate astruenda, possim incredulos ad singulas fermè Belgij Civitates deducere, atque in ijs plures energumenos demonstrare, sufficiet producere quatuor acta toti Belgio notissima, ex quibus meæ assertionis veritas elucescet.

Primò quidem, librum, cui titulus est. *Le Thresor & entiere Victoire de la Triomphante victoire du Corps de Dieu sur l'Esprit maling*

malin Belzebug obtenue à Laon, l'an 1566. au salut de tous. A nostre S. Pere le Pape Gregoire XIII. &c. à Paris, chez Nicolas Chesneau: quæ historia etiam exstat latino idiomate, & illi titulus est, Bartholomei Fay, Regij in Senatu Parisiensi Consiliarij, ac Inquisitionum Præsidis Energumenicus.

Secundò, alium librum produco, qui in fronte hunc titulum præfert: *Discours admirable & veritable des choses advenues en la Ville de Mons en Hainaut, à l'endroit d'une fille Religieuse possedee, & depuis delivree, mis en lumiere par ordonnance de Monseigneur l'Illustrissime & Reverendissime Archevesque & Duc de Cambray &c. A Douay, de l'Imprimerie de Jean Bogart 1586.*

Tertiò, alterum, cui gallicè quoque titulus est: *Histoire admirable de la possession & conversion d'une penitente, seduite par un Magicien &c. conduite à la sainte Baume pour y estre exorcisee l'an 1610. au mois de Novembre &c. A Paris, chez Charles Chastelain 1613.*

Quartò, librum, cui gallicè titulus est. *La Pieté affligée, ou Discours Historique, Theologique de la possession des Religieuses, dites de sainte Elizabeth, de Louviers divisé en 3. parties. Par le R. Pere Esprit de Bosroger, Provincial des RR. Capucins de la Province de Normandie A Roüen, chez Jean le Boulenger, près le College des PP. Iesuites 1552. Avec Approbation, & Privilege du Roy.*

Hos quatuor libros, qui disertè assertionis meæ veritatem continent, ab omnibus Exorcistis attentè & maturè legi velim, in quibus plurima documenta ad dæmonum expulsionem præstantissima reperient, quos si increduli & adversarij nostri vel obiter legere non graventur, in ipso limine errorem suum agnoscent, & in nostram sententiā ibunt: & quia fortè illos non habent, ecce singulorum exscribo synopsis.

SYNOPSIS LIBRI PRIMI.

Hic Liber continet historiam planè admirabilem, prolixam admodum: singula digna sunt, quæ ab Exorcistis omnibus memoriæ commendentur. Hæc historia contigit Laodini anno Domini 1566. & sic habet.

Energumena quædam, dicta Nicolaa Laodini degebat, cui Dæmon in forma defuncti linteo albo cooperti, corpore & facie maternum Avum, absque confessione mortui, referentis & tanquam horrendi æthiopis apparuit: seductor ille ac impostor loquens per os dictæ Nicolæ, dicebat gravissimas se in purgatorio luere pœnas, eo quod vota, quæ vivens fecerat non exsolvisset, in quorum compensationem, petiit plures pro refrigerio suo celebrari missas, longasque & remotas peregrinationes uti ad S. Jacobum de Compostella, tempore hyberno, & molesto fieri: & quod mirum est, sæpè coniuratus, affirmabat se esse Avum, se missum à Deo: & ut fidem dictis suis faceret, totam vitam Avi verissimè referebat, hæc benè notent Exorcistæ, & numquam credant animas defunctorū hominū viventium corpora ingredi, sed Dæmones illos fallaces & impostores, qui multos incautos (prout non semel vidimus) Exorcistas, turpiter deceperunt: & de facto, impostor ille à perito Exorcista mox detectus fuit, & se Dæmonem imò Belzebub confessus fuit. Insuper addidit se ingressum fuisse jussu Dei, ut se Diabolum esse demonstraret, quod multi non credebant. Verum ut incredulis omnibus (quorum in illa Civitate magnus erat numerus prout & in nostra videmus) aperte constaret illam vere esse obsessam, audiebatur ex ore Nicolæ, una vox triformis, puta, mugientis tauri, latrantis canis, & porci grunientis, quæ tres præcipui Dæmones illam obsidentes significabantur

ficabantur: per taurum Belzebub, per canem verò Cerberus, crasso & obeso capite: per porcum Astaroth. Impius ille spiritus Venerabilem Eucharistiam, Ioannem album vocabat & ita appellandam hæreticos suos docebat: Verùm se fateri coactum inesse, Hoc, reliqua verò verba Sacrosancta omittebat: Hæc omnia & alia plura magis admiranda omnes audiebant & videbant, quibus tamen non obstantibus nonnulli increduli nostris simillimi meras esse fictiones non solum credebant, sed liberè asserebant, qui tamen postea errorem suum agnoverunt (utinam nostri illos imitentur) quod sanè sperare audeo si hanc meam apologiam postpositâ omni passione, & præoccupatione attentè legant, meaq; argumenta & rationes quibus veritatem possessionis astruo. & objectiones quas contra illam producant diluo, maturè ponderent: Et quia in illa Civitate (prout & in nostra) plerique usqueadeo increduli & pertinaces erant, ut nequidem suis sensibus fidem habere viderentur (vide lector quanta cæcitas ex pertinacia & incredulitate oriatur) Deus qui ab alto omnia videt, regit & gubernat, hanc obsessionis Nicolæ veritatem signis admirandis manifestabat. Audi ex mille, aliqua: miserrimum & afflictissimum obsessè corpus, erat in continuo & vehementissimo moru, absque ulla fermè respiratione & intervallo: caput horrendum in omnes partes, cum summis doloribus agitatum, & modò hanc in partem, & modò in illam inversum cernebatur: os fœtidum, & spumâ plenum horrendis modis aperiebatur; lingua versicolor, & horribiliter protensa, convolutaque in conum, & veluti cornu papyraceum, sæpiùs cernebatur: Episcopo Laodicensi ad omnia, latino idiomate, ei proposita & mandata, respondebat, & plerumque parebat: & quod in admirationem omnes rapiebat, atque incredulos confundebat, ante

Vene-

Venerabile Sacramentum, quod à dicto Episcopo vel ipsi applicabatur, vel ostendebatur, ad sex & amplius pedes in aërem, licet à 15 fortissimis hominibus toto conatu tenta, non solum elevabatur, sed & ipsi, qui eam custodiebant. Admirare Lector, charitativi & zelosi istius, Joannis de Bours, Episcopi tanti, & Ducis Laodiniensis Avisiaciq; Comitis bonitatem & oviculæ suæ amorem, qui exorcizandi onus tam difficile & arduum, cum suis Confratribus & Religiosis non detrectavit, sed tantis laboribus in illo perseveravit, ut vix quis credat, nisi centum & quinquaginta millia hominum pro testibus haberemus, qui & illius labores & omnia præmissa oculis suis viderunt, & auribus suis audiverunt. Utinam omnes Episcopi, Canonici, Pastores, & Religiosi, zelum hunc & charitatem haberent, non videremus hodie tam multos afflictos & derelictos, in miserijs suis gementes & plorantes, qui cum verissimè obsessi sint, & tyrannidi dæmonum noctes diesque expositi, neminem tamen reperiunt, qui ipsorum misereatur, consoletur, & adjuvet: foelicior certè in sua miseria fuit ista Nicolaa obsessa: ipsa siquidem invenit non solum Episcopum suum, sed & alios plures ex Ecclesia illa Cathedrali Canonicos, Religiosos atque sæculares, qui eam non solum noctes & dies, cum summo zelo & affectu exorcisarunt, sed insuper custodierunt, contra incredulos protexerunt, omniaque necessaria ipsi & custodibus suppeditarunt, & omnibus charitatis subsidijs sublevarunt. Sed de hoc primo Libro satis, transeamus ad secundum.

SYNOPSIS LIBRI SECVNDI.

Liber hic continet historiam unius Monialis Montibus Hannoniæ, Diœcesis Cameracensis, in Conventu nigrarum

nigrarum Sororum, per parentis imprecationem obsessæ, per plures annos & tandem operâ & industriâ Reverendissimi Archiepiscopi Cameracensis sæliciter, in balneis sacris liberatæ, ex cuius lectione, Exorcistæ ex una parte, plurima eaque utilissima documenta addiscent, ad munus suum rite & cum fructu obeundum: ex altera increduli & adversarij nostri quàm malè & iniuste me propter usum balneorum toties reprehenderunt, & calumniati fuerunt: Primò siquidem, miseriam & afflictionem Personæ obsessæ, in hac cognoscent & ad commiserationem nisi ferrea corda possideant, adducentur, & incredulitatem suam deponent: deinde videbunt magni istius Archiepiscopi & Ducis Cameracensis zelum & charitatem qui perpendens in corde paterno, quòd misera illa Monialis esset ovicula sua, adeoque curæ suæ, à Deo concredita ei non solum de Exorcistis providet, sed ipsemet onus illud arduum & laboriosum subit, in eoque usque ad plenam illius liberationem quantum ipsi licuit indefesso labore perseverat, præclarum omnibus Episcopis exemplum præbens, qualiter illi se gerere debeant si contingat oves suas obsideri, & Exorcistis destituti: Ad hæc addiscet, qualiter dictus Archiepiscopus suos Exorcismos inchoet, prosequatur, & finiat, in quibus tota vis exorcismi consistit. Insuper, quòd misera illa obsessæ ad omnia loca Civitatis deducatur, omnesque Reliquiæ eiusdem Civitatis, necnon locorum vicinorum, pro securitate eò translata, uti S. Adriani, Hermetis, Aldegundis, cum suffumigationibus incensi sulphuris, & rutæ benedictæ (quas increduli irrident) ipsi applicata fuerint, cum plurimorum Dæmonum expulsionem: Et quod potissimum est, videbunt pag. 6. ad plenariam ipsius liberationem de consilio dicti Archiepiscopi, balnea ex aqua Gregoriana composita preparari

parari, & in eis obsessam cum summo fructu immergi, quandoquidem maleficia per narès & os in magna quantitate ejiciat: quid amplius? videbunt illa reiterari, atque in eis, ipsam exorcisari, & totam ita immergi, ut nequidem caput appareat. Et ut agnoscant adversarij quantum errent, cum sancta illa balnea carpunt, agnoscent usum illorum, per S. Mariæ Magdalenzæ visionem confirmari, quæ energumenzæ isti in balneo existenti sese exhibet, eam verbis blandis consolatur, erigit, & quod maius est, scriptum quoddam miraculosum, cordi ipsius impositum educit, cuius tenorem gallicè scriptum, ex dicto libro exscribam.

In nomine + Domini nostri Jesu Christi crucifixi.

Par la malediction du Pere, à esté ceste enfant mis en la puissance du Diable, & seduite de luy en son enfance, lequel ie vous ay monstré, mais par la puissance Divinne, laquelle ne mesle la malice de l'home avec l'innocence de l'enfant, & afin de magnifier la gloire en elle afin que la louange par tout s'extende, & la bonne garde de Marie Magdaleine, laquelle vous rend aujourdhuy Jeanne Fery, libre de la possession de tous les Diables, la rendant aujourdhuy en la charge & nourriture, par la volonté de Dieu, de Louys de Barlaymont, Archevesque de Cambray, en quel lieu, & place, là où qu'il soit, & fera toute sa vie, affin qu'elle fust affranchie contre les Diables, lesquels iusques icy, l'ont vexé, & qu'elle fust apprinse, & endoctrinée seurement en la loy de Dieu, en laquelle elle est ignorante, & comme cestuy qui doit respondre de sa conscience devant Dieu.

Vides quanti Deus animam unam faciat, quam multi nihili æstimant.

Addamus aliqua, quæ adversarij nostri non minùs quàm usum balneorum temerariè carpunt. In eo igitur libro denudò agnoscent, quod in primo illis ob oculos posui, Venerabile scilicet Sacramentum capiti istius obsessæ imponi, idque

que cum tanto demonum cruciatu, ut non solum plures signaturas proprio Monialis obsessæ sanguine scriptas & firmatas ipsisque traditas, sed etiam 14. hostias consecratas ipsis ab ea traditas, cum particula Sanctæ Crucis, & partibus carnis eiusdem obsessæ, referre & restituere coacti fuerint, ut obrectatoribus evidens fiat quantæ sit virtutis & efficaciz applicatio illa Venerabilis Sacramenti, quam tantopere ipsi carpunt & reprehendunt. Videbis itidem in isto libro, quod sint dæmones, qui facile expelluntur, alij verò difficillimè: inter quos, fuit primarius illam obsidens, dictus Cornau, qui per exorcismos sæpius coactus, tandem aperuit causam sui ingressus, dicens, quod quodam die, horâ decimâ de nocte, pater ipsius benè potus, uxori suæ occurrens prolem suam inter brachia gestanti, illam dæmoni devoverat, à quo tempore, semper illam obsedit, & tandem, anno ætatis quarto, possedit, seu in corpus ipsius intravit. Multa sunt & alia digna scitu, quæ brevitatis causâ prætereo, ut ad tertium librum veniam, & aliqua pariter in eo annotem, ad Exorcistarum & adversariorum instructionem, qui in hac materia se valde parum versatos ostendunt.

SYNOPSIS LIBRI TERTII PART. I.

In hoc tertio libro, videbis non vnâ tantum Energumenam, sed plures, easque iterum Moniales, Magdalenam scilicet, Ludovicam & Margaretam, omnes ex familia S. Ursulæ, cum alijs duabus, idque per maleficum.

In illa historia, res stupendæ reperiuntur, & vix credibiles, nisi authores doctissimos celeberrimosque Doctores, & Exorcistas peritissimos testes haberet, qui omnia viderunt audierunt, & scripto redegerunt, aut certè redigi mandarunt.

75

runt. Ex multis ecce tibi præcipuus excerpo. Primò ipse Dæmon quendam pertinacem & incredulum Religiosum, plerisque ex Civitate nostra simillimum, acriter carpit & redarguit, & probat se verum Dæmonem, fidemque illis omnibus, quæ vi Exorcismorum dicebat habendam esse p. 123. Ibidem idem dæmon disertè probat, quòd veritatem dicere possit, & de facto sapius, coactus tamen dicat, quod ab ijs denùò bene notari velim, qui sibi persuadent ipsum semper mentiri, nec umquam fidem ei habendam: Certè ibidem omnia mysteria fidei clarâ & apertâ voce confitetur & prædicat, maximè corporis Christi, in Eucharistia realitatem. Et quod mirum est, in illa ipsum adorat, & verba ista sapius repetit: Adoramus te Christe. Item asserit, quòd, extra Ecclesiam Romanam nemo salvari possit p. 243. Quod B. Virgo concepta fuerit absque peccato originali, p. 241.

De encomijs Sanctissimi Ioseph Sponsi eiusdem B. Virginis mira & stupenda eloquitur. p. 264.

De laudibus verò Sponsæ Iosephi usqueadeò præclare disserit, ut nemo licet eloquentissimus plura effari possit.

Peccati damna, nocumenta, fœditatem, & enormitatem ita exponit & deducit, ut nemo id melius & disertius præstare possit.

De iudicio extremo, & inferni pœnis ac tormentis miranda prorsus eloquitur. Ipsum Exorcistam ritum exorcisandi edocet ac instruit, eaque ipsi suggerit & tradit, quæ dæmones maximè torquent & cruciant. Jbi videbis dæmones cantantes tripudiantes & exultantes, propter incredulorum quorundam ut autumo, pertinaciam.

Ibidem dæmon asserit omnes socios suos, usque ad minimum, probè linguam latinam callere, sed non licere semper eâ uti, ideoque rogat, ut Græcè & Hæbraicè loquendi potestas

testas sibi concedatur : hoc ab ijs benè notari velim, qui non credunt Personas ullas obsessas, nisi ita loquantur.

Et quod mirum est, ibidem videre est dæmones ipsos contra quosdam incredulos qui non credunt Ludovicam esse verè possessam, graviter commoveri, imò rogare & obsecrare, ut propter suam pertinaciam, cæci & claudi reddantur, sicque damno suo, credere discant. p. 345.

Hoc iterum velim ab incredulis quibusdam notari, qui neminem obsessum credere volunt, nisi signa quæ petunt, ipsis dentur, quasi verò Deus curiosè ipforum voluntati parere teneatur, quando maximè plura alia dedit, quæ illud convincunt, si illa bene ponderarent & examinarent. Hæc ipsa Dæmon incredulis ibidem objicit, & eos hæreticis similes facit, legat lector hanc paginam & mirabitur.

SYNOPSIS PARTIS 2. EIVSDEM LIBRI

PRimò in limine leges 6660. Dæmones ex Magdalena egressos, idque per virtutem venerabilis Eucharistiæ, quam Exorcista manu tenebat, ipsisque Dæmonibus exhibebat, ut discas hoc medio uti contra quosdam rebelles spiritus, qui sæpè nec parere, nec exire volunt,

Ibidem videbis, septem alios Principes, istis egressis, remanere, ultra alios centum, qui modo exeunt, modò redeunt, Hoc denuò bene notetur. Item Belzebub per plures exorcismos jussus instantissimè ad interrogata respondere, parere non vult; imò se retrahit & fugit: nemo igitur miretur si dæmones filias nostras obsidentes, idem omninò iam sæpius fecerint.!

Rursus videbis obsessam tempore exorcismi toto corpore tremere, ut discas quod tremor ille sit ferè obsessis, & male-

male-

maleficiatis naturalis, adeoque signum vel maleficij, vel
obsessionis quando in agro vel afflicto notatur, prout vide-
bis infra in documentis meis. Item quod omnes dæmones
habeant quædam nomina quæ sibi imponunt dum corpora
ingrediuntur. p. 13.

Quod Lucifer, Belzebub, & Leviathan, tres primi fuerint
in ordine Seraphinorum & Michael quartus. p. 15.

Quod dæmones singuli habeant particularia officia quæ-
dam, & ad vitia specialia homines inducere tentent: v. g.
quod Belzebub ad idem peccatum superbiz, Leviathan hæ-
reseos, Asmodeus luxuriæ.

Quod habeant particulares in cælo antagonistas & ini-
micos, Belzebub quidem Sanctum Franciscum R. Fratrum
Minorum Patrem & Fundatorem, Leviathan Sanctum Pe-
trum Christi Vicarium, Asmodeus Ioannem Baptistam,
Balberith, S. Barnabam, alij verò Dominicum, alij Bernar-
dum, alij Stephanum, & sic de cæteris. Hæc notare volui
ut exorcistæ id sciant, jubeantque in principio exorcismorum
dæmones fateri quem specialem in cælis inimicum habeant
eumque per virtutes & merita inimici parere & exire cogant.

Ibidem referuntur omnes Principes chororum Angelico-
rum, qui cum Lucifero Creatorem suum reliquerunt, & mi-
sere è cælo ceciderunt.

Exprimitur prout & in alijs magna virtus & efficacia
Venerabilis Sacramenti capiti energumenæ appositæ, contra
quosdam vel sciolos vel scrupulosos nimis, qui hanc praxim
tamquam illicitam reprobant, sed de hac re latius inferius.

Cur autem apponatur, ibidem habes; ut scilicet dæmon
rebellis ad interrogata respondere, & veritatem fateri, hoc
modo cogatur; sed de hoc quoque plura in documentis meis
seu instructionibus. Ibidem traditur praxis imponendi pæ-

nas dæmonibus, quando obedire recusant. Et ostenditur quòd & ipsi, & malefici ac maleficæ illis impositis gravissimè torqueantur, de quibus, infra latius, ex professo.

Quòd malefici & sagæ tempore exorcismorum operâ dæmonum, sint sæpè circa templum, vel in ipso templo, maxime si energumeni sint tales effecti per maleficum: quòd ab Exorcista notari quoque velim, ut illas, cum dæmonibus suis per signum crucis, fuget & expellat, prout infra inveniet.

Ibi quoque videbis, quòd ignotas & abditas Reliquias detegant, & quorum Sanctorum sint, aperiant. Inter alia notatu digna, videbis quendam Medicum Doctorem, quibusdam ex nostris similem, supra modum incredulum, qui ut probet an energumena sit verè obfessa, se Sacerdotem simulat, his verbis: Si tu es Belzebub, ego sum Pastor proximi pagi, & venio ut te exorcizem: ad quæ ille: Si es Sacerdos, accipe stolam, & ostende mihi coronam; & ulterius, cum maxima increduli istius confusione; tu, bone vir, non es Sacerdos, sed unus ex illis, qui quos possunt sanant, & quos non possunt relinquunt. pag. 71.

Ibidem famulus Patris Romillon Exorcistæ, dæmonem absque mandato, stolâ ligare volens, accipit bonum colaphum, ut discant sæculares non nugari circa dæmones, nec illis imperare. Infra, audies maleficiatos omnes dæmonem sibi alligatum habere, qui maleficium impositum conservat. p. 85. Quòd ab Exorcistis benè notari velim, ut dæmones tales debitis exorcismis à corpore recedere cogant.

Hæreticum prorsus ignotum inter alios ambulanti detegit his verbis: Intret bonus ille hæreticus p. 78.

Ibidem videre est, quòd digiti Sacerdotis consecrati ori energumene appositi, dæmonem graviter torqueant, his verbis

verbis : *Au diable soyent les doigts sacrez qui me font tant endurer des peines.* Vides , quòd dæmon iste & hîc & semper Gallicè loquatur , nunquam latinè & quòd interim nullus , nisi pertinax & temerarius , de obsessione huius obsessæ dubitet.

Ibi etiam videbis , quanta sit inter omnes dæmones discordia , & inimicitia , qui se invicem accusant , irrident , contemnunt , & detegunt.

Denique multa alia scitu digna , quæ brevitatis causâ prætereo , & Exorcistis perquàm utilia , ibidem reperies , ut propterea illum librum dictis Exorcistis familiarem reddi vehementer cupiam , cuius lectionis , & similium defectu , multi , qui in alijs scientijs excellunt , sæpè turpiter errant , prout quotidie videmus , & experimur.

SYNOPSIS LIBRI QVARTI.

Hic Liber stupenda prorsus , & vix credibilia continet , nisi ab Authore fide dignissimo , & teste omni exceptione maiore emanarent. Cùm autem omnia hîc referri non possint , ecce præcipua ex illis , quæ assertionem meam , & doctrinam infrà positam abundè probant

Primò enim , in eo videbis 17 vel 19. Moniales , pias & devotas in unico Conventu , verè & realiter possessas , seu energumenas , alias verò obsessas , & maleficiatas , idque per malefium , de quo infrà plura videbis , ex quo agnosces , me non abs re infrà tradere , dæmones in corpora hominum à sagis sæpè immitti , ac pias timoratasq; personas , licet Moniales , hoc modo plures ubique possessas fuisse , modoque possideri posse , Deo , ex causis nobis incognitis , id justè permitrente.

Ad hæc , cùm audis tot Moniales in unico Conventu fuisse ob-

se obsessas, & miris modis vexatas atque afflictas, agnoscis contra quosdam, vel Athæos vel certè de magia suspectos verè dari sagas ab ijsque morbos inferri, qui remedijs naturalibus curari non possunt, prout infrà, contra quosdam incredulos & temerarios Medicos, abundè probo & vinco.

2. Videbis quòd licet dictæ Moniales verè Energumena ab expertis Exorcistis alijsque probis & judiciosi Personis habeantur; id tamen aliqui Critici Scioli & increduli, vel apertè negent vel in dubium revocent, ex ineptis & ridiculis argumentis, ijsque prorsus similibus, quæ quidam Censores nostri Leodienses (quos hâc meâ Apologiâ suscepi) contra duas nostras Energumenas, semper in ore habent: Illi siquidem præfatas Moniales ideò Energumenas negabant, quia latino idiomate non loquebantur, quorum ineptiam & crassam, hac in re, ignorantiam, dicti libri Auctor disertè admodum refutat stylo gallico. Producant nobis, inquit, aliquod Rituale, vel Theologum, qui pro signo obsessionis illud signum tanquam necessarium requirat.

Rursus, probent, inquit, quòd ex omnibus energumenis, quos Christus sibi restituit, vel unicus, isto idiomate, aut alio inusitato, locutus fuerit. Addit, Sanctus Chrysostomus Stagirium Monachum, de quo fusè alibi, verè energumenum credidit, & tamen illud signum nec ipse dedit, nec ab eo requisivit.

Deinde, plures muti, verè energumeni à Christo liberati fuerunt, quos obsessos non fuisse dicendum foret, si ineptum illud argumentum subsisteret, incredulis hoc modo refutatis, demonstrat, quòd intellectio linguæ latinæ ab idiotis, (quales erant illæ Moniales) non minùs convincat verè illos esse energumenos, quàm ipsa locutio, atque ita, quòd

Critici

Critici illi, malè & ineptè locutionem requirant. Et pro ratione, addit: quia Ritualia & Doctores, alterutrum tantum requirunt, adeoque uno, in Persona, quæ energumena habetur, verè reperto, frustra alterum signum, frustra quæ alia signa quis requirat, quandoquidem illud unicum, plenè id convincat, quem discursum à me sæpiùs infrà usurpatum; & verè solidissimum & urgentissimum, ab ijs benè ponderari velim, qui licet hoc signum in nostris energumenis clarissimè reperiunt, alia tamen curiosa & vana, tanquam necessaria requirunt. Audiant eundem Authorem: an Critici & increduli illi homines, inquit, volunt, quòd energumeni pro signo obsessionis, tanquam aves volare videantur, vel quid simile faciant: si hoc fieret, nonne id per magiam fieri, nobis obijcerent?

3. Refert argumenta verè inepta & absurda istorum Criticorum, qui videntes se convictos, ita tandem reponebant: Illæ Moniales non perfectè, nec integrè intelligunt linguam latinam, sed quandoque tantum, ideoque per solam coniecturam, & quidem tunc dumtaxat quando ad vernaculam accedit; non verò, si eleganti & Ciceroniano stylo, Ecce ipsissime objectiones nostrorum incredulorum contra nostras obfessas, ad quas infrà cum præfato Authore fusè respondi, & ineptas prorsus atque ignaras demonstravi. In primis enim, ut author ille, utpote peritus Exorcista, nobiscum advertit, sæpiùs experti sumus vafros illos & astutos Spiritus, quantum possunt, latitare, quando agitur de probanda eorum in corporibus habitatione, ut incredulos in sua pertinacia confirmet, ipsosque Exorcistas & Energumenos suspectos reddant, quod summopere moliuntur, ut vim exorcismorum hanc viâ declinent, per quos gravissimè torquentur, prout quotidiana probat experientia. Quod apertissimè in dictis

L

dictis Monialibus visum est: Dæmones enim illas possidentes, quantumvis validis & fortissimis exorcismis, ab Authore, ipsoque Reverendissimo Episcopo Eboracensi, non raro per tres & quatuor horas premerentur & urgerentur, ad respondendum & se prodendum, tamen nec respondebant, nec signum ullum dabant: & si interdum aliqua responsio eliciebatur, dicebant se linguam latinam non callere, vel aliter, & nihil ad rem respondebant: idque expressè, ut incredulos in sua pertinacia, prout ante dixi, retinerent, & deputatis à Regina obsessionem dubiam redderent. Verùm, Exorcistis (qui nequissimorum spirituum astutiam probe novetant) in suo exorcisandi officio, magnâ fide & zelo, per plures dies perseverantibus, coacti sunt tandem sese demonstrare, & ad pleraque mandata latino idiomate illis facta, perfectè parere. Quod solum signum ita Illustrissimum Archiepiscopum Tholosanum, aliosque omnes Theologos, à Serenissima Regina ad examen exorcismorum missos, ita confirmavit, ut dictas Moniales verissimè obseffas persuaserit, ut nullum aliud signum requisierint. Quod à Superioribus, & illis, quos ad examen rerum similium deputari contingit, attentè notari & ponderari velim. Et ut Lector videat, me sincerè hunc Authorem citare & producere: ecce ipsius verba gallicè eleganter expressa.

L'intelligence d'une langue inconnue, ne suppose pas moins, un principe & un hoste étranger plus scavant que sa prolacion & enonciation; l'une non plus que l'autre, ne pouvant estre naturelle. Quid ad hæc scioli nostri, & Exorcistarum Censores, qui nullum agnoscunt Energumenum nisi Latinè loquatur? audiant illi quid (eodè Authore referente) incredulis illis Gallis dæmon ipse respondeat. C'est beaucoup, dit le Diable, que Dieu nous contraint de luy obeyr par le ministère de son Eglise, sans nous soumettre, &

aux caprices des petits chiens d'hommes, qui nous appartiennent, pourquoy parler un langage étranger, puis que l'on voit la puissance de l'Eglise sur nous, qui dompte nostre force, & nostre rage par ses commandemens: est-il necessaire que nous proferions des parolles, que la fille ignore, quand on nous voit foudroyer par ceux qui nous exorcisent en langue inconnue? Les effects ne parlent-ils pas assez, & mieux que les parolles?

Quid ad hæc iterum Critice & incredule? quid ad hanc Dæmonis rationem, tuam ignorantiam & ineptiam arguentis repones? licet interim dictum signum obsessionem plenè convincat, attamen præfatus Author alia quoque signa proponit, quæ sanè pro dignoscendis obsessis etiam plurimum faciunt.

Virès scilicet extraordinarias, motus insolitis, sed potissimum horribiles in Deum, Beatam Virginem & Sanctos, blasphemias, convitia in Episcopum, Sacerdotes, Exorcistas, alios astantes, dicta & facta meretricia impurissima, mutationes subitaneas & horrendas: Quis credat, inquit Moniales pias, timoratas, castas, modestas & verecundas, blasphemiarum quas audivimus, verborum & gestorum impurissimorum, quæ sæpè cum rubore audivimus & vidimus, totq; convitiarum & iniuriarum auctrices? quis credat illas, eodem tempore, Deum adorare atque invocare & simul blasphemare, petere à superioribus benedictionem, eosque humiliter revereri, & subito omne genus convitiarum & iniuriarum contra eos evomere? videat lector hunc Authorem p. 292. & seq. nec non cap. 7. tertia parte, & videbit, quàm meritò invehatur in Criticos & incredulos illos Gallos qui non obstantibus tot signis & argumentis credere volebant dictas Moniales esse obsessas: Cum autem ista omnia in duabus nostris obsessis plenè reperiri, omnibus qui

L 2

exorcis-

exorcismis nostris interfuerint, notum ei compertum sit, ut
 infra latè demonstro, iudicet lector an non justissimam quoq;
 contra incredulos nostros invehendi causam habeam, qui ijs
 non obstantibus, dictas nostras energumenas fictionis infi-
 mulant, nosque ipsos qui illarum innocentiam tuemur, car-
 punt, omnibusque modis molestant & infamant; sed cur
 conqueror? certè omnes persecutiones quas pro hac re, iam
 pridem patior, ille quoque bonus & zelosus auctor perpeffus
 est qui idcirco ineptos & temerarios illos censores elegan-
 ti suo stylo ita interpellat: *Pourquoy est, que vous contreditres
 avec tant d'obstination à ceux qui se rendent défenseurs de telles
 possédées, & accusateurs des Demons? Avez vous douleur que l'on
 reprouve ces ennemis superbes, & leur magie? Il vous fasche peut-
 estre, que Iesus triomphe? Vous ne scauriez souffrir qu'il soit entier-
 rement glorieux & vainqueur? Qu'il aime les siens? Qu'il ait par
 des simples creatures l'avantage sur des si maudites intelligences?
 Qu'en fin, Dieu confonde l'Esprit, la subtilité, le blasphème, & l'at-
 tentat des Princes d'Enfer? Cela peut-il fâcher un Chrestien?*
 Hæc zelosi illius Patris contra quosdam Criticos Gallos
 Invektiva æquissima, quam Ego pariter contra nonnullos ex
 nostris iure meritissimo usurpare possum: sed pro mea, &
 Exorcistarū omniū consolatione adjiciam, quæ hanc in rem
 ipse proponit: *Nous scaçons que les possessions, qui suspendent loing
 temps, avec raison, les esprits des doctes & des judicieux, & qui sont
 la terreur des bons Chrestiens, l'admiration des simples & l'exercice
 des gens de bien, la risée des libertins sont suiettes à la cõsure des foi-
 blès Esprits, qui condamnent tout ce qu'ils ignorent. Les Serviteurs
 de Dieu, qui sont employez à traiter ces facheuses affaires, ne sont
 pas exempts de la fureur des Demons, de la malice des Critiques, ny
 de la rage des Magiciens, qui les chargent d'opprobres & de mespris.
 Ils ont l'honneur d'estre traittez comme le Fils de Dieu, qui pour
 avoir*

avoir chassé un Diable du corps d'un homme, qui en estoit cruellement tourmenté, souffrit avec patience, qu'on l'appellast un des supposts de Belzebub.

Hæc certè consideratio, me in his contradictionibus & persecutionibus quas sæpè expertus sum, sæpè recreavit, & animavit, prout & illa Christi verba: *Beati qui persecutionem patiuntur propter iustitiam quoniam ipsorum est regnum Cælorum:* Sed de his nimis. Audiant ex hoc libro Superiores & Iudices, quibus punitio & exterminatio nequissimarum istarum Sagarum, sub pœna æternæ damnationis incumbit, horrendas & execrandas earum impietates & Venerabilis Sacramenti prophanationes.

3. Ibi videbis, quòd Saga pessima quæ Dæmones in Monialium istarum corpora immisit, & maleficia fabricavit, sit una Soror conversa, ex ipsomet Monasterio de Louviers, nomine Magdalena, cognomine Bavan, filia inter omnes quas legi, longè sceleratissima & nequissima: audi aliqua, ex horrendissimis ipsius impietatibus.

4. Professionem suam Deo solemniter factam, revocat & se totam dæmoni, non solùm verbo, sed scripto sæpius reiterato, & proprio sanguine signato in æternum devovet, Deum, B. Virginem, & omnes Sanctos abjurat & Paradiso renuntiat.

5. His gestis, omnes modos tentat quibus Deo Creatori & Redemptori suo bellum indicat.

6. Et de facto Sanctissimas hostias consecratas numero 50. dæmoni tradit, quas horrendis actionibus in conventiculo Sagarum prophanat. Nec hoc illi satis: hostiam sacram ex sacrilego ore acceptam, in manu reponit, & in cubiculum reversa, ita Christum in illa contentum affatur, scio quidem & credo te Deum verum, ut agnoscas, quanto te odio pro-

sequar, ecce te in terram abjicio; & conculco. Hanc eandem hostiam ad communem locum postea defert, de horrendis illis impietatibus gloriatur, & quantum potest impijssimè illam tractat.

7. Alia vice, hostiam quoque consecratam ab impijssimo & sacrilego Sacerdote malefico acceptam, audaciâ plusquam diabolicâ, acu pingit, & alia horrenda, quæ calamus scribere horret, committit.

8. Denique ipsam Sacram hostiam, impietate plusquam Judaicâ, cum alijs maleficis cruci imponit, & clavis affigit: quis unquam talia audivit? Ecce nequitia istius scelestissimæ sage & sociarum, quæ sine lacrymis legi non potest. Perpendant hinc Iudices quanti criminis coram Deo; rei existant cū monstra illa abominanda patiuntur & tolerant.

9. Et certè tantam leges in hoc libro horrendorum illorum monstrorum impietatem, ut Deus ipse, morte horrendâ aliquoties punierit.

10. Imò tanta fuit nequissimè istius Magdalenz monialis impietas, ut Dæmon ipse, Deo cogente, eam detexerit, & accusaverit, omnesque ipsius abominationes retulerit, eique ita impropertit, ut non habuerit quid ad illas responderet.

11. His visis, agnosces ibi vim & efficaciam exorcismorum, quibus dæmones ipsius professionem referre cogitur.

12. Deinde per eosdem exorcismos videbis qualiter ipsi Dæmones hostias Sacras referre cogantur, & ad omnia parere. Denique; ut ad alia præteream, videbis in primo libro admirandas dæmonum apparitiones in forma Christi, B. V. Angelorum, imò Confessarij, Abbatissæ & sororum, bonis illis monialibus factas, illusionesque inauditas, quas Deo adjuvante & eas illuminante, detexerunt & fortiter superarunt. Sed de

de hoc libro satis. Veniamus ad caput 12. & materiam nostram prosequamur.

C A P V T XII.

Assertionem Capiti præcedenti positam clarissimis exemplis probans & demonstrans.

POssem incredulos ad D. Virginem Lauretanam, Montis Serrati, & alias plures Ædes D. Virgini sacras, nobis dissitas deducere, ibique plures Energumenos, qui meritis eiusdem Virginis liberati fuerunt, ipsis exhibere, sed mihi visum fuit vicina dumtaxat loca lustrare, ibique veritatem meæ assertionis ostendere, nec tamen omnia (longa enim mora foret) sed celebriora tantum, quæ ad tria, uti Capite superiori feci, reducam. Primò igitur deduco illos ad D. Virginem Hallensem, in qua prætermisiss pluribus ibi liberatis, unicum illis, & quidem ex Authore celeberrimo, Justo, inquam Lipsio, proferam, cuius verba, propter elegantiam ex Libro cui titulum fecit, D. V. Hallensis, cap. xi. transferam. Fuit Aldenardæ, in Flandria, Reinerus Wiligemius, vir mente & corpore validus: sed in quem ipso Assumptionis D. Virginis festo, malignus Genius irruit, & domum sibi fecit. Fremebat, spumabat, laniabat sese, & alios: fœda facies, & vel hosti miseranda: quid cognatis & amicis? illi consensu & voto, Hallas adspiciunt, tutelarem hanc invocant adversus notum, & sæpius fractum hostem: audit, adest, occultâ vi ejicit, & statim restituit sibi & suis, verè jam Reinerum & purum. O potens, ô benigna, nos quoque

quoq; ab eodem fallaci serpente defende, & quæ caput eius
semel in sacra partione tua contrivisti. nè cauda nos flagel-
let aut sternat, adiuva & indulge &c. Hæc vir ille pius: à V.
Hallenſi, ad Aspri-collem venio, ibiq; pariter ex eodem Lip-
ſio inter varios energumenos puellam unam profero, de qua
nō nimis eleganter in D. Virgine Aspri-colli cap. 41. differit.
Insulas Flandriæ oppidum appellamus, mercatu & opibus
celebre in quo Catharina Buſia erat, ſed non pro nomine
ſuo pura: malus Genius aut veriùs Genij eam ſedem ſibi
arcano Dei permiſſo, legerant, ceperantq; & jam ab anno
ætatis decimo ſexto tenebant. O puellæ miſerias aut inſu-
rias! torquebant, diſtrahebant, geſtus motuſq; fœdos aut
ſupra naturam validos edebant, & ſæpè quini aut ſeni ho-
mines non erant coërcendæ. Quid, quòd Latine, Græcè, He-
braicè loquebatur? Quid! quòd præterita & occulta edice-
bat, facta aliena, aut culpas? Et evenit, cū duo milites
(Helvetij erant) ſigna & caſtra deſervieſſent ad Oſtendam, &
in oppidū illud venieſſent, rumorem ſparſerunt de ea dedita
& valdè affirmabant. Creduli Civeſ lætari, alius alijs nuncia-
re: ſed hæc interno ſuo auctore falſa dicere, & ampliùs ad-
dere: duos iſtos profugos eſſe, & ex oppido Novoportu ar-
genteam thecam, Dominici corporis receptaculum, furto
abſtuliffe: rem ſic habere, inquirerent; ſeſe autem cogi ad
vulgandū à magno (ita loquebatur) magiſtro: Inquiſiti com-
perti ſunt, & talia multa efferebat: amici ad Exorcifmos Ec-
cleſiæ ſolemnes, rē deduxerant: ſæpè uſurpati & iterati ſunt:
cum illo denique fructu, ut ſeptem Genij (tot ſe eſſe dixe-
rant) ejicerentur ſed falſò dixerant, plures enim erant, quod
res oſtendit: priuſquàm autem ejicerentur, dignum memo-
ratu, per puellæ os acus multas effuderunt, item ſulphur, nū-
mum argenteum æroſum, clauum ferreum &c. palmarem.

Addit

Addit, Iterumque adjuratus & adiurati de egressu, facturos respondent, idque virtute & intercessione Mariæ Aspri-collis. Quo signo, inquit Exorcista: vitream, inquit, frangemus: duo egressi frangunt: tertius ultimusque clauum ferreum è pariete eductum in vitream projicit &c.

At ille in exitu altum clamat, Vivat Domina Aspri-collis, quæ egredi me cogit. Hæc iterum Lipsius, qui Virginis potentiam extollens in hunc modum concludit: O quis ille malus Divæ vires abnuat, quas Princeps malorum Genius agnoscit? Quid ad hæc Hæretice qui cultum D. Virginis irrides, illiusque invocationem, idololatriam reputas? Et tu incredule, qui non credis Energumenos esse, sed asseris esse puras fictiones? quid ad hæc omnia repones? Si illa non sufficiunt ad te convincendum, quid dices ad id quod refert Bredenbach. auctor celebris lib. 17. collat. cap. 37. quodque Brabantinis satis compertum est, nempè apud Gheelam Brabantiae ad D. Dympnæ reliquias, plures Energumenos singulari Dei beneficio, hætenus sibi fuisse restitutos, modòque restitui. Vade, & vide, adhuc ibi hodie plures reperies, & inter alios, unam Religiosam, prout, dum hæc scribo, ip-sius Conforor mihi retulit. Quid amplius? addit idem Bredemb. quod plusquam 60. orphani, pueri & puellæ 11, 12, 15 & 16 annorum energumeni visi fuerint Amsterodami, anno 1566, qui furibundè per Civitatem discurrebant. Plures eiusmodi tibi monstrabo capite sequenti in Germania; sed ne caput hoc prolixius evadat, mittamus Flādriam, Hannoniam, Brabantiam, Hollandiam, & ad Patriam nostram Leodiensem revertamur. Si incredulos ad nostram Dominam Fidei deduxero, quot ille locus energumenos ipsis exhibebit? Si ad S. Hubertum Patronum nostrum celeberrimum, quot ibi, summè Deus, & priscis sæculis, & hoc

M

nostro

nostro, quotidie visuntur? Audi unum inter innumeros ex R. Patre Roberti, S. T. D. ex Cœtu Societatis Jesu. Fuit adolescentula, inquit, Magdalena nomine, nata annos 24. patriâ Bastoniensis: Huic, improbo multorum more, damnatos Spiritus imprecatus Pater, nimis seriò quandoque evenire expertus est, quæ temerè & incogitanter, irâ impetrante, effutiuntur: siquidem miserandam puellam, non unus dæmon, sed totæ duæ legiones atque insuper duo super numerarij invaserunt, occuparunt, & tanquam rem suam inferderunt, tam opimam prædam, nisi à maiore coacti, minimè relicturi; sed maior fuit S. Hubertus perpetuus Dæmonomastix, cuius vi Apostatæ isti Angeli, quantumvis & numero & viribus præsidentes, post longam licet tergiversationem, cedere coacti sunt. Anno 1606. cœpta adiuratio, quo die Ecclesia omnium SS. Christianos triumphos, solemni ritu colit, id est Kalend. Novembris, quo die, de tanto numero, duo dumtaxat cesserunt. Eodem mense, die 19. unius legionis dimidium, & postridie reliquum: altera quæ restabat legio, tota simul cum suo Ductore, die 26. eiusdem mensis, exorcismorum fulmine perculsa, fugata est. Restabant duo cacodæmones omnium pervicacissimi, quippe qui totos viginti dies, reliquis jam expulsis, Exorcistæ negotium facessiverant: ad extremum tamen & isti æterno cum suo dedecore exturbati, puellam penitè liberam reliquerunt. Hec bonus ille Pater vir doctissimus Andaviensis, & in rebus Hubertinis versatissimus par. 2. vitæ S. Huberti c. 3. fol. 257. Ex hoc exemplo & innumeris alijs videre est, quantum defectu praxis & exercitij, Thyreus, & Sanchez, licet doctissimi, alijsq; plures fallantur, qui dum hanc materiâ tractant, credunt, & docent omnes dæmones simul egredi. Sed de S. Huberto satis. Si quæris in Patria nostra, vade Verviam, & plures

plures quoque reperies hoc anno currente à R. R. PP. Recol-
lectis, & alijs sibi restitutos: Denique omnibus alijs locis,
quæ prolixum foret referre omiſſis, ſi ad Eccleſiam noſtram
S. Mariæ de luminibus te deduxero plures quoque omnis
ætatis ſeſe offerent, qui meritis Sacratiffimæ Virginis, plenè
in ea liberati fuerunt, ut mirum ſit inveniri àliquot tam in-
credulos, pertinaces & temerarios, ut agnitam illam om-
nibus veritatem inficiari non vereantur: Certè aliqui ex il-
lis prout & alibi monui, aliàs docti eò audaciæ & levitatis
(ne plus dicam) proruperunt, ut Perſonis fide dignis quæ
mihi id retulerunt, aſſerere non dubitaverint, me nullum
hactenus Energumenum aut maleficiatum liberaſſe: Velim
interea bonos illos viros perpendere quod ſuâ eiufmodi in-
credulitate, B. Virgini & toti Eccleſiæ gravem inferant in-
iuriam, Hæreticiſque plurimùm incogitanter faveant, cùm
eiufmodi D. Virginis favores & gratias imò veriffima mi-
racula vel negant, vel in dubium revocant, quæ D. Virgini
adſcribimus, cùm Energumeni meritis ipſius, ſibi reſtituun-
tur ſed his omiſſis: quia nonnulli in rebus hanc rem concer-
nentibus toti peregrini non credunt Deum permittere, vt
Perſonæ timorata, maximæ Religioſæ, à Dæmonibus obſi-
deantur & vexentur, eos à tam craſſo errore eripere ſequen-
ticap. conabor.

C A P V T XIII

*Quòd in pluribus locis, Perſonæ timorata imò Reli-
gioſa, ſapiùs fuerint, modoque ſint verè & reali-
ter obſeſſæ atq; ab incubis dæmonibus moleſtata.*

Quamvis hæc veritas, per exempla ſororis Magdalenz,
& Conſororum, ſororis Ioannæ Ferij aliaque ſupra re-
lata

lata abundè probata existat visum tamen mihi fuit, speciale caput hac de re addere, aliaque plura exempla, ex autoribus probatissimis referre, ut ijs lectis increduli omnes, errorem suum & incredulitatem, tot testimonijs obruti & victi, tandem aliquando deponant.

Pro hac igitur assertionem meam plenius probanda, deduco illos in Germaniam, & hanc illis veritatem exhibeo, ex Simone Maiolo Episcopo Wulturariensi in diebus suis Canicularijs v. Sagæ: Hæc pro fundamento ponit: Obsessis abundat Italia, atque Hispania, & descendendo ad quasdam particulares personas, plures refert obsessas.

Accipe ex pluribus aliquas, & Mulierem Dæmoniacam vir doctus, inquit, scribit à se, in Saxonia visam, nescientem legere aut scribere, quæ Græcè tamen & Latine loquebatur, & scuum illud Saxonæ bellum prædixit.

Et prosequens hanc materiam: Narrat, inquit, Fernel. in lib. de abditis rerum causis se puerum vidisse Dæmoniacum loquentem Græcè, cum tamen litteras nesciret.

Narrat idem Fernel. eod. lib. 2. quod cum non ita dudum, quidam per æstus nocte vehementer sitiret, è somno surgens potu non invento, obvium malum fortèprehendit id mandens fauces quasi manu præcludi strangularique sensit, simulque à subeunte Dæmone iam obsessus visus est in tenebris videre se à prægrandi nigerrimoque cane vocari: Ecce vides verum obsessum, & tamen ut addit idem Felmus Doctor celeberrimus, non pauci ex pulsu & calore & scabritie lingue eum febricitare ex vigilijs & mentis perturbatione simpliciter delirare non autem possessum esse iudicabāt. Vides qualiter hic Doctores errent? Tradit idem Fernel. juvenem alium equestri familia paucis antè annis varijs & occultis morbis laborasse quos pariter Doctores natura-

les censebant: hinc purgationes generis omnis cucurbitulas fots vnctiones, emplastra aliaque medicamenta, adhibuerunt; his parum proficientibus ad balnea deventum: quibus relatis addit omnes longè aberramus à cognitione veri: nam mense tertio primùm deprehensus Dæmon quidam mali totius auctor, voce insuetilque verbis ac sententijs tum latinis tum græcis (quamquam ignarus linguæ græcæ) se prodens: is multa medicorum secreta detegebat, ridens quòd eos circumvenisset, quodq: irritis pharmacis corpus hoc penè jugulassent: ita Fernel. quæ à Doctoribus nostris, qui sèpè obfessiones irrident, & obsessos pharmacis suis liberare tentant, prout suprà monui, bene notari velim ut quando in morborum cognitionem devenire non possunt, ad Ecclesiam remittant, quod pauci ex ipsis parum observant: sed de hoc satis materiam nostram prosequamur.

Anno Domini 1536. Francofurti ad Viadrum Ancilla quædam, inquit Maiolus loco citato, Marci Piscatoris filia, capitis doloribus, & quadam phrenitide correpta, fuit, quam misericordia motus, Civis Georgius in suas ædes recepit: tandem autem eò res cum ipsa redijt, ut à Dæmone obsessa res prorsus mirandas agitare. Quidquid attrectaret, cuiuscumque etiam vestem, thoracem, barbam, caput inde monetam in ea Regione usitatam arripiebat, quam protinus ori ingestam, mandit & deglutijt &c. Historiam hanc elegantiori carmine describit Georgius Sabinus lib. 4 Eleg. 4. Audi ex eodem aliam filiam obsessam, eamque timoratam & castam.

Anno, inquit, 1559. non procul à Joachimicis vallibus fabri cuiusdam filia pudicitix & honestatis laude excellens omnibus pietatis exercitijs sedulò vacans ex permisso Dei

94
à Satana circa Quadragesimam obsessa fuit, sæpè eam Satanas arreptam humo allisit, non secùs ac si comitali morbo infestaretur: quæ res mouit parentes ut apud eos, qui ex Pythonico spiritu incognita perspicere, & futura creduntur consilium quærerent: Per quod parentum facinus, potentiam suam, & confirmatam & auctam esse Satanas postea gloriatus est: circa festum Paschæ, humanâ voce loqui ex Virgine cœpit Diabolus &c: varia atque stupenda ex Virgine locutus est unde magnus ad Virginem hanc factus est concursus. Hæc Simon Maiolus, qui describens aliqua notabilia hæc addit: Lingua instar viminis contorti ex ore quanta palmi longitudo, protendebatur, capiteq; intorto, & in tergum reflexo, tristi & horrendo modo Satanas eam affligebat. Interrogatus quomodo in eam ingressus fuisset, respondit, in haustu cerevisiæ sub specie muscæ &c. Ex eo quæsierunt pij Sacerdotes ex cuius jussu ibi sedem sibi legerit: ex jussu, inquit ille, Dei à quo missus sum, ut corpus affligerem, sed animæ nihil possum afferre damni, tum ut hominibus significarem, ut à fastu, fœneratione crapula, alijsque id genus peccatis abstineant, & licet meo ingenio aduersum sit hæc denuntiare, attamen à Deo iussus id facere cogor: ita Maiolus. Vides, quòd Personæ timoræ & castæ, etiam jussu Dei, obsideantur, & quidem à centum Dæmonibus (nam Dæmon ille, qui per os puellæ loquebatur) se centesimum dicebat? Rursus verum esse quod supra monui, contra quosdam, evidenter patet, octo siquidem ex illis centum, primò exierunt, deinde alij instar examinis muscarum per fenestram exierunt. Sed de Personis secularibus satis; ad sacras & Religiosas transeamus ex eodem Authore.

Recensentur

99

*Recensentur quædam Moniales obsessæ, & ab
incubis vexatæ, ex eodem Simone Maiolo.*

NE increduli & adversarij exempla à me super hac re
referenda in dubium revocare possint, Simonem ip-
sum Maiolum audiant dicto v. *Sage* p. 443.

Sacratæ, inquit Virgines, ab eiusmodi infestationibus
Dæmoniâcis non fuerunt immunes. Exemplum exstat de
Virginibus in Cænobio Kentorpio, prope veterē Marcam,
in Marchiæ Comitatu, iuxta Hammonem, inclusis, quæ mon-
strosâ convulsionibus fuerunt exagitatæ: fœdissimū illæ ha-
litum ore spirabant, & paulò post, ipsum paroxysmum &c.
Torquebantur alię alijs minùs; sed hoc commune omnibus
prope erat, ut cū ex eis una agitaretur, cæteræ quoque in
seunctis etiam cubiculis correptæ, solum tumultuantis stre-
pitum audientes simili miserrimo modo vexarentur &c. Et
paulò post: Diabolus non solum eas multifariis convulsio-
num generibus torquere cœpit, sed incitare quoque, ut se
mutuo morderent, cæderentque &c. Vide hanc historiam
fusiùs apud Wier: lib. 3. cap. 10. de præstigiis Dæmonum,
si tamen habeas potestatem legendi libros prohibitos: Au-
di ex eodem Maiolo alias Moniales etiam obsessas.

Sed & Moniales, inquit, occlusæ, in Comitatu Hornen-
si, diris modis à Dæmone sunt vexatæ &c: nonnullę ince-
debant tibiârum extremitatibus innixæ citra pedum usum:
arbores quoque conscendebant ut feles, ab ijsque proserpe-
bant, nullâ corporis immutatione. Vide quoque, si tibi lici-
tum est, ut suprâ, Wierium lib. 3. cap. 9. Audi iterum eundem Maiolum ibidem: Haud dissimilia,
inquit, Coloniæ passæ sunt Virgines Religiosæ, in Nazareth
Monasterio occlusę, quibus hoc tandem accessit, quòd licet
annis

annis aliquot antea variè & multifariam à Diabolo vexarentur, convellerenturque, tamen anno 1564, præter aliud spectaculum horribili modo frequenter editum, prosternebantur sæpè numero deorsum &c. Ansam autem huic malo dederat quædam Gertrudis anno ætatis suæ 14. monasterio inclusa quæ ludibria hæc sæpiùs dissoluto cachinno patiebatur in lecto, licet amasium singulis noctibus congregientem stolâ consecratâ abigere conaretur Wierus lib. 3. cap. 11.

Et hanc materiam deducens prolixius idem Maiolus, hæc addit.

Virgo nobili nata loco, cum ferventissimè adamati juvenis; sed ignobilioris conjugio potiri non posset, reluctantibus parentibus, mœrore confecta, Dæmonem sub specie amasij obviam habuit: à quo persuasa, D. Brigittæ Cœnobium, non procul à Xanctis ingreditur: ibi furore correpta, balabat, mugiebat, in sublime rapiebatur, strangulabatur: Id malum quodam veluti contagio, in reliquas derivatum Moniales. Wier. lib. 3. cap. 9.

Sed necdum Monialium obsessarum finis, audi & alias ex eodem Maiolo: Moniales inquit, in Hesimonte Neomagij Dæmonium aliquot annis infestavit, dormitorium noctu velut cum turbine ingressum, testudine cytharâque videbatur ludere suavissimè, ut ad choreas induci possent Virgines; inde canis instar, in vnius lectum insiliebat, in quam muti peccati, quod vocavit, cadebat suspicio: Wier. lib. 3. cap. 9.

Vides in hoc Monasterio Monialē habentē incubū dæmonem? Nec satis: Similia multa, addit Wier. ibidem, & longè graviora in eodem accidere Cœnobio, vivente Patre Paulo, audivi quæ uti ab illis celantur, ita & à me aperiri minimè decuit

decurrit, qui addit: Novi aliud item non ignobile Collegium in Colonien. Provinciæ limitibus, ubi ante annos octo Dæmon canis specie interdum procurrens, conscendensque sub interiori Religiosarum Virginum indumento spurcæ velitationis indicia, vestium motu ostendere videbatur.

Ecce incredule, deduxi te per totum Orbem, & ubique ac omnibus sæculis Energumenos vtriusque sexus omnis ætatis, status, & conditionis tibi demonstravi, & inter eos plures Moniales, quarum nonnullæ etiam incubos habuerunt. Quid ergo miraris, cur obgannis, cur contradicis quando asserimus plures tales nostris diebus fuisse & esse? An nescis quot in crypta Ecclesiæ Collegiatæ S. Petri exorcisati fuerint? an ignoras quid factum fuerit circa celebrem illam obsessam in Parochia S. Michaëlis? quid Antuerpiæ, quid Lovanii, Thenis, Namurci, alijsque locis vicinis, prout alibi monui? Da ergo tandem gloriam Deo & tot testimonijs victus atque prostratus agnosce veritatem, & errorem tuum corrige, crede inquam semper fuisse, modòque esse obsessos, & quia tales esse non credis, duas filias de quibus quæstio est inter me & te, perlege attentè, & postpositâ omni passione, caput sequens, omnes meas rationes maturè pondera atque excute, & videbis quantum hactenus erraveris, quantamque iniuriam, omnibus modis & studijs reparandam, piis, timoratis, castis & insontibus filiabus intuleris, non solum credendo, sed cum omni securitate asserendo, & tanquam certam veritatem ubique prædicando, quod earum obsessio sit dumtaxat fictio, & simulatio quo nihil gravius dici potest.

CAPUT XIV.

Quòd duæ honestæ filiae, Catharina Belvaux, & Anna Henrote quas quidam increduli fictionis insimulant, sint verè obsessæ, adeòque longissimè à nefando simulationis crimine alienæ.

QUoniam multi sunt & Philosophi, & Theologi, qui defectu particularis studij, ad rerum, de quibus agimus, cognitionem necessarij, non perfectè norunt; in quo consistat obsessio, quidve ad illam requiratur, antequam caput hoc, quod est maximi momenti, aggrediar, illud discutiemus, & ex probatis authoribus, qui hâc de re, ex professo scripserunt, trademus. Statuimus igitur pro certo principio satis non esse, ut quis asseratur verè energumenus, quòd dæmon sit in eo, tanquam in loco; sed insuper necesse est, ut eum per semetipsum lædat, affligat, & vexet, aut saltem eum lædendi & vexandi potestatem habeat, cum modo quodam imperij & subactionis, manendo in ipso quasi in suo habitaculo: hæc assertio recipi debet ab omnibus Theologis, tam Thomistis, quàm Scotistis: cùm enim Thomistæ doceant Angelos esse in loco, per operationem, & non esse ubi non operantur: juxta autem Scotistas, esse in loco per suam substantiam, & esse sæpè in loco, ubi non operantur, assertio nostra probatur: Dæmones quandoq; sagas aut maleficos per aëra portant, aut cum eis commiscentur, prout omnes hodie meliores notæ Theologi & Canonistæ, contra Wierum, & paucos alios admittunt, & tunc sunt in eis, ut in loco, & tamen non idcirco dicuntur energumenæ: similiter juxta mentem Scoti, sæpè dæmones latitant in corporibus

ribus hominum nihil operantes, qui non ideò energumeni dicuntur. Primò igitur, necesse est dæmonem esse in homine, ut dicatur obsessus, sed hoc non sufficit, ut suprà: requiritur ulteriùs, ut dæmon per seipsum immediatè eum cruciet & affligat: si enim illud mediatè tantùm efficiat, cruciatus eiusmodi & afflictio non faciet eum energumenum v. g. Quando dæmon in corpore assumpto, homini apparet, & morbos, vel dolores infert, istis morbis aut doloribus ab eo afflictus non potest dici obsessus: alioqui omnes maleficiati dicendi essent obsessi, imò & plerique Sancti, uti Sanctus Job, Antonius, Nicolaus Tolent. alijsque plures, quos dæmones quandoque graviter verberarunt, & malè tractarunt. Contrahendo igitur totum hunc discursum, ad duas tresve lineas: Ut quis dicatur propriè & verè obsessus, duo necessaria sunt: primum, ut in ipso dæmon realiter existat; alterum, ut in eum saviendi vel agendi, organisque ipsius, totoque corpore utendi obtinuerit à Deo facultatem. Ita Thyraeus p. 1. cap. 2. Mengus in Fuste dæmonum, Polydor. de exorcismis, La Torre, & Delrio p. 1. l. 3. q. 4. sect. 7. qui hanc rem paucis expedit: Suppono, inquit, quod Catholicis notum est, energumenos sæpè à dæmonibus invadi, possideri, vel obsideri, hoc est, dæmones in hominum corpora ingredi, & simul potestatem aliquam eos vexandi, seu affligendi accipere: ambo enim requiruntur, ut quis sit energumenus, qua de re, doctè post Mengum & Polydor. Petrus Thyraeus disseruit. Ecce vides Mengum, quem aliqui parvi faciunt, à Delrio citari. Hisce igitur præmissis assertionem meam probo sequentibus rationibus & argumentis. Primò quidem, quia ista duo in illis manifestè reperiuntur: de secundo, ex centum millibus personarum, quæ exorcismis in Ecclesia nostra, in Sancto Huberto, Treviris, & alibi

interfuerunt, nemo id negaverit, nisi sensibus quos habet, nō
 putet fidem habendam: stupenda enim & horrenda visa
 sunt, quæ non possunt nisi à dæmonibus fieri. Et quia proli-
 xum foret singula enarrare, ecce pauca ex multis: In singu-
 lis fermè exorcismis visum est eas fremere, spumare, laniare
 sese, vestes conscindere, capillos evellere, funes & baculos,
 quibus alligabantur, confringere: fœda illis facies, oculi il-
 lis terribiles, rabiem & furorem spirantes, lingua horrenda,
 quæ instar viminis contorti ex ore, quanta palmi longitudo
 sæpè protenditur, & in omnes formas vertitur, & quod om-
 nem naturalem facultatem superat, instar cornu ita com-
 plicatur, ut liquorem quemcumque absque effusione conti-
 nere possit. Ad hæc, videre est illas torqueri, cruciari, distra-
 hi, agitari, gestus, motusque fœdissimos, aut suprâ naturam
 validos edere, ut sæpius plures personæ non sint coërcendæ.
 Inter hos motus, audire est mirabilem in ventre luctam
 convulsionem, murmur, strepitum non aliter ac si felibus
 catulis, aut porcellis foret refertus: & hæc lucta tam mira-
 bilis & inaudita est, ut hoc unum, licet alia omnia deessent,
 à dæmonibus illas obsidentibus fieri convincat. Ad hæc om-
 nia accedunt gemitus, ululatus & clamores tam validi &
 horribiles, ut in locis ad mediam interdum horam diffitis
 audiri & percipi possint. Adde, quòd sæpiissimè guttur hor-
 rendè infletur, venæ infleuntur, oculi modò claudantur, mo-
 dò aperiantur, & ita invertantur, ut vix album videri pos-
 sit. Ecce igitur secundum membrum ad veram obsessionem
 à dictis authoribus requisitum, in illis manifestè probatum
 & demonstratum. Quod primum quoque in illis reperiatur,
 evidenter probo, & demonstro: Omnes authores, qui de
 certis signis obsessionis tractant, omniaque cum illis ritua-
 lia, in eo conveniunt, quòd inter obsidentis dæmonis signa,
 sint

sint tria certissima & convincentia : Primum, quando Persona, quæ habetur obsessa, linguâ quam non novit, loquitur v. g. latinâ, græcâ, aut simili, maximè, diu, perfectè & cum connexionione. Secundum, si saltem linguas illas, licet illis non loquatur, perfectè intelligat : hoc enim signum est tam certum quàm primum, & Persona quæ illas capere dignoscitur, verè obsessa convincitur, modò tamen cætera suprâ relata, & inferiùs dicenda concurrant. Quomodò autem dignosci possit, an linguam ignotam intelligant, hoc duobus modis fieri potest:

Primò si mandata varia idiomate illis ignoto facta exequantur, potissimùm si nullam habeant cum ordinario connexionem: tunc enim argumentum certum est quòd linguam sibi ignotam intelligant.

Secundò, si perfectè ad mandata respondeant, etiam si illa non exequantur, quòd an intelligant quilibet iudicare & advertere potest: quod ab illis benè notari velim, qui statim atque Dæmon non paret, obsessionem non credunt, vel certè, de ea dubitant, In quo vehementer errant. Quod manifestè demonstro: Imprimis enim nullus author, nullum Rituale requirit ad signum obsessionis obedientiam illam quam ipsi requirunt, sed intellectionem, quam certum est dignosci posse absque obedientia: illa duo enim inter se differre, & ab invicem separari posse indubitatum est: Deinde scire debent, Dæmonem non semper obedire, sed sæpè per plures dies & menses cogi debere, antequam obediat v. g. antequam nomen suum, causam ingressus, diem egressus, & similia quæ mandari solent, & debent dicat: Certè si ex obedientia sola dignosci deberent, id rarò fieri posset: Admodò tamen quòd bene quoque ab omnibus notari velim quod quando aliquoties paruit, id cuilibet sufficere debeat, etiam-

si postea non obediat: tunc enim habemus quod quærimus, habemus inquam, signum certum obsessionis, & tunc, propter omnes cessare debent, & exorcismi fieri in ordine ad expellendum Dæmonem: nec enim Exorcista curare debet, si aliqui fortè non credant: si enim ad singulos incredulos illis probare oporteret, quòd Persona quæ exorcizatur, sit verè obsessa, nunquam foret finis. Ad hæc omnia, quando Deus coëgit Dæmonem per signa sufficientia & certa, iuxta ea, quæ assignantur ab authoribus & Ritualibus, sese demonstrare & prodere, alia ulteriùs velle habere, & quidem, ad mentem suam & iuxta beneplacitum suum, est quasi tentare Deum, & petere res superfluas, vanas & curiosas, quod Rituale Romanum & Antuerpiense expressè prohibent: Et quidem, quantum eiusmodi signorum superfluatorum postulatio Christo displicuerit, ex eo patet, quòd signa à Judæis petita dare noluerit, quia nempe alia plusquam sufficientia ante dederat; quod rursus ab omnibus notari velim. Sed his relictis, ad materiam nostram redeamus.

Tertium signum obsessionis est occulta, & quæ sub sensu non cadunt, cognoscere & propalare v. g. statum bonum vel malum personarum, conditiones & qualitates, de quibus fusiùs infra agemus, quando signum istud obsessis nostris convenire ostendemus.

Et quia Rituale Romanum plus fidei, & auctoritatis, apud adversarios habebit, quàm Thyraeus, Mengus, Torres, Delrio Polydor. & alij, qui uno consensu assertionem nostram docent, verba ipsius proferam in Præfat. de exorcisandis obsessis: signa autem obsidentis Dæmonis sunt, ignotâ linguâ loqui vel loquentem intelligere, distantia & occulta patefacere; vires supra ætatem seu conditionem naturalem habere & id genus alia: Vides quòd intelligere linguam igno-
tam

tam sit tam certum signum, quàm loqui, quod omnes incredulos bene advertere oportet, qui nullum agnoscunt pro obseſſo, nisi loquatur linguâ ignotâ; sed ille error loco suo refelletur. Rursus adverti & notari velim quod suprà monui, nempe, in dicta Ritualis Romani instructione, nullam fieri obedientiæ mentionem; quia nempe facile cognosci potest, absque illa, an Persona quæ exorcisatur, verè intelligat linguam ignotam. His suppositis, transibo ad sequens Caput pro maiori facilitate & distinctione, & ostendam imò convincam, quòd primum illud signum in filiabus reperiatur.

C A P V T X V.

Quòd primum signum, seu intellectio linguæ ignotæ, in filiabus suprà memoratis, perfectò modo reperiatur, adeoque quòd ex illo, pro verè obseſſis haberi & reputari debeant.

POssem hanc assertionem per plura millia testium, fide dignissimorum, qui exorcismis nostris in Ecclesia nostra, in Sancto Huberto, Treviris & alibi, interfuerunt, evidenter probare; sed quia prolixum foret, omnia quæ pro hac veritate faciunt, sigillatim referre, pauca ex plurimis eligam. Rogavit me annis præteritis Dominus Aman vir probus, & summè Catholicus Colonellus, seu Præfectus fortitij Leodiensis, pro zelo quo in militum suorum conversionem fertur, ut datâ occasione, energumenam unam ad dictum locum deducere non gravarer, sibi quæ militibus hæreticis præsentibus, exorcizarem, sic quæ Ecclesiæ Romanæ potestatem agnoscerent. Perpendens igitur quòd eiusmodi
petitio

petio tenderet ad Dei gloriam, Ecclesię verę recognitionem & dictorum militum salutem, acquievi lubenter, & dictam Catharinam obsessam eò deduxi; cumque Capellam S. Balbinę ingressus essem, ecce tibi subito (rem miram, sed verissimam enarro) in ipso limine Capellę, Genius Catharinę obsidens, ad linguam etiam non evocatus, se sistit, ridet, in cachinnos se effundit, exultat, manus huc & illuc vertit, ijsque nec non vultu, oculis, totoque corpore magna gaudij signa demonstrans: ecce, inquit, amici mei, Lutherani Calvinistę: ad quę omnes ostupuerunt: sed maiora sunt, quę sequuntur: Genium illum corripui, silentium ipsi indixi, frustra illum gaudere exprobravi: hos milites in hęresi enutritos, brevi convertendos dixi (latinę omnia more solito) precibusque ordinarijs premissis, mandavi in nomine Domini Jesu, ut crucem quam gestare soleo, acciperet, Catholicis primò, deinde Hęreticis deosculandam pręberet: pręstitit omnia exactissimę, omnesque Hęreticos ibi pręsentes ostendit, & à Catholicis discrevit: his cum stupore omnium peractis, ulterius pręcepi, ut dictum Colonellum inferius cū innumeris alijs existentem quæreretur, & crucem ei pariter osculandam pręberet: paruit illicò, descendit, & prębuit, stupentibus omnibus, & genij illius cognitionem promptamque & exactam obedientiam vehementer admirantibus. Ecce igitur in his mandatis signa requisita ecce inquam, mandatorum latinę factorum perfectissima intellectio, illorum adimpletio, rerumque occultarum Hęreticorum nempe cognitio, discretio, & singulorum demonstratio: quę omnia prout enarro evenisse Deum Opt. Max. in testem invoco: & si quis incredulus dictis meis fidem non habet, plures Sacerdotes & alios harum rerum testes, si opus fuerit producam. Quod ibi factum enarro, alibi pluries visum est.

In Monasterio Dominarum de Wivegnis, jussus idem Genius, ut inter omnes fere Moniales, professione seniores designaret; designavit. Item ut Recollectam Sacerdotem à Laico discerneret, fecit omnibus admirantibus: Quid plura? advenit non ita pridem ad Ecclesiam nostram quædam Domicella ex Hollandia ut Energumenas videret: vix limen attigerat, cum ecce tibi subito, improbus ille Genius: ecce me deformior intrat, hæretica, inquit, me nigrior, me tetrior, hæc verba altissimâ & terribili voce geminans & reiterans, idque tam importunè ut exorcismum interrumpere coactus fuero dictamque Domicellam interrogare an revera talis esset qualem Genius ille publicè proclamabat: rē ita se habere anquit, pro excusatione tamen allegans quod à Parentibus ita enutrita & educata fuisset: ad quæ Genius iste: hoc te non excusabit ô bona Domicella! sequere Catharinam, quæ Parentes tuis similes habuit, sed prudentior illis extitit: fidem Christianam amplexa est, fac idem & bene tibi erit: hæc tibi dico invitus & à Maria coactus, quæ si tu velis te salvabit: fœlix dies & hora, si hoc præstiteris Domicella: Si non, te in extremo judicio, coram divino tribunali accusabo, quod coactus tibi hæc salutaria exposuerim, parere renueris: Quæ & alia plura, secundo in ædibus nostris ipsi repetijt, frendens interea, gemens, ululans, & contra B. Virginem furibundo vultu insurgens, quod talia isti Domicellæ indicare coactus fuisset, addens cum furore & rabie ineffabili: crudelis Maria, seva Maria, cur animas istas nobis furaris & eripis? Prætereo horribiles blasphemias quas centies contra eandem virginem, omnibus attonitis, & non absque indignatione & commotione audientibus, improbus ille genius evomit & quotidie evomit. Quid ad hæc incredule? an illa fingi possint, & à Catharina supra modum simplici fieri & præstari?

Si hæc tibi non sufficiant, accipe alia, quæ illam verè ob-
 sessam prorsus convincunt. Omnibus qui Ecclesiam nostram
 frequentarunt, notum & compertum est, sæpissimè viduas à
 maritatis, cœlibes ab alijs dignovisse, & in signum istius
 crucem his dedisse, & non alijs, prout mandatum fuerat.
 Cum igitur hoc à Catharina intelligi non potuerit, utpote
 latinè factum, nec discerni inter Personas quas nunquam
 vidit, quænam ex illis sint viduæ, quæ cœlibes, quæ conju-
 gatæ, necessarium est, ut illa intellectio & discretio à Genio
 malo procedat; sicque plenè convincitur illam verè esse ob-
 sessam.

Accipe aliud, quod & hanc veritatem demonstrat. In-
 terfuit aliàs cum multis Serenissimi Episcopi & Principis
 Nostri Aulicis; unus ex Cantoribusensem gestans, quem
 in gradibus altaris deponere, pro maiori securitate iussus,
 exorcismo intrepidè interfuit, omnes Genij istius gestus &
 motus, aliasque stupendas actiones videns & perpendens:
 Cum autem circa aliam obseffam impedirer, repente ne-
 quam ille Genius cancellos benè oclusos aperit, ensen ar-
 ripit, è vagina educit, illoque me, omnibus treméntibus ag-
 greditur, & mortem minatur, timoremque incutere conatur:
 cuius minas contemnens, & in Domino pro quo munere
 istoungebar, confidens, ita ego ad illum: si tibi cœlitus
 mihi nocendi potestas datur, ecce pectus meum, percutè,
 perfodi: ad quæ verba ille fremens, ensen summâ vi & furore
 in terram dejecit, & prope modum confregit: me, more so-
 lito, iniuriis omnibus proscindens: Ego verò ad illum: au-
 di maledicte Spiritus: In nomine Domini Jesu, tibi præci-
 pio, ut illum ensen contortum, in rectum & pristinum sta-
 tum restituas; paruit illicò: mandavi ulterius ut illum in
 vagina reponeret: at ille: ubi quæram vaginam (illam enim
 retro

retro altare abjecerat) : ad quem ego : ubicumque sit , quæ-
ras; & obedias : paruit & huic mandato , vaginam quæsiit,
& prout jussus erat,ensem in illa reposuit, sed ita promptè &
expeditè, ut nullus miles , quantumvis in arte militari versa-
tissimus , id celerius facere potuisset. Quid ad hæc iterum
incredule ? an hæc omnia à filia fieri possint ? an tot & tam
diversa mandata latinè facta , intelligi & executioni man-
dari ? Si hæc illam obsessam non convincant , quid tandem
convincere poterit ? Sed nec huius tragædiæ finis; postquam
Genius iste ad omnia prædicta paruit , jussit eum unius Reli-
giosi adstantis pedes deosculari, deinde meos, veniamq; in-
super rogare : hæc & præstitit : rursusque veritatem aperire
jussus , & interrogatus quis illum impediverit , quominus
ense illo mihi non nocuerit : dixit se à Maria impeditum &
ligatum. Perpende interim incredule hos omnes discursus
latinè factos ad quos pertinenter respondet : perpende hæc
mandata, quàm diversa, quæ omnia interim probè intelli-
git, atque executioni mandat , & in animo tuo judica, an
illa non convincant esse verè obsessam ? sed satis de Genio
Catharinæ, audi aliqua de Annæ Genio; quia si omnia, quæ
à septem vel circiter annis vidimus vellem referre, & char-
ta & atramentum deficeret : innumera pariter ipsi latino
idiomate mādavimus, quæ omnia non solū probè intellexit,
sed ut plurimum adimplevit, hæreticos extraneos nunquam
anteà visos resq; alias occultissimas & in Ecclesia nostra , &
in Æde D. Huberto sacra detexit , prout Exorcistis & Reli-
giosis pluribus notum est : Accipe unum ex pluribus exem-
plum scitu & notatu dignum : Evenit ante aliquot annos, ut
juvenis quidam strenuus eques exorcismis in Ecclesia no-
stra Parochiali interesset : quem Genius Annæ intuitus:
Heu, tu, inquit, sex pedes habes , corpore pulcher es , non
O 2 ita

ita anima, quæ nigra est, & maculata: ubi tuum scapulare, ubi tuum medallum? & alia id genus multa: his auditis ter-
ritus & stupefactus juvenis Leodium redijt, Confessarium
adijt & Sacramentali confessione animam mundavit, atque
die sequenti purior & securior ad nos reversus, exorcismis
adstitit: quem Genius ille iterum intuitus: nunc, inquit,
totus alius es, nunc mundus es, nunc scapulare & medallum
habes, aliaque occulta protulit, quæ prolixum foret referre:
hæc mihi, prout & alia multa exciderant, nisi soror ipsius
in magno Beghinagio Bruxellensi domicilium habens (quæ
nuper Leodium venit, & me invisit) in memoriam revo-
casset. Quid ad hæc incredule? an Anna potuit scire statum
istius juvenis quem nunquam viderat, nec cognoverat? an
maculas animæ, & sequenti die, sacrâ confessione absterfas
cognoscere potuit? quis sanè mentis hoc asserat? sed satis
de istis obsessionis signis, sequenti cap. alia demonstro.

C A P V T X V I.

*Quòd omnia alia signa ab omnibus Ritualibus & Au-
thoribus ad veram obsessionem requisita in dictis
filiabus perfectè reperiantur.*

CUM audissem quosdam Religiosos (quorum nomini-
bus parco) liberè sentire, & affirmare, filias de quibus
agitur, non esse obsessas, sed fictiones dumtaxat: tres ex il-
lis, diversorum Ordinum, sigillatim conveni, aliquos solus,
alios cum duobus doctis & probis Sacerdotibus, in ritu
exorcizandi apprimè peritis: exposui illis causam mei ad-
ventus

ventus, & conquestus fui de illorum temerario eiusmodi iudicio, & assertione; errorem multis rationibus & argumentis redargui, qui illis auditis, illum statim agnoverunt, pro excusatione allegantes, quod meæ rationes sese latuerint; eam, quam dederant sententiam non daturi, si illarum cognitionem & informationem habuissent. Cùm verò repone-rem eas omnes eo fine, scripto redactas fuisse, & ad R. D. Vicarium transmissas, ut in conferentia ad id instituta, publicè legerentur & ponderarentur, affirmarunt se nec eas vidisse, nec legisse, aut legi audivisse: cæterum mirari se, cur sibi non fuerint communicatæ & exhibitæ. In hoc eos laudo, quod veritatem cognitam non impugnent; verum in hoc vitupero, & carpo, idque jure meritissimo, quod ex ijs, quæ semel viderant, absolute censuerint & judicaverint, eas non esse obsessas, sed, ut suprà fictiones dumtaxat & puras simulationes. Quo quid inconsideratius & iniquius cogitari & dici potest? Sanè, si hoc modo judicassent. Ex ijs quæ vidimus, non censemus esse obsessas, nemo illis id vitio & temeritati vertere potuisset. Sed cùm aliquos ex ipsis in suo errore persistere audiam, præmissas rationes, quæ, ut suprà visum est, obsessionem earum clarè convincunt, censui reiterandas, & omnibus notificandas, ut Lector de illis iudicet, & insuper, hoc caput præmissis adjiciendum, ne ullam sui erroris & peccati ansam prætexere possint: sequentia igitur ab illis bene ponderari velim.

Suppono itaque illos scire, quod Dæmones cum sint substantiæ spirituales, non possint à nobis per se videri aut cognosci, nec in corporibus hominum, quos obsident, nec extra illa, sed ex certis dumtaxat effectibus & operationibus, prout cap. superiori demonstravimus.

Signa igitur Dæmonis corpus possidentis & inhabitantis, quædam

quædam certam fidem faciunt, prout supra vidimus, cum eiusmodi cognitiones & actiones sæpius relatæ, necessario ab aliqua causa provenire debeant (nulla enim absque agente dari potest, ut Philosophus docet & ratio dicat) non potest alia illarum causa allegari præter Dæmonem, maximè si signa alia concurrant, uti verè & manifestè in illis concurrere videmus & audimus, puta blasphemias horrendas contra Deum, B. Virginem & Sanctos, eorumque reliquias ac imagines, odium rerum sacrarum, uti Crucis, aquæ benedictæ, contra verò Prælatos, Religiosos, & Exorcistas, dicta pudenda, & omnis generis iniurias, quas millies audivimus & quotidie, non sine indignatione audimus: quis sanæ mentis & bonæ conscientiæ censuerit ista turpia & execranda ab illis filiabus provenire? Certè si examinemus & indagemus, prout & à nobis & ab alijs, ad hoc à Principe nostro Serenissimo deputatis exactè factum fuit, quæ & quales sint istæ filię repertum fuit, & toti Parochiæ constat esse summè timoratas, pias admodum & devotas, utpote singulis propemodum diebus communicantes, vitæ exemplaris & castissimæ, Deo per votum perpetuæ castitatis consecratas, & insuper terriarum ordinis S. Francisci; in quem admittæ nullatenus fuissent si de vita & conversatione illarum vel minima suspicio fuisset: Cum interim ex ore ipsarum millies audiverimus, & in dies singulos audiamus blasphemias horrendas supra relatas, verbaque impurissima & scurrilia, omnisque generis iniurias & insuper actiones fœdissimas & obscœnissimas, quas oculi casti & aures puræ videre & audire horrerent, quis crediderit filias istas harum blasphemiarum, injuriarum & impuritatum esse causas & auctrices? Certè impij illi Genij nec Deo nec creaturis eius, licet Sanctissimis parcunt: Summè Deus! quis sine horrore referat horrendas blasphemias, quas

quas ut sæpius repetij, contra Deum ipsum, B. Virginem
 (quam supra Deum sese averfari clamant) ipsosque Divos
 cælites quotidie evomunt? quis absque commotione & in-
 dignatione exponit quæ contra Ecclesiæ Prælatos ipsosque
 nostros Superiores, Religiosos, Presbyteros, aliosque quos-
 cumque debacchentur, & quæ contra illos confingant; hoc
 experti sunt Reverendi Domini, ad illarum examen, à dicto
 Serenissimo Principe nostro deputati: Quis enarret, quot in-
 jurijs Exorcistas proscindant? quæ damna ipsis inferant? quæ
 contra illos fingant? Si omnia quæ ab illis perpeffus sum ex-
 primerem, nescio, an lector mihi fidē haberet: Quis igitur nō
 miretur incredulorum pertinaciam, qui præmissis non ob-
 stantibus (quæ norunt vel nosse possunt) non verentur sen-
 tire & palam asserere dictas filias obsessionem fingere & fi-
 malare? quis non miretur quòd ij qui pertinaces eiusmodi
 & incredulos homines coërcere & reprimere deberent, eos
 foveant atque protegant, & Exorcistas, miserisque filiabus
 sese inimicos & infestos exhibeant: Certè mali isti Genij tot
 & tantos, omnis status, & conditionis, contra nos suscita-
 runt adversarios, ut palam iactare & gloriari non vereantur,
 se nactos Leodij bonos causæ suæ advocatos & Procurato-
 res. Hoc unum interim ab incredulis & adversarijs nostris
 quæro: Si credunt dictas filias obsessionē fingere, ipsasque non
 verò malos genios, blasphemias iniuriasque suprà relatas evo-
 mere, & gestus ac motus illos impurissimos causare, cur fe-
 runt & tolerant res & actiones tam atroces, tam fœdas &
 horrendas? cur eas igne non cremant? si enim ab illis proce-
 dant, omnium pœnarum & tormentorum reę sunt. Si zelum
 Dei habent, cur pro ea qua pollent auctoritate, condignam
 punitionem non procurant? quid illos retinet nisi propria
 conscientia, quæ ipsis dictat in iudicio suo errasse & dece-
 ptos

ptos fuisse, rationes meas & ea quę viderunt & audierunt, convincere filias illas esse verè obsessas, & ab omni fictione longissimè remotas. Quod ad me attinet, Deum in testem veritatis invoco, si fictionem, vel illius umbram advertissem, aut adverterem, cælum terramque movissem ac moverem pro condigna, in quantum mihi liceret, earum punitione: sed absit à me, ut in re tanti momenti contra conscientiam meam agam atque procedam; & præmissis rationibus non obstantibus, in adversariorum sententiam eam, & pro vexatione redimenda, aut eorum amicitia & benevolentia mihi concilianda, filias fictionis & simulationis, cum ipsis insimulem, absit, inquam, hoc à me, ut hanc benevolentiam tam caro pretio, hoc est, animæ & salutis meæ jacturâ mihi conciliem. Si interim, quia id sentire & dicere renuo, adversarij me molestare, vexare, & persequi pergant, seseque infestos mihi exhibere; illud Christi verbum (*Beati qui persecutionem patiuntur propter iustitiam, quoniam ipsorum est Regnum Cælorum*) mihi animos addet & consolationi erit: sed de meis rationibus & argumentis quę filias verè obsessas meo iudicio convincunt, audiant increduli, quid alij Exorcistæ docti & periti qui eas tentarunt, probarunt, noverunt, longoq; tempore in S. Huberto, & Trevis exorcisarunt, de vita earum ac conversatione, necnon de obsessione sentiant & judicent.

CAPUT

CAPVT XVII.

Quòd omnes Exorcistæ tam Regulares quàm Sæculares, qui dictas filias exorcizarunt, sentiant esse verè obsessas.

POssem fortè non obstantibus rationibus allegatis, ab adversarijs redargui, & pertinaciæ, aut præsumptionis, si mihi fidens, earum obsessionem tueri & sustinere solus attemptarem, sed cùm habeam innumeros, qui idem mecum sentiunt, & inter eos viros doctos, & in materijs exorcismorum peritissimos, non mihi sed adversarijs, in hac materia peregrinis vitio verti debet, quòd suum iudicium eorum iudicio præferre non vereantur, qui energumenos ferè quotidie tractant & exorcisant, audiant igitur, quid ipsi de istis filiabus sentiant.

Iudicium Reverendissimi Domini Prælati S. Huberti, seu ipsius Religiosorum Exorcistarum.

BENOIST par la permission Divine, humble Abbé, Seigneur de S. Hubert &c. A tous ceux, qu'il appartiendrat, salut, sçavoir faisons : Qu'estans requis de par Vener. Mons. Nicolas De Borre, Curé de Nostre Dame des Lumieres en Glen, aux Faubourg de Liege, de donner certificat, & nostre sentiment, & celuy de nos Religieux, sur la possession de Jean Michel, jadis Laquais de Mons. Le Conte de Furstemberg, Catherine d'Opagne, Catherine Belvaux, Anne Henrote, & Agnes Dirick, qui ont estez amenez en nostre Eglise, de l'Ordre de feu Mons. Le Grand Vicaire, à la requeste, pour ledit Jean Michel, de Mondit Seigneur le Conte de Furstemberg

P

Stembergh, en compagnie de R. P. VVyer, Prestre & Predicateur, de la Compagnie de Iesus, & dudit R. Curé de Glen: En faveur de verité, Nous attestons, que toutes lesdites Personnes introduites en nostre dite Eglise, & y exercees selon les loix de l'Eglise, & la sainte Theologie, ont estez trouuees reelement possedees du Diable, au moins, autant que l'infirmité du jugement humain, relativement aux dites loix, en a peu cognoistre, & comme tels exorcisez, ledit Jean Michel, plus d'un an jusques a ce, qu'il a esté entierrement delivré, & renvoyé sain & sauve, les autres filles pareillement long temps exorcizees, & puis envoyees à Treues, où l'une a esté guarie, & l'autre beaucoup soulagee, & finalement, en apres en nostre Eglise parfaitement aussi delivree: En foy de quoy (soubmettant neantmoins nostre jugement à tous sens plus espurez en ceste matiere, & à nostre dite Mere la sainte Eglise) nous avons signé ce Certificat à S. Hubert le 29 de Novembre 1658. Et ainsi estoit signé, Benoist Abbé de S. Hubert, & d'autre costé Bouillon, avec le seal ordinaire.

Quid ad hoc incredule? ecce audis istas filias fuisse à doctis illis, & in ritu exorcizandi peritissimis Religiosis per omnia primò tentatas ac probatas, & tandem pro energumenis habitas, annoque integro & amplius, exorcizatas: an tu, qui numquam vidisti energumenum, nec exorcizasti, nisi semel & brevi tempore, idque taliter qualiter, fictionem quam illi anno integro laborantes non adverterunt, detexisti? quis hoc absq; risu audiat? an illi omnes fungi, stupidi & cæci, qui tanto tempore non potuerunt deprehendere, quæ spatio unius horulæ deprehendisti? quis hoc in animum suum inducat? perpende igitur quòd non ego temerarius & pertinax haberi debeam, sed tu, qui iudicium tuum tot & tantorum Religiosorum iudicio præfers, eosque tacitè stoliditatis insimulas, qui fictionem eiusmodi deregere non potuerint.

115

tuerint. Sed audi aliorum ex eadē Domo Hubertina, Exorcistarū judicia & testimonia, qui dictos Religiosos in exorcismis adjuvant, & ritum exorcisandi profitentur.

Iudicium Venerabilis D. Claudij Panthenay,
Hubertini quondam Exorcistæ.

DEo laus. Circiter quatuor ante annos, ad S. Huberti Limina, plures ac diversi energumeni Leodio traducti sunt: inter quos, Anna Henrote, & Catharina Belvaux, quæ ambæ pluribus ac diversis modis, probisve ab Ecclesiâ Catholicâ præscriptis, solerter tentatæ & probatæ, tandem verè & realiter, tam à me, dicti loci Pœnitentiaro, & Exorcista ordinario, quàm à diversis tum Regularibus, tum secularibus Sacerdotibus & Exorcistis, possessæ ab immundo spiritu judicatæ sunt. Hinc ne quidquam prætermisimus, quod ad earundem à tam infestis hospitibus liberationem conducere videbatur. Porro ut aliis aliunde appellentibus obsessis etiam aliquid laboris nostri impertiremur, tandem miserandæ jussæ sunt ad lares remeare, quibus, si vacasset, diutius lubenti animo, laborem nostrum impendissemus, tum ob probitatem, quæ ipsis inesse videbatur, tum afflictionis gravitatem, quâ detinebantur. Quapropter easdem omnibus commendandas esse censeo. Datum in Aedibus nostris Pastoralibus, ipsâ cinerum, 1659. sic signatum Claudius Panthenay, Pastor indignus in Jehouuille, Ducatus Buillon.

Vide, & imitare incredule, boni istius Pastoris & Exorcistæ charitatem: perpende singula verba ipsius testimonij: ille, qui fuit anno integro & amplius, earum Confessarius, probas attestatur, tu, qui non semel vidisti, eas improbas;

P 2

ille

ille probis ab Ecclesia præscriptis utitur, tu ridiculis & profanis : ille omnibus solerter tentatis, verè obsessas, miserè afflictas & subsidio dignas testatur, tu verò, fictionis insimulas, & submersione dignas : judica in animo tuo, an illa tibi licent? & interim tertium proferam, à te bene notandum.

**Judicium Venerabilis D. Ioannis Massin,
Exorcistæ Hubertini.**

Comme il est juste & equitable, de rendre tesmoignage de la verité, & defendre l'innocence. Partant, moy soubescript, Atteste, & certifie en toute assurance, à tous ceux qui les presences voiront Qu'ayant par ordre expresse de feu Reverendis. Jean de Chorkier, Vicaire de Liege, & du Seigneur Prelat de Saint Hubert, exorcisees avec toutes les solemnités & forces de l'Eglise, l'espace de 14 à 15 mois honnestes & vertueuses filles, Catherine Belvaux, & Anne Henrote tant en l'Eglise dudit S. Hubert, qu'à Treues, pendant la monstre de la tres sainte Robe, en presence du Serenissime & Illustissime Archevesque dudit Treues, sa Cour, & plusieurs Religieux, particulièrement Capucins, jay trouvé & reconnu, avec tous les autres Exorcistes, ayant faict toutes les preuves qui se peuvent moralement faire, Qu'icelles filles sont vrayment & reellement possedees, & que nier ceste verité cest renoncer à ses sens, de sorte que tous ceux qui croient le contraire, sont en grand erreur, & s'opposent à une verité notoire, palpable & reconnue de cent mille Personnes. Faict à Saint Hubert, le 10 de Maye, 1659. Signé Jean Massin Prestre, & Chapelain de l'Eglise S. Hubert, & Exorciste député.

Quid ad hoc iterum incredule? vides qualiter hoc testimonium incredulitatem tuam carpat & condemnet; quantæque securitate, probis omnibus necessariis præmissis, obsessionem filiarum istarum affirmet, quas tu fictionis temerarie

117

rarie infimulas. Audi & quartum viri undequaque doctissimi, & ritu exorcismorum versatissimi.

Iudicium Venerabilis D. Henrici de Laloüe,
Pastoris de Sartis.

A Tous ceux qui se presentes voiron salut. Si cest une malice noire, defeindre ou authoriser des fausses possessions d'esprit maling. Cest s'opposer aux desseins de Dieu, & ruiner les fruiets, qu'il en pretend tirer, pour sa gloire, l'honneur de son Eglise, & le salut des ames, que de nier ou obscurcir celles, qui estant veritables, ont esté accompagnees d'edifiants merveilles, & suivies d'une parfaite & asseuree delivrance. Certes la possession de quatre filles Liegeoises conduites à Treues, à la monstre, l'an 1655. par trois Exorcistes du Monastere de S. Hubert, a esté si publique, si certaine, & si manifeste, que cent milles personnes en ont esté tesmoins: des plus habilles de la Cour, du Clergé des Monasteres de ceste Ville, en ont jugé, & les plus incredules en ont resté convaincus. Si que S. A. Electorale de Treues, qui a souvent assisté avec beaucoup d'attention, & d'edification, avec les premieres Personnes de son Chapitre, & de sa noblesse, aux exorcismes. Ayant recogneu la verité & cruauté de leurs possessions, les a favorisées de toutes sortes de graces corporelles & spirituelles, leurs ayant ordonné fort long temps, toute leur subsistence, & celles des Exorcistes, de sa Cour, & l'ouverture & libre usage des plus saintes & des plus cachees Reliques de toute la Ville. Ceste le tesmoinage que ie me sens obligé de rendre en faveur de ceste importante verité, & de l'innocence de ces bonnes filles, pour avoir travaillé moy-mesme, avec beaucoup de soing, & de circonspection, aux exorcismes sur elles, en la presence & par ordre de Sadite A. S. l'espace de 8 jours qu'elle ma retenu, pendant la monstre, dans sa Cour: où j'ay veu le mesme sentiment dans la Noblesse.

*Fait au Sart, ce 2 de Decembre, 1659. Signé Henry De Loboué
Curé du Sart.*

Quid iterum ad iudicium & testimonium hoc incredule? audis centum millia filiarum istarum (quas probas & innocentes nuncupat) obsessionem credere & prædicare, audis Serenissimum Electorem Trevirensensem, eiusque Aulicos, Clerum, & Religiosos idem credere, idem sentire, paucis exceptis, qui confusi, & à veritate convicti, errorem suum confessi sunt, & verè obseffas tandem agnoverunt. Cur ergò, his omnibus auditis, in tua pertinacia persistis, & tot testibus te opponis? audio, habes, inquis, rationes quæ me retinent: sed quàm fuitiles & parum solidæ sint, sequenti cap. tibi demonstro,

C A P V T X V I I I.

Quòd omnes incredulorum rationes & objectiones, contra filias, fuitiles sunt, ridiculæ & ineptæ, & ex harum rerum ignorantia procedentes.

NE mireris nec conturberis incredule, quòd rationes & objectiones, quas contra filiarum obsessionem allegas, ex ignorantia procedere asseram: hoc tibi evidens facio, & probo: credis sufficere Exorcistæ, si Rituale Romanum aut proprium suæ Diœcesis habeat, legat, & sequatur, sed, pace tuâ, dixero: in hoc vehementer erras, & error iste tuus in ipso Rituali Romano manifestè continetur. Audi verba ipsius pag. 1, de exorcisandis obseffis: Ut
fuo

suo munere Exorcista rectè fungatur, alia multa sibi vtilia
 documenta ex probatis authoribus, & ex usu nosse studeat.
 Vides quòd ultra documenta, quæ ibi habeantur, ad autho-
 res pro alijs necessarijs comparandis, Exorcistam remittat?
 Quæro primò à te an usum à Rituali requisitum, & prorsus
 Exorcistæ ad munus suum ritè obeundum necessarium ha-
 beas? certissimum est quòd non: si enim haberes neutiquam
 in hos errores lapsus fuisses. Quæro secundò? qui sint pro-
 bati illi Authores, ad quos Exorcistæ remittuntur? Certè
 quòd ad me attinet (sit dictum citra jactantiam) licet usum
 perlongum habeam, utpote, qui plures Dæmones, Deo coo-
 perante expulerim (quorum plures liberos, producere, pos-
 sum, & innumeros maleficiatos (non obstantibus Medico-
 rum nonnullorum, & aliorum calumnijs, qui, nescio quo
 spiritu id negant) cum Dei gratiâ à Dæmonum tyrannide
 liberaverim & perfectæ sanitati restituerim, licet, inquam,
 usum atque experientiam habeam, & in rebus Theologicis
 adversarijs cedere nolim, quas antequam plures ex illis, vix
 nati forent docui, nihilominus adverti me parum, vel ni-
 hil ex S. Thoma, alijsque eius Commentatoribus, qui scho-
 lasticam Theologiam tradunt hausisse. Monitis igitur di-
 cti Ritualis optemperans, recurrendum mihi censui ad eos
 qui materiam Dæmoniacorum, & Exorcismorum ex profes-
 so tractant: sed qui sint illi? dicam, si fortè adversarij mo-
 dum Energumenos & maleficiatos dignoscendi, atque eos
 curandi, ex ijs addiscere velint: Authores igitur, qui præter
 historicos suprâ relatos, & alios plures quos legi & perlegi,
 me docuerunt, & multa mihi hætenus ignota secreta tra-
 diderunt (quibus proinde me devindum fateor; sunt hi qui
 sequuntur) Petrus Thyraeus, vir doctissimus ex Societate
 Jesu, qui materiam hanc accuratè admodum & exactè tra-
 ctat.

Post

Post hunc, Martinus Delrio ex eadem Societate, vir quodque apprime doctus, multæ lectionis & studij, in his rebus versatissimus.

Item Thomas Sanchez in Decalogum lib. 2. cap. 42. in quo præclara documenta tradit, & Exorcistam doctè format.

Ex Ordine Minorum, reddidi mihi familiarem Hieronymum Mengum, virum multæ eruditionis, magnum, & peritum Exorcistam, quem meritò Exorcistarum Magistrum & Doctorem nuncupo.

Item Valerium Polydorum, ex eodem ordine necnon Institutiones Matthiæ Felisij Ordinis quoque Minorum.

Item Zachariæ Vice-Comitis documenta ordinis S. Barnabæ.

Item Petri Antonij Stampæ instructiones ex ordine Prædicatorum, plurima me docuit, & Exorcistas docebit, Raphael de la Torre S. T. Doctor Eximius. Præter hos, legi & perlegi Simonis Majoli Episcopi dies caniculares in quibus omne scibile invenies.

Item Iacobi Sprengeri, & Henrici Institoris malleum maleficarum, in quo omnia fermè reperies quæ hanc materiam concernunt.

Item Ioannis Nideri formicarium de maleficis. Bartholomæum de Spina, sacri palatii quondam magistrum, de strigibus seu maleficis, eiusdemque apologias, de Lamijs, aliosque in malleo maleficarum comprehensos.

Item Michaëlem Psellum, in suo dialogo cum Marco, in quo multa quoque secreta reperies, cautè tamen legenda.

Item Remigium magnæ eruditionis virum, qui de Sagis doctè admodum differit.

Cigognam Doctorem clarissimum in libro cui titulum fecit

fecit, magiæ omnifariæ seu universæ naturæ theatrum.

Denique ex latinis eruditissimum virum Petrum Binsfeldum, de confess. malefic. eiusdemque commentarium in titulum Codicis libri IX. de maleficis & mathematicis.

Item Petri Mamoris flagellum maleficiorum.

Nec solum latinos hos legi, ac perlegi, sed plures quoque Gallos: & inter alios. Petrum de Lancre Regis Consiliarium, in libro dicto, *Tableaux de l'inconstance des mauvais Anges & Demons*.

Item Henricum Bognet in libro nuncupato. *Discours des Sorciers*: in quibus libris mirabilia & stupenda reperies. Ecce libri præcipui, pluribus alijs omissis quos familiares iam dudum habui, & habeo, qui formant Exorcistas, & necessaria ad illud arduum ac periculosum onus ritè obeundum tradunt. Quæro candidè à te an libros istos, vel saltem aliquos seriò legeris? credo firmiter, quòd non: si enim eos vel à limine salutasses, omnes tuas objectiones in illis apertè & manifestè solutas & dilutas reperisses prout tibi demonstro.

Primò obijcis, Quòd fictas Reliquias filiabus admoveris, quodq; ad earum contactum dixerint se torqueri & cruciari idque cum vehementi corporum motu, & vocis clamore, ergò, inquis, sunt meræ fictiones. Resp. hanc objectionem ab Authoribus citatis, esse solutam, quos proinde te non legisse evidens & manifestum redditur; hæc sunt verba Mengi documento 5, Sit cautus in applicando res sensibiles Dæmoniaco: quia Dæmones cum sint astutissimi, aliquando fingunt se timere talia, quæ verè aliquando non sunt Reliquiæ. Idem dicendum de verbis: fingunt enim se ad verba ludicra & prophana torqueri, & ad sacra & sacratissima minime, ut persuadeant, maximè incredulis, se non esse Dæmones

mones, sed fictiones sicque miseras Creaturas, quas verè ob-
sident, liberè vexare, cruciare, & tentare possint. Has duas
probas seu experientias fecisti, ideòque à Dæmonibus dece-
ptus & irrisus fuisti.

Obijcis secundò, mandavimus latinè, ut ad unam corpo-
ris partem v.g. ad brachium vel pedem dextrum transirèt, &
tamen contrarium fecerunt: Cùm autem idem Gallicè man-
davimus, statim perfectè paruerunt, ergò non potest in il-
lis subesse, nisi pura fictio, si enim inibi essent Dæmones,
mandata nostra intelligerent, & ad loca assignata transi-
rent. Respond. ut supra, cùm probè istæ sint vanæ, curiosa
& superflua nec ab ullis Auctoribus traditæ, mirum non est
si Dæmones vos irriserint, mandata contraria fecerint, seq;
non intelligere simularint attentâ maximè vestrâ incredu-
litate ex qua vanis & inutilibus modis notam & comper-
tam veritatem explorare tentabatis: cùm enim res quædam
semel est cognita & aperta, incredulum sese exhibere, &
quærere signa alia, maximè curiosa & impertinentia, est
tentare Deum, Judæosque incredulos, qui in omnibus, signa
sibi dari volebant imitari, nonne enim rationes, quæ pro hac
veritate à me scripto, redactæ fuerant, quas illi, qui fictos il-
los, ne dicam prophanos & ridiculos exorcismos coram
alijs fecit, confictasque reliquias applicavit, constar notas
fuisse, omne dubium tollebant? Si seriò, piè & sanctè,
atque iuxta formas à Ritualibus traditas, exorcizare vole-
bat, cur modos licitos, vtilis, & probatos non observabat?
quid igitur mirum, si Deo justè permittente Dæmon vos se-
sellerit, irriserit, mandata spreverit, aliaque adimpleverit?
Addo, quòd Dæmones corpora hominum obsidentes, non
soleant Exorcistis ad omnia sedulò, & absque mora parere,
sicuti famuli suis Dominis: sæpius enim diu multumq; illis
man-

mandavimus antequam obedirent: si scires quantum crebro, non solum per plures dies, sed menses, sudaverimus, antequam se proderent, & ad linguam venirent, mirareris. Rursus hoc tandem improbo labore obtento, si nosces, quantum laboraverimus, antequam nomina, causam ingressus, numerorum, sociorum, & id genus, similia scitu necessaria, scire possemus, non conquereris de illorum Dæmonum contumacia & inobedientia.

Objicis tertio Energumeni loquuntur Lat. Græcè, & Hebraicè, ut nosipsi fatemur, & exempla suprâ relata probant, filia illæ id non faciunt, ergo non sunt obsessæ. Resp. iterum hanc objectionem procedere ex ignorantia, & illius solutionem, in præfato Mengo, expressè haberi: ipsum audi Documento 2.

Adverte propter detractores huius artis, quod Dæmones obsidentes corpora humana, rarissimè loquuntur Latine, hac de causa, ne credantur ibi adesse; & etiam, quia utuntur instrumentis naturalibus illorum, qui ab ipsis opprimuntur, & ideo Diabolus obsidens idiotam, non facile respondet Latine: nec obsidens Italum, facile respondet Gallicè; quia lingua ad unum modum loquendi habituata, est illi obedientior, & ad motus illi placentes dispositior. Quid ad hæc tu, qui nullum credis Energumenum nisi loquatur Latine: Quid amplius? idem Author in suo Compendio lib. 1. c. 9. asserit, quod ex centum, quos vel vidit, vel exorcizavit, vix unus Latine loquatur.

Cui per omnia consonat la Torre supra citatus in tract. de potestate Ecclesiæ fol. 169. his verbis

Sed adverte propter detractores huius artis, dæmones obsidentes corpora humana, rarissimè loquuntur Latine, aut peregrinâ linguâ, ne scilicet ibi adesse detegantur, vides, quam belle

bellè duo isti Authores, hac in re convenient, & quàm meritò ij ignorantia arguendi sint, qui mox ut vident eos, qui exorcizantur, non loqui Latine, statim asserunt non esse obsessos. Illorum argumentum aliquid efficeret, si sola illa loquela Energumenum proderet, sed ostendimus ex ipso Rituali Romano & Antuerpiensi, præter hoc, superesse alia duo supra relata, quæ non minus probant & convincunt aliquem esse obsessum, quàm illud; quæ duo, ostendimus in nostris filiabus obsessis perfectè reperiri: & sic patet, prout diximus, quòd si hæc legisses, nec contra filias objecisses, nec objiceres.

Objicis, Quartò, istæ filia mendicant, nec laborant, ergò justam suspicandi causam habemus, quòd obsessionem fingant, ut hac arte, intuentes ad charitatem commoveant, sibi que de necessarijs provideant. Resp. illam suspicionem esse temerariam, nulloque jure & ratione fundatam: ostendimus enim filias istas, esse vitæ integerrimæ & castissimæ, sponsas Christi per votum perpetuæ castitatis, tertiarias, & inter cæteras virtutes, in magnis illis afflictionibus, cruciatibus & persecutionibus, patientiæ admirabilis, prout tota Parochia, fidem mecum facere potest, Deinde ut tales forèt, meminisse te oportuit triti istius axiomatis: Quilibet præsumitur bonus, donec probetur malus: Sed quomodo malas probabis, contra quarum vitam & conversationem nihil allegare posses? Ad hæc si mendicantes omnes mali & hypocritæ præsumi debent, nonne pauperibus gravem iniuriam inferis? qui coram Deo cordium & renum scrutatore, plerumque divitibus meliores reperiuntur? Addo, quòd ostiatim non mendicant, instar cæterorum, sed à quibusdam Personis (quas te imitari oporteret) charitatem exiguam accipiant, id neutiquam facturæ, nisi sævi & lividi earum Genij, ipsique

ipsique morbi & cruciatus, ab illis illati, laborem manuum ipsarum impedirent, in quo dum vires permittunt, se assidue exercent. Quod enim maligni quidam & perversi obtrectatores, sibi persuadent, & spargere non verentur, ipsas hanc arte fingendi multas conquirere sibi pecunias, quibus sibi genio laute indulgent, & quarum me participem faciunt, est impostura execranda.

Objicis 5. fundamentum, ex quo credimus nos, illarum obsessionem certo probare & convincere, non est certum & solidum: quia, inquis, quod linguam latinam, quoad multa intelligant inde fit quia mandata quæ à nobis filiabus istis fiunt, sæpe audierunt & memoriæ mandarunt, sicque non est mirum quod illa intelligant. Resp. objectionem illam esse ineptam, futilem, ridiculam, & meram cavillationem continere: Primò enim non solum fictionis & imposturæ iterum filias insimulat, sed meipsum quasi illis conviverem, instruerem, informarem, & quoddam cum illis pactum haberem, quo quid nequius & sceleratius & fingi aut dici potest? Ad hæc quæro abs te incredule, unde scias me semper eadem perere & præcipere, quandoquidem meis exorcismis nunquam interfueris? nonne temeritas extrema est, asserere quæ non vidisti, nec audisti?

Vide quantum cæcitatis: mille mandata ipsis præscripsi, & alij mecum, quæ nunquam audierant, & tamen illa adimplerunt, prout vidisti supra in fortalizio, in cœnobio de winigius, & alibi: dic mihi in animo tuo, an ista cavillatio in his casibus habeat locum? ad hæc, nō notas, quod hanc ratione memoriā Angelicam, & perfectā linguæ latinæ cognitionem simplicibus & idiotis filiabus ascribas, quæ interim rationem Dominicam latino idiomate nunquam addiscere potuerunt, prout R.R. Domini deputati agnoverunt. Dic mihi obsecro, si

spatio tot annorum, non potuit addiscere & memoria mandare tam brevem orationem, quâ ratione tot & tam diversa mandata poruit? Deinde à biennio fermè, exorcismos vix feci, quomodo ergo, quæ ipsas longo exercitio retinuisse tibi persuades non exciderunt? Ecce igitur vides ut credo, quàm frivola & inepta sit tua illa objectio, quam interim in corde & ore semper habes alijsque suggeris & persuadere moliris.

Objicis sextò, ipsimet Rdi. Dni. ad illarum filiarum examen à Serenissimo Principe deputati, qui exorcismis non semel, sed pluries iam interfuerunt; non asserunt esse obsessas imò dubitare dicuntur, idque varijs ex causis.

Primò quia non obediunt ad ea quæ ipsis tam seriò, & sub gravissimis pœnis, præcipiuntur.

Secundò, quia non videntur plenè & perfectè linguam latinam stylo aliquo elegantiori prolatam intelligere.

Tertiò, quia præcepta quæ illis eadem linguâ, sed communè & trita aut gallicâ fiunt, melius intelligunt, & promptius illa exequuntur, quæ Dæmonibus utpote linguas omnes perfectè callentibus, quadrare non possunt, ergo ex illis rationibus colligi videtur, quod Dæmones quibus illa præcepta fiunt, illas verè non obsideant.

Ad hæc omnia respondeo, prout sequitur,

Primò quidem quòd ad dictos Reverendos DD. attinet an asserant esse obsessas nec ne, ignoro, quia necdū iudicium illorū exquisivi, nec exquirere intendo donec meos exorcismos juxta commissionē serio, prout soleo, fecerim, quod nondū ob varia illorum impedimenta quotidie occurrentia feci.

Respondeo secundò ad rationes allegatas ex obedientia non bene colligi obsessionem, prout supra fusè & clarè monstravi.

Respondeo tertiò Dæmones illos cautissimos & nequissimos

mos (qui probe norunt qua de causa fuerit instituta illa conferentia) omnibus suis dolis, fraudibus & technis, hâc in re, uti, ut possint latitare & incredulos in sua pertinacia & errore retinere: Vnde non est mirum si fingant se non intelligere ea quæ stylo elegantiori mandantur, alia verò quæ trito, communi & ad linguam vernaculam accedente fiunt, intelligere & obedire: interim Deus iudex justus, innocentiae protector & defensor, non ita permittit versutos illos & fallaces Genios latitare, quin etiam eos, quantumvis invitos & reluctantes, certa & manifesta suæ obsessionis signa dare cogat & compellat. Quod demonstro & ostendo aliquot exemplis, quæ licet nulla alia forent, intentum meum probant & convincunt: Mandavit Reverendissimus Dominus Suffraganeus, vel ego potius ex jussu & ore ipsius, ut Genius unam ex illis obsidens, toties terram ad pedem reversus, calcaret, quot erant Canonici in Sacello: paruit perfectè, & bis tantum pulsavit, quia plures Canonici verè non erant: hoc certè signum (supposito fundamento prius allegato) plenè convincit filiam esse obsessam: qualiter enim filia illa, eiusmodi mandatum latinè factum intelligere potuit? Addo aliud ibidem visum. Mandavit R. Dns. Henricus Dumont, Canonicus Leodiensis, & præses Seminarij, ut ad iudicem ubicumque latitaret, compareret & in signum præsentiae illum moveret: utrumque præstitit perfectè. Addit & tertium, scilicet ut attolleret, quod & præstitit: Quis mortalium dixerit tria hæc mandata ab una filia intelligi? Idem mandavit, ut pede terram bis & ter pulsaret, illud & fecit.

Ex his igitur patet, quod obiectio quæ habet, illos nulla in re voluisse parere, sit falsa. Interim verum est, quod ad pleraque; maximè curiosa, vana & superflua parere noluerint, sed hoc nullâ ratione probat non esse ibi Dæmones, aut rem suspectam

etiam reddit: primò enim, quando Deus post plurimorum hominum testimonia, etiam suum adjungit, cogendo Demonem, ut signa aliqua certa veræ possessionis exhibeat (pro-ut verè exhibuit) id nobis abundè sufficere debet, sicuti suprà monui: nec enim signis eiusmodi pro voluntate Dei datis, alia pro nostra voluntate Deus dare tenetur. Vide de hac re plura cap. præcedenti.

Denique dico & resp. si velis filias, seu Genios illas possidentes nullum dedisse perfectæ intellectiōis signum, graviter erras & falleris: ad omnia enim vel certè pleraque ita perfectè & ad rem, responderunt prout per inductionem probare possem, si opus foret, ut misera & deplorata illa dumtaxat & ad aliud nihil exceptio allegari possit nempe, filias mandata illis facta, intelligere, quia illa sæpiùs audiverint, quo quid futilius & ineptius objici potest? pudet me sanè, & piget objectiones tam ridiculas & pueriles referre, & rejicere. Hæc sunt interim, lector benevole, quæ increduli contra dictarum filiarum obsessionem, in corde & ore perpetuò habent: si fortè alia mihi ignota illis ad manus sint, proponant & allegent, & nisi eâdem facilitate, quâ jam allegata dilui, ea quoque diluero, clament victoriam, per me licet, me levem, temerarium, credulum & fungum proclament. Restat videndum & examinandum; quid contra me, meosque ritus, exorcismos & cæremonias in illis à me observari, & practicari solitas objiciant.

CAPVT XIX.

Examinantur, & reffelluntur argumenta, quæ increduli contra nos, nostrosque ritus allegant, & primò, contra vsum sacrorum balneorum.

VIdisti lector benevole, cap. superiori quàm futilia & ridicula sint, quæ increduli contra filiarum obsessionem allegant, exponam tibi hoc cap. quænam mihi objiciant: videbis quoque non dubito, quòd omnia sint eiusdem farinae, & ex mera quoq; ignorantia procedant: audi & Judex esto,

Objiciunt, primò, nobis, sacrorum balneorum (quem interdum adhibemus, ad Dæmonum ejectionem, & malefactorum curationem) vsum objiciunt, inquam, nobis, eorum usum, tanquam superstitiosum, illicitum, inhonestum, & indecentem.

Resp. hanc primam objectionem iterum ex ignorantia, & defectu studij ac lectionis procedere; si enim Authores, scriptores suprà relatos vidissent & legissent, balneorum sacrorum usum, in Ecclesia jam pridem, à magnis Prælatiis & peritis Exorcistis practicum fuisse comperissent: remitto illos ad historiam Sororis Joannæ Fery suprà relatam: illam legant, relegant, singula bene ponderent, agnoscent quid sint illa balnea sacra, qualiter composita, qualis illorum usus: quòd ij qui ijs utuntur, sint Canonici Ecclesiæ Metropolitanae Cameracensis, viri undequaque doctissimi, idque de consilio Illustrissimi & Reverendissimi sui Archiepiscopi, viri singularis eruditionis: Ecce igitur Personæ quæ me usum balneorum docuerunt: quæro ab incredulis: quis unquam hanc illorum cæremoniæ carpendam & reprehendendam putavit?

vit? sed nec illi balneorum Authores dici debent, legant doctissimum & toto Belgio celeberrimum nostrum Chapeavillum, tomo tertio annal. ad annum 1374. cap. 9. ibi videbunt rem miram, & sibi inauditam, tria scilicet millia obsessorum, ut supra dixi, qui omnes Leodij per sæculares Sacerdotes Exorcistas, uno dempto, liberati sunt, qui modis & remedijs omnibus frustra tentatis non potuit liberari, nisi per usum balnei sacri: audi incredule, dictum Chapeavillum, loco supra citato, Quædam, inquit, puella dudum obsessa, per diversos Sacerdotes frustra fuerat exorcisata, tandem Aquisgranum ducta, per Sacerdotem nomine Simonem, hoc modo fuit sanata: Sacerdos eam albâ sacerdotali induit, stolâque cinxit, & in vas aquâ benedictâ plenum, ad os usque mersit: his peractis conjuravit Dæmonem dicere, quanto tempore puellam obsedisset, respondit, biennio: rursus coactus dicere, ubinam esset, cum illa die Paschæ sacram sumeret Eucharistiam, sub id tempus, inquit, in extremos pedum digitos descendi &c. & postea addit: Coactus tandem exorcismo egredi, prius ejecto per os puellæ nigro carbone, magno cum fremitu, & stridore abscessit. Quid ad hæc bone vir? ecce usum balneorum à 300 ferè annis: quis iterum eum reprehendit? an Chapeavillus? nequaquam sanè, sed potiùs hanc cæremoniam, eiusque fœlicem successum refert, ut Exorcistas illam doceat, illâque, si eiusmodi casus sese offerat, cum magna fide utatur: Si quid mali, vir ille doctissimus in illo ritu subesse iudicasset, profectò reprobasset, & interdicendum censuisset: Sed velim attendas, tu qui me tam severè carpis, quia balneis istis usus sum, quænam Personæ in illis balneis exorcisentur: videbis quòd utraque sit filia, & hoc ipsum, quod tantopere tibi displicet, in una inveniatur: albâ scilicet sacerdotali induta, stolâque cincta: Et nihilo-

minus

minus, unus nuper dicebat, quis pudor imponere albam sacerdota-lem filiabus? quæ indecentia? quid, & si casulâ indu-
ta fuisset, prout supra vidisti? Vides ergo quod tuæ contra
balneorum usum objectiones & quæremonia vana sint, & ex
ignorantia procedant: si enim dictos libros legisses, nunquam
os tuum contra nos aperuisses. Quod autem ad inhonestatem
& indecentiâ attinet, quam etiam hac in re subesse conque-
reris, nequidem umbram illius reperies: nec enim illas nu-
das (ut quidam maligni & perversi calumniatores referunt)
in illis balneis exorcizavimus, sed honestis indusijs, & albis
sacerdotalibus, in absentia nostra indutas & cingulo benè
cinctas, prout Religiosi & Exorcistæ Hubertini, qui exorcis-
mis interfuerunt, nec non Sorores Sancti sepulchri dictæ
Bonæ infantes, testes oculati & oculatæ fuerunt.

Perpendant hîc omnes, & maximè Superiores, ut supra
iterum monui, quàm periculosum sit omni spiritui credere,
& ijs, quæ ab Exorcistarum inimicis sparguntur, ijs non au-
ditis fidem habere. Certè si sufficit detractores atque accu-
satores audire & nō accusatos, quis innocens, quis tutus erit?
nonne hâc viâ omnia confundentur? nonne iniquus quisque
triūphabit, & innocēs interibit? nonne jus omne evertetur? &
tamen nō rarò hæc fieri videmus. Hæc non absq; ratione pro-
fero: norunt enim Revendi Domini deputati quàm atroces
imposturas contra me, & dictas filias quidam maligni ho-
mines confinxerūt, ob quæ, non auditi, gravia perpeffi sumus,
graviora perpeffuri, nisi Deus, innocentia testis & protector,
illa, speciali providentia impedivisset atque divertisset: sed
de his satis. Respondeamus & ad Medicos quosdam Exorci-
starum inimicos, qui ritus nostros ferè omnes reprobant, &
ipsum balneorum usum.

Quæro igitur ab illis, cur usum illum balneorum carpunt,
quem

quem plerique medicinæ Doctores & Professores laudant, & approbant, & commendant: Delrio certè, La Torre, aliq; plures qui balneorum usum plurimùm laudant, testantur quòd ipsi Medici, ut dixi, illum probent & consulant: audi prædictum La Torre, pro omnibus, lib. citato p. 2. advertentiâ 2. pag. 173: Et propter eandem, inquit, causam quidam non inutile ducunt balneis uti, quia (ut aiunt periti Medici) morbi melancholici, quales plerumque sunt, quos Dæmon arreptitios conciliat, nullo auxilio magis, quàm balneis curari solent: cuius rationem reddit Delrio lib. 6. cap. 11. sect. 3. q. 3. quia per illa impediuntur, vel auferuntur dispositiones illæ, quibus Dæmones gaudent & utuntur. Quid ampliùs? usus balneorum expressè traditur & docetur in thesauro Exorcistarum, pag. 18. & 19. Quid ad hæc, tu, qui illos carpis, ecce vides quòd in isto balneorum usu, Doctorum medicinæ, & Theologorum doctrinam, Principumque Ecclesiæ exempla sequar: agnosce ergo quòd me, hanc ob rem malè & injustè reprehendas, & quòd tua illa objectio, quam tanti æstimabas, sit futilis & inepta, ex huius materiæ ignorantia, ut sæpiùs dixi, procedens: veniamus ad secundam objectionem.

C A P V T X X.

*Quòd secunda incredulorum objectio, quæ est contra
usum crucis meæ & sacre cere in ea contentæ, sit
eiusdè farine quæ prima, & insuper temeraria.*

DIcam, & quidem non absque ratione, de incredulis, hâc in re, uno tantum verbo mutato, quod olim Judas
Apo-

Apostolus de quibusdam fidei & Christi inimicis scripsit. Quæcumque ignorant, vituperant: Quod licet hætenus ex suprà dictis evidens existat, longè evidentius in hac illorum objectione apparet: si enim sacræ ceræ, quam tantopere carpunt, eiusque virtutis & efficaciz notitiam haberent, neutiquam illam illiusque usum, tam temerè reprobarent. Igitur ut eos ab errore suo, & ignorantia liberem, non gravabor eis aperire, quid illa sit, quibusvè ex materijs constet: quo audito videbunt (si tamen videre volunt) nihil esse in Ecclesia (si Venerabile Sacramentum, Sacramenta & Reliquias exceperis) sacratius, & ad dæmones cruciandos, torquendos, coërcendos, repellendos, ac abigendos fortius & efficacius. Scire ergo eos velim, nō esse aliud, quam aggregatum quoddam ex omnibus, quæ Ecclesia à tempore Apostolorum contra Dæmones eorumque insidias, damna, & nocumenta avertenda & tollenda benedixit, atque instituit: quæ autem illa sint, Reverendo Domino Vicario piæ memoriæ, (ad cuius requisitionem exorcismos suscepi) eiusque successor, & Reverendis Dominis deputatis aperui, qui nihil in illa carpendum judicarunt, quod illis sufficere debet: Cum ergo, cum Patribus Capucinis, alijsque Religiosis, qui hanc sacram ceram maleficiatis porrigunt, illâ utor, si armis ab Ecclesia contra Dæmones institutis decertem, quis id carpere præsumat, nisi supra modum temerarius? Si verò ad crucis res illas sacratissimas continentis tactum tremant, crucientur, & hâc viâ detegantur, coërceantur & exterminentur, quid mirum? quis enim latro ad conspectum patibuli & Judicis, non tremit & pallefcit? si crux in aëre, etiam ab infideli formata, dæmonem fugat, ut S. Gregor. alijsque plures Patres nobis referunt, & omnes Catholici credunt, quid mirum, si crux permanens, quam manibus gestat Energumenus

menus, & juxta Ritualia, semper tempore exorcismorum
 gestare debet (quod velim ab Exorcistis notari) quid mi-
 rum, inquam, si dæmoni tremorem & horrorem incutiat,
 eumque torqueat & sæpè exterminet? Rursus, si crux nuda
 dæmoni sit ita formidabilis, quantò plus imago Christi, &
 B. Virginis cruci annexa, vel in ea depicta? si ultra hæc,
 particula aliqua sanctæ Crucis, & Sanctorum Reliquiæ in
 cruce contineantur, quantò plus iterum dæmon ad conta-
 ctum illius contremiscet, & torquebitur? Scire ergo debes
 calumniator, crucem nostram hæc omnia continere. Deniq;
 si aqua lustralis sola dæmones à nobis arcer, fugat, accedere
 impedit, & cruciat, prout innumeræ historiæ fidem faciunt,
 si aqua Gregoriana ab Episcopo benedicta, sit tantæ, ut su-
 præ in liberatione Sororis Joannæ Fery vidimus, virtutis &
 efficaciz ad dæmones pellendos, & maleficiatos sanandos,
 quid cætera omnia dictæ Cere & Cruci adiuncta præstabunt?
 Quid ad hæc, tu, qui illam tanquam superstitiosam ac illi-
 citam carpis, & prohibitam cupis? nonne hac ratione res
 ab Ecclesia, contra dæmones benedictas & institutas, re-
 probare & condemnare te vides, ipsamque Ecclesiam accu-
 sare, & superstitionis infimulare? agnosce quò te tua inad-
 vertentia rapit & præcipitat: sed quorsum, inquis, ista mix-
 tio, quo authore facta & inventa? bella sanè petitio: an te
 latet tritum illud dogma? Vis unita fortior: nonne decem
 homines sunt uno fortiores? nonne decem equi plus tra-
 hunt quàm unus? Rursus quæro à te? nonne Reliquiæ unius
 Sancti dæmonem cruciant & torquent? nonne trium, qua-
 tuor, & plurium magis? Si igitur decem Sanctorum Reli-
 quiz plus dæmonem torquent quàm duæ, prout omnes Ca-
 tholici credunt, cur non idem dicamus & asseramus de re-
 bus sacris, contra dæmones ex Ecclesiæ instituto benedictis
 & or-

& ordinatis? Ad hæc omnia, repone, si potes, & ostende vel umbram superstitionis in mixtione sacre illius Ceræ, cuius me temerariè & iniuste infimulas: absit à me, ut superstitionem in Ecclesiam introducam, eaque cum salutis meæ & fidelium discrimine utar, quam totis 35 annis, quibus in functionibus meis Parochialibus, noctes & dies indefessè laboravi, & verbo & scripto impugnaui, & exterminaui, & quòd illam impietatem, quam tanto labore & studio infectatus sum, nunc publicè doceam & practicem. Sed sat de hoc tuo errore: ab alio te liberare volo; in hac materia eoque gravi & pernicioso: audi illum, agnosce, & corripge, si salutis tuæ consultum cupis: Credis, & multi, à te fortè informati, affirmant nullos maleficiatos, aut energumenos, tremere nisi in Ecclesia nostra, & nisi crucem meam manibus gestent: Verùm scias, à quocumque duo ista acceperis, esse pudenda mendacia & commenta: Primò enim omnibus qui in Sancto Huberto, & in alijs quibuscumque Ecclesijs, exorcismis interfuerunt, notum est, maleficiatos & energumenos non minùs in eis, quàm in nostra, imò sæpè graviùs tremere, convelli, & agitari. Secundò, non minùs quoque omnibus notum est, eos absque ulla cruce ita graviter tremere, ut vix à pluribus personis retineri possint: vade ad S. Hubertum, & interroga an absq; cruce mea energumeni non tremant? sciscitare ab Exorcistis istius loci, an ipsæ filix, quas hîc exorcizo, ibi absque tremore & agitatione fuerint? sed quid opus te eò mittere? lege historias suprà relatas, aperi libros citatos, nil ferè nisi tremores, agitationes, & convulsiones videbis. Sed de frivolis & ridiculis istis tuis obiectionibus sat superque, veniamus ad tertiam, & videamus an sit solidior?

CAPUT XXI.

*Examinatur tertia obiectio & refellitur tanquam
inepta ac ridicula, quæ est contra libros
quibus utor in exorcismis.*

Objectio hæc tertia, tres partes continet: Prima quod non utar in meis exorcismis Rituali Leodiensi, sed alijs formulis, quæ ibi non continentur: Secunda: Quod petam curiosa & illicita, Tertia: Quod linguâ Gallicâ exorcizem, & sine libro. Ad hanc objectionem eiusque partes Resp. mirari me vehementer, quod tu res tibi ignotas affirmes & obijcias: Quæro enim à te? an meis unquam interfueris exorcismis? scio quod non: quâ ratione ergo scire potes quibus exorcismis & formis utar? an ex auditu & relato hoc nimis ridiculum, & Theologo indignum: interim quicquid sit te scire velim, me omnia ferè Ritualia, quæ in Belgio exstant, & videre potui, legisse, perlegisse, ponderasse, annotasse, ac notabilia quæque excerpisse, & observasse, quæ ex omnibus Dæmones magis crucient & torqueant, adeoque quæ magis conducant ad eorum expulsionem, & proinde, me hâc formulâ modò uti, modò alterâ, prout occasio sese offert: Vsus sum non rarò Rituali Leodiensi, quod ut verum fatear optimos exorcismos continet, etsi interdum utar Mechliniensi, hoc ipso utor Leodiensi: hæc enim duo de verbo ad verbum conveniunt, quod non notasti. Antuerpiensi quoq; frequenter usus sum, à Reverendiss. Domino Maldero Doctore Lovaniensi, & Episcopo Antuerpiensi, viso atq; approbato, in quo documenta multa Exorcistis utilissima comperi: cùm autem Romano, vel isto utor, nemo san-

næ men-

nae mentis & iudicii me carpere potest : eo ipso enim quo libri aliqui approbati sunt, eos legi & praticari posse, nemo nisi captiosus & contentiosus negaverit : Ad hæc, quando in meis exorcismis sequor Rituale Romanum, quis iterum, nisi ineptus & stolidus reprehendere potest? licet enim habeamus Rituale Leodiense, non ideò fit quòd illud solum in omnibus, & per omnia sequi & observare teneam; nonne & Breviarium pariter Leodiense habemus? an ideò ad illud, relicto Romano, teneor? Quis igitur non miretur, quòd tam futilia & inepta mihi objicere non verearis?

Quòd ad secundam partem objectionis attinet, Resp. & dico illam esse falsam, temerariam, & præsumptuosam: quæro enim iterum à te quì scias me illicita, vana, & curiosa à Dæmonibus petere? quandoquidem, ut dixi, nunquam exorcismis meis interfueris, nec interesse, licet sæpiùs rogatus, velis : interim velim scias me nec curiosa & illicita unquam petiisse, nec petere (id enim per Ritualia omnia vetitum & prohibitum scio) sed quantâ possum fiduciâ, illis mando & impero, quæcumque ex dictis ritualibus, & Authoribus suprâ relatis ad expulsionem dæmonum facere, censeo & longo usu expertus sum : quænam autem illa sint : lege Instructiones tertiâ parte huius Apologiæ contentas, & ibi agnosces. Quòd autem spectat, ad tertiam partem, scilicet, quòd gallicè exorcizem, idque memoriter, & sine libro : Quis non miretur tam ridiculam & ineptam objectionem : Primò enim, formæ ab Ecclesia institutæ nec à me nec ab ullo Exorcista, gallicè unquam proferuntur : sed præter has, multa alia observamus, & Dæmonibus mandamus quæ gallicè mandari possunt, & interdum (cum alijs omnibus Exorcistis, qui id prout in historijs relatis videre est, praticarunt) datâ occasione mando, ut

S

idiotæ

idiotæ astantos videant & agnoscant Ecclesiæ Catholicæ potestatem & virtutem, atque ita illam revereantur, & in fide cōfirmentur. Deniq; ad id quòd tertio obijcis, me nō uti libro in exorcismis, sed ex meo capite idq; memoriter exorcizare. Resp. verum esse quòd jam pridem Ritualibus non utar, quòdque multa quæ in illis non habentur, practicem & observem, sed de consilio & mandato dictorum Ritualium me ad probatos authores remittentium, id facio: ex quibus omnia quæcumque mando & observo, hausi & didici. Quòd autem memoriter exorcizem, quis id carpere possit, nisi & eos, qui Horas Canonicas, aut alias preces memoriter recitant vel cantant carpere velit? quo, quid ineptius aut absurdus dici potest? Ex hoc ipso, quòd me tali modo exorcizare audis colligere deberes, quòd longum usum & experientiam hac in re habeam, non verò me spernere & carpere: Certè unus ex tuis mihi aliàs risum movit, qui cernens me absque libro exorcizantem, credidit me ex capite id facere: non ita est: formas Ritualium exactè servo, sed interim, illis servatis, multa alia practico, non ex meo cerebro, sed ex dictamine Authorum suprà relatorum, prout sæpissimè repetij: sed nimium his nugis immoror: venio ad quartam obiectionem: videamus an illa rem seriam contineat.

C A P V T X X I I.

Examinatur quarta obiectio, & ostenditur quòd nulla fiat per nos Inclytæ Civitati Leodiensi iniuria, affirmando fuisse, & esse plures in illa Energumenos.

Tanta est nonnullorum nobis nocendi, & in odium omnium nos adducendi libido, ut non vereantur passim conqueri,

conqueri & abjicere, quod Inclytæ Civitati Leodiensi gravem injuriam inferamus, asserendo tot in ea reperiri energumenos: audi, & mirare lector, quanta sit in hac quærimoniâ cæcitas, passio, & ignorantia: quæ enim Provincia, Civitas, aut Oppidum unquam fuit, in quibus non sint visi energumeni? id certè superiùs abundè demonstravimus: quis unquam sanæ mentis somniavit, idcirco notam aliquam infamiæ ijs, ab historicis qui id referunt, inuri? Audio sanè quendam Parochianum olim meum, Antuerpiæ commorantem, ante aliquot annos obsessum fuisse, & à Reverendis Societatis Jesu Patribus, fœliciter, & quidem brevis temporis spatio liberatum fuisse: Scio & alios plures ibidem fuisse energumenos: an ideò nobilis illa & celebris Civitas malè audivit, & infamata fuit? Scio quoq; quandam filiam inter plures alias Lovanij fuisse obsessam, pro cuius liberatione alij eiusdem Societatis Patres diu laborarunt, sed non ita fœliciter, prout Antuerpienses (nihil enim, omnibus tentatis, efficere potuerunt) an ideò de Inclytæ Academiæ istius honore aliquid decessit? Idem Bruxellis, Namurci, Thenis, & ubique vidimus: quis unquam Civitates illas ideo fuisse infamatas credidit, aut dixit? Vide igitur ex his, lector benevole, quàm ridiculos illi sese exhibeant, qui tales contra nos ineptias & nugas allegare non verentur: Quæro ab illis, an Civitas Leodiensis malè audivit, cum tria energumenorum millia in ea visa sunt, prout suprâ retuli? certè tantum abest, ut inde malè audierit, quin potiùs summam ubique laudem retulerit: audi nostrum Chapeavillum loco sæpiùs citato: His, inquit, alijsque eiusce generis Ecclesiasticis remedijs, secta hæc, quæ spatio unius anni plurimùm invaluerat, paulatim imminui cœpit: Et quamvis per tres quatuorve annos subinde, quidam huiusmodi dæmonum librij;

dibrijs vexari deprehenderentur, tamen Sacerdotum precibus & exorcismis, perfacilè ejiciebantur, Sacerdotum, & Cleri Leodiensis, longè latèque propagato bono odore.

Quid ad hæc? imò Deus isto tempore tot Leodij obsideri permisit pro Cleri conservatione, qui alioquin in summo discrimine versabatur :: audi ex eodem hanc veritatem loco citato: Proposuerat, inquit, ex Wernero, & magno Chronichon Belgico, vulgus insurgere in Clerum, ijsque trucidatis, bona eorum diripere, nisi Deus de remedio per conjurationes prædictas providisset: quo viso, vulgus ita quievit, ut Clerus multò deinde plùs à populo honoraretur. Et paulò pòst, ex Joanne Stabulao, addit rem memoriâ dignam.

Magnus honor, inquit, tunc Clero Leodiensi accesserat, quia Deus per Presbyteros Leodienses, bonos vel malos, dedit remedium contra illam pestem diabolicam, inspirando eos & animando contra tantam potestatem dæmonum: itaque veniebant & adducebantur Leodium invasi & obsessi ab immundis spiritibus, de diversis & longinquis partibus & recedebant sani. Quid ad hæc iterum? Sed quia plerique ex incredulis Presbyteros sæculares contemnunt, & nihil benè, nisi per se fieri autumant, audiant quid iste Author eodem cap. annotet.

Sacerdotes sæculares, inquit, hâc gratiâ Deus donare voluit, quam alijs Sacerdotibus Religiosis negabat, hæc Chapeavillus. Et certè notatu dignum est, quòd nullus prorsus ex omnibus Religiosis, qui nihilominus per id tempus plurimi erant, ne unum quidem dæmonem expellere valuerit: causam illius rei alibi insinuavi: hanc historiam advertant illi, qui exorcismos per solos Religiosos fieri debere, & non per sæculares contendunt; sicuti igitur energumeni illi Clero, & Civitati non obsuerunt, sed plurimùm profuerunt, ut visum

ut visum est ; ita & nunc fieri certissimum est , quandoquidem quotidie videamus plures in exorcismis converti , Sacramenta frequentare , vitam commutare , imò , perditæ & deploratæ vitæ personas , ad sanam mentem redire , & quod potissimum est , plures hæreticos ad gremium Ecclesiæ redire , prout in Ecclesia nostra , in Sancto Huberto , & alibi , magno nostro gaudio vidimus , & Deum laudavimus , qui ex omni malo bonum elicit . Et hoc ita notum & compertum est , ut quidam Religiosi ingenuè confessi fuerint , dæmones in Ecclesia nostra exorcisatos , plures convertisse , quàm ipsi Concionatores .

Sed quid mirum ? quis enim , ex una parte , quantumvis inhumanus & barbarus non moveatur , quando videt tantam dæmonum ferociam & crudelitatem , miseramque energumenorum conditionem & afflictionem ? ex altera , quis Ecclesiam , & Ecclesiæ ministros non revereatur , quando videt tantam illorum , in nequissimos & rebelles illos spiritus potestatem & auctoritatem , ut cogant illos , tanquam catulos parere & obedire suis mandatis ? pro quorum omnium confirmatione , audi iterum Chapeavillum loco sæpè citato , Dæmonem per os puellæ ita loquens , referentem : Eramus , inquit Genius filiam obsidens , & divitum & principum corpora intraturi , & per hos totum Clerum Leodio expulsuri , nisi vestris exorcismis & adiurationibus nos migrare coegistis . Quid ad hæc iterum ? ex hoc ergo vide , & agnosce , quantabona ex energumenis , Civitati , ac toti Clero olim evenerint , modòque obveniant , & vel ex hoc unico titulo , Exorcistas (si illorum officium obire renuis) lauda , commenda , precibus & sacrificijs adjuva . Sed satis de hac objectione , veniamus ad quintam , & videamus quid contineat .

C A P V T X X I I I.

*Examinatur quinta obiectio, quæ est contra ap-
positionem Venerabilis Sacramenti ca-
pitibus Energumenorum.*

Probavi hætenus multis argumentis & rationibus om-
nestuas objectiones, tam contra filias, quàm contra
nos, ex harum materiarum ignorantia provenire, idem de
hac quinta probo & demonstro. Carpis nos & vituperas,
quod V. Sacramentū Energumenorū capitibus applicemus,
primò, contra honorem, ut prætendis, tanto Sacramento
debitum: secundò contra expressam Ritualis Romani pro-
hibitionem: hæc duo examinemus & refutemus.

Ad primum Resp. te falli & toto cœlo errare. omnibus
enim Exorcistis & alijs qui exorcismis interesse solent notū
est, applicationem illam, quam temerariè carpis nunquam
cum ulla irreverentia factam, sed cum maxima miserorum
Energumenorum utilitate, qui per illam adjuvantur refo-
cillantur, & à gravissimis cruciatibus liberantur, in qui-
bus sæpe deficerent, gravius, & fortè usque ad mortem tor-
querentur. prout sæpe experti sumus, nisi sævi illi & crudeles
spiritus, per illud Augustissimum Sacramentum ipsis for-
midabile coërcerentur, alijsque qui in ipsis in adiutorium
ordinariè veniunt (ut quotidiana docet experientia) fuga-
rentur, quod certè in maximam illius reuerentiam cedere
quis ambigat, cum astantes tantam illius virtutem & effi-
caciā intuentur? ad hæc te scire velim (qui hoc indubie
ignoras) ad præsentiam illius vel applicationem, usque adeo
spiritus illos nequam & rebelles torqueri, cruciari, cohibe-
ri, coërceri, confundi, agitari, frendere, contremiscere, cla-
mare

mare, ejulare, ut omnes qui hæc vident, etiam si nihil unquam de veritate corporis Christi in illo Sacramento audivissent, possent ex præmissis id agnoscere, quod ita certum est: ut ipsi hæretici hoc ipsum agnoverint, & clarâ voce confessi fuerint, videntes Laodunij Nicolaam, de qua supra, illo mediante, liberatam fuisse: hæc sanè fuit plurimorum vox & confessio, prout in historia ipsius habetur. Erravimus & decepti sumus: verè est corpus Christi in illo Sacramento, cujus virtutem & potestatem oculis nostris vidimus & perspeximus. Quid ad hæc hæretice? quid ad hæc tu qui illam applicationem vituperas, ecce vides quantum erres: & quam male nos vituperes quia idem facimus, sed audi maiora: plures historiae produnt, (& inter alias, res illæ, quas retuli) spiritus illos malignos, vel ad solum conspectum territos & tortos horribili voce sæpius clamasse, tolle, tolle filium Mariæ, quem credimus & sentimus malo nostro ibi præsentem: quid amplius? & apud nos & alibi sæpè, coacti sunt confiteri eos, qui veritatem corporis Christi, in Eucharistia non credunt, esse hæreticos & secum in barathrum detrudendos. Quid ad hæc iterum, sed quid his immoror? lege Authores supra citatos, & videbis quod applicatio illa semper & ubique fuerit in usu, adeoque quod me carpendo illos omnes carpas. Audisti supra quomodo S. Bernardus pluries usus fuerit, & coram tota Francia: Reverendis. Episcopus Laodunensis, audisti pariter, quod Exorcistæ Leodienses, idem fecerint: ecce verba Chapeavilli sæpè citati. Præter Evangeliorum recitationem, circa eos quorum difficilior erat curatio, Sacerdotes Eucharistiæ Sacramentum, vel capitibus applicabant, vel è manibus videndum præsentabant: quis unquam S. Bernardum Episcopum Laodunensem, & nostros Exorcistas ideo reprehendit? an igitur à te

carpi

carpi debui, quia idem à tot & tantis Magistris edoctus, feci. Sed satis nimirumque de hac tua prima objectione, quam ex ignorantia, prout & omnes alias procedere, omnes vident; veniamus ad secundam, & probemus quòd ex eodem fonte emanet.

Rituale Romanum, dicis illam applicationem expressè prohibet; ergo non est practicanda. Resp. prohiberi non absolute, sed quando est periculum irreverentiæ, quo cessante, sæpissimè cum magno fructu, ut dictum est, practicata fuit, modòque practitari potest. Sed repones, S. Bernardus, & alij qui id fecerunt, ante Rituale Romanum vixerunt, non facturi si modò in vivis essent. Hæc coniectura est erronea & ridicula: quæro à te, an Episcopus sæpè citatus Chapeavillus, & Malderus non viderint Rituale Romanum? qui, eo nonobstante, praxim illam & docent & approbant: Sanè Rituale Antuerpiense à dicto Maldero approbatum fuit, & nihilominus hæc verba, in Instruct. 4. reperies. Ipsum Venerabile Sacramentum Eucharistiæ rariùs actu applicabit obsessis, & non nisi exgitente necessitate, vel evidenti utilitate, & tunc, non nisi magnâ reverentiâ &c. Vides Rituale Romanum, quod non intelligis. ab hoc explicatum, & applicationem illam in duobus casibus posse fieri, adeòque verum esse quod suprà dixi, illam scilicet non probiberi, nisi quando subest periculum irreverentiæ, quod à perito & provido Exorcista semper averti potest. Certè si applicatio ista absolute & semper prohibita foret, dictum Rituale Antuerpiense exceptiones & limitationes, quas audisti, non posuisset. Quæro jam bonâ fide à te, si S. Bernardum Episcopum Laodunensem, aliosque plurimos, quos suprà retuli, & novissimè Chapeavillum legisses, an objectionem illam allegasses, meque toties vituperasses in eo ipso quod

so quod illi practicarunt? certè credo quòd non; & sic tu ipse vides tuam illam objectionem ex ignorantia quoque & defectu lectionis procedere, veniamus ad sextam & examinemus, an illa sit melior & solidior?

C A P V T XXIIII.

Examinatur sexta objectio, quæ est contra exorcismos brutorum, & ostenditur, quòd sit stolidæ, inepta, & ex crassa ignorantia quoq; procedat.

V Ide hîc tuum errorem: non solùm Energumenos & maleficiatos, remedijs ab Ecclesia institutis, privare moliris, sed etiam bruta animalia, quæ quotidianâ experienciâ per maleficia cum miserorum Agricolarum & Rusticorum ruina emori videmus. Sanè cùm rerum omnium conditor & conservator generis humani, laboribus hominum, etiam de mutis animalibus solatia subrogaverit, & sinè quibus non alitur humana conditio (uti habet in terminis Ecclesiæ oratio hanc in rem instituta) nonne temeritas & crudelitas toti Reipub. perniciofa reputari debet, & homines, qui sine animalibus subsistere non possunt, & ipsa animalia quæ Deus ad hominum servitium & sublevamen creavit, velle privare exorcismis, sine quibus (quando maleficiata existunt, quod non rarò contingit) sanari non possunt. Si verò exorcismi ad illorum sanitatem in tali casu prorsus necessarij ab Exorcistis non fiant, dic mihi à quibus fient? an ab Agricolis? an à Medicis, quos ante omnia vis consuli? sanè nulli habent exorcizandi potestatem, nisi Exorcistæ. Et tamen, quia hoc officio fungimur, quia exorcismos pro
T
sanandis

sanandis animalibus, ab Ecclesia institutos facimus, quia
hac viâ miseros Agricolas à Dæmonum, eorumque Mini-
strorum infestatione liberamus, & præservamus, nos car-
pis & vituperas, objiciens quòd bruta animalia & stabula
exorcizem, contra decentiam, honestatem, & gravitatem,
Pastori inesse debitam: Vide & agnosce tuum errorem, &
hac in re crassam ignorantiam non enim animalia & loca,
sed dæmonia illa infestantia exorcizamus. Lege formas
exorcismorum, qua hanc in rem ab Ecclesiæ ordinatæ sunt,
& videbis quòd meritò te ignorantiz infimulem: si non ha-
bes, ecce tibi profero.

Exorcizo te Dæmon maledicte, immunde ac maligne spi-
ritus quicumque animalia ista, Dei vivi & veri creaturas af-
fligere aut vexare audes, & adjuro te per Deum viuum +
per Deum verum + per Deum sanctum +, Patrem & Fi-
lium & Spiritum Sanctum, ut recedas à loco isto, nec un-
quam huc reverti præsumas, neque eodem loco, vel alibi,
agentibus hominibus aut jumentis, damnum vel pavorem
immittas, aut quodcumque maleficium, in detrimentum
vitæ illorum, vel sanitatis, aut utilitatis inferas &c. Ecce
vides quòd Exorcismus ille non dirigatur ad stabula, nec
ad jumenta prout credis & dicis, sed ad Dæmonia illis in-
festa: si ad Dæmonia, cur non vis expelli & exterminari?
cur agrè fers, quòd miseri Agricolaæ juventur? si invides le-
ge, stude, addisce praxim & operam tuam illis impende.
Hæc cum ita sint quis non videt: quantum obtrectatores
quidam vniverso hominum generi præjudiciosi & pernicio-
si sint, eo ipso quo exorcismos ideò prohiberi volunt, quia
omnes morbos tam hominum quàm brutorum, à causis na-
turalibus procedere asserunt? nonne increduli & incauti
illi homines, hæc ratione Ecclesiam erroris arguunt, quæ
exor-

exorcismos tam pro sanandis hominibus quàm brutis instituit? si omnes morbi sint naturales, si nulla sint maleficia, nulli maleficiati, nulli energumeni, ad quid illi exorcismi, illæ preces, illæ benedictiones, illæ cæremoniæ? nonne Ecclesia ridicula & superstitiosa censenda erit, quæ exorcismos contra morbos, qui nec sunt, nec inferri possunt (juxta illorum doctrinam) ordinavit? Ecce in quales ineptias & amentias cæci illi homines labuntur, cùm suum judicium, & Medicorum ab Ecclesia damnatorum deliria sequuntur. Dicerent fortè his rationibus convicti & confusi; non negamus homines, aut animalia per maleficia lædi, & emori posse, sed conquerimur nimis facilè à te asseri maleficiatos & maleficiata, ideòque judicium nostrum inquirendum: itane boni Viri: an ergo quoties jumenta male habebunt, & de maleficio suspecta erunt, ad Vos mittenda erunt? quid facient Rustici, qui Vos non habent, & à Civitatibus remoti sunt? Et licet habeant, an illis expectandum, donec judicium de morbi qualitate tuleritis? sed qualiter id illud fiet? an vocari debetis, vel ad Vos animalia duci? Si ad Vos, equus malè habens mitteretur, vel certè ad stabulum aliquod pro curandis animalibus vocaremini, quid diceretis? quid responderetis? nonne & Vos irrideri & ludibrio haberi meritò conquereremini? cur igitur nos carpitis, cur æmulamini dū hæc nos facimus, quæ nec facere velletis, nec possetis? cur exorcismos nobis prohiberi tanto molimine nitimini? Hæc à Superioribus benè ponderari velim, qui interdum, parte non auditâ, credunt quod ipsis refertur, & concedunt quod petitur: certè si sufficit audire partem accusantem, & non auditam; quis, ut suprâ dixi, innocens & tutus erit? nonne hæc viâ improbi prævalerunt, justi opprimuntur, & omnia invertentur? Hinc ergo apparet, quàm

periculosum & injustum sit, juriq̃ue omni & rationi contrarium audire obrectatores, & aliquem inauditum repellere atque condemnare: Utinam illud Serenissimorum nostrorum Principum monitum ab omnibus audiretur, & observaretur, *Audiat altera pars*, certè innocentes non opprimerentur, non spernerentur, non infamarentur, neque punirentur: tot & tantæ querimoniæ quæ coram Deo & hominibus quotidie deponuntur, nec fierent nec audirentur, Sed de hoc satis, audiamus septimam objectionem.

C A P V T X X V.

Examinatur septima objectio, quæ est quorundam Medicinæ Doct̃orum & ostenditur quòd omni fundamēto, veritate & ratione quoad omnes suas partes destituta sit.

HActenus examinavimus & refutavimus, quorundam tam Regularium, quàm Sæcularium Ecclesiasticorum objectiones, quas ex mera harum ignorantia procedere demonstravimus: quæ supersunt, à quibusdam Medicinæ Doct̃oribus moventur, & nobis objiciuntur: illos ergò attentè & patienter audiamus.

Objiciunt ipsi primò, & graviter ubique sed maxime apud Superiores nostros conqueruntur, quòd ægros omnes qui ad me recurrunt, promiscuè judicem vel obsessos, vel maleficiatos, idq̃ue ordinariè nimis facilè & absque ratione ac fundamento, ut hoc modo pecuniam ab illis emungam.

Secundò objiciunt, quòd proba mea, ex qua illud judico, ex tremore scilicet, non sit fundata nec certa, imò suspecta & superstitiosa, ideòque mihi interdicenda.

Tertiò, quòd neminem maleficiatum, aut Energumenum judicare

judicare debeam, nisi prius pro tali ab ipsis iudicaretur, ideoque à superioribus obtinere nituntur, ut nullus exorcizare præsumat, nisi ipsi iudicium suum tulerint. Hæc omnia sigillatim examinemus & refutemus.

Ad primam Resp. illam non procedere ex ignorantia, prout de aliis ostendimus : sed ex malo in nos affectu & calumnia : Deum enim in testem invoco, me plures ex iis qui me accedunt, cum nulla in eis maleficii, vel obsessio- nis signa adverto (quod sæpè fit) ad Doctores hætenus remississe, & quotidie remittere. Cum autem illa ex longo usu ac praxi, & ex præceptis per dictos Authores traditis ad- verto (quibus maiorem hac in re fidem, quàm Medicis ha- bendam censeo, prout inferius ostendam) utor exorcismis ab Ecclesia eum in finem institutis, quos si ipsi vel inutiles, vel superfluos credunt & asserunt, se temerarios & non Ca- tholicos clarè demonstrant. Quòd autem tales ad eos non semper remittam, quid mirum? quandoquidem plerique ex ipsis, nec maleficiatos, nec energumenos dari credant, & asserant, prout suprà vidimus.

Audiant & notent Superiores, qui de maleficio suspectos, ad eos antequam exorcizentur, remitti volunt, & mandant, quid de nonnullis Rituale Antuerpiense dicat & moneat. Instruct. 3. Verùm, inquit, quia experientia docet, plerosq; Medicos ferè omnia mala & accidentia, hominibus obve- nientia, attribuere noxijs dispositionibus corporum, & ra- rissimè judicare aliquè veneficio diabolico infectum, Exor- cista non semper ita stabit iudicio Medici, quin etiam ex si- gnis infrà positis & aliis variis circumstantiis, prudenter ju- dicabit de hujusmodi malis, consultis, in gravioribus, peri- rioribus Theologis in hoc genere versatis : Ita Rituale An- tuerpiense in dicta Instructione à Superioribus, ut monui, benè

benè notanda & ponderanda, ex qua vident, nec ad Medicos, nec ad Theologos quoscumque, sed in ritu exorcizandi peritos, vel certè ad eos, qui hac de re ex professo scripserunt, recurrendum esse, eorumque standum iudicio quando dubitatur, num quis sit maleficiatus, vel energumenus: Et meritò sanè: quorsum enim ad Medicos pro iudicio eorum hac in re exquirendo remitterentur, quandoquidem, ut supra vidimus, plerique ex ipsis nullos per maleficia morbos inferri, imò nec inferri posse credant & sustineant, prout supra vidimus? Et licet crederent, cur illorum iudicium inquirendum? cur signa ab illis emendicanda? quandoquidem Theologi supra citati, alijque non pauci ista expressè tradant? Quis melius Maldero, Sanchez, Thyreo, Delrio, La Torre, alijsque citatis hac de re judicare potest? Sanè illi omnes, non parvam Theologis injuriam faciunt, qui ipsis neglectis, censent neminem præter Medicos de maleficiis & obsessionibus judicare posse nec debere, adeoque ad eos in omni casu, pro explorando eorum iudicio recurrendum esse: hoc profectò nullus Theologus asseruerit: Deinde, sicuti omnium iudicio iniustum atque iniquum foret, & contra omnia jura aliquem pro obtinenda justitia ad eum remittere, contra quem litem suscepit, ita sanè Exorcistas ad Medicos quosdam hostes, ut experientia docet, eorum capitales, & plerumque obrectatores: Ad hæc, miseris energumenis & maleficiatis pessimè certè consultum foret, si Medicorum iudicium, antequàm exorcizarentur, habendum foret; plerique enim ex ipsis, ut jam vidimus ex Rituali Antuerp. & quotidie experimur, nullos tales admittunt, atque ita omni remedio miserrimè destituerentur: quo quid Reip. perniciosius excogitare potest? Sanè, ut jurejurando, supra affirmavi, super quo, Deum in testem invoco, plures, Deo coope-

cooperante, sanitati per exorcismos & res sacras adhiberi solitas restitui, qui multis frustra in Medicos & pharmaca expositis pecuniis, nihil prorsus remedij, ab illis obtinere potuerant, qui idcirco Ecclesiam eiusque ministros ab inde colunt & venerantur: de Medicis autem qui ipsos exhaurerunt, graviter conqueruntur. Hæc de prima ipsorum objectione nimium: Ad secundam supra abundè respondimus & infra respondebimus in materia de maleficijs parte 2. in qua probam illam certissimam esse videbunt, & omnia quæ contra allegantur, mendacia maligna & pudenda commenta, homine probo indigna, continere.

Quod ad tertiam attinet, eam ridiculam prorsus esse ineptam, atque ex omni parte impertinentem, jam demonstravi, ut non sit opus responsionem meam repetere: cætera audiamus & ponderemus. Objiciunt etiam, quòd expulsis, ut prætendimus, dæmonibus & maleficiatis fanatis, iterum dæmones redeant, maleficiati in suos morbos relabantur.

Resp. si de omnibus intelligant, id falsissimum esse: possum enim producere plures energumenos & maleficiatos à nobis cum Dei gratia liberatos, qui modò optimè valent, & ab omni dolore, morbo, atq; infestatione sunt plenè liberi: possum, inquam, cæcos, mutos, claudos, impotentes producere qui virtute exorcismorum, modò vident, loquuntur, ambulant, & absque ullo impedimento laborant, uti toti Parochiæ nostræ notum est. Si autem interdum dæmones vel morbi redeunt, non magis id nobis imputandum quàm ipsis, si contingat eos, quos sanarunt, in eosdem aut similes morbos relabi: sicuti enim id ex diversis causis evenire potest, ita & nostris maleficiatis & obsessis, qui vel per novum maleficium, vel propter ingratitudinem, aut propter gravia quædam peccata, in quæ post miraculosam sanitatem

turpiter

turpiter relabuntur, vel propter alias causas soli Deo notas, interdum in pristinā miseriam reincident. Certè legimus & suprā monuimus, S. Bernardum aliquos dæmones expulisse, qui secundo & tertio redierunt. Idem de Sorore Magdarena, & alijs pluribus vidimus suprā, à quibus dæmones sæpius exhibant, & redibant: ut nemo mirari debeat, si id in nostris sæpè fiat, prout & nuper Reverendi Domini deputati aliquoties viderunt. Quis ideò S. Bernardum, & Exorcistas hanc ob rem taxandos & vituperandos censuerit? Et sic patet, quàm ridicula & inepta sit illa objectio, quam tamen etiam nonnulli Ecclesiastici imperiti semper in ore habent.

Denique objiciunt aliqui ex ipsis, quòd multas pecunias ab omnibus quos Energumenos vel maleficiatos facimus, importunè petamus. Resp. objectionem illam continere puram calumniam & imposturam, viro probo indignam. Quòd enim ad Energumenos attinet, plures, Deo opitulante, à Dæmonum tyrannide liberavi, tum ex Civitate qui modò sani sunt, tum ex alijs locis; producant vel unicum, si possint à quo vel obolum petij, vel accepi: Certè sæpius & ab ijs, & ab eorum Parentibus partes aureæ, & aliæ pecuniæ mihi oblatae sunt, quas tamen semper (ut plurimi cum illis norunt, & testes erunt, si opus fuerit) recusavi, ne fortè ab æmulis & adversarijs meis, viderer pro lucro illud onus arduum subire, atque etiam ne ipsi Dæmones qui Exorcistis parcere non solent, si quid mali faciant, mihi illud objicerent. Præter quindecim plus minus Energumenos, quos ex pura charitate, à duodecim annis, cum immenso labore exorcizavi, & sibi restitui à septem plus minusve annis, circa duas filias, tum in Ecclesia nostra, tum in S. Huberto, per sex & septem horas, etiam usque ad secundam pomeridianam, & ad undecimam nocturnam, centies ita laboravi, ut vires prope-

modum

modum exhauserim, & tantum abest, ut obolum ab illis
 unquam acceperim, quin potius ipsis cibum, potum, pecu-
 niasque non modicas præbui & quotidie præbeo, ut proin-
 de pro calumniatoribus & impostoribus ab omnibus ha-
 bendi & reputandi omnes illi veniant, qui fingunt & spar-
 gunt, me ab illis ali, nutriri, intertineri: & in eleëmofinis,
 quas sibi conquirunt, participare, ideoque me tanto fervore
 & zelo, fictam illarum obsessionem tueri & sustinere. Pro
 Deum immortalem; quis unquam in animum suum induxif-
 set tantam esse quorundam satis notorum nequitiam &
 malitiam nisi pro certo id detexissemus, & à Personis fide
 dignis, de tali nequitia certiores redditi fuissemus: Audi
 impostor quicumque es, vade ad fortalitium nostrum: ibi
 invenies plurimos, tum maleficiatos tum Energumenos,
 quos magno labore exorcizavi & sanavi, interroga eos,
 quid & quantum mihi dederint, & audies quod nequi-
 dem teruntium. Accede famulum Illustrissimi Comitis
 de Furstenberg, quem tanto tempore exorcizavi omnibus
 Religiosis id facere renuentibus: pete ab illo, aut ab aliis,
 quid mihi unquam dederit? Si autem interdum Personæ
 aliquæ honestæ, media habentes, tentatis frustra Medico-
 rum potionibus & medicamentis, virtute exorcismorum
 sanentur, & aliquid non pro sanitate, quam à Deo accepe-
 runt, sed pro laboribus extraordinariis, pro oleo, thure, can-
 delis & alijs requisitis (quæ pecuniâ comparo) donarium
 aliquod mihi donent, quid ibi carpendum aut vituperan-
 dum? an recusandum quod mihi offertur? quorsum Medi-
 ci illud invident? sanent ipsi & quod nobis datur accipiant,
 & nullus erit invidentiæ locus: si nō possint, cur obloquun-
 tur? cur nos carpunt, cur vituperant? Sed quæro ab illis? an
 ipsi gratis agros suos curent? an ipsi per Civitatem, & ex-
 tra

tra currant ut illos invifant & curent? fi idem facimus, fi ad Civitatem & extra vocari comparemus, & neceffaria ad exorcizandum deferimus, atque pro eiuſmodi itineribus & laboribus aliquid oblatum accipimus, imò fi exigeremus (quod nunquam à nobis factum eſt) ſalarium noſtrum, diſcretioni Perſonarum relinquentes) quorſum nos aliqui dente maligno lacerant & proſcindunt? quorſum carpunt & vituperant? quorſum tantopere de nobis conqueruntur? in promptu cauſa eſt, quia ſcilicet quicquid nobis datur ſibi decedere autumant: hinc igitur eorum clamor, hinc luſtus, hinc invidiæ & querelæ contra nos, & alios Exorcifas, quibus per fas & nefas exorcifmos interdici volunt & fatagunt ſed bene eſt quòd Theologi, quòd Auctores ſupra citati, quòd ipſa Ritualia eorum emulationem, malam fidem & incredulitatem annotarint, omneſque Superiores de illis monuerint, quos credimus, plus dictis Authoribus & Ritualibus, quàm ipſis deferre, & in poſterum, his auditis delaturos. Si qui Reges & Principes, omnibus ſuis ſubditis interdicerent ne ullus æger ad Medicos recurſum haberet, nec illorum operâ pro ſanitate recuperanda uteretur, quæro ab illis quid de huiuſmodi prohibitione dicerent? nonne iniquam injuſtam & bono publico ipſique rationi contrariam & repugnantem proclamarent & querimonias in cœlum uſque mitternt? nonne ipſi ægri æquiſſimam de eiuſmodi Regibus, & Principibus conquerendi anſâ haberent? ſi ita eſt, cur ergò ægros, quos curare non poſſunt, ad Medicos ſpirituales, ſeu Exorcifas, recurrere nolunt? cur illis exorcizandi poteſtatem interdici tantopere moliuntur? ſi primum iniquum, injuſtum, & Reip. pernicioſum clamant cur & non ſecundum? cùm in omnibus locis, plurimi ſemper fuerint & ſint Energumeni, & maleficiati, prout Mani-
feſtè

155

festè illis demonstravimus, quos certum est, non posse nisi virtute exorcismorum, ab Ecclesia institutorum, sanitati restitui, prout infra ostendemus: sed his nugis & ineptijs refellendis nimis immoror; materiam itaque nostram prosequar, quandoquidem manifestè ostenderim fuisse semper & ubique, modòque esse plures Energumenos non obstantibus quorundam Medicorum objectionibus inquiramus cap. sequenti quinam sint, & qualiter obsideri possint.

C A P V T   X X V I.

Quinam obsideri possint, & quibus de causis id fieri cōtingat?

HActenus clarè & manifestè contra quosdam incredulos probavimus, ante Christi in Mundum adventum, & de post fuisse semper & ubique plures Energumenos, modòque, tam Leodij, quàm alibi esse, hoc cap. videamus, quænam personæ obsideri possint, ac qualiter id fieri contingat, de quo nonnulla superius dixi, quibus addo sequentia. Plerique ex ignorantia, & defectu lectionis ac praxis, hac in re graviter errant, credentes neminem obsideri, nisi ob gravia quædam crimina, vel certè, propter Parentum imprecationem: non ita est, ut liquidò ex sequentibus patebit.

Primò enim certum est ex Patribus, & ex probatis historijs nonnullos licet probos & timoratos, ob sola peccata venialia, à Dæmonibus arreptos fuisse: Audiamus Cassianum collat. 7. cap. 27. nostram assertionem confirmantem Cum esset, inquit, Moyses singularis, & incomparabilis vir ob reprehensionem vnius sermonis, quem contra Abbatem Machariam disputans paulò durius protulit, quædam

V 2

scilicet

scilicet opinione pręventus, tam diro confestim traditus est spiritui, ut humanas egestionem ori suo ab eo suppletus ingereret: quod flagellum purgationis gratiâ, se Dominus intulisse, ne scilicet in eo, vel momentanea delicti macula resideret, velocitate curationis eius, atque aucto remedio demonstravit: nam continuo Abbate Machario in oratione submisso, dicto citius, nequam spiritus ab eo fugatus abscessit. Ecce exemplum quoad omnes partes bene ponderandum.

Audiamus & S. Gregor. lib. 1. dialog. cap. 4. Quâdam die, inquit, una Dei famula hortum ingressa est, quæ lactucam conspiciens concupivit, eamque signo crucis benedicere oblita, avidè momordit, sed correpta à diabolo, protinùs cecidit &c. & paulò post, dæmonem conjuratum in hunc modum respondisse, addit, Ego quid feci? sedebam ibi super lactucam, venit illa, & momordit me: cui cum indignatione vir Dei præcepit ut discederet, & locum in omnipotentis Dei famula non haberet: qui protinùs abscessit, nec eam ultra contingere prævaluit. Ecce vides Monachum istum, & Monialem propter levia ista peccata, quæ nemo mortalia affirmaverit, in dæmonum potestate fuisse, adeoq; assertionem meam benè fundatam, audi reliqua & mirare.

Certum est, insuper (quòd longè maius est) nonnullos absque ullo prorsus suo demerito, fuisse sæpius obsessos. Huius assertionis testes habeo, inter alios plures, D. Hieron. & Augustinum Eximios Ecclesiæ Doctores: audi primum in celebri illa epist. ad Paulam, de dormitione Blesillæ. Quæ causa est, inquit, ut bimuli trimulive, & ubera materna lactantes, à Dæmonio corripiantur &c, si quæris causam habes ibidem, ex illo: his verbis, *Invisibilia hæc inscrutabili Altissimi iudicio sunt relinquenda*, hæc Hieronymi: Audi secun-

secundum lib. 21. de civit. Dei cap. 14. *Grave*, inquit, jugum filios Adam, à die exitus è ventre matris eorum & usque adeo impleri necesse est, ut ipsi parvuli per lavacrum regenerationis, ab originali peccato, quo solo tenebantur vinculo, iam soluti, multa patientes, nonnulli incursum spirituum malignorum aliquando patiantur. Idem habet lib. 22. cap. 22. Ecce habes duos illos Ecclesiæ Doctores assertionis meæ testes, qui licet incredulis omnibus abundè sufficere debeant, alios tamen illis produco.

Primò quidem Palladium, qui in vita B. Macharij refert puerum quendam, qui à sævissimo spiritu crudeliter torquebatur, miro modo ab eo fuisse liberatum, & pristinae sanitati restitutum.

Secundò: produco puerum istum, cuius mentio fit in vita Sancti Parthenij, in quo, Dæmon quidam occultus, & postmodum expulsus latitabat: de quo vide Metaph. 7. februarij

Tertio: parvulam quandam puellam Tolosensem, à qua S. Remigius ad preces S. Benedicti, Dæmonium expulit, Vide Hincmar. apud Surium tomo 1. fol. 283.

Quartò: alium quoque infantem, nomine Dominicum quem Bertholphus Abbas Bobiensis à nefario spiritu liberavit prout refert Ionas in vita ipsius, apud Surium tomo 4.

Quintò: illum puerum, qui à patre ad S. Bernardum adductus, repertus est obsessus & liberatus, uti videbis lib. 2. vitæ ipsius cap. 3. apud Surium, tomo 4. fol. 800.

Quid plura? idem reperies apud S. Marcum cap. 9. de quodam, qui gravissimam Dæmonis obsidentis vexationem, à pueritia sua sustinuit. Quid ad hæc incredule? quid ad hæc medici, qui omnes morbos cum suo Lemnio, à causis naturalibus provenire credunt & asserunt? Sed quæret quispiam

cur Deus parvulos istos infantes à spiritibus illis sævis obfideri, & vexari permittat? præter causam superius à S. Hieronymo assignatam, addo sequentes,

Prima est, ut increduli & perversi homines doctrinam quam Ecclesia ipsis proponit, veram esse videant, scilicet præter hæc corpora quæ videmus & tangimus, alias exstare creaturas nempe spiritus omnis concretionis expertes.

Secundò: Ut quasi in speculo videant magnos illos cruciatus qui ipsos post hanc vitam manent, quandoquidem pueri innocentes ita crucientur.

Tertiò, ut videntes tantam Dæmonum sævitiam quam in parvulos illos exercent, eos timeant, & abhorreant, sicque ab omni cum eis societate pacto, & communione seriò abstineant: sunt & aliæ rationes, quas ne sim prolixior, prætereo ut ad tertiam assertionem veniam, quæ est.

Plures ob peccata parentum, fuisse obsessos modòque possideri, historiæ probatè produnt: Ecce ex pluribus aliqua profero scitu digna. Cæsarius, de quo supra quædam excerpti, lib. 5. cap. 26. narrat iracundum & malum quendam Patrem filię quinquenni lac comedenti, imprecatum esse, ut cum lacte Diabolum voraret: vix verbum, inquit, effatus fuit, cum ecce tibi subitò Dæmon filiolum illam invadit, & in ea sibi domicilium figit, eiusque tyrannidem ad maturam usque ætatem sustinuit.

Similia duo exempla apud eundem habes dicto lib. cap. 11. & 12. Unum de uxore, cui maritus dæmonium imprecatus fuit, alterum de misero quodam parvulo filio, cui Pater idem deprecatus fuit.

Idem in historiis suprà relatis de Nicolaa Laodunensi, & Sorore Joanna Fery Montensi suprà vidimus, quæ malâ parentum imprecatione, à pueritia sua obsessæ fuerint, & mise-

miserandis modis cruciatur. Quæres? an solus Pater suâ imprecatione dæmonia in proles suas immittere possit? hoc enim vulgus credit & asserit? Respond. falli: hoc enim & mater potest, ut videre est apud eundem Cæsarium, & in vita Zenonis Martyris, in qua legitur: Quòd cùm quædam impatiens mater puero gravi siti afflicto poculum aliquoties præbuisset, nec ille petere desisteret, irâ & impatientiâ vitam, eidem poculum obtulisse, & cum eo dæmonium imprecaturam fuisse, ad quam vocem mox à dæmone obsessus fuit. Vide Surium 25. May: sed cur vetusta exempla querimus, cùm recentia nobis abundè suppetant? certè duæ nostræ filiæ obsessæ eandem ob causam obsessæ fuerunt: Anna quidem ob Patris imprecationem, Catharina ob Matris: uti dæmones gravissimis & diuturnis exorcismis cruciati & coacti, sapiustandem confessi sunt. Sed de hac tertia conclusione satis.

Dico 4. certum est plurimos ob quædam propria crimina gravia à dæmonibus obsessos & miserè cruciatis & afflicto fuisse. Vide plura exempla superiùs à nobis relata, quæ timorem & horrorem tibi incutient: vide & Thyrazum parte 2. cap. 30. La Torre disp. 21. Delrio lib. 3. q. 7. sect. 4. quos si non habes, ecce pauca tibi ex plurimis excerpo, & quædam dicta repero. Primò, propter veritatis impugnationem, atque abnegationem, uti videre est apud Cypr. & Stapleto. in tertia Dominica Quadragesimæ: notent hoc adversarij, & timeant ut suprâ monui, quandoquidem in isto vitio à tanto tempore ita pertinaciter perseverent.

Secundò, ob Eucharistiæ abusum, ex eodem Cypriano, referente viros & mulieres à spiritibus malignis obsessos, eò quod sine confessione & pœnitentia sacrum Christi Corpus sumere præsumpserint.

Tertiò,

Tertiò, blasphemus quosdam homines sapiùs etiam ob detestandum illud crimen à dæmonibus obsessos fuisse, plures historiæ memoriæ tradiderunt: Alexander ille improbus & Hymenæus, de quibus sacra pagina, hoc suo malo experti sunt. 1. ad Timoth. 1.

Dico 4. id quoque contingit ob peccatum superbiæ, & inobedientiæ, prout videre est in vita Poponis Abbatis Stabulensis, ubi terribilis historia refertur de quodam refractario Religioso, quem propter inobedientiam, & Poponis Abbatis sui contemptum, mox dæmon invasit & obsedit.

Quintò ob peccatum luxuriæ, & impuritatis, uti patet de Magdalena, quâ propter illud à septem dæmonibus verè & realiter fuisse obsessam, plurimi graves Patres & Doctores existimant. Si quæris alia de hac re exempla, lege dictos Authores, ac historias, & formidabilia exempla invenies.

Sextò, propter livorem & invidiam, ut patet de Saule, qui ob hoc peccatum Deo odibile à dæmonio quoque, juxta plurimos graves authores, correptus fuit.

Septimò, propter avaritiam, cuius rei multa horrenda exempla ubique existant.

Octavò, propter innocentum persecutionem, quod ab adversarijs nostris benè quoq; notari velim, qui duas illas miseras filias, omnibus modis persequuntur, infamant, & simulationis liberè insimulât. Et si exempla eorū, qui ob peccatū hoc, horrendè puniti fuerint, videre velint, legant Thyraeum loco citato. Sunt & alię plures causę, quarum nonnullas supra retuli, quas iidem Authores fusè deducunt, uti filiorum in Parentes impietas, jurgium, atque convitiū, religionis & pietatis contemptus, de quibus exempla memorabilia existant, quę brevitatis causâ prætereo, ut quod restat super hâc quæstione, & explicem, & demonstrarem.

CAPUT XXVII.

An dentur aliqui Energumeni per maleficium?

O Stendi superiori capite, quadruplicis generis personas quas contingit varijs de causis obsideri, superest ut examinemus an malefici, Dæmones in hominum corpora, certis pactis & maleficiis, immittere possint? Pro certo fundamento; suppono nullū ex omnibus personis supra relatis, fuisse obsessum, nec obsideri posse, nisi Deo illud ex causis relatis, vel alijs nobis ignotis, specialiter permittente, alioqui numerus energumenorum infinitus foret. Hoc supposito & statuto.

Dico gravissimorum Patrum ac Doctorum autoritate fretus atque quotidianā experiētiā edoctus, plurimos fuisse modòque esse, per maleficium Deo, ut dixi, illud ex causis sibi notis, permittente, verè & realiter obsessos, quod ita apud Authores omnes, qui hac de re tractant, certum est & compertum ut absque temeritate in dubium revocari non possit: Et ne increduli de hoc ulterius dubitari possint, ex pluribus Authoribus, quos pro huius assertionis veritate producere possim, Veteres & Neotericos aliquot proferam: Videant S. Hieronymum, testem omni exceptione majorem, in vita S. Hilarionis: ibi invenient, arte Vatum Æsculapij, Dæmonem in virginem quandam, quam juvenis perditè amabat, fuisse immissum, mirisque modis illam demeruisse: Et quia increduli forte non habent Hieronymum, non gravabor verba illius exscribere.

Perducta, inquit, à Parentibus, ad Monasterium, seni traditur, ululante statim & confitente Dæmone, vim sustinui, invitus abductus sum: quam benè Nemphi somaijs homi-

nes deludebam! ô cruces! ô tormenta; quæ patior! exigere me cogis, & super limen ligatus teneor, non exeo, nisi me adolescens qui tenet, dimiserit: tunc senex, grandis, ait, fortitudo tua, qui licio & lamine strictus teneris: dic cur ausus es ingredi puellam Dei? ut servarem, inquit, eam virginem: tu servares proditor castitatis? cur non potius in eum, qui te mittebat es ingressus? Ut quid, respondit, intrarem in eum, qui habet collegam meum, amoris Dæmonem? En habes puellam obsessam per maleficium, & sic assertionem meam verificatam: audi alium testem ex sæculo septimo, eumque Episcopum Anastasium, inquam, Episcopum Nycznum q. 23, referentem, Simonem magum, eos qui ipsum spernebant & præstigiatores vocabant; Dæmonijs verè & realiter subiecisse, non autem per imaginationem & illusionem, & putavit Baronius ad annum Christi 684. fuisse enim veram & nō imaginariam immissionem, sustinent Delrio, Thyreus, & alij multi: Addo tertium, eumque celeberrimum scriptorem & historicum Theodoretum scilicet, Episcopum Syriæ, anno 430. in historia Sanctorum Patrum sect. 13. in macedonio, cuius verba fideliter exscribam.

Cum quædam puella, inquit, Thalamo adhuc contineretur, & repente cepisset vexari à malo Dæmone, accurrit Pater ad Divinum hominem (Macedonius erat) orans, vociferans & postulans ut curaretur filia: is autem, precatus, iussit ut Dæmon statim abiret à puella, hic dæmon dicebat se eam non fuisse sponte suâ ingressum, sed magnis coactum præstigijs, prodebat quoque nomen eius, qui coegerat, & amorem esse causam incantationis. Hæc cum audisset Pater, non tulit iræ impetum, nec expectavit ut curaretur puella: mox omnium Magistratum sinum adit, accusat hominem: rem negabat, & accusationem nominabat calum-

niam

niam, hic autem non alium citabat testem, quam ipsum dæmonem, qui minister fuerat incantationis, rogabatque iudicem, ut curreret ad virū divinum (Macedonium) atque eius acciperet testimonium.

Cum verò is diceret non esse fas nec justum, ut in locum monasticæ exercitationis haberetur quæstio, dixit Pater puellæ, se in iudicium ducturum Macedonium, & currens persuasit, & dixit: magnus igitur Macedonius fungebatur officio Iudicis, utens ea, quæ intus habitabat, potestate: iussit igitur Dæmoni, ut consuetum mitteret mendacium, & totâ rei veritate narraret tragædiam. Ille à maxima adactus necessitate, & virum ostendit, qui ei magicis carminibus vim attulerat, & Ancillam per quam potio puellæ data fuerat. Quid ad hæc incredule? contra tales testes, si illi pro veritate assertionis meæ non sufficiant ecce Neotericos.

Ioannes Bodin, licet prohibitus, loquens de dæmoniacis, lib. 2. cap. 3. fol. 158. pro hac veritate, ita Gallicè deponit.

Il s'en trouua à Rome 82. (à sçavoir possédez) l'an 1554. qu'un Moyne de France, de l'Ordre de S. Benoist voulu conjurer, mais il s'y trouua bien empesché. M. Fayus &c. qui estoit lors à Rome, escrit que le lendemain les Diables enquis pourquoy il les avoit saisies, respondirent que les Iuifs les auoyent envoyez aux corps de ces femmes (qui estoient pour la plus part Iuifs) en despit (comme ils disoient) de ce qu'elles avoyent estez baptisees. Qui fut cause, que le Pape Theatin, qui hayoit les Iuifs a la mort, les vouloit bannir, si un Iesuite n'eust foustenu, que les hommes n'auoyent pas la puissance d'envoyer les diables aux corps d'une Personne: Ecce Bodini testimonium, qui cum Delrio & aliis probatis authoribus, hoc addit.

Cest chose bien certaine, ny le diable mesme na pas ceste puissance si Dieu ne luy permet; mais par une permission de Dieu, il se peut

faire: Et in huius veritatis probationem refert qualiter Moniales quædam omnes in Germania per maleficum fuerint obsessæ, ut suprà latius deduximus: Hic Author licet aliàs, ut dixi, suspectus & prohibitus, perpendens quorundā Medicorum incredulitatem in hac materia, in illos graviter invenitur his verbis: *Quelques fois le maling esprit parle comme dans l'estomach, estant la bouche de la femme close, quelques fois la langue tiree de demy pied hors la bouche, quelques fois par les parties honteuses: Et en cecy tous les Atheistes, qui nyent qu'il n'y a pas des diables, demeurerent muets, car ils confessent que la bouche, ou la langue tiree & immobile, on ne peut parler, & moins encore par les parties honteuses, & ne peuvent dire aussi, que la melancholie apprenne à parler Grec, Hebreu, Latin, à une femme qui ne la jamais appris, ce qui se voit en celles qui sont possedees des malings esprits. Vides qualiter ipse refutet & explodat Lemnium eiusque sectatores, qui ausus est scribere locutionem istarum linguarum ignotarum fieri posse à causis naturalibus, ut suprà diximus.*

Si ille ipsis suspectus sit, ecce alium produco in hac materia versatissimum & expertissimum Henricum Bogner, quem utinam increduli omnes attentè legissent: titulus libri est, *Discours des forciers*: Is igitur cap. 1. 5. & alibi sapius, plures personas refert, in quas malefici vel sagæ demones immiserunt: accipe aliquas ex pluribus verbis ipsius.

Françoise Secretain confessa qu'elle avoit baillé cinq diables à Loyse Maillot.

Item Jacques Botquet bailla deux diables à Rolande, desquels l'un se nommoit Char, l'autre Diable.

Item Claudine Rolet mangea trois pommes, qu'elle avoit eu de Jeanne Roseau, elle ne demeura gueres sans estre possedee de trois diables.

Item Pernette Pinay fut possedee de six diable, apres qu'elle eut mangé

mangé une pomme, & un morceau de boeuf, à la sollicitation d'un sorcier.

Item une autre sorcier en envoya trois au corps de Catherine Poncet.

Il adjouste, Caron en son Ante-Christ demasqué recite, que Catherine Barayone donna certain nombre de demons à une Magdaleine aagée environ de 22. ans, & que la Gochone en bailla aussi à une Marie, & dit que les diables estoient dedans les noix, que les possedees mangèrent.

Item Fernel raconte pareillement, qu'un certain estant alceré, & ayant, a faute deau, mangé une pomme, il fut a l'instant possédé du diable, prout suprà vidisti.

Et ut constet quantus sit obsessorum per eiusmodi maleficia numerus, subdit: I'en ay, veu pour un coup (ce que je ne puis rapporter sans horreur) jusques a 45. qui assistoyent à une procession d'un seul petit Village de Savoy &c.

Quid ad hæc incredule, ecce audis Fayum, Regum Consiliarium in suo Energumeno, Bodinum, Fernelium, Bognet, Hieron. Théodoret. Anastas. qui omnes tuam incredulitatem condemnant, & assertiones supra positas, sed potissimum ultimam hanc confirmant. Si quæris recentia exempla: Ecce Ecclesia nostra plures eiusmodi tibi exhibebit, qui iisdem maleficijs v. g. comedendo poma, pyra, aliosque cibos, obsessi fuerunt prout ipsi Dæmones virtute exorcismorum cruciati & coacti non solum confessi sunt, sed sagas ipsas & loca habitationis designarunt, quæ de facto tales ubique reputabantur, atque ideo his fortè auditis malè sibi conficiæ, fugerunt & evanuerunt. Ne verò quoad immisionem erres & hallucineris, scire debes illam non semper provenire à maleficis, quasi habeant facultatem cogendi Dæmones: ipsi enim vel sponte, ex pacto intrant in homines, vel

iuxta alios inferiores Dæmones per superiores ad id adiguntur: Nō sicuti sunt quidā alijs Superiores, ut infra dicitur, ita & potentiores ac fortiores, volentes hāc in re, malefico fidem servare & gratificari: utroque autem casu Dei permissio illis necessaria est, sine qua immissio illa, quocumque modo fiat nunquam evenit, nec evenire potest: cur autē Deus talia permittat, plures causas supra retulimus, licet & alia sub sint ipsi soli notæ, quas admirari non investigare debemus: atque ita hoc caput concludemus, ut sequenti examinemus cur Dæmonia in hominum corpora ingrediantur eaque possideant & affligant?

C A P V T X X V I I I .

Quæ sunt motiva seu causa, ob quas Dæmones humana corpora ingrediuntur?

Probavimus manifestissimè contra incredulos, quòd dæmones corpora humana ingrediantur, & quidem sæpè per maleficium: hoc capite discutiemus, cur seu propter quæ motiva ingrediantur: quā re bene intellectā, evidens fiet quàm magno in discrimine miseri Energumeni versentur, adeoque quàm crudeles illi sint & quàm graviter delinquant, qui dant afflictionem afflictis.

Dico igitur, I. verum, quidē est quòd ad id moveantur ex gravissimo, quo in Deum feruntur odio, quem quia summè oderunt, homines qui sunt Creaturæ eius quos ab ipso maxime diligere vident & experiuntur, summò quoque & continuo odio prosequuntur.

Dico Secundo etiam ad id moventur, ex summa invidia quā

quâ erga homines ideo feruntur, quia vident Dei filium naturâ eorum postpositâ, humanam assumpsisse, hocque modo non solum nobilitasse, ac super omnes Angelorum choros evexisse, sed etiam homines Dei visione frui, atque in sedibus, à quibus turpiter dejecti sunt, collocari: Ex hoc igitur gravissimo odio, atque invidiâ omnibus, quibus possunt, modis, illis nocere & obesse student; & quia per obsessionem, id maximè faciunt, illam summopere optant & desiderant.

Dico Tertiò, verum quoque est, quod ad id provocentur, ut in creaturas Dei pretioso ipsius sanguine redemptas imperium quoddam exercent, quod summè ex superbia ambiunt.

Dico Quartò, causa tamen præcipua istius ingressus, est ut miseros Energumenos ad varia peccata inducant, sicque Deo & visione Dei privent, atque ad inferos secum trahant: hinc in finem tot & tantis modis illos torquent, cruciant, & tentant, ut vix exprimi possint: utinam illa scirent adversarij nostri; utinam vidissent quæ nos tot annis non sine gemitu, dolore, & lachrymis frequentissimè vidimus; animum illum ferocem & inhumanum illico deponerent, atque pium & benignum assumerent, eisque nobiscum condolerent, & suis precibus juvarent. Et quia non possumus: nec expedit omnes earum afflictiones & tentationes sigillatim referre, exprimam aliquas ex innumeris, ut omnes qui illas legerint, illis condoleant, suisque precibus Deo commendent atque etiam, ut exorcistæ earum aliquam cognitionem habeant, illis advigilent, in confessionibus bene interrogent, admoneant, adjuvent & consolentur.

Dico igitur quintò, his modis torquent & cruciant miseros, quos obsident; ventrem & guttur inflant, intestina omnia movent, corpus, caput, omnesque & singulas corporis par-

ris partes agitant & commovent, pugnis percutiunt & verberant, crines evellunt, vestesque omnes dilacerant, ut cunctis timuerimus ne miseræ Personæ ex vi tantorum tormentorum & afflictionum, in desperationem (quam sævi illi Tyranni unice intendunt) adigerentur ideoque contra illam, ab Exorcistis sedulo præmuniri, erigi, animari, & confortari debent. Deinde tantam sævitiam in eos exercent, ut vel fidem amittant vel saltem illis persuadeant esse à Deo derelictos, nec ullam sui habere curam quandoquidem tantam in eos potestatem Demonibus concedat: contra has iterum tentationes & suggestiones bene instrui debent, atque ad patientiam, & ad conformitatem cum divina voluntate habendam omnibus modis induci, bene illis imprimendo, quòd Deus qui omnia videt, non nisi propter ipsarum salutem omnia illa permittat.

Ad hæc quis exprimat quàm fœdas & impuras cogitationes ferè continuò miseris suggerant, ut ad consensum & ad delectationem inducant. Si id assequantur, pudorem illis imprimunt ut has tentationes & consensum in confessione reticeant. Hæc benè notent & advertant Exorcistæ atque Confessarij, & adversus eas arment & muniant.

Jam verò quàm obscœna & libidinosa objecta, ob oculos illis ponant, quis sine horrore & commiseratione referat, propter quæ toto corpore non rarò contremiscunt, nec his impuri & sordidi illi Spiritus contenti, omnibus modis (quos si referrem anima casta erubesceret) ita corpus commovent & accendunt, ut pro miraculo habendum sit, quòd tanquam Salamandræ, in igne absque combustionem, id est asque consensu ardeant. Quòd si aliquando ex carnis fragilitate, aliquem energumenum in peccatum carnale labi contingat, nemo miretur: ideo enim in homines, ut supra dixi, ingre-

diuntur,

diuntur, ut ad illud maximè peccatum ipsos impellant. Unde sæpius miratus sum quorundam doctorum opinionem & discursum, qui, ex eo quòd annis præteritis miser quidam juvenis (de cuius quoque obsessione à nemine, nisi malè informato, vel ignaro & pertinace ambigi potest) in hoc peccatum lapsus fuisset & prolem suscitasset, pro fictore & simulatore ab eis habitus fuit. De hoc Lectorem & Exorcistam monitos volui, ut si tale quid eveniat, non ideò turbentur, nec tales abjiciant, sed ad spem & pœnitentiam reducant. De energumenis plura hâc parte, non dicam; intentum enim meum, ut credo, assecutus sum, nempe fuisse semper ubique energumenos, modòque esse, & quidem Leodij, sed maxime filias illas, quas adversarij injustæ fictionis insimulant, verè tales esse, non obstantibus eorum rationibus & argumentis, quæ, ut Lector vidit, clarissimè dilui: superest tertium membrum meæ Apologiæ, nempe maleficium, de qua, secundâ hâc parte, quæ sequitur.

APOLOGIÆ

Pro Exorcistis, Exorcismis Ecclesiasticis, Engumenis, Maleficiatis, & ab incubis Dæmonibus molestatis.

PARS SECUNDA.

De Maleficio, & Maleficiatis.

Quia plerique Medici, alijq; tam Ecclesiastici quam sæculares non minori laborant ignorantia in iis quæ hanc materiam concernunt, quam in præcedenti, operæ pretium me facturum esse duxi, si paucis de ea agerem: ignorantes docerem, incredulos convincerem, & ab errore liberarem.

Primò igitur explicabo, quid sit maleficium, & quoruplex, quomodo, à quibus, & ex qua materia fabricetur, quos morbos inferat, & inferre possit, quomodo destruat & dissolvatur?

Item, an sint aliqui verè maleficiati? quomodo, & a quibus dignosci possint & debeant? &, quod potissimum est, an per remedia naturalia sanari possint? Denique de remediis Ecclesiasticis, quæ sola maleficia tollere possunt, & maleficiatos sanitati restituere, prout manifestè probabimus. Incipiamus igitur à maleficio, & videamus quid sit?

CAPUT

CAPVT PRIMVM.

Quid sit Maleficium ?

Maleficium à malefaciendo dictum, ut ex ipso nomine patet. importat malum alicui illatum, & tripliciter sumitur. Primò, pro damno iniusto voluntario rerum. Secundò, pro damno iniusto Personæ, ut si quis vulneretur aut occidatur. Tertiò pro damno iniusto Personæ illato à Diabolo, quo quis secundum communem loquendi usum dicitur maleficiatus, quia illud damnum patitur.

Et maleficus vel malefica dicitur, qui illud damnum procurat fieri à Diabolo, pacto expresso, vel tacito interveniente, & ad hoc tertiū maleficiū, pertinet signum fœderis, quod est inter Diabolum & maleficum, quod signum etiam maleficium dicitur, ita Sylvester V. maleficium.

Brevius autem & perfectius definiri potest, iuxta Delrio lib. 3. q. 1. hoc modo. Maleficium est magiæ species, quâ quis arte Dæmonum, alteri damnum parat. Dictum est, ope Dæmonum: si enim fœdus vel pactum cum eo desit, non erit maleficium de quo agimus.

Sciendum igitur in omni maleficio, hæc tria concurrere, Deum permittentem, Dæmonem perficientem, & pravam malefici consentientis & cooperantis liberam voluntatem.

Dixi primò, Deum permittentem: nec enim capillus de capite cadere potest absque eius permissu, nec Dæmon plus damni inferre potest, quam Deus permittit: nec rursus ipse Dæmon ordinariè vult id quod sibi permittitur patrare nisi maleficus in maleficiū consentiat. Quod vel inde patet, quia videmus maleficium v. g. crines, ossa, contactum vel pulverem

verem sagatum illis dumtaxat nocere, quibus nocere volunt.

Quod, inter alios multis exemplis ostendit & probat Nicolaus Remigius, in hac materia versatissimus, de quo supra: hunc ab incredulis legi velim, & videbunt plurima pro hac veritate exempla & testimonia lib. 1. cap. 3. & 2. 8. & 9. quod tamen de ijs tantum maleficijs intelligi debet, quæ non sunt composita ex naturalibus venenis: ista enim omnibus, nisi à Deo impediuntur, nocent & sæpè mortem inferunt.

Cùm autem maleficia illa, seu signa quibus malefici vel maleficæ hominibus & brutis nocere solent, plurima sint, difficile fuerit omnia cognoscere & referre: En pauca & præcipua ex multis; Primò nocent crinibus, & ossibus foliis vel mixtis, herbis, festuosis alijsq; id genus rebus friyolis in terram projectis, quæ supergredientibus (quibus tamen faga voluerit) variorum morborum & dolorum, imò plerumque mortis certissimæ causæ sunt.

Imò cibo & potu, eosdem morbos inferunt: Alijs enim nocent per comestionem pomi ab eis dati, ut supra visum est: alijs per esum offæ, pants & aliarum rerum comestibilium; de quibus plurimæ exstant historiæ: Per potum etiam quemcumque nocuerunt & nocent, ut superiùs retulimus.

Quid amplius? maleficia etiam sua componunt & fabricant ex minutis quibusdā pulveribus, in cibū vel potū infusis aut nudo corpori affricatis aut in vestes diffusis. Et quidem ex his qui attri sunt, mortem inferunt; qui verò cinericij, vel rufi coloris morbum tantum.

Is verò quo sanant ut plurimum albus est: hæc ex confessionibus sagatum apud dictum Remigium & alios citatos habentur.

Quod

Quod tamen non ita accipiendum est, quasi vis ista ex colore proveniat, minimè sanè, sed res tota pendet ex pacto cum Dæmone inito, color autem tantùm deservit, ne sagæ decipiantur præbendo unum pro alio.

Utuntur etiam unguentis albis vel subruis instar bituminis, in quibus interlucent permixtæ metalli micæ, & simul luteæ candicantesque guttæ si unguentum hoc igni injicias, fulgorem, strepitum nidoremque edit, cui similem rem nullam reperiēs: hoc unguento pleræque sagæ habent semper manus illitas, ut paratam omni tempore habeant nocendi occasionem: hæc iterum ex confessionibus sagarum.

Nec solis rebus morbos & necem inferunt, sed etiam, quod mirum est, solo halitu & afflatu: atque hoc modo efficiunt, ut puerperæ cum suis foetibus sæpè emoriantur, vel foetum mortuum & immaturum pariant: Vide desuper dictum Remigium. Sprenger. Psellum & alios, qui mirabilia hac de re exempla referunt.

Quid amplius? solis verbis, minis increpatione, imò & laude, gravissima damna & morbos inferre, nostrâ ætate experientia docuit, teste eodem Remigio lib. 3. cap. 3. & alijs. Vis exempla? Judæus quidam dictus Zambares, prolatis certis verbis mortem repentinam, ad pedes S. Sylvestri, tempore Constantini magni, cuidam intulit, teste Raymundo in suo Anti-Christo cap. 26. n. 6. Ipsemet Niderus refert se quandam Sagam vidisse quæ unico verbo idem hominibus faciebat: Addit se aliam vidisse, quæ unico quoque verbo prolato collum vicinæ suæ torquebat. & invertibat.

Cum Francisca Secretain, de qua supra, necem bestiis inferre volebat, illas virgâ percutiebat: hæc proferens, te tangit ut te vitâ privem: ita Bognet supra relatus cap. 27. qui addit

addit se plures sagas vidisse idem efficientes.

Nec tamen ista, licet mira, nova sunt: Homerus refert famosam illam Circe, verbis solis, socios Vlyssis in porcos mutasse; quod tamen intelligendum est, eo modo fieri, quo homines in lupos transmutare dicuntur.

Aristophanes quoque refert maleficas Thessaliæ mirabilia verbis quibusdam solitas facere: nonne ex multarum sagarum confessionibus notum est, illas super baculum æquitare, & his verbis prolatis: baculus albus baculus niger &c. subito transferri? neque tamen improbæ illæ sagæ his contentæ sunt: nam visu etiam tam hominibus quàm pecoribus ipsisque fructibus & segetibus nocent, teste Spreng. p. 1. q. 2. & p. 2. q. 1. 6. & 11. non quòd verba, visus, cæteraque relata vim illam ex se habeant, sed ex vi pacti, cum Dæmonibus initi, qui sunt nocumentorum istorum propriæ causæ & authores: sed de his satis: veniamus ad alia.

C A P V T I I.

Quotuplex sit Maleficium?

Dico primò: certum est ex omnibus Authoribus, & quotidiana experientia diversa esse alia maleficia ultra supra relata quæ ob fines diversos, à sagis & maleficiis fabricantur & applicantur: Ecce aliqua eaque ferè præcipua

Primo: amatorium sic dictum, quod in amorem, Venerisque furias per illud, à quocumque & quomodocumque fiat, quis rapiatur, de quibus optimè & exactissimè inter cæteros tractat Grillandus, de sortileg. q. 3. & 5.

Secundum vocatur hostile; per quod intelligitur quicquid

quid in bonis animæ, corporis aut fortune damnum inferat, aut aptum est inferre, aut idcirco à malefico adhibitum fuit ut inferat: primùm adu, secundùm potestate, tertium intentione tale est: Quæ in his interveniunt, ut plurimùm frigida sunt, amara, noxia, & sanitati hominum adversantia: quæ meritò venena mala à dicto Grillando dicuntur: Quæ autem in amatorio interveniunt, ordinariè sunt res calidæ, dulces, amœnæ & gratæ hominibus, caloremque naturalem & carnem accendentes. Inter præcipua hostilis maleficij genera hæc sunt.

Primò: fascinatio; quæ non potest fieri à causa naturali; quod ex eo patet, quod nec Hyppocrates, nec Galenus nec ullus veterum Medicorum, qui de omnibus morborum differentijs accuratissimè scripserunt, huius morbi mentionem fecerunt. Ex quo fit, ut ex solo pacto cùm dæmone oriatur: In quo autem fascinatio illa consistat, & quid operetur pauci intelligunt.

Dico igitur, non est aliud quàm perniciosa quædam qualitas Dæmonum arte illata, ex pacto inter Dæmonem & maleficum interveniente; quam qualitatem Dæmon per aërem vicinum diffundit, quem infectum, homo respirando per arterias ad cor attrahit, qui tantæ efficaciz est, ut illicò labes & tabes ita toti corpori inferatur, ut v.g. malefico te aspiciente, vel laudante impotens vel aliter læsus & afflictus subitò efficiaris: hæc de fascinatione. pro Exorcistarum instructione sufficient de qua copiosè & solide tractat Vairus lib. 3. cap. 1.

Secundum genus est illud quod propriè vocatur veneficium, quodque licet non sit compositum ex vero & naturali veneno, tamen morbos gravissimos ipsamque mortem non rarò hominibus inferat; quod est contra Wierum, qui erroneè

ronee credit eiusmodi veneficia nocere non posse: sed assertio nostra est expressè D. August. & hodie in scholis ubique recepta: Certè magnus ille Doctor lib. de Civit. illud expressè asserit, ut videre licet cap. 1. *mirum. §. magi* 2.6. q. 5. Itè sermone 207. de tempore. & lib. de divinatione Dæmonum Idem habes in Concil. Constantinop. in Trullo. Can. 61. Hoc quoque probatur ex Jure Pontificio, dicto cap. *nec mirum*, & ex constitutione Innocentij VIII. Alexandri VI. Adriani VI. Leonis. X. de maleficijs & incantat. in 7. Decretal. Item ex Jure Civili lib. *Multi*. Cod. de malefic. lib. *eorum*: Quid amplius? leges & praxis Italiae, Hispaniae, Galliae, & Germaniae hoc confirmant. De his veneficijs vidè mira exempla apud Spreng. in malleo maleficarum parte 2. & Niderum in formic. lib. 5. necnon Grilland. q. 3. & 6. ex quibus agnosces quòd certis rebus & actionibus, quæ secundum se consideratæ nihil efficere possunt, ijs tamen malefici gravissimè noceant, & non raro necem inferant. Ex quo, ut supra monui, clarè apparet, quòd dictus Wierus eiusque sectatores graviter errent & fallantur, qui sibi persuadent sagas nulli posse nocere, nisi vero ac naturali veneno.

Sunt & alia maleficia quibus utuntur certi malefici, quos sagittarios, assassinos & imaginum fabricatores vocant, de quibus videri potest Delrio lib. 3. sect. 3. q. 4. Spreng, & Binsfeld. videamus sequenti cap. quæ mala, damna, & morbos malefici & maleficæ inferre soleant, & inferre possint.

C A P V T I I I

*Quenam mala, damna, & morbi à maleficis
& Sagis ordinarié inferantur,
atque inferri possint?*

INcreduli multi, & temerarij quidam Medici, qui negant dari Energumenos, ut supra vidimus, negant quoque dari maleficiatos, adeoque omnes morbos quos nos dicimus per maleficia causari, esse naturales & per remedia naturalia tolli & curari posse: ita non solū veteres Hippocrates & Avicenna, sed etiam recentes quidam, cum Levino Lemnio. In eodem errore quidam perniciosi & suspecti homines versantur, qui negant dari Sagas. Quid ergo mirum, si eiusmodi morbos per exorcismos tolli nolint, imò eos spernant & prohiberi omnibus modis contendunt? sed bene est quod sacræ paginæ, Iuris utriusq; sanctiones, PP, DD, Scholastici, Historici, Poëtæ, ipsiq; periti & Catholici Medici, & sæculorum omniū memoria, temerarios istos, ne dicam Atheos vel hæreticos desertis verbis condemnent. Quæro primò ab illis bonis Medicis, an illi morbi, quibus à planta pedis ad verticē usq; Iobus afflictus fuit, naturalis fuerint, & remedijs naturalibus sanabiles? Quæro secundò, an cæci illi, muti, surdi, lunatici & alij, quos energumenos fuisse probavimus, fuerint tales redditi per causas naturales? Quæro tertio uti supra sapius: si non sint maleficia, seu morbi à Dæmonibus illati, quorsum exorcismi ad illa tollenda? nonne ut supra eo ipso quo asserunt nullos morbos à dæmone inferri posse, Ecclesiā erroris & superstitionis arguunt? ecce in quantam absurditatem seu potius hæresim & blasphemiam illi incauti
Z & cæci

& cæci homines labuntur, dum nimis sapere volunt, hoc igitur pernicioso & temerario errore reprobato, ad rem propositam accedamus.

Dico ergo primò, iuxta omnes Authores suprà relatos, qui hanc materiam exactè tractarunt, omnis generis morbos qui per causas naturales causari possunt, posse quoque per maleficia causari, & de facto sæpè causatos fuisse. Hinc non solum quis fieri potest cæcus, surdus, mutus, claudus & impotens per maleficium (quales ipsemet habui & sanavi) sed etiam Paralyticus, Hydropicus, Epilepticus, Leprosus Asthmaticus; imò etiam in capite, stomacho, ventre, renibus, lateribus, alijsque totius corporis partibus, tam internis quàm externis lædi, affligi, & torqueri, à quibus non nisi virtute Exorcismorum, aliorumque remediorum supernaturalium, uti inferiùs probabimus, maleficiatus liberari potest. Hinc morbi per maleficia hæcenus in diversis orbis partibus miseris Personis inflictis, tot & tam diversi sunt, adeoque tot ubique maleficiati, ut numerus vix exprimi possit. Ipsemet (Deum in testem invoco) tot à decem vel duodecim annis habui in Ecclesia nostra maleficiatos, quos ferè omnes, Deo cooperante, sanitati restitui, ut vix sit in tota Civitate Parochia, nec vicinis pagis, in quibus plures à tyrannide dæmonū non eripuerim, prout sæpius dixi, qui omnibus medicorū remedijs frustra tentatis ad Ecclesiā nostram, de quorundam Doctorum consilio, recurrerunt. Si increduli non credunt tot esse ubique quot assero maleficiatos, legant Sprengerum, Niderum, Mengum, Remigium, Delrio, aliosque Authores Latinos, & inter Gallicos Petrū de Lancre, & Bongnet suprà relatos, imò Ferneliū, Valesium, ab Heers, & alios plures à dicto Delrio relatos, videbunt errorem suum, & stupenda illisque inaudita agnoscent: si illos non habent, consulant.

consulant Religiosos S. Huberti, & Exorcistas, ex quibus mirabilia quæ ibi sæpius & novissimè contigerunt, audient: audient, inquam, quòd nuper puella quædam maleficiata & gravissimè afflicta, non solùm virtute Exorcismi & meritis eiusdem S. Huberti, crines magnâ quantitate, pilos, acus, assiculas, & id genus alia verùm etiam magnos clavos, & ferramenta miræ magnitudinis per os cum stupore & admiratione omnium astantium emisit. Quid amplius? nonnulli cultros ipsos oblongos emisit, prout inter alios se proprijs oculis Trajecti vidisse idem Doctor Heers testatur. Vis plura cognoscere? lege dictum Delrio l. 3. q. 4. sect. 5. & ex illo audies quid Cornel. Gemma quondam Doctor Medicus celebris in Inclyta Academia Lovaniensi, hanc in rem referat, quod oculis quoq; suis vidit in quadam filia Lovaniensi, Catharina nomine, maleficiata.

Magno, inquit, nisu per posticum eiecit anguillam vivam & perfectam crassitudine pollicali, longitudine sesquipedali, cui squameæ & oculi & cauda universim, ut anguillis solet: post hanc anguillæ eiectionem, tantam humoris aquosi copiam evomit humano lotio non absimilem, ut spatio duarum septimanarum amas duas facilè implere potuerit, licet in ventre tumor, nulla in toto corpore inflatio exterius appareret. Quid ad hæc increduli Medici, & Exorcistarum inimici? Quæro iterum ab illis? an hæc à causis naturalibus procedere potuerint? Sed nec finis stupendæ istius historiæ: post tantam aquæ copiam eiectam, tantam quoque pilorum quantitatem eiecit, ut plures pilas justæ magnitudinis implere potuerit: ad hæc omnia cum pilis istis, plurima frusta lignorum, & membranarum, carbones, lapides, aliaque plurima, quæ brevitatis causâ omitto, stupentibus Doctoribus Academicjs & studiosis, eiecit.

Vidi ego, qui virtute Aquæ Baptismalis lapides, calcem, bacellos, crines, & id genus alia, per os ejecerunt: Si hæc ad errorem tuum deponendum tibi non sufficiant, lege Remigium Sprenger. lib. 1. cap. 4. & alios à Delrio relatos. Quid ad hæc reponeret Wierus si adhuc in vivis foret? quid Lemnius, eorumq; sectatores? quis sanæ mentis hæc ex causis naturalibus procedere crediderit? apage ergò ineptos & stolidos istos homines, qui omnia quæ ignorant, blasphemant: videamus aliqua de abortu, partu difficili, & lactis ex siccatione, quæ tria per maleficium frequentissimè fiunt, prout sæpè vidi. De his doctè & accuratè scribit Grilland. & Nider. lib. ultimo fornicarij, qui narrat quemdam maleficum in utero cuiusdam fœminæ septem infantes successivè per sua maleficia necasse, quæ semper abortum faciebat: & quod improbus mulieri fecit, in pecoribus eiusdem domus causavit ex quibus omnibus fœtosis nullum longo tempore partum vivum emisit: habui & ego inter maleficiatos, fœminas quasdam Leodienses & Gemeppienfes, quæ plures fœtus vel mortuos emittebant, vel qui in utero extinguebantur, quæ tandè vi exorcismorum partus suos fœliciter ediderunt. De pariendi difficultate, quòd per maleficium eveniat, Apuleus, Pausanias, alijque plurimi fidem faciunt. De tertio mira narrat Spreng. scitu digna, maximè pro Exorcistis, ad quem illos remitto: non enim hic omnia exscribi possunt.

Præter morbos supra relatos, quos tam pecoribus quàm hominibus, ut suprà dixi, inferunt, etiam frugibus & segetibus suis maleficijs plerumque nocent. Hinc in eum finem non rarò tempestates, grandinem ventos, pluviam, & similia ipsi seu potius dæmones ex pacto, permittente Deo, excitant, quibus miseris Rusticis & nobis omnibus gravissima damna inferunt, de quibus omnibus mirabilia refert dictus

Henri-

Henricus Bogner, in suo exacto tractatu de sagis cap. 23. 24. 25. 26. 27. 28. & 29. quem sæpius legi & relegi: Authores huius lectio plurimum proderit Exorcistis, sed his omis-
sis, veniamus ad præcipuam quæstionē & examinemus quo-
modo & per quos Personæ maleficiatæ dignosci possint?

C A P V T I I I I.

*A quibus & quomodo dignoscendum, utrum quis
sit maleficiatus, an non?*

Tanta est quorundam Medicorum absurditas, cæcitas
& sui oblivio, ut licet nullum credant dari maleficium
nec maleficiatos, sed omnes morbos à causis naturalibus
(prout sæpè diximus) oriri asserant, nihilominus Superiori-
bus persuadere nituntur, nullum prorsus exorcizandum, nisi
priùs iudicium suum desuper tulerint: Et de facto, omni-
bus modis iam pridem tentaverunt, modòque, ut fertur, ten-
tant omnes exorcismos abolere, eo ipso quo Exorcistas offi-
cio illo charitativo, cum gravissimo Reip. præiudicio & Ec-
clesiæ contemptu privare moliuntur: quæ probè cognoscens
filios suos plerumque per maleficia affligi, varijsque morbis
naturaliter insanabilibus vexari, eorumque pecora emori,
fructus terræ & segetes varijs maleficijs corrumpi, aquas in-
fici, contra hæc omnia exorcismos particulares eosque effi-
cacissimos & saluberrimos instituit, prout ex Rituali An-
tuerpiensi, de quo suprà videre est, in quo verbis disertis
Exorcista monetur & docetur, ne in his rebus semper stet
iudicio medici, sed ex iudicijs ac signis in eo assignatis, ipse-
met iudicet, aut certè ad Theologos hac in re versatos re-
currat, prout supra diximus, eoquod, inquit Author istius Ri-
tualis

tualis, Instructione 3. experientia doceat plerisque Medicos ferè omnia mala & accidentia hominibus obvenientia, attribuere noxijs humoribus corporum, & rarissimè judicare aliquem veneficio Diabolico infectum: quod à Superioribus illis bene notari velim, qui Medicis eiusmodi contra Exorcistas aures tam facilè præbent, & de eorum consilio Exorcismos omnes Exorcistis inauditis prohibent, cum tamen ad eos faciendos, Pastores omnes hortari & inducere ex causis præmissis deberent.

Hunc Medicorum abusum & errorem non solum Rituale Antwerp. notavit, ut suprà monui, sed plures quoque alij Authores: audi unum ex multis, Raphaelem De La Torre sæpiùs citatum. Doctorem Theologum celeberrimum ex Ordine Prædicatorum fol. 168.

Non contradico, inquit, Medicos peritos, ac Religioni Christianæ devotos consulere, ut non irrideant dæmoniacos insultus, sicut quidam eorum faciunt, putantes deliramenta esse, quæ de dæmonibus dicuntur, omnia ascribentes morbosis apparatus. Ecce nostros homines ad vivum depictos: ex quo evidens fit, quòd Superiores illi non bene ægris & miseris afflictis consultum velint, qui eos exorcizari nolunt, nisi Medici illi eos maleficiatos judicent, qui (ut dictum est) vel non credunt esse tales, vel nunquam, aut certè rarissimè, idque fortè à veritate coacti, maleficio eos laborare judicabunt.

Hinc quoque colligere est, quàm prudenter & circumspectè dictum Rituale & Author citatus Exorcistas, qui nondum praxim habent, ad Theologos pro dignoscendis maleficiis, non autem ad Medicos remittant, qui enim id meliùs dignoscere possunt, ut suprà dixi, quàm illi, qui hanc doctrinam ex professo tradunt: certè sæpè citatus Malder.
post

post alios multos, præstantissima pro hac cognitione documenta assignat : audi illos.

Signa ex quibus dignoscuntur maleficiati.

Primum signum maleficij est, si in corpus afflicti immissa inveniuntur talia, quæ naturaliter in ea inferri, aut in eo generari nec solent, nec possunt, qualia sunt in stomacho crines, ossa, ferramenta, acus, ligna, lapides & id genus similia, prout suprâ retulimus.

Secundum, si omninò subito quis corripiatur, æger & impotens reddatur, aliàs sanus, maximè si id fiat ad levem sagæ contactum, aut alcerius rei, quæ nullum potest talem habere naturalem effectum.

Tertium, si mala eveniant ex ligaturis, imaginibus, characteribus, & similibus.

Quartum, si morbus sit notus, & consuetus, ac remedijs adhiberi solitis nihil minuatur.

Quintum, si afflictus videatur habere puncturas in corde, quasi acu pungeretur, aut bolum in gutture, nunc ascendentem, nunc descendentem.

Sextum, si quis subito fiat mutus, & iterum restituatur loquela, prout nos nuper vidimus in puero, qui per maleficium, & cæcus, & mutus fuit redditus, atque post dies aliquot virtute exorcismorum perfectè sanatus.

Septimum, si valdè diu angustias magnas patiat, magnâque violentiâ torqueatur, & nihilominus per intervalla, recreatis viribus, quasi in eodem statu permaneat, & contra vim morbi, diu perduret : signum enim est eiusmodi morbum, instar torture ab externo agēte, per intervalla causari, & non esse ab interna partium aut hominum indispositione.

Octavum, si dum nihil prorsus naturalia remedia inveniuntur prodesse, exorcismi profint, aut si adhibitis remedijs

dijs five naturalibus, five supernaturalibus; patiens magis affligatur & patiatur.

Hæc ex Maldero, alijsque Authoribus probatis, quibus addi possunt septem alia in dicto Rituali, seu Manuali Antuerpiensi contenta Instructione 3. quæ ibi videri possunt: inter quæ ab Exorcistis septimum benè notari velim, quod longâ praxi & experientiâ contra quosdam incredulos & hac in re peregrinos verissimum comperi, nempe maleficium vix Sacerdotem intueri posse oculis saltem fixis & intensis: videbis eum, si reflectionem attentè facias, album oculorum miris modis commoveri, agitari & inverti: ad hoc benè advertat Exorcista non ex me solo, sed ex dicto Manuali alijsque pluribus, qui idem docent, viderunt, & mecum probarunt: Addunt alij in hac praxi expertissimi alia, benè quoque ab Exorcistis annotanda.

Primum, si oculi, aures, frons, tempora, & aliæ corporis partes, oleo benedicto à Sacerdote inunctæ, sudorem quandam emittant, aut aliter immutentur.

2. Si aëre, & tempore aliàs frigido, levem aliquem sudorem quis emittat: hoc signum non semel expertus sum.

3. Si membra corporis quasi ligata habeat, & vires toto corpore cum notabili aliquo languore deficient.

4. Si totum caput subito infletur, & oculi turbentur: hoc quoque signum non semel expertus sum.

5. Si quis ita se defessum absque ullo exercitio sentiat, ut impotens reddatur, & vix se movere possit.

6. Si in facie color cinericius, vel alius insolitus & deformis appareat.

7. Si oculos claros & limpidos habeat, & interim palpebras ita oclusas, ut oculos aperire non possit.

8. Si quis sit valde æger, & malè affectus, & interim in qua parte doleat, exprimere nescit.

9. Si

9. Si morbus sit talis ut à perito Medico dignosci non possit.

10. Si suspiria tristitiam quandam insolitam & mœrorem extraordinarium indicantia, absque ulla causa quis emittat.

11. Si appetitu prorsus destituatur, & cibos sumptos evomat, stomachumque quasi clausum & ponderosum habeat.

Denique (quod multi Authores & Exorcistæ adverterunt) si quis vel manibus, vel capite, vel toto corpore, tempore exorcismi commoveri & tremere notetur, qui extra exorcismum nec tremit, nec aliàs tremere consuevit, sive aliquam crucem Reliquijs & alijs rebus sacris v.g. sacrâ cerâ repletam, de qua fusè suprâ, gestet, sive non, quod enim aliqui obtrectatores objiciunt: illos quos asserimus maleficiatos, non tremere extra Ecclesiam nostram, coram alijs Exorcistis, vel nisi crucem nostram habeant, est impudens mendacium & commentum aliquoties suprâ refutatum.

Dico igitur, nonobstantibus quorundam Medicorum & aliorum obloquijs ac convitijs, inter omnia signa maleficij, iam relata, dictum tremorem si fiat, ut dixi, maximè attendendum esse tanquam signum maleficij moraliter certum, quod ab Exorcistis bene notari velim. Vnde autem & à quo tremor ille procedat, non ita nobis notum est. Hanc sanè quæstionem viris doctis sæpè proposui, qui rem dubiâ & obscuram, omnibus discussis censuerunt: mihi admodum probabile videtur, illum à Dæmone procedere, qui licet corpus maleficiati non possideat, sive in eo sedem & domicilium non habeat, illud tamen quodammodo obsidet, & circumvallat, ut maleficium quod corpori ingessit, conservet; Hoc tamen de maleficio interno tantum, dici posse.

mihi videtur: de externo enim maior est difficultas.

Pro hac mea opinione, forma exorcismi facere videtur quæ est talis. Adjuro vos per magnum nomen Domini nostri Iesu Christi ne amplius appropinquetis huic creature Dei ad inferenda, vel in ea conservanda maleficia: Deinde, non est propriè maleficium, quod homines cruciat & enecat, ut suprà dixi, sed ipsemet Dæmon illo posito ex pacto cum maleficis inito, prout sæpius dictum est: ad quod videtur requiri, ut maleficiato aliquousque appropinquet ad nocendum, & conservandum illud maleficium: Hoc ipsum Dæmones tempore exorcismorum adjurati agnoverunt, ut suprà vidimus in historia sororis Magdalene, & alibi.

C A P V T V.

*An per remedia naturalia, tolli possint maleficia,
& maleficiati sanitati restitui?*

Dico primò: Relictis varijs tam Medicorum quam Theologorum quorundam opinionibus, Certum est res corporeas in naturam Angelicam corporis expertem, nihil ex se & directè posse: imò credere, quòd herbe quædam, radices, fumi, & id genus alia, uti putarunt Lullus, Mathiolus & alij. Dæmones expellere, & maleficia tollere possint, absurdum & erroneum foret.

Dico tamen secundò: Quædam medicinæ & herbe, indirectè & mediatè interdum Dæmones ejicere possunt, & amovere maleficia, quia fieri potest, ut impediunt vel auferant dispositiones, quibus Dæmon usus fuit, ob natura-

lem

lem habitum corporis illius, quod vexat vel lædit, ratione complexionis atrabiliariæ, vel similibus causarum.

Hoc modo fieri non repugnat, quod quidam dicunt, aliqua maleficia mediis naturalibus in totum tolli posse: si v.g. maleficium ex solis causis ita factum esset, ut dæmon cum illis nihil ex suo misceret, quod certè rarò admodum, aut nunquam contingit. Si verò (ut ordinariè fieri solet) ex suo quid huiusmodi immiscuit, remedia omnia, quæ dicti authores tradunt ad pellendos dæmones, vel tollenda maleficia, ex parte juvare & prodesse poterunt, modo suprà dicto, in totum & perfectè juvare, nullatenus. Et ratio est evidens: in priori enim casu, poterunt illæ dispositiones, quibus dæmon utebatur, in totum tolli, in posteriori autem, ex parte tantum, vel certè ad tempus impediri: Et sic etiam in priori casu actio dæmonis in totum tollitur, in posteriori remittitur tantum, & ad tempus impeditur. Deinde etiam si dæmon uteretur interdum solis venenis naturalibus, quia tamen, permittente Deo, solet ordinariè vim & activitatem remedium naturalium, quæ alioqui ista venena tollere possent, debilitare & impedire; hinc fit ut maleficia naturalibus remediis vix unquam tollantur: quæ omnia ab Exorcistis medicis & aliis, qui hæc non norunt, benè notari velim.

Dico 3. quando nullæ sunt dispositiones in Energumeno quæ Dæmoni serviant ad intrandū vel manendū, tunc nequi dē indirectè Medici eos juvare minùs liberare possunt. v.g. si quis per nudam Parentum imprecationem, vel ex mero maleficio, puta comestione pomi vel alterius cibi, aut potus fiat Energumenus, & Medicus talem quibusdam pharmacis (prout quidam ex illis tentavit) expellere vellet, talis profectò se ludibrio omnium exponeret. Cùm igitur ex dictis appareat non superesse alia remedia, nisi supernaturalia, examinabimus cap. sequenti quæ illa sint.

CAP.

CAPVT VI.

*Quod sola remedia supernaturalia maleficiatos sibi
restituere, & maleficia tollere ac ex-
stinguere possint?*

Effatum illud prudentis mulieris de Christo: *Bene omnia
fecit*, verissimum hâc ostenditur: sicuti enim contra
morbos spirituales remedia efficacissima instituit, puta
Baptismum ad tollendum & remittendum peccatum origi-
nale, Sacramentum poenitentiae, contra peccata actualia,
V. Sacramentum in cibum animae, ita & contra morbos
corporales plura remedia instituit, ipsosque Medicos ordi-
navit. Verum, quia illi sunt duplicis generis, alij ex causis
naturalibus provenientes, alij operâ demonum & sagarum
contra prioris generis morbos plura remedia naturalia in-
stituit; contra secundi verò, supernaturalia, ea; plurima quae
sola, ut dixi, maleficiatos sanitati restituere, & maleficia tol-
lere possunt, quae proinde Exorcistis, imò & Pastoribus omni-
bus (in quorû gratiâ multa hâc notavi) scitu necessaria sunt,
ut ovibus suae curae commissis, quas fortè contingeret per eiuſ-
modi maleficia affligi, vel in pecoribus damnificari, illa im-
pendere & applicare possint. Cùm interim nec omnes re-
media ista norint, nec libros ex quibus desumere possint
semper habeant. Ecce breviter & clarè supposito.

Primum igitur remedium ab exorcistis & Pastoribus be-
ne notandum & practicandum est hoc; Ut energumenus vel
maleficiatus ante omnia tollat morbos animae, ob quos fre-
quenter & morbi, & maleficia, permittente Deo, inferun-
tur. Unde, nemo, quantum fieri potest, exorcizandus est,
nisi

nisi prius veram peccatorum confessionem præmiserit : quæ ut bene fiat moneri debet , ut sedulo examinet , an nullum peccatum in prioribus confessionibus , ex pudore vel metu omiserit , maximè si sint filiz , quia plures propter hunc periculosum pudorem à Deo punitas & maleficiatas deprehendi. Si igitur pudor ille integritatem confessionum impedit , nihil exorcismis suis efficiet , nisi prius eiusmodi filia , in anima per generalem confessionem perfectè curata fuerit.

Doceat autem Exorcista quod perfecta illa curatio , ad tollendum maleficium , & dæmonem pellendum necessaria , obtineri non possit , nisi per dolorem de peccatis , propositum emendationis & integram ac debitam confessionem : quantum hoc primum remedium conducat , longâ experientiâ didici.

Secundò : monendus est seriò & sapè , energumenus atq; maleficiatus , ut nunquam recursum habeat , nec ad sagas & maleficos , petendo ab illis panem , vel quid simile , nec ad certas mulierculas vehementer de magia suspectas , inquirendo de qualitate & causa morbi , & permittendo se , in eum finem mensurari (qui abusus) pro dolor , est hodie ita frequens , ut in multis locis , plures ad illas , quam ad Ecclesiam recurrant : qui interim , licet diabolicus , & non tollerandus multiplicabitur , & indubiè propagabitur , si exorcismi prohibeantur : quod ab omnibus , quibus illos tollere & impedire incumbit , bene notari velim.

Tertiò , monendus quoque maleficiatus , ut vivâ & verâ fidè , nec non magnâ spe , se armet : fide quidem , firmiter credendo , non nisi ex Dei permissione se esse energumenum , vel maleficiatum , aut propter peccata aut ob alias justas causas ipsi soli notas : spe autem absque hæsitatione , expectando.

invitis omnibus Dæmonibus atque sagis, à Dei bonitate & misericordia, mediantibus remedijs ab eius Ecclesiâ institutis maleficijs, licet gravissimi & inveterati solutionem & extinctionem, vel dæmonum quantumvis obstinatorum & szvorum expulsionem, ac pristinam sanitatē si vel quando saluti ipsorum expedire judicaverit: Erigatur inquam, & quantum fieri potest, energumenus vel maleficatus ad hanc fidem & spem: si enim propter morbi gravitatem, vel dæmonis pertinaciam de liberatione & sanitate desperet, exorcista nihil, aut parum prout longa experientia nos docuit.

Quartò: monendus est obsessus, vel maleficiatus ut quando Exorcista ex signis certis & evidentibus, agnovit morbum ex maleficio procedere, ipsi potiùs credat, quàm certis Doctoribus, qui ut suprà nullum tale agnoscunt: si enim omissis remedijs supernaturalibus, quæ sola ut diximus maleficium tollere possunt, ad Medicos recurrat, oleum & operam perdet, pecuniasque inutiliter consumer.

Quintò, quando remedijs ad id institutis maleficium sublatum fuerit & maleficiatus sibi restitutus, uti tantum beneficium soli Deo acceptum referat, seriò monendus est, ne alioquin propter ingratitudinem in aliud maleficium, priore peius & nocentius reincidat, prout sæpè ingratitis contingit, qui post sanitatem miraculosè restitutam, vitam peiorem quàm antè ducunt.

Sextò: Inducendus quoque maleficiatus ad frequentem Eucharistiæ perceptionem, quæ quantum fieri commodè potest, ante exorcismos præmitti debet, & sæpè reiterari: incredibile enim est quantum, cum magna fide & devotione illam suscipienti proderit.

Septimò, ut facilius à Deo sanitatem obtineat, sit in pauperes

peres (si media permittant) misericors eumq; in finem certas elëemofynas distribuatur, aut si non potest, pro pauperibus & afflictis Deum oret, additis, si vires permittant, jeiunio & ferventi oratione, hæc quidem observanda ex parte maleficiati : ex parte autem Exorcistæ, quæ sequuntur, bene & accuratè observanda.

Primò, omnibus suprà dictis sese pariter armabit, nec non vivâ fide, puritate animæ & corporis, charitate & misericordiâ, patientiâ summè in hoc munere necessariâ, in humilitate, soli Deo totum attribuens, quando videt fœlicem suorum exorcismorum exitum & effectum.

Secundò: In sacrosancto Missæ sacrificio, quod exorcismis quantum fieri potest, præmitti debet, magnâ in Deum affectione, oret pro suis maleficiatis & energumenis, eorumque sanitatem & liberationem à misericorde Deo per meritâ matris suæ, Sanctissimi Joseph, & Sanctorum, quos præcipuè colit, cum magna fide postulet, eoque peracto, utatur cum magna fiducia & charitate potissimo remedio, exorcismo scilicet, ad hoc proprio, idque non semel aut iterum, prout aliqui faciunt, sed sæpius donec tremor cesset, color & appetitus viresque restituantur.

Dixi, ad hoc proprio; quia nec Rituale Romanum, nec Leodiense nostrum, habet proprios ad hoc exorcismos. Unde mirum est, quòd aliqui ex adversarijs nostris, velint obligare & ligare Exorcistas ad dictum Rituale Leodiense; sed prout sæpius repetij, hoc ex ignorantia & defectu studij procedit: author igitur sim, ut Exorcistæ sibi comparent Manuale illud Antuerpiense, à viro doctissimo ex varijs probatisque Authoribus collectum, & prout dixi, ab Episcopo toto Belgio celeberrimo approbatum atque pro maleficijs, exorcismis tertiâ parte contentis utatur.

Tertiò

Tertiò : quamvis exorcismi prout ibi continentur ab Exorcista perito & dictis virtutibus armato, sint magnæ efficaciz & virtutis ad sanandos maleficiatos, nihilominus alia supernaturalia remedia illis adjunget, hæc nêpe Aquas sacras, lustralem, baptismalem, & Gregorianam, quæ omnes devotè & cum fide sumptæ, maleficia ejiciunt, & Dæmones expellunt, prout suprà vidimus.

Quartò : ut hæc aquæ sint majoris virtutis illis imponatur aliquid ex dicta sacratissima cera, & à maleficiato jeiuno quotidie sumatur : exprimi enim vix potest, quantæ sit efficaciz & Dæmonibus formidabiles, ob sacrarum rerum quæ in illa continentur mixtionem, ut satis mirari non possim tantam hominum quorundam, qui docti & pij videri volunt) audaciam & temeritatem ut eam reprehendere, rejicere, & tanquam superstitiosam habere nō vereantur. Sed quia hanc illorum temeritatem ex quadam ignorantia procedere suprà probavimus, mixtionem quam carpunt, & sacre illius ceræ in Ecclesia vbique usum, & dignitatem suprà defendimus (ex quo fit ut communiter gallicè vocetur, *la dignité*). Viderint adversarij an Ecclesiam carpere velint, Patres Capucinos, aliosque plures Religiosos, qui ut superius dixi, illam maleficiatis porrigunt, ut virtute illius sanentur aliis verò ut illam devotè gestando ab omni maleficio præserventur, sed de cera satis : Exorcistas ulterius instruamus.

Quintò igitur : illis omnibus præstitis, omnes cibi, potus & medicinæ, si fortè à Medicis præbeantur, particulari benedictione sanctificentur, quam in rem, formam particularem in dicto Manuali, parte 3. invenies.

Sextò oleum olivarum, quoque benedicatur, cui utilissimè adjuuges flores hypericantis, modò tamen illa herba vel solâ, vel cum dicto oleo benedicatur : in quem finem, habes

bes quoque in eodem Manuali particularem benedictionē:
illam enim herbam, ideò pleriq; vocant fugam Dæmonum,
quia Dæmones expellendi vim habere existimant: ita Lul-
lus lib. 2. de quinta essentia. Mathiol. in Dioscoriden, &
alij plures Medici satis celebres, quòd & admittunt magni
Theologi & Authores suprà citati, modò tamen benedica-
tur ita Mengus, Delrio, Thyraus & alij.

Septimò: dictum oleum benedictum vel purum, vel ut
suprà mixtum cum floribus hypericonis (qui oleum ad so-
lem expositum rubeum, instar sanguinis reddunt) cum gra-
no dictę cerę bibendum malefico præbeatur & frons tem-
pora necnon manus & pedes, iplaque pars in qua dolor præ-
cipuè sentitur, illo oleo, in formam crucis inungantur: hu-
ius enim sumptionis & unctionis virtutem longo usu exper-
ti sumus.

Octavò: utilissimum quoq; fuerit, tempore exorcismi, uti
incenso benedicto, vel suffitu hypericonis etiam benedicto
quæ duo, ut sint majoris virtutis expedit ipsum ignem bene-
dicere, prout invenies in Mengo cuius incensi & suffitus
necnon ignis benedicti vis & efficacia, ex ipsis formis qui-
bus benedicuntur, colligi potest; quod bene notari velim
ab Exorcista, sed moneo, ut dum fit suffumigatio addat &
repetat orationem tertia parte contentam, quam hic ex-
scribam ut ad manum habeat.

*Oratio dicenda & repetenda tempore incen-
si vel suffumigationis.*

Domine Deus Omnipotens, cui adstas exercitus Angelorum
cum tremore, quorū savitium spirituale & igneum esse dignos-
citur

citur, dignare respicere, & bene & dicere habitationem istam, vel creaturam tuam N, ut omnes languores, omnesq; infirmitates, cunctaq; insidia inimici, odorem huius incensi sentientes, effugiant & separentur à plasmatibus tuis, & ab eorum habitatione (vel à creatura tua) ut numquam ledantur à morsu antiqui serpentis pretioso sanguine filij tui redempta. Qui tecum vivit & regnat in unitate spiritus Sancti Deus per omnia secula seculorum. Amen.

Postremò quando Exorcista maleficiatum, vel energumenum à dæmonum tyrannide liberavit, ipsum seriò moneat eiùque inculcet ut pro tanto beneficio, gratias Deo referat, & vitam in melius commutet, memor quamdiu vixerit tanti beneficij. Ipse verò Exorcista antequam illum dimittat, idem faciat legendo super liberato, gratiarum actionem folio 188 contentam. Insuper ne maleficiatus postquàm semel liberatus fuit, iterum ab ijsdem sagis vel alijs (prout sæpius contingit) maleficietur, pium scriptum, seu amuletum sacrum v. g. nomen Iesu, Evangelium Sancti Ioannis, symbolum Apostolicum, vel illud quod tradit Mengus, cum grano dictę cerę sacrę ad collum liberati appendatur, & ab eo cum magna fide & devotione deferatur, quam appensionem & gestationem reprehendere ac superstitionis aut magiæ insimulare, temerarium, impium, ne dicam hæreticum, fuerit: hæc sunt præcipua, quæ Exorcistæ in exorcismis suis contra maleficia bene & sedulò observare debent, si illud arduum & tædiosum officium cum fructu obire velint. Quoniam autem ad expellendos dæmones ab energumenis, major praxis, cautela & industria requiritur, pro omnimoda Exorcistarum instructione, adjiciam omnes instructiones ad id necessarias, ex authoribus probatis desumptas & longâ praxi ac experientia à me observatas.

CAPVT VII.

*In quem finem, & quo in loco maleficium à maleficis
poni soleat, quidq; de eo fieri possit & debeat
quando reperitur?*

Scire debet Primò exorcista, inter maleficos, & dæmones, pactum eiusmodi solere intervenire, ut quamdiu signum aliquod positum fuerit, v.g. glomus crinium simplex vel mixtus cum ossibus, acubus, assiculis, vel quid simile aliquo loco defossus fuerit, aut certa ligatura perseveraverit, talis annulus gestatus fuerit, alicuius imago, acubus cultris, aut aliter à malefica transfixa fuerit, tam diu duret maleficium, pergatque dæmon homini in se, aut rebus ipsius noxam inferre.

Scire Secundò debet, posse unum pactum, vel duplex intervenire: primò quidem ut inter dæmonem & maleficum conveniatur, quod tali signo applicato, dæmon teneatur nocere. Secundò si inter eos conveniatur, ut dæmon tali signo adhibito noceat ad mentem malefici, & eo remoto nocere desinat.

Scire tertio debet, non licere novo maleficio signa magica tollere, aut illa per dæmonem investigare, eo fine ut destruantur: hæc enim absque expressa aut tacita dæmonis invocatione fieri non possunt. Si tamen illa signa magica casu fortuito, aut alio licito modo inventa fuerint, non est dubium, quin possint destrui animo ea irridendi & contemnendi, aut artem magicam vanitatis arguendi.

Similiter, non solum Exorcistæ, sed etiam cuilibet Laico licitum est ea destruere, ne per ea Deus offendatur, aut pro-

mus peccare pergat: sicuti licet, imò laudabile est idola destruere, ne Deus Idololatriæ peccato offendatur.

Dubium quoque non est, quin omnibus licitum sit vicare & declinare signa aut loca, in quibus eiusmodi signa magica seu maleficia posita creduntur, ad noxam dæmonis declinandam.

Denique licet aliqui nimis scrupulosi, & fundamento minus solido inhaerentes crediderint non licere ea amovere, ut sanitas per eiusmodi amotionem recuperetur aut aliud nocumentum evitetur, licet ista amotio fiat per propriam hominis actionem, absque ullo dæmonis commercio, tu tamen libere & absque scrupulo, si contingat te eiusmodi maleficia reperire contrarium practica & destrue animo recuperandi sanitatem: imò, in eum finem quam poteris diligentissime loca, quæ tibi suspecta fuerint perlustra, & dicta signa inquire: hæc enim licere, docent hodie omnes Theologi.

Sed quæres? quibus in locis soleant malefici signa illa magica, seu maleficia sua ponere, ut reperta destruere possis.

Dico primò, quia solliciti sunt ne illa reperiantur, & reperta destruantur, sicque pessimum suum intentum non assequantur, occultant illa quam possunt cautissime, & interdum in locis de quibus minimè cogitatur, ponunt & abscondunt: Ex quo fit ut rarò inveniantur, maximè ab iis, qui experientiam illam non habent.

Dico tamen 2. ex praxi & experientia compertum est, ea interdum poni in domo, vel in limine domus maleficiati, sed maximè in lectis, prout sæpè cum Mengo, & aliis Exorcistis deprehendi. Vide eundem Mengum, virum, ut ex scriptis eius videre est, doctissimum, & ut suprà dixi, Exorcistarum magistrum: Is in Fuste dæmonum cap. ultimo testatur id in Italia

in Italia notissimum, & inter varia exempla, refert unum de quodam Parocho, qui omnibus remediis frustra tentatis, tandem veritus ne morbus, quo detinebatur à maleficio procederet, ad remedia ab Ecclesia ordinata recursum habuit, & interim de consilio Exorcistarum lectos expurgari & perquiri fecit, in quibus multa signa magica inventa fuerunt: quę in ignem benedictum injecta fuerunt. Tu igitur, quicumque munus exorcizandi assumpsisti, idem fac circa eos, quos maleficiatos inveneris. Hoc ego, prout suprà dixi, sæpius practicaui cum maximo maleficiatorum bono, qui signis illis combustis, statim perfectè convaluerunt.

Sed, quia, ut monet idem Mengus, dæmones ad instantiā maleficorum, maleficia renovare singulis mensibus solent, nisi impediuntur, prout in dicto Parocho factum fuisse testatur, Tu, pro maiori securitate utrumque facias, si expedire iudicaveris, cures inquam, singulis mensibus, lectos aperiri, & vi exorcismorum, quos in domo maleficiati cum magno zelo facies, manda omnibus dæmonibus sub omnibus pœnis, quas Ecclesia ipsis imponere solet, ut signis magicis inventis & destructis, non audeant illa quocumque modo renovare, aut ad id concurrere & cooperari.

Dico 3, quando nec in lectis, nec alibi maleficia dicta inveniuntur, ne ideò desperes de sanitate maleficiati, sed ades benedic & exorciza cū magna fide & zelo, ut suprà, sed maxime thalamum in quo æger requiescit.

Præter exorcismum ad hoc proprium incensum benedicatur, & fiat in dicto thalamo, & loco in quo requiescit maleficiatus, imò in omnibus partibus domus, suffumigatio, & loca omnia aquâ lustrali aspergantur, & toto tempore exorcismi cereus benedictus accendatur.

Dico 4. his omnibus præstitis, mandetur, ut suprà, omnibus

bus dæmonibus ut maleficium; ubicumque positum fuerit, penitus destruat & dissolvat, nullâ eius parte relicta: Quod si per Sagam maleficium alicubi positum fuerit, omnes pa- riter pœnæ Ecclesiæ possibiles, vitâ salvâ ipsi imponantur perferendæ sine intermissione, donec illud dissolverit: ipsam enim pœnis impositis cruciari, & ex confessione dæmonum, & experientia constat.

Dico postremò, maleficia inventa igne benedicto com-
buri debent.

APOLOGIÆ

Pro Exorcistis, Exorcismis Catholicis, Ener-
gumenis & maleficiatis, & ab incubis
Dæmonibus molestatis.

PARS TERTIA

DOcuimus suprâ quomodo & qualiter quibuscumque signis
& indicijs, dæmoniâci atque maleficiati deregantur,
& quibus remedijs maleficium tollatur, ipsique maleficiati
sanitati restitui possint & debeant; superest ut tradamus
certas instructiones, ad dæmones debellandos, cogendos,
coërcendos, & à Dæmoniacis ejiciendos, perutiles, imò ne-
cessarias ex pluribus probatisque authoribus, ut supra dixi,
desumptas, & longâ praxi atque experientiâ observatas,
quarum defectu, doctissimi quique tam Philosophi, quam
Theolo-

Theologi, hac in re errare & decipi possunt, prout de facto quosdam viros doctos, tam sæculares quàm regulares, nuper errasse & deceptos fuisse demonstravimus, & ex sequentibus clarè constabit. Verum quia plurimos Pastores audio passim errare, quo ad ordinem exorcistarum eorumque potestatem, ut eos ab errore liberem, doceamque majorem habere potestatem in hac functione quam ipsi putent, antequam veniam ad instructiones quædam documenta doctrinalia præmittam, quæ ab omnibus Pastoribus (in quorum gratiam, hæc annoto) benè adverti velim.

C A P V T I.

Continens quædam documenta doctrinalia, quibus potestas omnium Exorcistarum, adeoque Pastorum ostenditur, & demonstratur.

DOCUMENTVM PRIMVM

M Iratus sum sæpè, cur plerique Pastores, ægros suos, de maleficio & obsessione suspectos, ad me ferè quotidie hactenus remiserint: præcipuam huius rei causam hanc esse detexi, quia scilicet ipsi credunt se non habere potestatem, exorcizandi; in quo certè plurimum falluntur. Scire enim debent ex vi ordinis illam æquè sibi ac mihi competere: & ut rem totam intelligant, sequentia puncta notent & advertant. Primo quidem relictam à Christo Ecclesiæ potestatem, & virtutem quandam, contra omnem adversitatem, tam corporalem quàm spirituales, non tantum à Dæmonibus provenientes, sed etiàm à quocumque con-

Contrario: & hæc potestas concessa fuit Apostolis, ut videtur est Matth. 10. Marc. ultimo, Luc. 10. quibus dedit potestatem omnes morbos & infirmitates à quacumque causa procedentes curandi. Secundò hanc virtutem, ab obitu Apostolorum & Discipulorum, omni ferè sæculo & ubique non omnibus, sed certis quibusdam sanctis & alijs Deo charis fuisse concessam. Tertiò præter hanc virtutem, omnibus Ecclesiæ ministris legitimè ordinatis, inesse quandam potestatem permanentem, ex vi cuius, applicatis applicandis, sequitur semper effectus à Deo, & Ecclesia intentus.

Hæc potestate utuntur Ministri Ecclesiæ, in benedictione salis, aquæ, cereorum, ramorum & similium, ut illorum virtute Dæmones fugent, impedian & comprimant. Quarto: hanc virtutem Ecclesiæ relictam, distingui à potestate data Exorcistis, in sua ordinatione, eò quòd dicta Exorcistæ potestas proveniat à charactere, & Ordinis collatione, in hæreatque subjecto, & directè tantum in Dæmones dirigatur, ut ex forma quam inferiùs referemus evidenter patet: virtus autem Ecclesiæ relicta, ad omnia fertur, quæ salutis & quieti fidelium adversantur, etsi à causis naturalibus procedant: Quintò: ex quo apparet quòd Exorcistarum officium non propriè referatur ad morbos infirmitates & huiusmodi, nisi in quantum à Dæmonibus procedere videntur.

DOCUMENTVM II.

Ex præmissis colligitur, circa morbos, eiusmodi infirmitates, aëris corruptionem, grandinem, tempestatem, non esse utendum exorcismis, nisi moraliter constet à dæmonibus fieri & concitari.

DOCUMENTVM III.

Notent quoq; Exorcistę, in morbis & infirmitatibus à demonijs causatis, omnes suas actiones & exorcismos, ad hoc terminari, ut Dæmones nocere cessent, & ut maleficium tollatur: cæterum morbus jam causatus, & humorum inæqualitas siue corruptio introducta in corpus infirmi non tollitur præcisè & ordinariè exorcismis, sed medicinæ corporales addendæ & adhibendæ sunt, quæ tamen benedictione speciali in manuali appositâ benedicendę sunt, ut per preces & orationes Ecclesiæ maiorem virtutem & efficaciam habeant: Et ratio est, quia potestas Exorcistę propriè ad hoc tantum ordinata est, ut dæmon fugetur, coërceatur, impediatur, non ut sanitas conferatur, maximè si proveniat ex humorum corruptione & inæqualitate.

DOCUMENTVM IV.

Quod verò ad medicinas attinet, quas plerumque expedit maleficiatis dare, licet quidam Exorcistę ex quibusdam Authoribus illas præscribant & porrigant, id tamen nullo modo consultum, ob multa pericula quæ inde evenire possunt. Unde, quod hætenus feci, ab omnibus fieri & observari velim, ut scilicet, pro eiusmodi medicinis ad bonos & Catholicos Medicos, qui maleficia dari credunt, remittantur.

DOCUMENTVM V.

Licet ordinarij eorumque Vicarij pro suo officio & munere invigilare possint, imò debeant, super Exorcistis, ut piè, castè, & prudenter, atque approbatis ab Ecclesia exorcismis utantur, imò illud officium, illis interdiciere, si potestate suâ abutantur, scandalosè vivant, & exorcismis suspectis utantur: attamen ex natura rei & regulariter non indiget

diget Exorcista aliquâ approbatione aut potestate aliâ, quâ Ordinis ad exorcizandum, quia exorcizatio est actus Ordinis & potestatis in ordinatione acceptæ, absque alio respectu & potestate concurrente: quod ut melius intelligas hanc ab omnibus receptam doctrinam propono: sicuti eo ipso quod es ordinatus Subdiaconus, Diaconus & Sacerdos tibi licet absque alia facultate cantare Epistolâ, Evangelium, & Missam celebrare, ita hoc ipso quod tu es ordinatus Exorcista absque alia potestate aut approbatione ex vi potestatis tibi collatæ, potes non solum tuos Parochianos exorcizare, sed alios quoscumque, quando tibi constiterit, saltem moraliter, esse maleficiatos, vel etsi aliquo modo dubites, saltem sub conditione mentaliter restricta: Et ne putes hanc doctrinam esse meam, illam in terminis invenies in Navarro, de officio Ordinarij, Consil. 5. Hugol 1. eodem titulo cap. 47. n. 6. Sanchez in Decalog. lib. 2. cap. 42. n. 18. Portello v. exorcismus, Delrio post librum 6. monitione decimâ, qui ita scribit.

Hoc officium, exorcizandi, est proprium Pastorum Ecclesiarum, & in eorum absentia, cunctorum, qui saltem Ordine Exorcistarum præditi sunt. Vides, quomodo Pastores illi falluntur, qui putant sibi illud non licere absque potestate Ordinarij, quam nullus, quod sciam hætenus requisivit, aut requirit: imò idem Delrio eodem loco sequentia addit, ab omnibus maximè Ordinariis bene notanda. Videntur monendi Prælati, ne in suis Diœcesibus permittant esse aliquos privatos, qui quasi ex officio & virtute peculiari exorcizent. Et immediatè subjungit, *nam hoc officium est proprium Pastorum &c.* Ex quibus liquido constat, omnes Pastores tantam habere potestatem atque habeo, ipsisque incumbere, ut Parochianos saltem suos maleficiatos exorcizent, & in eum finem

nem Manuale Antwerp. sibi comparent, atq; ceremonias addiscant.

Quid ampliùs, hanc doctrinam tanquam certam & indubitatam novissimè tradit Petrus Marchant tom. 3. Speculi sui sive Tribunalis, parte 1. tract. 6. q. 3. qui non solum omnia à me dicta fermè de verbo ad verbum tradit, sed ad rationem dubitandi, quam quidam movere possent, ex Synodo nostra Leodiensi titulo X. cap. V. ita responder, & hæc subjicit.

Hinc si quæ prohibitio ab Episcopis in hac materia fiat, dicendum est illam terminari non ad prohibendos, vel permittendos exorcismos, sed ad cognoscendum de personarum idoneitate, sive potiùs ad avertendum personarum abusus.

Unde positâ personarum idoneitate & prudentiâ ac bono usu, Episcopus prohibere Exorcistam non potest.

Hactenus Petrus Marchant, Theologus toto Belgio celeberrimus. Nec his contentus, hæc addit: Nec Exorcista regulariter indiget facultate, estque prohibitio Episcopalis, prohibitio facti, non juris, quæ tantum cadit in actuale regimen subditorum, non in potestatem &c.

Ratio autem quare non requiratur in hac functione, approbatio aut jurisdictio, ab eodem redditur, quia tota virtus & potestas exorcismi consistit in invocatione virtutis Dei contra dæmones, & in eorum adjuratione, absque alia potestate vel actione in personam: ex quo fit, ut ubicumq; & in quacumque persona ad nocendum fuerint Exorcistæ subijciantur, & ab eo appeti, debellari, coërceri, impediri & ejici possit: hanc doctrinam ab omnibus, maximè autem à Pastoribus omnibus, ut dixi, benè notari velim, qui hactenus ex quodam abusu & errore crediderunt potestatem exor-

cizandi sibi non competere, sed requiri aliam, quam nullus Theologus, ut suprà requirit. His suppositis ad Instructiones veniemus.

C A P V T II.

Quòd ultra potestatem exordizandi, quam Exorcistæ in sui Ordinis collatione receperunt, multæ Instructiones requirantur ad illud munus ritè & cum fructu obeundum.

DOcuimus capite superiori, quòd omnes Pastores ex vi Ordinis habeant plenariam & omnimodam potestatem exorcizandi non solum suos Parochianos, sed etiam alios quoscumque, idque sine approbatione Ordinarij, aut eius licentia: sed quia hæc potestas ab illis qui vel non studuerunt specialiter huic materiæ, vel non habent praxim & experientiam, non potest ita commodè & fructuosè executioni mandari, nisi instructiones ad id requisitas habeant, legant sequentes, benè memoriæ mandent, & observent: si id fecerint, audeo polliceri, ipsos fore brevi perfectos Exorcistas, multumque boni in Ecclesia præstituros. Sit igitur ad gloriam Dei, & creaturarum pretioso eius sanguine redemptarum incolumitatem, quas (eheu hodie) nimis humani generis hostis obsidet & vexat.

PRIMA INSTRUCTIO.

Omnia prorsus quæ parte 2. à maleficiatis & Exorcistis, facienda & observanda monuimus ab energumenis quoque & Exorcistis, imò multò magis exactè & pertinentèr facienda & observanda erunt, si illud arduum, periculosum & laboriosum

sum exorcizandi officium securè; meritoriè, & cum fructu obire velint: omnia quoque remedia, ibidem pro maleficiatis assignata, Energumenis debitè applicata plurimùm proderunt.

INSTRUCTIO II.

Quantumcumque Exorcista in rebus Philosophicis & Theologicis versatus fuerit, non solùm se periculo exponet, sed & ipsos Energumenos, si absque necessariis qualitatibus ab omnibus Authoribus requisitis, & Instructionibus, quas Scholastica Theologia non tradit, illud exorcizandi munus aggredi præsumat. Hic igitur denuò omnes Pastores & Exorcistas, qui praxim & experientiam non habent, seriò monitos velim, ut omnes libros, vel saltem præcipuos suprà à me relatos, sibi comparent, eosque assiduè legant, & memoriæ mandent, aut certè hæc meas Instructiones ab illis desumptas exactè observent, & in praxim redigant.

INSTRUCTIO III.

Si igitur persona aliqua quibusdam ignotis morbis vehementer afflicta tibi offeratur, de qua vehemens sit suspicio ne sit Energumena: hæc duo extrema sedulò evitabit.

Primùm, non facile asseres illam esse Energumenam, potissimùm, si sit pauper & mulier, etiamsi apparentia obsessionis signa videas: sexus enim fæmineus, fallax & dolosus est, aliisque multis vitiis & imperfectionibus obnoxius, ut optimè monet dictus Petrus Marchant.

Secundùm, caveas tamen ex altera parte, ne, ex eo, quòd quædam repertæ sunt, quæ obsessionem finxerunt, eas omnes idcirco, quæ te accedent, etiam fingere credas; in quo certè plerique delinquant, prout nuper vidimus: hâc enim ratione fieri potest, ut miseræ personæ quæ verè obsessæ sunt,

repellantur, & repulsæ omniq; subsidio & consolatione destitutæ, perpetuam dæmonum tyrannidem patiantur, & tandem in desperationem abeant: quod à quibusdam inhumanis & indiscretis Ecclesiasticis notari velim, qui omnes personas afflictas simulationis & fictionis, absque ullo scrupulo insimulant, & à se absq; ullo remedio & auxilio remittunt, prout filiæ nostræ obsessæ repertæ sunt. Prudens igitur Exorcista iudicium suū suspendat, & exorcismos, saltem sub conditione, ut suprà, ad tempus continuet, aliaq; praticari solita, & ad dæmonem detegendum, vel fictionem, si quæ fortè subsit, conducentia, cum magna fide, charitate & patientia praticet & observet, donec certa obsessionis signa, de quibus suprà, advertat.

INSTRVCTIO IIII

Caveat igitur summopere, ne ad primum vel secundum exorcismum, quantumvis exactissime factum, iudicium absolutum & determinatum ferat, asserendo aliquem non esse obsessum, qui fortè à parte rei, vere talis est, ideoq; auxilio & consolatione dignus, ne suo eiusmodi incauto & præcipitato iudicio illum remedijs necessarijs, cum summo corporis & animæ eius discrimine privet vel privari curet, quod grande coram Deo crimen & piaculum foret, prout in nostris nuper vidimus.

INSTRVCTIO V.

Caveat insuper, ne prophanis ridiculis & ab Authoribus reprobatis probis, aut verbis utatur, ad dignoscendum & investigandum, an aliquis sit vere obsessus (prout imperiti quidam praticant) & nuper praticarunt circa nostras obsessas, qui loco exorcismorum ab Ecclesia ad hoc institutorum, verbis quibusdam Philosophicis, ineptis, & alijs ridiculis utuntur, atque usi sunt, ac pro veris Reliquijs, ossa, & alia

alia quædam supposititia ipsis admoverunt. Primò enim in nullo Authore probam hanc ab illis factam invenient, imò ut supra monui, illa expressè ab eis reprobatur, quia dæmon qui omnibus modis in corpore quod possidet, latitare cupit ne per exorcismos, & res alias sacras apponi solitas, crucietur & torqueatur, ad verba illa prophana & ridicula, nec non ad Reliquias supposititias, se cruciari & affligi simulat: hinc fit, ut dolosus ille & malignus spiritus ad eiusmodi verba, clamet, ejulet & conqueratur: ad verba autem sacratissima, & ad eum torquendum & expellendum efficacissima, imò ad contactum plurium & verarum reliquiarum nihil prorsus dicat imò ita se habeat exterius, ac si nihil prorsus pateretur, cum interim certissimum sit, ipsum gravissimè torqueri? Quid amplius? si aliquid latino idiomate aut stylo elegantiori ipsi mandes, simulabit se non intelligere, & ut hoc persuadeat, contrarium prorsus faciet, v.g. si quis incredulus, vel inexpertus, mandet ipsi ut ad pedem sinistrum transeat, transibit ad dextrum, & sic de cæteris: si autem Gallica quid ipsi imperet parebit illico, idque ex professo ut ipsum in errore suo, & incredulitate confirmet, ipsique persuadeat Personam quam his ridiculis & illicitis modis, exorcizat, fingere & simulare obsessionem: hinc factum est ut quidam nuper qui defectu lectionis, studij, praxis & experientiæ, has dæmonum fraudes & technas ignorant, probis eiusmodi, utentes, in turpem errorem Deo & creaturis eius valde injuriosum lapsi sunt, Deo illud permittente, ut qui has instructiones legerint, cautiore & prudentiores hanc in re reddantur.

INSTRUCTIO VI.

Ex hoc igitur illorum errore, sapiat & cautus fiat exorcista caveatque summopere ne unquam aliquem licet filiam miseram

feram, inopem & mendicantem obsessionem simulare credat, multo minus ex his vel similibus motivis asserat quæ ut vidimus, illicita, periculosa & reprobata sunt, nisi alias gravissimas id credendi & asserendi rationes habeat, ne se certissimo peccandi periculo exponat, cum certum & exploratum sit, eum quicumque fuerit, qui tam citò & leviter fictionem in afflicto credit & asserit, duo gravissima peccata judicij scilicet temerarij & detractionis, in re gravi committere, quorum absolutionem numquam à Deo obtinebit, nisi famam suo iniquo judicio & assertionem ablatam restituat, quod quia difficulter admodum præstari potest, evidens fit in quanto periculo illi versentur, qui ex unica, inepta, & ridicula proba filias istas, quas certissimè obsessas demonstravimus, obsessionem fingere, non solum in animo credunt, sed verbo & scripto ubique asserere non verentur.

INSTRUCTIO VII.

Cum autem ex signis suprà relatis certò Exorcistæ constiterit, Personam quam exorcizandam suscepit, esse verè obsessam, antequàm exorcismos aggrediatur, multa, à Sanctis Patribus & peritis Exorcistis commendata & prædicata sedulò observabit. Primò quidem, ut triduanum jejunium cum piis & ferventibus precibus præmittat, seq; & Energumenam in sacrificio Missæ Deo commendet. Secundò: conscientiam ab omni labe puram, per veram contritionem & confessionem habere satagat: licet enim ad valorem exorcismi in rigore non requiratur status gratiæ, quia ille non pendet à virtute Exorcizantis, sed à virtute Christi in exorcismo secundum eius providentiam operantis; nihilominus illegitimè & temerariè, magnoque cum periculo animæ & corporis id aggredieris, si scias te esse in peccato mortali & voluntate

voluntate in eo permanendi; qui enim in peccato mortali
 sciens ac volens existit & permanet, indubiè diaboli membrum
 & servus existit: qualiter igitur adversarius eius erit? & quâ
 fronte demonem expugnare, coërcere & expellere tentabit?
 Sanè perviæ sunt ubique historiae plenæ illusionibus damo-
 num contra Exorcistas malos & peccatores, qui tentarunt,
 cum in peccatis essent, ipsos adjurare. Quid si fides Aposto-
 lorum imperfecta eos impedivit, quò minus eos expellerent,
 quid non faciet peccatum mortale? Videant ergo omnes
 Exorcistæ ne peccatis gulæ, ebrietatis, lasciviæ, iracundiæ,
 vindictæ, detractiōis, & id genus dediti, huiusmodi mini-
 sterium sibi assumant.

INSTRUCTIO VIII.

Præter vitæ & conscientie puritatem, maximâ quâ po-
 terit fide, spe, charitate, & humilitate, omnes exorcismos
 incipiat, & prosequatur, puramque intentionem habere co-
 netur, ita ut purè propter gloriam Dei & Filij eius Chri-
 sti Iesu, qui in hoc apparuit, ut dissolvat opera Diaboli, ex-
 orcisandi munus suscipiat, & ex sincera & sola charitate in
 eo procedat, ut creatura Dei ab infestissimo generis huma-
 ni hoste liberetur, adeoque nullâ temporalis commodita-
 tis vel favoris spe nutriatur. Postremò, ut de suâ virtute,
 scientia, praxi, aut aliâ dote nullatenus confidat, minus
 gloriatur, etiamsi plures dæmones expulerit, & omnia ad
 nutum sibi cedant, memor istius moniti: *Quid habes quod non
 accepisti, si autem accepisti, quare gloriari?* Caveat quoque ne
 illud assumat, ut coram hominibus, pius, justus & virtuosus
 appareat; sic enim suam omnem mercedem, charitativo isti
 officio cœlitus paratam, amitteret: Denique, ne sit similis
 filiis Scevæ, Actor. 19. (qui & vocantur circumeuntes
 Exorcistæ) in quos Dæmon insiliit, quia, ut notant Inter-
 pretes

pretes, erant Exorcistæ quæstuarij, qui ob quæstum & lucrum, quasi circummeuntes, sive circumforanei huc & illuc, se conferebant, ut exorcizarent, qui videntes majorem effectum in invocatione nominis Jesu, quem Paulus prædica-
bat, putaverunt per istum exorcismum, majorem quæstum facere, quibus ideo rectè dixit Dæmon: *Iesum novi, & Paulum scio, vos autem qui estis?*

INSTRUCTIO IX.

Quia spiritus illi nequam, dolosi, versuti, & rebelles, licet notoriè detecti sint, sæpiissime quasi muti forent, ad linguam venire, & se prodere, quantum possunt pertinacissimè re-
nuunt, prout centies experti sumus, & quotidie experi-
mur, Exorcista omnibus modis allaborabit, ut ad linguam eos venire cogat, & loqui, non taliter qualiter sed clarè & distinctè, ita ut ab omnibus audiri possint: Si autem id pri-
mò, secundò, tertio, & pluries reiteratis exorcismis non as-
sequatur, non ideo cesset, nec desistat, sed cum magnâ fide, humilitate & patientiâ, exorcismos continuet, etiam ad
plures septimanas & menses & cum illis, applicet Energumeno omnia, quæ Dæmones torquere solent v.g. Reliquias
Sanctorum aliasque res sacras, idque in parte, in quâ Dæ-
mon sedem habere videtur, vel ad nares, idque longo tem-
pore, & patienter: Applicet quoque stolam & manus capi-
ti, digitos sacros ori cum magnâ fide imponens; sed ca-
veat diligenter, ne vnquam in hâc actione, hæsitet, aut ti-
meat, licet videatur dæmon velle mordere & de tacto mor-
deat, sed illos profundius in os immittat & ingerat. Ad
hæc, aquam lustralem, vel baptismalem, aut Gregorianam,
si sit ad manum, sicut & oleum benedictum hypericoni ad-
mixtum cogatur bibere & deglutire: & videbis efficaciam
istius olei.

addatur

Addatur istis omnibus incensum, prout in maleficiatis diximus, per quod etiam multum cruciatur Dæmon. Candelæ quoque benedictæ igne benedictæ accendatur, & manibus Energumeni, cum cautelâ & circumspeditione imponatur, ac gestare cogatur.

Denique, ipsa crux, & imago B. Virginis, vel oculis obijciatur, capiti, manibusque imponatur, & videbis mirabilem Dæmonis torturam & cruciatum.

INSTRVCTIO X.

Si interim, his omnibus præstitis & adhibitis, parere, & ad linguam venire renuat, ne propterea cesses, aut desperes: aliquando enim per menses, vt dixi, imo & annos, in sua pertinacia manet, prout nos non semel experti sumus. In hoc igitur eventu, persevera patienter in tuis exorcismis & ad singulos, his verbis, cum magna fide, Dæmonem aggredere.

Vicit Leo de tribu Iuda.

Et exhibendo ante oculos crucem (sine quâ, si fieri potest, nunquam exorcizet) adiungat sequentia.

Ecce crucem Domini, ecce signum redemptionis nostræ, ecce signum confusionis vestræ, ideo fugite partes adversæ: quæ verba sæpius repetes, idque cum magno zelo & fervore, & tandem Dæmonem parere coges, vel certè, plurimum torquebis, prout facile dignosces.

INSTRVCTIO XI.

Quia tamen, contingit interdum, prout frequenter experti sumus, quòd quidam Dæmones, ex supremis, vt credibile est, ordinibus ita pertinaces & rebelles sint, vt omnibus præmissis non obstantibus, parere renuant. Exorcista non ideo abijciat animum, nec exorcismos intermittat, sed alia remedia adhibeat, preces, orationes, commina-

ationes adiungat, astantium preces requirat, & his factis, his verbis illum vel illos si fuerint plures, adjuret. Da gloriam Deo maledicte & rebellis Spiritus.

Adjuro te, per Deum vivum† per Deum verū† per Deum Sanctum† & per omnia quæ possunt te cogere, & sub omnibus pœnis, quæ sunt in potestate Ecclesiæ, vt sine morâ & lésione ad linguam compareas, nec inde discedas absque meo jussu, atque in eâ existens, ad omnia quæ tibi mandabo, in veritate absque æquiuatione, & mendacio, ad mentem meam, seu Ecclesiæ respondeas, nec vllam veritatem aut rem aliam, quæ ad expulsionem tuam conducit, celare audeas sub iisdem pœnis.

INSTRUCTIO XII.

Si nec hoc succedat, prout non semel vidimus, pro ultimo remedio, accipiatur Venerabile Sacramentum, & illud cum magna reverentia digito Dæmoni ostendendo, hunc D. Bernardi exorcismum Exorcista faciat. Adest, ô nequissime & rebellis Spiritus, summa charitas, adest summa veritas, adest Dominus tuus, Deus tuus, creator tuus, Iudex tuus: hoc est illud corpus quod de Mariæ corpore sumptum est, quod de Maria Virgine natum est, quod in præsepe jacuit, quod pro nobis in cruce extensum est, &c. prout invenies in manuali, & graviter Dæmonem increpando, cum magno fervore & zelo, hæc subjunges.

In hujus ergo majestatis terribili potestate, mando tibi vt ad linguam venias, in illâ maneat & ad omnia quæ interrogabo, verum respondeas. Quod, si nec his factis obediatur, cum eadem reverentiâ, magnâ cautelâ adhibitâ, capiti imponatur, & his verbis cogatur: Per veritatem corporis & sanguinis Christi in hoc Sacramento veraciter & realiter contenti, mando tibi & impero, vt mihi ministro Christi

Christi, quem hic manibus, licet indignus, teneo, ad omnia obedias. Vel hæc dicat: Dominus Iesus quem hic licet indignus, teneo, te cruciet, torqueat & parere cogat. Addantur impropria, hæc potissimum, Deum qui te genuit dereliquisti, & oblitus es Domini creatoris tui.

Item. Durum est tibi velle resurgere, durum est tibi contra stimulum calcitrare, qui quantò tardius pares, & exis, tantò maius tibi supplicium crescit, quia pro singulis momentis quibus tardas parere, omnes pœnas Ecclesiæ possibiles tibi impono & contra te invoco Sanctissimam Trinitatem & Dominum Iesum hic præsentem, ultorem tuæ contumaciæ: his postremis armis sæpius Dæmones in principio rebelles debellavi & ad omnia mihi obedire, post longum tempus & patientiam, id tandem coëgi: ne igitur mireris, nec desistas, si in tales Dæmones fortè incideris: recordare quòd ipsi Apostoli non semper contra eos prævaluerint, nec plures alij sancti: verùm mirare mecum, quod quidam harum rerum ignari, & imperiti, hoc in negotio ita cœcutiant, vt credant Dæmonem vno atque altero exorcismo, ad obedientiam cogendum, aut certè, si non fiat ab Energumeno, quod ipsi mandant, statim credant non esse ibi Dæmonem, vel certè dubitant: in quo certè, quàm graviter errent & fallantur, ex dictis evidens est. Tu ergo, illis cautior & prudentior esto, & credas, quod omnia præmissa longo tempore non semel practicaverimus, antequàm Dæmon ad linguam veniret, & ad interrogata responderet. Quid autem tibi faciendum sit, cùm ad linguam venerit, & se demonstraverit, sequentibus Instructionibus docebimus, quas proinde bene attende, & memoriz mandare, satage.

INSTRUCTIO XIII.

Cum Dæmon ad linguam venerit, præsentia suæ signum dederit, & locutus fuerit, multa ipsi mandanda, atq; etiam prohibenda veniunt: idque cum magnâ iterum fiducia, prudentiâ & circûspectione, ad quæ proinde sedulò Exorcista advertere debet.

Primò quidem, & ante omnia, per omnia præmissa, & sub pœnis præmissis, ipsi severè inhibendum, ut nec obsessio, nec Exorcistæ, nec astantibus vlllo modo in corpore, aut famâ nocere præsumat.

Et licet inter Authores qui hac de re scripserunt, & quidem inter Delrio & Thyrzum eiusdem societatis, nonnulla sit controversia: quæ fieri, interrogari, & mandari debeant: hæc quæ sequuntur, securè & absque scrupulo & hæsitatione mandare Dæmoni obsidenti poterit.

Primò quidem, ut ad Christi exemplum, nomen suum dicat absque ullo mendacio.

Secundò, ut absque ulla æquivocatione, dolo & falsitate declaret præcisam causam sui ingressus, necnon tempus etiam præcisum, mensem & diem, quibus intravit.

Tertiò, ut aperiat cum eadem veritate, an sit solus vel an socios habeat: Si asserat se socios habere, cogatur exprimere eorum præcisè numerum & nomina singulorum.

Quartò, urgendus, ut dicat ex quo sit vel fuerit Ordine, & ex quo socij: hoc enim scire multùm Exorcistæ expedit, ut cognoscat contra quem & quos, rem & negotium habeat.

Quinto, cogendus quoque, ut declaret quem inimicum specialem habeat in Cælo, quisve locum eius possideat.

Denique cogendus, ut si sciat, manifestet quo in loco exhibit, per quem expelletur, & quibus verbis, rebus & exorcismis maximè torqueatur: hæc omnia bene mandet memorie

ria Exorcista, & sedulò practicet.

INSTRVCTIO XIV.

Si dicat se per maleficium ingressum, ut sæpè contingit, cogatur judicare ex qua materia illud sit compositum, per quem & in quo præcisè latitet, imò omnibus modis & sub pænis præmissis cogatur illud demonstrare, vel penitus destruere, ita ut nihil prorsus ex eo remaneat: Et quod benè advertendum est, ne illud renovari procuret nec ad hoc ullo modo concurrat, aut cooperetur, hanc in rem si maleficium sit extra corpus, cogatur omnibus modis præmissis, ad certum tempus illi assignandum corpus deferere, illud amovere & in signum obedientiæ ad Ecclesiam deferre ac in loco assignando, collocare & nonnisi illis omnibus præstitis, discedere dato signo sui exitus, quod potest ipsi assignari quidq; dicat Dominicus à Soto, v. g. ut vitrum exeundo frangat, candelam extinguat, vel quid simile. Quod enim illud signum peti possit, non solum alij Authores docent, sed ipsum Rituale Romanum. Quod quidem non ita pridem, scèliciter practicavi, nam cum quidam dæmon, qui parvam filiam ex pago de Grentuille, obsidebat coactus dicere causam ingressus, declarasset se ingressum per maleficium, jussi ut ad tempus discederet, illudque amoveret, & nonnisi amoto rediret, quod tandem ita fecit ut maleficium à limine domus non sine pavore & tremore domesticorum, abstraxerit, qui illud in jecoram incautè projecerunt, quo facto, dæmon ad corpus, tempore ipsi assignato redijt, & in Ecclesia prout jussus erat, exijt, fracto in signum sui exitus quodam vitro.

INSTRVCTIO XV.

Quando constat esse plures dæmones obsidentes, omnibus modis, eorum Princeps sive superior: ad linguam evocetur

cetur: si compareat, & dicat se adesse, jubeatur in signum veritatis non quidem jurare, ut legi aliquos praticare, sed potius terram vel crucifixum, aut Imaginem B. Virginis, necnon digitos consecratos deosculari. Si hæc in signum veritatis præstet, cogatur nomen suum, ut supra, dicere, & ex quo ordine sit, & ex quo socij, cum præciso eorum numero. Si parere renuat, & se rebellem demonstret, utatur Exorcista omnibus modis & remediis supra præmissis, & si opus fuerit, ex parte Dei subjiçiat omnium obsidentium minimo, & detur ei authoritate divinâ potestas in illum, & licentia ad linguam, absque ipsius dependentia, imò, ipso invito, veniendi. Si minimus hanc potestatem & licentiam sic datam acceptare renuat, eamque uti, cogatur omnibus modis, & sub omnibus pœnis Ecclesiæ possibilibus eam acceptare, cogi quoque possunt singuli eorum ad linguam venire, nomina exprimere, & ad omnia respondere, quæ conducere possunt ad eorum expulsionem: quod non semel praticavi & obtinui.

INSTRUCTIO XVI.

Et quia longâ experienciâ nobis compertum est, quod etiam aliqui ex Authoribus supra relatis expressè monent & docent, omnesque Exorcistæ periti annotarunt sæpenu- merò, alios dæmones, vel ultrò, vel vocatos à dæmone obsi- dente, aut etiam à Superioribus missos & coactos, venire ipsi in adjutorium, modis nobis ignotis consiliumque & fa- vorem dare, meminerit Exorcista in principio singulorum exorcismorum cum magna fide & severitate, sub omnibus pœnis possibilibus omnibus, cuiuscumque Ordinis fuerint, mandare & præcipere, nullum auxilium, consilium aut fa- vorem dæmoni seu dæmonibus obsidentibus, siue eminus si- ve cominus præbeant. Et hanc in rem dæmoniacam, locaq;

vicina

vicina frequenter aspergat : licet enim non semper corpus obsessum intrent, tamen vicina loca occupant, & intra sphaeram suam gravissimè miseris energumenis plerumque nocent, prout experientia quotidiana docet. Ut igitur impediantur accedere, vel si accesserint, removeantur, & fugentur : præter asperfusionem aquæ benedictæ accipiat crucem Exorcista, & ad omnes partes illam convertendo, increpet illos his verbis : *Ecce Crucem Domini*, ideò *fugite partes adversæ* : & illis sæpiùs repetitis, hæc adjungat. Per signum & virtutem sanctæ crucis, & per omnia quæ vos cogere, confundere & torquere possunt, mando ut non audeatis huc accedere, vel si accessistis, absque ulla mora recedatis, nec ullum auxilium dæmoni, vel dæmonibus hanc creaturam Dei obsidentibus, præstetis, nec illi ullo modo noceatis : Et ut meliùs hæc mandata succedant, incensum quoque benedictum, sive ex ruta, sive ex folijs, aut semine hypericantis ante obsessum adhibeatur, quod, in quantum fieri potest, in promptu esse debet : quia dæmones obsidentes per illud, veris, sed miris modis nobis ignotis, torqueri & cruciari certissimum est, prout experientia quotidiana docet, imò accedere volentes per illud impediuntur & fugantur. Quod autem etiam ipsi dæmones obsidentes dum nimis premuntur & torquentur, auxilium illud postulent, quotidie videmus & audimus, dum oculos terribiles ad omnes partes vertunt, ingemiscunt, & dæmones, ore, manibus, aliisque signis & gestibus in suum auxilium vocant, & venire renuentes probris & maledictis afficiunt.

INSTRUCTIO XVII.

Experimur quotitæ dæmones quantum possunt obsistere & reluctari, antequam nomina sua declarent, quia prævident illis detectis, se variis modis confundendos contem-

nendos & cruciandos : quando igitur rebelles & contumaces fuerint, ultra media superiùs posita, hoc quoque utatur Exorcista : nomen ipsius, vel nomina, si plures fuerint, in folio chartæ benedictæ magno caractere scribat, acu pungat, & pedibus conculcet, ab astantibus, maximè pueris, si qui adsint, virgis cædi jubeat & conculcari, ac tandem igne benedicto, prout inveniet in Mengo, comburat, & cineres iterum pedibus conculcet, ac conculcari curet. Sæpiùs cum dicto Authore aliisque peritis Exorcistis experti sumus, quantum illis actionibus confundantur, irritentur, & crucientur, licet enim per se & physicè illa dæmones, utpote Spiritus, non tangant nec afficiant, tamen quicquid eorum nominibus fit, sibi fieri, pro superbia sua reputant : Et eadem est ratio de sputis & colaphis : licet enim hæc non probet Delrio, Thyrsus, tamen Sanchez, Mengus, omnesq; Exorcistæ probant & practicant ; non quod credant dæmones per se, ut supra, illis torqueri, sed quia contemnuntur, & illa ægerrimè ferunt, ita ut fieri possit, quòd hæc opprobria ferre ex superbia non valentes, ab obsessis recedant.

Quoad colaphos tamen caveat Exorcista ne excedat, & misero energumeno illis noceat : alioqui enim, ut bene monet Sanchez, & per imprudentiam peccaret, & pro sublevamine energumeni, dolores & afflictiones ipsius augeret.

Idem dicendum de incensis, quæ prudenter admoveri debent, ita ut energumenus illis non offendatur.

INSTRUCTIO XVIII.

Præter hæc, quædam dæmonum imagines tetra & horrendæ ipsis cum exprobratione & irrisione exhiberi possunt cum illis verbis : Vos, qui quondam creaturæ tam nobiles & formosæ fuistis, ecce in tantam deformitatem & vilitatem devenistis, ut nihil vobis deformius & vilius reperiri possit:

possit: hæc exprobrationes sæpius cum contemptu repetitæ,
dæmones maximè confundunt, & exasperant.

INSTRVCTIO. XVIII.

Et quia nonnulli quasdam formas & ritus, quos docti
Theologi, & in hac materia probè versati non approbant,
in suis exorcismis observant, illis relictis utatur solùm iis,
quæ à doctis & peritis Exorcistis recepta sunt: hinc nihil mā-
det dæmonibus sub pœna excommunicationis propriè di-
ctæ, prout aliqui in principiis Theologiæ minùs versati fa-
ciunt, quia illa pœna dæmonibus non quadrat.

Dixi propriè dictæ, quia hæc forma in quibusdam Rituali-
bus, & Authoribus approbatis reperitur; sed excommuni-
catio ab illis impropriè accipitur, pro execratione & male-
dictione, cuius capaces sunt. An autem liceat mandare dæ-
monibus superioribus, ut dæmones hominum corpora obsi-
dentes & rebelles crucient & expellant? controvertitur in-
ter doctos: affirmativam tenent & practicarunt doctissimus
& in omni scientiarum genere versatissimus Sylvester V.
adjuratio, Mengus & Felisius ex Ordine Minorum, &
alii: Negativam verò Sanchez la Torre, & alij nonnulli; quo-
rum fundamentum non est ita solidum, quin possit optimè
resolvi: Vnde Exorcista potest liberè sequi primam opinio-
nem, cum hac tamen modificatione, quòd nolit per eiuf-
modi mandatum, quidquam petere à Dæmone superiore,
nec eius auxilio uti, prout supponit Sanchez, sed tantùm
rogare ex parte Dei ut rebelles illos puniat & expellat,
quod nullo modo auxilium importat.

INSTRVCTIO XX.

Licet vis exorcismi, in vocis contentione, aut passionum
vel affectuum excitatione, quibus aliqui frustra se fatigant,
non consistat, ut bene monet Manuale Antwerp. instruct.

IV. attamen modus adjurandi Dæmones, & eis imperandi debet esse vehemens, durus, asper, increpativus, & contemptibilis, tam verbo quàm signis, & nullatenus blandus, mollis, fœmineus, amicus vel timidus, prout aliquando fieri vidimus, Dæmonibus applaudentibus, & de eiusmodi Exorcistis multùm gaudentibus: Ratio est, quia spiritus superbi ægerrimè, ferunt, se ab hominibus, ita ridiculè, contemptibiliter, & imperiosè tractari: Recordetur Exorcista, qualiter Christus Math. 7. se erga eum dæmonem exhibuerit, quem expellere voluit. *Surde*, inquit, & *mute*. Spiritus ego precipio tibi ut ex eas ab eo &c. Idem fecerunt ipsius Apostoli & Discipuli, alijsque Patres & Exorcistæ, qui idcirco, idem ad Exemplum Christi faciendum monent. Vide la Torre pag. 177.

INSTRUCTIO XXI.

Quia spiritus nequam ad linguam venire coactus, interdum illam deserit & fugit, ne cogatur respondere ad interrogata, vel aliqua secreta, quæ ad expulsionem eius conducunt detegere. Exorcista hîc omnem prudentiam, & operam adhibeat, ut illum in lingua retineat, & si fieri potest ita liget, ut nec illam nec corpus deferere valeat: quod ut obtineat, in ipso principio, omnia mandata, cum suis circumstantijs formulis & pœnis supra expressis adhibeat, & interdum pendente exorcismo, reiteret: Et si ijs non obstantibus exierit, animo declinandi exorcismos, & pœnas adhiberi solitas, omnibus modis eum reingredi cogat, adhibitis ijs omnibus quæ ipsum cogere & cruciare possunt.

INSTRUCTIO XXII.

Quoniam autem dum in lingua remanere cogitur, & cruciatur, horribiles sæpissimè contra Deum eiusque sanctissimam Matrem & Sanctos blasphemias evomit, Exorcistam
& astan-

& astantes iniurijs & calumnijs afficit, statim silentium illi sub omnibus pœnis imponat, his verbis: Obmuresce maledicte Spiritus: & pro blasphemijs omnes pœnas Ecclesiæ possibiles imponat, veniamque à Deo & Matre eius ac Sanctis quos offendit, etiam genibus flexis manibusq; junctis rogare cogat, prout & astantibus, si quos offenderit, quod centies fecimus & obtinuimus.

INSTRVCTIO XXIII.

Et quia curiosi quidam interdum rogant Exorcistas, ut quædam curiosa, impertinentia, & ad exitum nihil conducentia illis imperent, nullatenus ipsis hac in re deferant, aut obediant, sed Ecclesiæ, quæ talia expresse prohibet & seriò mandat, ut illa dumtaxat petantur quæ ad illorum expulsionem conducere videntur. Quæ autem illa sint, vide superius, & bene observa, nec ab illis cuiuscumque respectu recede: alioquin non solum offendes, sed oleum & operam perdes.

INSTRVCTIO XXIIII.

Quia sæpè experti sumus vafros & astutos illos Spiritus, velle fatigare Exorcistam, ideoque sæpè per plures horas in sua contumacia & rebellione persistere, antequam obediant, ut sic Exorcista cedat, & animum abjiciat, ideo hinc cautus sit, & quantumvis dicant se non parituros, non idcirco exorcismum inceptum deferat, aut interrumpat, sed cum magna fide, patientia & humilitate continuet, & prosequatur, donec intentum suum assecutus fuerit, & illos non solum vicerit, sed etiam se victos confessi fuerint. Quod centies fecimus & obtinuimus: si enim Exorcista cedat dæmoni, & ab eo semel vincatur, superbus ille dæmon, insolescet, gloriabitur, & vix in posterum parebit: quod ab omnibus Exorcistis bene notari & observari velim, ne se ridiculos dæmonibus exhibeant.

INSTRUCTIO XXV.

Sit firmus in fide Exorcista, in Deo, pro cuius honore & gloria laborat, spem totam reponat, dæmonem quantumcumque minetur, non plusquam catulum timeat, quandoquidem ne quidem capillum absque Dei permissione auferre possit: certè aliquando contra me enssem eduxit & vibravit, ut suprà dixi, cultros & alia arripuit, sed frustra, Deum cohibente: Si verò Deus ipsi permittat, ut te interdum in bonis vel corpore, aut aliter lædat, perfer patienter, & patientiâ tuâ illum confundes & vinces, Deumque tibi propitium & favorabilem reddes: crede experto, videbis quòd hæc monitio vera sit, & de illa gaudebis.

INSTRUCTIO XXVI.

Caveat insuper Exorcista quidquid dæmon minetur, reluctetur, & parere renuat, ne ullum unquam timoris, impatientiæ aut diffidentiæ signum ostendat.

Caveat insuper summopere ne contra Deum murmuret, aut conqueratur, si quando interdum dæmonem in sua erga energumenum sævitia, & inobedientia relinquat, quia sæpè patientiam & fidem tam Exorcistæ, quàm energumeni vult probare, & utriusque merita augere. Hoc enim Exorcistam scire velim, quòd licet tantam virtutem ipsi Deus conferre possit, ut statim ad eius mandatum, dæmon pareat, & exire cogatur, non tamen semper illam confert, sed finit ipsum in sua libertate, an velit obedire vel non sicut homines: attamen, sicuti illis per inspirationes internas, flagella, prædicationes, aliaque media abhibet stimulos ut obediant, ita cum illis spiritibus nequam agit, ut hâc viâ cogantur Exorcistis parere, & tandem exire: stimuli autem illi sunt omnia suprà relata, crux, reliquiæ, cera sacra, incensum benedictum, ruta benedicta, virgæ, sputa, colaphi, irrisiones, exprobratio-

probrationes, contemptus, Exorcismi & alia id genus: Si tamen finaliter his non cedunt, vim coactivam dictis mediis & exorcismis, quando expedire judicat, confert, quam posset dare in principio si vellet, cui nullatenus dæmon resistere posset: quocirca, ut suprâ monuimus, debet instanter, patienter & importunè, quotidie, post sacrum maxime, per tres, quatuor & amplius horas in illo arduo quidem, sed plurimum meritorio munere perseverare, ut millies fecimus, exemplo multorum Sanctorum, qui sæpè non solum per menses, sed plures annos, pro liberatione unius energumeni, magno studio & zelo laborarunt.

INSTRUCTIO XXVII.

Quia sævi illi humani generis hostes, non solum eos quos obsident miserè affligunt, torquent tam in anima quam in corpore turbant, sed etiam confessionem, communionem, piaque omnia exercitia ac laborem ipsum, somnum cibum & potum impedire moliuntur, atque in eum finem, modò unam, modò alteram corporis partem occupant: sed caput maxime, ut intentum suum assequi possint, Exorcista ad omnia ista diligenter advigilabit; & ideò, ad omnes exorcismos ipsis rigorosè, sub omnibus pœnis mandabit, ut quoad præmissa omnia eos liberos sinat, & in eum finem semper præcipiat, ut caput deferant, & ad unguem parvi digiti dextri, vel sinistri pedis, semper ante finem exorcismorum remittat, tanquam ad locum illis, toto tempore quo corpus possidebunt, assignandum, Et ne subdolus Dæmon illum decipiat, sub prædictis pœnis mandet, ut sine fictione, realiter ad locum istum ipsi assignatum descendat, ibique fixus ligatus maneat, & in signum suæ præsentiae, terram bis ter plus vel minùs, prout visum fuerit, pulset: hæc praxis ab omnibus Exorcistis bene & exactè observari semper debet, donec Dæmon egrediatur.

INSTRUCT.

INSTRUCTIO XXVII.

Quia sæpè Dæmon modò in una parte modò in altera, misero Energumeno suum cruciatum infert, guttur & ventrem inflat, pedes brachia & manus occupat, torquet, & invertit, ita ut impotens & ad omnia inhabilis reddatur, cum mandatis & remedijs supra expressis: hoc semper ad manum habeat: Per signum & virtutem sanctæ crucis recede hinc, quod pollice in formam crucis, super parte afflicta, & à Dæmone occupata, cum magna fide faciat, donec Dæmon illam deferat; hoc remedium inveniet efficacissimum, quod proinde ipsos Energumenos exactè docebit, ut extra Ecclesiam illo uti possint, quando contigerit eos vexari: Et quia superbus Dæmon, in capite, quantum potest, sedem suam figere conatur, hoc remedio, tam ab Exorcista, quàm ab Energumeno, ex illo expellatur, uti & ab omnibus alijs donec ad locum assignatum redierit; quod rursus ab Exorcistis bene retineri velim: hâc enim ratione, miseros plurimum sublevabunt.

INSTRUCTIO XXVIII.

Quia plerumque, uno Dæmone egresso, aliqui remanent in corpore obsesso (prout supra monuimus contra dictos Theologos, qui defectu praxis contrarium sentiunt) Exorcista totis viribus, & sub omnibus pœnis Dæmoni principali mandabit, ut secum omnes ita educat, ut nullum ex socijs suis, in obsesso relinquat, neque ampliùs ad ipsum, cum ipsis, aut alijs redire præsumat, aut in locum suum remittat. Hæc duo exactè observet Exorcista: aliàs enim vel Dæmon egressus redibit, vel certè alios in locum suum mittet, prout experientia quotidiana fidem facit. Hinc ipse Christus (omnes Exorcistas suo facto docere volens) quando spiritum unum ejicere voluit, hoc observavit his verbis, *Surde*

& mite spiritus, ego precipio tibi, exi ab eo, amplius ne introeas in eum. Vides prout sæpè monui, quàm durè & asperè Christus Spiritum illum tractet, & quod ipsi imperet ne amplius introeat in eum: quæ documenta pluries repeto & inculco, ut Exorcista illa bene memoriæ imprimat, & sedulò observet.

INSTRUCTIO XXX

Ad hæc omnia conetur Exorcista, tam per se quàm per adiutores exorcismos longo, ut dixi tempore, absque ulla ferè interruptione, in quantum licebit, continuare, ut spiritus obsidens nullam requiem habere possit: aliàs enim, si exorcismi interrumpantur vires resumet, hâcque viâ, & fortior & pertinacior reddetur; multùmque negotij & laboris Exorcistæ postmodum facesset, prout sæpè experti sumus, modòque si unquam experimur, quia exorcismos omittere ad evitandam molestationem debuimus, ut proinde nemo mirari debeat, si Dæmon non obediat, ut priùs.

INSTRUCTIO XXXI.

Et quia piarum personarum preces, ad expellendos dæmones plurimùm conducunt, ut plurimis ex historijs patet, Exorcista, si fieri possit, tales non solùm admittet, sed etiam rogabit ut adesse velint: blaterones autem irrisores, & otiosi, omnis sæpè pietatis ac devotionis expertes, qui ad tristia sanè huiusmodi spectacula tanquàm ad ludos, choreas aut comediâ conveniunt, nunquam admittantur, vel si jam, contra voluntatē Exorcistæ intraverint, moneantur seriò, ut devotè & modestè sese contineant absque risu, cachinno, aut indecenti actione, vel sermone. Ipsique & alij quicumque moneantur, ut non conveniant curiositatis causâ, sed ex bono motivo, ut ex his quæ vident, discant timorem Domini, in manus talium hostium incidere reformident, & pro Energumeno ferventer orent: sic enim Exorcistam plurimùm juva-

F f

bunt

bunt, quem aliter faciendo impediunt & retardabunt.

INSTRUCTIO XXXII.

Dæmon egressurus, interdum petit ab Exorcista, prout sæpè nobis contingit, potestatem huc vel illuc eundi, hæc vel illa faciendi, promittens, si id ei concedatur, se absque mora ulteriori exiturum: In his igitur ipsius petitionibus, Exorcista sit prudens, & circumspectus. Primò caveat, ne quando aliquid contra Dei honorem, & proximi salutem, aut utilitatem postulat, ipsius petitioni unquam acquiescat: Vnde licet vel unicum Energumeni crinem, vel quid simile petierit, nunquam ei concedendum: Imò nec expedit loca quædam particularia, licet remota & deserta, ad quæ aliquando remitti petit, ipsi concedere: melius & tutius fuerit, si Exorcista ab eius petitionibus se expediat, & ad locum à Deo ipsi paratum remittat.

INSTRUCTIO XXXIII.

Quando vi exorcismorum, & aliorum mediorum, de quibus supra, Dæmon tandem victus, declarat se velle exire, Exorcista seriò meminerit, hæc illi rigorosè sub omnibus pœnis imperare. Primò, ut egrediatur absque ulla obsessi, suæ personæ, & astantium læsione, Ecclesiæ rerumque ad illam spectantium, damno, & incommodo. Secundò quidquid in contrarium dicat Soto, ut supra, ut det signum aliquod sensibile sui exitus, ut frangendo vitrum, extinguendo candelam, vel aliud simile, per quod de exitu ipsius constare possit: licet enim dato tali signo, iterum possit redire, Exorcista tamen erit securior, & pro reditu quem urget Soto, remedium adhibere poterit, aliterque providere. Tertiò, quia interdum cum magno fœtore exire solet, qui astantibus nocere posset, ei quoque seriò mandetur, ut ab eo abstineat: Si tamen signa prædicta exitus sui dare nolit, sed alia, quæ
illum

illum sufficienter manifestent; imò si nullum prorsus, ex superbia sua dare velit, non est quod multum contra eum Exorcista contesterur, sed sinat sic illum abire: ipsi sufficiat quod intentum suum principale, quod est eius expulsio, assequatur: sic enim nobis non semel contigit: quando autem sic absq; ullo exitus sui signo exit, Exorcista iterum ipsi sub omnibus pœnis redditum inhibeat, & per tempus aliquod exorcismos ad hoc proprios & conducentes continuet, atq; liberatum omnibus remedijs spiritualibus armet, Sacramenta frequentare curet & in timore Dei contineat, Deoque ex sua parte in precibus & sacrificijs commendat.

INSTRVCTIO XXXIII.

Diximus suprâ, tam maleficiatos quàm energumenos, tempore exorcismi tremere: Quæres igitur quomodo ex isto tremore dignoscatur an quis sit obsessus vel maleficiatus tantum? ecce tibi hoc signum, longâ experienciâ & praxi à nobis frequentissimè notatum trado.

Tremor maleficiati, est uniformis, & aliquomodo lentus, & in manibus potissimùm videtur: Tremor autem energumeni, est valde difformis, modò celerrimus & violentus, modò remissus & interdum quasi extinctus, dæmone recedente & latitante. Deinde non solùm in manibus, sed sæpè in toto corpore ita tremit, ut per astantes retineri & iuari debeat.

INSTRVCTIO XXXV.

Superbi spiritus, veriti ne signum exitus sui dare cogantur, sicq; in ipso egressu confundantur vel humiliantur, ipsi interdum sponte suâ, signa quædam exhibent, his modis: Primò quidem aliquando clamores horribiles & insolitos edunt, terribilem quendam tremorem & furorem extraordinarium in facie & oculis ostendunt, linguam crassâ

longam & horrendam educunt, os verò latum ad fauces usque adaperiunt cum multa spuma, ita foetida & sordida, ut aspicientibus horrorem incutiant prout pluries vidimus & experti sumus. Secundò exitum suum etiam vomitu & ejectione rerum quarundam foetidarum & extraordinarium manifestant. Tertio & frequentissime cum obsessi cruciatu & collisione insolita, nec non deliquio ex nimio saepe cruciatu, qui saevo spiritu egresso, ad mediam interdum plus minus horam, quasi mortuus jacet absque ullo ferè sensu, prout novissime, bis vel ter experti sumus.

INSTRUCTIO XXXVI.

Si his omnibus factis (sive dæmon signum exitus dederit sive non) obsessus nihil amplius in corpore sentiat, nec ullā molestiam aut dolorem patiatur idque per plures dies ac menses, ita ut quietè dormiat, benè edat, bibat, & laboret prout ante, aliaque necessaria corporis & animæ officia absque ullo impedimento & obstaculo obeat, signum magnum est perfectæ liberationis, quo casu Exorcista, gratiarum actionē prout in manuali habetur piè & devotè referat prout supra monuimus ex parte sua, inhibeatque iterum dæmonibus egressis per omnia supra dicta, & sub omnibus panis ne unquam amplius ad illum per se vel per socios redeat aut alios in suum locum remittat, in quibus mandatis sit valdè exactus, attentus & sollicitus, ne quid horum ex oblivione, vel inadvertentia unquam omittat: Deinde moneat seriò liberatum, prout & supra aliquoties monuimus, ut toto vitæ suæ decursu, memor sit beneficii præstiti & vivat in timore Dei, vitam commutet, saepe Sacramenta cum magna puritate & pietate frequentet, atque super omnia ab omni blasphemia, juramento, execratione, lascivia, & alijs peccatis mortalibus sedulò per Dei gratiam abstineat, ne dæmon expulsus, propter

rer eiusmodi peccata & ingratitude[m] redeat, sicq; fiant
posteriora pejora prioribus, ut supra monui, in quo monito,
meis instructionibus finem impono ut aliquid de incu-
bis quarta parte dicam.

APOLOGIÆ

Pro Exorcistis, Energumenis, Maleficiatis
& ab incubis molestatis.

PARS QVARTA

De Incubis & Succubis.

QUoniam multi ex incredulis, de quibus libris su-
perioribus egimus, vel ex ignorantia, vel pertina-
cia & temeritate, omnia quæ de incubis & succu-
bis in Scholis traduntur, cum Hæreticis, & malis ac suspe-
ctis Catholicis tanquam somnia & vetularum deliria (sic
enim quidam loquuntur) irrident & rejiciunt, pauca hâc
parte, ad ea quæ cap. 9. 10. & 13. diximus, adjiciemus, ut
Exorcistæ aliqualem illorum cognitionem habeant. Primò
igitur inquiremus an sint incubi & succubi: Secundò, quo-
tuplicis generis sint: Tertio, quibus remedijs Personæ ab
incubis & succubis vexatæ, juvari & liberari possint, ut Exor-
cistæ, si in tales inciderint, ea ad manus habeant, ijsque
utantur.

CAPVT I.

An dentur Demones incubi & succubi?

SCioli quidam, sed hâc in re ignari prorsus & temerarij, credût quidē esse dæmones, sed quia audierunt esse spiritus, hinc sibi persuadere non possunt esse incubos aut incubas, hoc est, actus venereos cū maleficis, aut aliis exercere: sed contrarium in Scholis ita receptum est, ut S. August. D. Thomas, alijsque omnes pro temerariis eos omnes haberi & reputari velint, qui illud inficiari audent: Audiant isti increduli Eximium illum Doctorem lib. 15. de Civit. cap. 23. Quoniam celeberrima fama est, multiq̃ue se expertos, vel ab illis qui experti essent, de quorum fide dubitandum non est, audiisse confirmant inveniri, silvanos & faunos, quos vulgò incubos, ut vocant, improbos sæpè exstitisse mulieribus, & earum appetiisse ac peregisse concubitum, & quosdam dæmones, quos Dufios Galli nuncupant, hanc assidue immunditiam & tentare & efficere, plures, talesque asserunt, ut hæc negare impudentiæ videatur &c. Quid ad hæc incrudule? an tu Augustino acutior, solertior, & doctior? Sed & audi, pro omnibus Theologis, Principem Scholæ Theologicæ Doctorem Angelicum 1. part. quæst. 51, art. 3. sequentem doctrinam Sancti Augustini: Ad 6. dicendum, quòd sicut Augustinus dicit c. 15. de Civit. Dei, multos se expertos vel ab expertis audiisse confirmant silvanos & faunos (quos vulgò incubos) improbos sæpè exstitisse mulieribus & earum experuisse atque peregisse concubitum: unde hoc negare, impudentiæ videtur. Et paulò post: Si tamen ex coitu dæmonum aliqui interdum nascantur, hoc non est per se-
men ab eo decisum, aut à corporibus assumptis, sed per se-
men alicuius hominis ad hoc assumptum, utpote quòd idem
dæmon

dæmon qui est succubus ad virum, fiat incubus ad mulierem &c. Quid ad hæc iterum incredule? an tuum iudicium illius præferes? Addisce ergò, quòd licet dæmones, utpote spiritus, corpus verum non habeant, possunt tamen vel defunctorum damnatorum corpora assumere, vel de novo ex aëre & aliis elementis ad carnis similitudinem palpabilia effingere & formare, eaque pro libitu suo movere, calefacere, ijsque ad nequitiam suam peragendam uti: atque hanc ratione, quem naturâ non habent sexum, artificiosè exhibere, & viris specie fæmineâ, fæminis, specie viri abuti & has subjicere, & illis se substernere: possunt etiam, ut audivisti ex S. Thom. aliundè acceptum verum semen adferre, & naturalem eius emissionem imitari. Hæc pro Exorcistis sufficient, ad redarguendos incredulos: veniamus ad secundum punctum.

C A P V T II.

Quotuplicis generis sint incubi & succubi?

Varia sunt hac de re incredulorum & ignarorum iudicia: sunt aliqui, qui nec dæmones, nec sagas credunt, ideòque omnia quæ dicuntur de incubis, irrident: hi impij homines Hæreticis seu potiùs Atheis annumerandi sunt. Sunt alij: qui dæmones & sagas quidem credunt, sed omnia quæ de incubis dæmonibus dicuntur, ut suprà diximus, explodunt, asserentes illos dæmonum coitus non fieri nisi per imaginationem: ita Wierus & multi temerarij cum ipso: hoc enim ipso, quo credunt & asserunt, omnia quæ à dæmonibus & sagis fieri creduntur, esse illusiones & deceptiones

nes & nihil ex illis fieri nisi per imaginationē, nō solum universi Orbis iudices, ignorantia, erroris & iniustitiæ insimulant, quæ dictas sagas pro istis criminibus, supplicio afficiunt, sed ipsam Ecclesiam, quæ Inquisitores contra sagas earumque crimina, deputat, & puniri mandat. Vide Innocentium octavum diplom. ad Inquisitores. Certè, quicumque sagas & maleficos eaque quæ de illis traduntur, negant: vel se Atheos produnt, aut certè de Magia vehementer suspectos reddunt. Sed illis relictis, ad alios veniamus. Sunt tertio loco qui credunt, Dæmones in corporibus assumptis verè cum sagis abominandos illos coitus habere, adeoque illas propter nefandum illud crimen iure merito comburi, sed de personis timoratis, id credere non possunt. Dico igitur esse duplicis generis Personas quibus Dæmones, se incubos vel succubos exhibent: sunt enim quæ execrandos illos concubitus vel desiderant vel refugiunt, & tales sunt malefici, vel maleficæ de quibus iam egimus.

Præter illas, sunt alia, quæ quidem Dæmones incubos habent, prout sagæ, sed invitæ prorsus repugnantes. Quod ad has attinet, multi aliàs docti, adduci non possunt, ut credant Deum permittere, quod filia castæ & timorata, maxime moniales, ab incubis eiusmodi dæmonibus cognoscantur, & vexentur, sed illos hac in re falli, defectu lectionis & praxis suprâ cap. 9. & 13. abundè probavimus, multis certisque exemplis, ex Authoribus probatis & fide dignissimis productis: Videant increduli illi, si mihi non credant, Casarium locis suprâ citatis, Thomam Cantiprat. & Mengum qui testantur, se vidisse & direxisse Moniales, quæ tales incubos habuerunt, nec liberare potuerunt. Videant Authores Mallei maleficarum p. 2. q. 2. c. 1. qui expressè testatur cum Mengo, plures eiusmodi suo tempore vixisse, Videant

Videant Simonem Maiolum suprà citat. Wierum, & alios. Et quia plus fortè credent uni ex societate, legant R. Patrem D'Oultreman, in lib. cui titulum fecit gallicè, *Le Pedagogue Chrestien*. tom. 2. pag. 594. & assertionem meam verissimam agnoscent: ibi videbunt, sanctissimam & castissimam quandam Monialem, dictam Alexiam le Clerc, non solum fuisse à Dæmone obsessam, sed etiam totis viginti annis ita omnibus actibus venereis vexatam, molestatam, & non raro vim passam, absque tamen ullo consensu, ut vix credere posses, nisi probatos pro hac re authores producerem. Vide, quæso, quicumque hoc caput leges, quæ de ipsa scribit dictus D'Oultreman loco citato: Vide tu quoque incredule, hanc historiam, & credo quòd eâ perlectâ, veritatem meæ assertionis agnosces, illa obiit anno 1622, sed de his satis: veniamus ad tertiū punctum, & doceamus, quid Exorcistæ faciendum sit, si quando Personas ab eiusmodi incubis molestari reperiatur.

CAPVT III.

An Personæ ab incubis Dæmonibus vexatæ & molestatæ, iudari & liberari possint?

DIco primò, Ex Cæsario, Mengo, & alijs suprà citatis constat, quòd eiusmodi Personæ, nonnisi cum maxima difficultate liberentur: certè Mengus licet Exorcista expertissimus, refert loco citato, se quandam Monialem ab eiusmodi incubo molestatam, omnibus modis conatum fuisse liberare, sed non potuisse: Idem, refert suprà Cantipratanus. Idem videbis in Nidero, in suo formicario.

Dico tamen secundò, eiusmodi personæ auxilio verè dignæ, possunt varijs modis iuvari & liberari, quos bene observet Exorcista, si fortè tales occurrant. Primò & antè omnia monendæ sunt, ut confessionem generalem totius vitæ, cum magno dolore, & proposito emendationis firmissimè præmittant, & si fortè peccatum aliquod ex pudore celaverint, de hoc maximè doleant, quoties celaverint aperiant, & abunde quoties fuerint confessæ cum illo pudore, & quoties communicaverint; quæ in confessione generali, specialiter exprimenda erunt: hæc de confessione breviter.

Dico Secundò: post eiusmodi generalem confessionem quotidie, si fieri potest, communicent, & sacro assistant, atque liberationem, si saluti conducatur, cum magno animi affectu, à Christo Iesu, què tunc in corpore habent, postulent: Ad B. Virginem pariter cum magna pietate recurrant: Angelum suum interpellent, & Sanctos, vel Sanctas, qui & quæ ab eiusmodi incubis Dæmonibus vexati, & vexatæ fuerunt: & quidem inter Sanctos D. Antonium & inter Sanctas, Mariam Magdalenam.

Dico Tertiò, his præmissis, locus & thalamus, in quo Persona vexata degit & dormit, benedici & exorcizari debet, ut suprà, idque frequenter, adhibito incenso, & cereo benedicto. Potissimum autem omnia loca aquâ lustrali frequenter aspergi debent, vel aquâ Gregorianâ si habeas.

Dico Quartò, Imagines Christi crucifixi, & Beatæ Virginis, necnon Sacræ Reliquiæ, palmæ benedictæ, & sacra Cera ad quatuor lecti angulos apponi debent, nec hoc satis, ipsa Persona afflicta debet & sacras Reliquias, & dictam sacram Ceram in collo deferre.

Dico Quintò, si hæc non profunt, condormiat filia casta & timorata, quæ locum suum occupet, hoc enim modo aliquæ liberatæ sunt.

Dico

Dico Sextò, si hoc non obstante, Dæmon incubus compareat, dicat intrepidè & cum magna devotione salutationem Angelicam, nam & hâc ratione aliquæ quoque à tyrannide Dæmonis ereptæ fuerunt. Insuper clamet: Benedicite: hoc remedio Dæmones incubi, fugatos fuisse refert Mengus & alij.

Dico Septimò, si nec hæc profunt: jubeatur domicilium mutare: quo remedio quandam filiam liberatam fuisse refert Cæsarius, ut suprâ dixi.

Dico ultimò, Si hoc non proficit: ferat patienter cum Alexiale Cleric pro suis peccatis.

CONCLUSIO AD LECTOREM

HAbes igitur Lector Benevole, in hac nostra Apologia quid sit obsessio, quid maleficium, quomodo, propter quid, & qualiter illa eveniant, quibusve signis ac indicijs obsessi atque maleficiati dignoscantur, & quibus remedijs, ac modis liberentur. Vides in hac functione, Ecclesiæ Catholicæ potestatem, quæ spiritus illos crudeles licet fortissimos & potentissimos miris modis cruciat, torquet, parere cogit, & ab hominibus expellit: Cernis ex altera parte, Dæmonum nequitiam, insolentiam & sævitiam: hæc omnia tibi timorem incutiant, in Dei servitio & tremore contineant, ne in illorum crudeles manus, in hac vita, vel in altera incidas. Insuper hâc tibi ad oculum apparet, quanta sit miserorum Energumenum miseria & afflictio, quantoque in discrimine, noctes & dies versentur, pro quorum sublevamine, & consolatione tuam charitatem, quicumque hæc

leges, rogo & obsecro, ut frequenter Deum & B. Matrem eius, afflictorum Consolatricem ores, uti & pro Exorcistis qui illud arduum laboriosum molestumq; onus obeunt, ut Divina Clementia illos adjuvet, animet, vires illis augeat, & contra persecutiones, molestationes, oblocutiones (quibus omnes ferè exponi contingit) armet, & in sua protectione conservet: Cave etiam summopere ne miseros Energumenos villo modo vexes, turbes, molestes aut affligas, pro ut quidam, non sine gravi crimine faciunt, qui eos plerumque tamquam fectores & simulatores crudeliter repellunt, arguunt & persequuntur: Si autem opus illud exorcizandi Deo gratissimum, & summè meritorium exercere velis, habes hic absque studio & labore omnia quæ ad illud ritè obeundum requisita sunt, habes in promptu, quæ multis studiis laboribus & longâ experienciâ didici, tu illis securè fruire & vtere, ac Deum in tuis sacrificijs ac precibus pro me deprecare, ut post hanc miseram & laboriosam vitam, fœlicem & æternam mihi concedat. Amen. Vale Lector benevole.

Index Capitulorum in prima parte huius Apologiae contentorum.

- CAP. I.** **Q**uod plurimi fuerint ante Christi incarnationem Energumeni,
II. Quod tempore Christi fuerint plurimi Energumeni, quos ipse
varijs locis & modis, cum magna Iudaorum admiratione liberavit.
III. Quod Apostoli, & Discipuli Christi, tam ante ipsius in caelos ascensionem,
quam post, plures quoque Energumenes à Daemonum tyrannide liberaverint.
IV. Quod à tempore Apostolorum fuerint ubique & semper plurimi utrius-
que sexus Energumeni.
V. Quod quatuor Ecclesia Latina Doctores suo aeo Energumenes habuerint,
& agnoverint.
VI. Quod praecipui Ecclesia Graeca Doctores, & Scriptores, plures quoque
Energumenes suo aeo agnoverint.
VII. Quod alij Patres & Historici Energumenes suo quoque aeo agnoverint, &
varijs modis à Daemonum tyrannide eripuerint.
VIII. Quod praeter Energumenes, quos ubique in quatuor primis & sequentibus
saeculis vidimus, innumeri supersint, qui varijs de causis obsessi fuerunt, mul-
tisq; modis liberati.
IX. Quod sequentibus saeculis, ad nostrum usque, fuerint plures energumeni.
X. Quod post obitum S. Bernardi multi quoque ubique Energumeni fuerint.
XI. Quod praeterito, & hoc currente saeculo plures varijs in locis fuerint, mo-
dòq; sint Energumeni.
XII. Assertionem cap. praecedenti positam clarissimis exemplis probans & de-
monstrans.
XIII. Quod in pluribus locis, Persona timorata, imò Religiosa sapius fuerint,
modòq; sint verè & realiter obsesta, atque ab incubis Daemonibus molestata.
Postea recensentur quadam Moniales obsesta & ab incubis vexata, ex Simone
Maiolo.
XIV. Quod duae honestae filiae, Catharina Belvaux, & Anna Herrotte, quas qui-
dam increduli fictionis insimulant, sint verè obsesta, adedq; longissimè à ne-
fando simulationis crimine alienae.
XV. Quod primum signum seu intellectio linguae ignota in filiabus supra memo-
ratis perfecto modo reperitur, adedq; quod ex illo pro verè obsesta haberi &
reputari debeant.

- XVI. Quod omnia alia signa ab omnibus Ritualibus & authoribus ad veram ob-
sessionem requisita, in dictis filiabus perfecte reperiantur.
- XVII. Quod omnes Exorcista, tam Regulares quàm saculares, qui dictas filias
exorcizant, sentiant esse verè obsessas.
- Ibidem referuntur diversa persona, quæ eas exorcizant, & verè obsessas in-
strepide asserunt.
- XVIII. Quod omnes incredulorum rationes & obiectiones contra filias, futes
sint, ridicula & inepta, ex harum rerum ignorantia procedentes.
- XIX. Examinantur & refelluntur argumenta, quæ increduli contra nos, no-
strosque ritus allegant, & primò contra usum sacrorum balneorum.
- XX. Quod secunda incredulorum obiectio, quæ est contra usum crucis meæ, &
sacra cera in ea contenta, sit eiusdem formæ, quæ prima, & insuper temeraria.
- XXI. Examinatur tertia obiectio, & refellitur tanquam inepta ac ridicula, quæ
est contra libros, quibus utor in exorcismis.
- XXII. Examinatur quarta obiectio, & ostenditur, quod nulla fiat per nos in-
cluta Civitati Leodiensi iniuria, affirmando fuisse & esse plures in illa Ener-
gumenos.
- XXIII. Examinatur quinta obiectio, quæ est contra appositionem Venerabilis
Sacramenti capitibus Energumenorum.
- XXIV. Examinatur sexta obiectio, quæ est contra exorcismos brutorum, &
ostenditur, quod sit stolidæ, ineptæ, & ex crassa quoque ignorantia procedat.
- XXV. Examinatur septima obiectio, quæ est quorundam medicina Doctorum, &
ostenditur quod omni fundamento, veritate, & ratione, quoad suas omnes
partes destituta sit.
- XXVI. Quinam obsideri possint, & quibus de causis id fieri contingat.
- XXVII. An dentur aliqui energumeni per maleficium?
- XXVIII. Quæ sint motiva, seu causa ob quas Dæmones humana corpora in-
grediuntur.

Index Capitum Partis Secundæ, quæ est de maleficio & maleficiatis.

- CAP. I.** Quid sit maleficium?
- II.** Quotuplex sit maleficium?
- III.** Quanam mala, damna, & morbi à maleficis & sagis ordinariè inferuntur
atque inferri possunt.
- IV.** A quibus, & quomodo dignoscendum, utrùm quis sit maleficiatus, an non?
- V. An

- V. *An per remedia naturalia tolli possint maleficia, & maleficiati sanitati restitui?*
- VI. *Quod sola remedia supernaturalia, maleficiosos sibi restituere, & maleficia tollere, ac extinguere possint.*
- VII. *In quem finem & quo in loco maleficium à sagis præcipuè poni soleat, quidq; de eo fieri possit & debeat, quando reperitur.*

Index Capitem Partis Tertie.

- CAP. I. *Continens quinque documenta doctrinalia, ex quibus potestas omnium Exorcistarum adeoq; Pastorum ostenditur & demonstratur.*
- II. *Quod ultra potestatem exorcizandi, quam Exorcista in sui Ordinis collatione receperunt, multe Instructiones requirantur ad illud munus ritè & cum fructu obeundum.*
- Ibidem Instructiones requisitæ & necessaria debito ordine traduntur numero 35.*

Index Capitem Partis Quartæ.

- CAP. I. *An dentur Dæmones incubi & succubi?*
- II. *Quotuplicis generis sint incubi & succubi?*
- III. *An Persona ab incubis Dæmonibus vexata & molestata invari & liberari possint?*

F I N I S.

